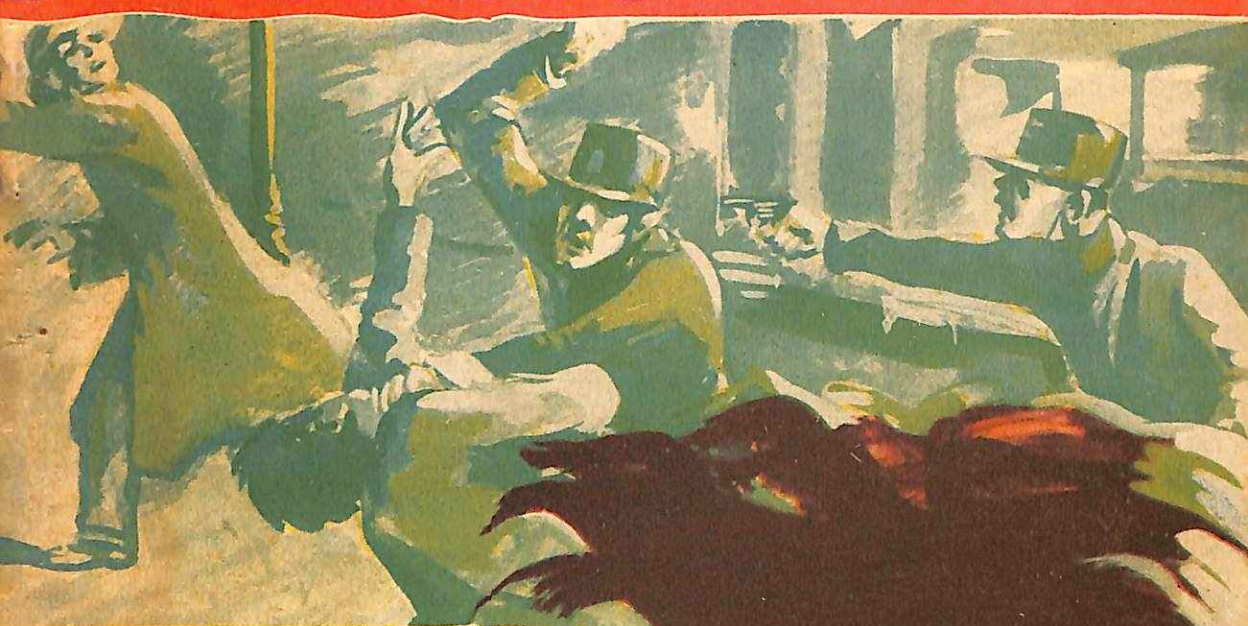

ΑΡ. 7

ΑΡΧ. 5

ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ
ΥΠΟΓΕΙΟ ΑΡΙΘΜΟΣ 7
ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΜΑΜΟΥΘ
ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΤΡΕΜΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΓΙΑ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΔΡΧ. 260 ΓΙΑ ΕΞΗ ΜΗΝΕΣ ΔΡΧ. 130 ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΕΣ ΔΡΧ. 70
ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΓΙΑ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ Λ.Α. 1.10.0 ΓΙΑ ΕΞΗ ΜΗΝΕΣ ΣΕΛ. 15 ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΕΣ ΣΕΛ. 8
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΔΡΑΧΜΕΣ 5

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟ — ΤΕΥΧΟΣ 7

8 — 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1936

ΔΙΑΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΕΝΟ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΚΔΟΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ: ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΑΛ. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 8 - ΤΗΛ. 21-122 ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 1 ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΩΣΤΗΣ ΒΕΛΜΥΡΑΣ

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΜΑΣ

ΤΕΣΣΕΡΑ
ΑΥΤΟΤΕΛΗ
ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Τὸ ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα τοῦ ΕΝΤΓΑΡ ΟΥΑΛΛΑΣ
Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ
= ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ =

Τὸ περίφημο τρίπραχτο ἔργο τοῦ ΛΟΥΪ ΤΖΙΠΙΡΑΝΤΕΛΛΟ
"Η ΕΝΑΣ "Η ΚΑΝΕΝΑΣ
= ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ =

Ἕνα μυθιστόρημα περιπετειῶν με ἥρωας κάου-μπόυ, με
ἐνδιαφέρουσα πλοκή καὶ λύση τοῦ ΛΟΥΪ Ο ΚΕΝΝΕΝΤΥ
Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΛΙΟΥ
= ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ =

Τὸ μυθιστόρημα ζούγκλας τοῦ Η. ΣΕΤΤΟΝ ΜΕΡΙΜΑΝ
ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΡΙΚΗ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ
= ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ =

καὶ

ἡ συνέχεια τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ κ. Γ. ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΠΑΡΜΠΑΡΑΣ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ
ΚΩΣΤΗΣ ΒΕΛΜΥΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 16885
ΗΜΕΡΟΜ. 16885
ΑΡΙΘ. 38684

ΟΣΟΙ ΑΓΟΡΑΣΑΝ ΤΑ ΕΠΤΑ ΕΚΔΟΘΕΝΤΑ ΤΕΥΧΗ ΜΑΣ
ΑΠΕΚΤΗΣΑΝ ΜΕ 35 ΔΡΑΧΜΕΣ (5 ΔΡΑΧ. ΚΑΤΑ ΤΕΥΧΟΣ)

ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ἀ π ὀ

ΕΙΚΟΣΙ ΕΝΝΕΑ ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΕΡΓΑ

ΕΠΤΑ
ΑΥΤΟΤΕΛΗ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

1. Τ' ἄσπρα σημάδια
2. Τὸ γαλάζιο μαργαριτάρι
3. Τὸ χέρι - φάντασμα
4. Ἐβένινο κρεββάτι
5. Ὁ ἀσημένιος δῆμιος
6. Τὰ ζάρια τοῦ θανάτου
7. Τὸ μυστήριο τοῦ νησιοῦ.

ΟΧΤΩ
ΑΥΤΟΤΕΛΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ

1. Στὸ καμίνι τῆς Κίνας
2. Πέντε γάλλοι κουρσάροι
3. Τὸ στοιχειωμένο χάνι
4. Ἡ Κορσικάνα
5. Καταραμένος ἔρωτας
6. Ὁ τραγικὸς πύργος
7. Τὸ μυστήριο τοῦ «Μεγάλου Ἑσπέρου»
8. Τὸ ὑπόγειο ἀριθμὸς 7.

ΕΠΤΑ
ΑΥΤΟΤΕΛΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΖΟΥΓΚΛΑΣ

1. Στὴ χώρα τῶν λιονταριῶν
2. Μὲ τοὺς πιθηκανθρώπους
3. Οἱ ροβινσῶνες τῆς Γουϊάνας
4. Σπελέα, τὸ προϊστορικὸ θηρίο
5. Χριστούγεννα στὴ ζούγκλα
6. Τ' ἄδαμαντωρυχεῖα τοῦ Σολομῶντος
7. Τὸ τελευταῖο μαμούθ.

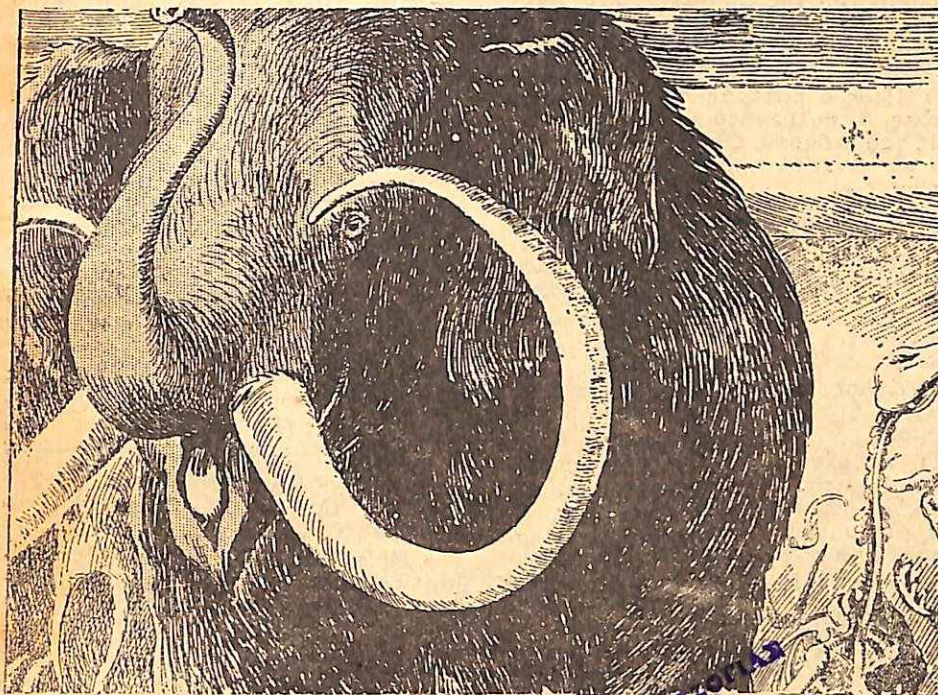
ΕΠΤΑ
ΑΥΤΟΤΕΛΗ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΙΑ

1. Τὸ καράβι τοῦ θανάτου
2. Τὸ χέρι τῆς μαῖμοδος
3. Ὁ πύργος τοῦ ἀργοῦ θανάτου
4. Ἡ παλαβή
5. Θαμμένη ζωντανή
6. Ὁ Πατέρας
7. Τὸ ἐργαστήριό τῆς τρέλλας
- 2 πράξεις
- 3 πράξεις
- 3 πράξεις
- μονόπραχτο
- μονόπραχτο
- μονόπραχτο
- 3 πράξεις

Ὅλα αὐτά, ἀληθινὰ διαλεχτά, πλούσια εἰκονογραφημένα
καὶ μεταφρασμένα γλαφυρά, ἀπὸ εἰδικoὺς λογοτέχνες.

ΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΖΟΥΓΚΛΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ
ΠΟΥ ΑΡΙΘΜΕΙ 200 ΕΚΔΟΣΕΙΣ, ΤΗΣ ΜΑΔ. ΑΡΙΕΦΝΑ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΜΑΜΟΥΘ!

Ἕνας γάμος μὲ πρωτότυπους ὅρους ΣΤΗ ΧΩΡΑ
ΤΟΥ ΤΟΥΛΟΥΑΚ. — Ὁ Γερμανὸς ἐπιστρέφει νικη-
τῆς. — Ὁ χορὸς τοῦ μαμούθ μὲ τὸ ἀπροσδόκητο τέλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΑΜΟΥ

αἰ Φρέντι! Πάντα μὲ τὰ κοκταίηλς
σου θ' ἀνακατεύεσαι;
— Τὶ νὰ σοῦ κάνω, φίλε μου;
Ὅλος ὁ κόσμος δὲν μπορεῖ νάχει τὸ
ταλέντο σου. Καὶ τὶ ταλέντο μάλι-
στα! Ποῦ σοῦ δίνει τὴν εὐκαιρία νὰ
γνωριστεῖς μὲ τίς πιὸ ὁμορφες κοπέλ-
λες τῆς Νέας Ὑόρκης.

— Ξέρεις πὼς μοῦ εἶναι ἀδιάφορο.
— Ἀ! Ἔτσι; Καὶ τὸ πορτραῖτο τῆς
μῆς Κόρλις;
— Δυστυχῶς κοντεύει νὰ τελειώσει.

Οἱ δύο νέοι, κουβέντιαζαν σ' ἓνα
ἀπὸ τὰ σαλόνια τοῦ «Μπατσέλορς
κλόμπ» δηλαδὴ τῆς λέσχης τῶν ἐρ-
γένηδων.

Ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς δύο, ἦταν ὁ γνω-
στὸς ζωγράφος Λεφόρ, ποῦ ἀφοῦ ἔδρε-
ψε δάφνες καὶ δάφνες στὴν Εὐρώπῃ,
ἤρθε στὴν Νέα Ὑόρκη νὰ μαζέψει χι-
λιάδες δολλάρια.

Τὸ πέτυχε πολὺ γρήγορα, γιατί
ἦταν κομψὸς, χαριτωμένος ἔξυπνος,
καὶ μὲ ἀληθινὸ ταλέντο.

Ἄρχισε κι' ὁ ἴδιος νὰ τὸ πιστεύει σοβαρὰ πὼς οἱ Ἀμερικανίδες δὲν τοῦ ἄρεσαν διόλου, δταν ἡ ἐμφάνισή τοῦ ὀρίζοντά τοῦ τῆς ὠραίας Εὐας Κόρλις, τῆς ξανθῆς καλονῆς τῆς Πέμτης Λεωφόρου, ἀναποδογύρισε ὅλες αὐτὲς τὶς πεποισήσεις τοῦ.

Ὁ ἴδιος ὁ πατέρας τῆς, ὁ μίστερ Κόρλις, ὁ πολυεκατομυριοῦχος βασιλιάς τοῦ σιδήρου, ζήτησε ἀπὸ τὸν Λεφὸρ νὰ κάνει τὸ πορτραῖτο τῆς κόρης τοῦ...

Τρεῖς μῆνες τώρα, ταχτικά, δυὸ φορές τὴν βδομάδα, τὸ ὠραῖο πολυτελέστατο αὐτοκίνητο τῆς Εὐας σταματοῦσε μπροστὰ στὸ ἀτελιὲ τοῦ νέου.

Ἐνα τρυφερὸ εἰδύλλιο ἀρχίζει ἀνάμεσα τοὺς, μὰ τὸ πορτραῖτο δὲν τελειώνει.

Ὁ ἄλλος νέος, πὺ μιλοῦσε στὸν Λεφὸρ, ἦταν τὸ πιὸ καλὸ παιδί τοῦ κόσμου.

Ὁ καυμένος ὁ Φρέντυ! Εἶχε ὅλα τὰ χαρίσματα. Ἦταν κομψότατος, εὐγενικός, ἔξυπνος, πλούσιος, εἶχε ὅμως μιὰ μεγάλη ἀτυχία. Ποτὲ δὲν κατάρνε νὰ καταρρίψει ἕνα ρεκόρ. Ἐνα ὁποιοδήποτε ρεκόρ! Αὐτὸς ἦταν ὁ μεγάλος τοῦ καυμός! Ἐφτανε πάντα δεύτερος...

—Σὰν στενοχωρημένο σὲ βλέπω φίλε μου!

—Εἶναι νὰ μὴν εἶμαι, καυμένε Φρέντυ; Ἡ Εὐα ἔχει ὀλόκληρη βδομάδα νὰ πατήσει στὸ ἀτελιὲ. Καὶ σήμερα ὁ πατέρας τῆς, μοῦ εἶπε πὼς τίς πέντε παρὰ εἴκοσι θὰ περάσει νὰ μοῦ μιλήσει.

—Καὶ γι' αὐτὸ σκάς; Προμηνύεται βροχή ἀπὸ δολλάρια. Ποιὸς τὴ χάρη σου!

—Μοῦ φαίνεται πὼς μᾶλλον προμηνύετε βροχή ἀπὸ παρατηρήσεις. Γεῖά σου Φρέντυ! τὸ βράδυ θὰ ξαναπεράσω ἀπὸ τὴ λέσχη νὰ τὰ ξαναποῦμε.

Πέντε λεπτὰ ἀφοῦ ἔφτασε στὸ ἀτελιὲ τοῦ ὁ Λεφὸρ, ὁ ὑπὸ τῆς τοῦ ἀνῆγγεψε τὸν κύριο Κόρλις...

—Πέντε παρὰ εἴκοσι, κύριε Λεφὸρ! τοῦ εἶπε.

—Ἐχουμε δέκα λεπτὰ καιρό. Πότε σκοπεύετε νὰ παραδώσετε τὴν ἐργασία;

—Λυποῦμαι κύριε, μὰ τὸ πορτραῖτο δὲν εἶναι ἔτοιμο ἀκόμη.

—Σὰς βεβαιῶ, πὼς δὲν σὰς καταλαβαίνω. Ἐκανα τὸ λογαριασμό, καὶ εἶδα πὼς ἐργασθήκατε σ' αὐτὸ ἐννιά

βδομάδες! Τόσες μοῦ χρειάστηκαν ἐμένα γιὰ ν' ἀνοίξω τὸ πιὸ μεγάλο τοῦννελ τῆς Ἀμερικῆς.

—Ἐνα ἔργο τέχνης, εἶναι ἄλλο πράγμα.

—Φυσικά. Μὰ σεῖς πληρώνετε μὲ τὸ κομμάτι. Δὲν εἶν' ἔτσι; Συμφέροσας εἶναι νὰ τὸ τελειώσετε γρήγορα.

—Ἄμα ἔχει κανεὶς τὴν τύχη νάχει γιὰ μοντέλο τὴν διδα Κόρλις, ἐπίτηδες ἄργεῖ ὅσο μπορεῖ.

—Ἀκριβῶς ἀγαπητέ μου, ἦρθα νὰσὰς ἀναγγεῖλω ὅτι ἡ κόρη μου φεύγει σὲ λίγες μέρες γιὰ τὸν Ἅγιο Φραγκίσκο.

—Πῶς; Ἡ μὲς Κόρλις φεύγει; Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ συμβεῖ αὐτό! Δὲν καταλαβαίνετε κύριε πῶς...

—Πῶς τί; Πῶς ἀγαπᾶτε τὴν Εὐα; Αὐτὸ θέλετε νὰ πῆτε;

—Τὴν λατρεύω, κύριε, καί...

—Σιγά, σιγά! Θεέ μου! τί ταραχὴ γιὰ ἕνα τόσο ἀπλοῦ πράμα.

Ἐκεῖνη τὴν στιγμή τὸ ρολοῖ χτύπησε πέντε.

—Μ' ἐκάνετε κι' ἄργησα! εἶπε δυσχερῶς ὁ βασιλιάς τοῦ σιδήρου. Μὰ ἄς ἐξικολουθήσουμε τὴν κουβέντα μας. Μοῦ ζητᾶτε τὸ χέρι τῆς κόρης μου. Ἔτσι;

—Σὰς ὀρκίζομαι κύριε πὼς θὰ κάνω ὅτι μοῦ εἶναι δυνατόν γιὰ τὴν κάνω εὐτυχισμένη. Πῶς...

—Καλὰ...Καλὰ. Ἡ κόρη μου θὰ εἶναι δὴ δέκα λεπτά. Θὰ σὰς πεῖ μόνη τῆς, τί σκέπτεται γιὰ ὅλη αὐτὰ. Πόσα βγάξετε τὸ χρόνο Λεφὸρ;

—Ὅχι, χιλιάδες δολλάρια. Μὰ μπορεῖ νὰ βγάλω περισσότερα! Πολὺ περισσότερα! Καταλαβαίνετε;

—Ἀμφιβάλλω! Ἀνθρώπος, πὺ κάνει ἐννιά βδομάδες νὰ τελειώσει ἕνα πορτραῖτο! Μὰ δὲν πειράζει. Ἐχω ἐγὼ λεφτά. Μὰ νὰ καὶ ἡ Εὐα! Πραγματικά. Ἡ ὁμορφ, ξανθιά κοπέλα φάνηκε στὸ ἀνοιγμα τῆς πόρτας.

—Εὐα, εἶπε ὁ Κόρλις.

—Ὁ κύριος Λεφὸρ σὲ ζητάει σὲ γάμο! Ἐσὺ τί λές; Δέχεσαι;

Χωρὶς ἄλλη ἀπάντησις ἡ κοπέλλα, πλησίασε τὸν Λεφὸρ, καὶ τοῦδωσε τὸ χέρι τῆς.

—Δέχομαι! εἶπε μ' ἕνα φωτεινὸ χαμόγελο.

Καὶ σιγότερα γιὰ νὰ μὴν ἀκούσει ὁ πατέρας.

—Εἶναι καιρὸς πού σ' ἀγαπᾷ Ἀνρὺ. Μὰ δὲν τολμοῦσαι...

—Τώρα πού τὰ κανονίσαμε ὅλα, εἶ-

πε ἄργα ὁ Κόρλις, μένει νὰ μιλήσου- με στὸν κύριο γιὰ...γιὰ τὸν ὄρο.

Μὲ ἀληθινὴ ἀγωνία ὁ Ἀνρὺ εἶδε τὰ μάτια τῆς κοπέλλας νὰ σκιαζοῦνται.

—Πραγματικά πατέρα, ἐπιμένεις ἀκόμα;

—Καὶ ρωτᾷς; Μόνο μ' αὐτὸν τὸν ὄρο δέχομαι!

—Πέστε! Ὅτι καὶ νὰ εἶναι, θὰ τὸ κάνω εἴπε ὁ νέος.

—Λοιπὸν ναί! Ὅταν ἔκαμα πολλὰ λεφτά, χάρισα στὴν πατρίδα μου, ἕνα μουσεῖο φυσικῆς ἱστορίας. Τὸ πιὸ τέλειο τοῦ κόσμου! τὸ εἶδες Ἀνρὺ;

—Δυστυχῶς. Δέν.

—Σὲ συμβουλεύω νὰ πᾶς νὰ τὸ δεῖς. Ὁραῖο πράμα. Ἄμα σοῦ λέω ἐγὼ! Μόνο (ἐδῶ ἡ φωνὴ τοῦ Κόρλις ἀρχισε νὰ τρέμει. Φαίνονταν ἀληθινὰ συγκινημένος) μόνο πὺ ἀπὸ τὴν συλλογὴ μου λείπει τὸ πιὸ σπουδαῖο. Κάτι πὺ τὰ λεφτά δὲν μποροῦν νὰ τ' ἀγοράσουν. Ἐνα μαμούθ. Ξέρεις τί εἶναι μαμούθ;

—Μά. Ἐνας μεγάλος ἐλέφας. Προϊστορικός.

—Ἀν εἶχα καιρὸ θὰ πήγαῖνα μονάχος μου στοὺς Πόλους νὰ γυρέψω ἕνα τώρα γαμπρέ μου, σ' ἐσένα ἀπόμεινε ἡ τιμὴ νάβρεις ἕνα σκελετὸ καὶ νὰ τὸν φέρεις. Κατάλαβες;

—Ἐγὼ; εἶπε ὁ Λεφὸρ; πὺ τάχε χαμένα. Μά. Μά ἐγὼ εἶμαι ζωγράφος. Δέν θάμπρεπε καλλιτέρα, ἕνας σοφὸς ἴσως.

—Ὅχι! Εἶναι ζήτημα τόλμης ἐπιμονῆς καὶ τύχης. Ἀλλῶστε αὐτὴ εἶναι ἡ σταθερὴ ἀπόφασί μου. Θὰ δώσω τὴν κόρη μου σ' ὅποιον μοῦ φέρει ἕνα μαμούθ. Τελείωσε!

—Δέξου, Ἀνρὺ, παρεκάλεσε ἡ κοπέλλα.

—Φυσικά δέχομαι. Γιὰ σένα Εὐα, καὶ τί δέν θάκανα.

—Τώρα νέε μου νάρθεις νὰ δῆς τὸ ψεύτικο μαμούθ στὸ μουσεῖο μου. Νὰ καταλάβεις τί ἀκριβὸς θέλω.

—Ὑστερα ἀπὸ ἕνα συγκινητικὸ ἀποχαιρετισμὸ μὲ τὴν ἀγαπημένην τοῦ, ὁ νέος μὲ τὸν Κόρλις πήγαῖναν στὸ μουσεῖο τοῦ τελευταίου καὶ σταμάτησαν μπροστὰ σ' ἕνα τεράστιο μαμούθ ἀπὸ πηλό...

—Νά! Ἐνα τέτοια θέλω! εἶπε ὁ Κόρλις.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ Μουσείου, ἕνας χλωμὸς ἀνθρωπάκος, μόλις εἶδε τὸν Λεφὸρ, ἔτρεξε νὰ τὸν ἀγκαλιάσει.

—Πῶς! Καὶ σεῖς φεύγετε γιὰ ν' ἀντικαταστήσετε αὐτὸν τὸν ἐλεεινὸ πηλό,

μὲ τ' ἀληθινὰ ὀστᾶ τοῦ μεγαλοπρεπέστερου ζώου;

—Τί σημασία ἔχει αὐτὴ ἡ φράση; Καὶ σεῖς; ρώτησε ὁ Λεφὸρ. Ἐφυγε κι' ἄλλος;

—Φυσικά. Εἶναι δυὸ εἰδῶν μαμούθ: Πριμιζένιους καὶ μεριντιονάλις. Αὐτὰ θὰ μᾶς τὰ φέρει ὁ ἀξιότιμος Γερμανὸς εὐπατρίδης.

—Εἶναι κανένας ἀξιότιμος... Γερμανὸς ἦθελα νὰ πῶ. Καὶ ξεκίνησε κι' αὐτὸς νὰ βρεῖ τὸ μαμούθ μου.

—Ὅχι τὸ δικό σας. Ὅχι τὸ δικό σας κύριε.

—Καὶ πὼς λέγεται;

—Ἐλέφας μεριντιονάλις.

—Ὅχι τὸ μαμούθ. Ὁ Γερμανός.

—Κόμης Οὐλριχ Φὸν Σίγκκεν.

—Κι' ἂν αὐτὸς γυρίσει πρὶν ἀπὸ μένα, τότε;

—Θὰ παντρευτεῖ τὴν διδα Εὐα, φυσικά...

—Μὰ κύριε, εἶπε ὁ Λεφὸρ, γυρίζοντας στὸν Κόρλις, αὐτὸ εἶναι μιὰ κούρσα. Μιὰ ἀληθινὴ κούρσα.

—Δέν ἔχετε παρὰ νὰ φτάσετε πρῶτος!

—Καὶ ἡ Εὐα; τί λέει ἡ Εὐα; Τῆς ἀρέσει ὁ κόμης;

—Ὅχι! Καθόλου! Μὰ ἂν φέρει πῶς τὸ μαμούθ, θὰ σεβαστεῖ τὴν θέλησή μου, καὶ θὰ τὸν παντρευτεῖ.

Ὁ Ἀνρὺ ἔφυγε σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὸ Μουσεῖο χωρὶς καλὰ καλὰ νὰ χαιρετίσει τὸν μέλλοντα πεθερό τοῦ.

Πῆγε ἀμέσως στὴ «λέσχη» γιὰ τὴν ἐνοῶθε μεγάλη ἀνάγκη νὰ διηγηθεῖ τοῦ Φρέντυ ὅλη αὐτὰ.

Βοήκε τὸν συμπαθητικὸ φίλο τοῦ, ν' ἀνακατεῖε διάφορα πιοτά, γιὰ κοκταίηλες.

Τοῦ διηγήθηκε μὲ λίγα λόγια ὅσα γινῆκανε.

—Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ κόμης Σίγκκεν; Τί ξέρεις;

—Ἐνας παλιάνθρωπος! Ρίχνεται διαρκῶς σ' ὅποιαν ἔχει μεγάλη προίκα! Πέρυσιν ἔκανε φριχτὴ ἐντύπωση ἡ αἰσχρὴ διαγωγή τοῦ. Ὅταν χρεωκόπησε ὁ πατέρας τῆς ἀρραβωνιαστικῆς τοῦ, διάλυσε τοὺς ἀρραβῶνες.

—Κι' αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος θὰ πάρει τὴν Εὐα ἂν καταφέρει νὰ γυρίσει πρῶτος! Κατάλαβες Φρέντυ;

—Ἀνρὺ! φώναξε ξαφνικά μὲ δραματικὸ ὄφος ὁ Φρέντυ. Πᾶρε με μαζί σου στὸ ταξίδι σου.

—Μὰ Φρέντυ, αὐτὸ εἶναι θαυμάσιο;

Ἄν ἔρθεις, τὸ ταξίδι παύει νὰ εἶναι μοναχικὸ καὶ μονότονο!

Ἄν ἔρθεις, θὰ ἐξασφαλίσω τὴν ἐπιτυχία.

— Μόνο φίλε μού, ἂν βροῦμε τὸ μαμούθ πρὶν ἀπὸ τὸν κόμητα καὶ γίνε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II. ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ

Ὁ ἕξην μέρους φεύγω εἶπε ὁ Ἀνρὺ στὸν Κόρλις. Τὰ σχέδιά του ἦταν ἀπλά... θὰ ναύλωνε ἕνα καράβι καὶ θὰ πῆγαινε στὶς παγωμένες ἐκτάσεις τοῦ Μπέρικ.

Θὰ περνοῦσε ὅλο τὸ χειμῶνα ἐκεῖ, κι' ἂν τὴν ἀνοιξη εὕρισκε τὸ σκελετό, πού γύρευε, θὰ γύριζε στὴν Νέα Ὑόρκη.

Ἄν ὄχι, ἔμενε ἀκόμη ἡ Ἀλάσκα καὶ ἡ Σιβηρία.

Καὶ τότε, γιὰ δύο, γιὰ τρία, ἴσως, χρόνια, θάμενε μακριὰ ἀπὸ τὴν Εὐά, χωρίς νέα τῆς.

Ὁ Φρέντυ κατέφερε νὰ νοικιάσει ἕνα μικρὸ φαλαινοθηρικό, πού ταξίδευε ἀρκετὲς φορὲς στὶς παγωμένες θάλασσες.

Τὸ πλοῖο θάτανε στὴν διάθεσή τους σὲ λίγες μέρες.

Ἐνα ἄλλο ζήτημα ἀπασχολοῦσε τὸν Λεφόρ, τί γίνηκε ὁ Σίκιγκεν;

Παρ' ὅλες τὶς ἐρευνές του, δὲν κατάφερε νὰ μάθει οὔτε πότε οὔτε πῶς ἔφυγε ἀπὸ τὸ Ἅγιο Φραγκίσκο.

— Πάντως κύριε, εἶπε ὁ Φρέντυ τοῦ Κόρλις, ὁ κόμης ἔφυγε δώδεκα μέρες πρὶν ἀπὸ μᾶς.

— Καὶ σεῖς ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ γυρίσετε δώδεκα μέρες ὕστερα ἀπ' αὐτόν! Εἶμαι δίκαιος.

Τὴν ἄλλη μέρα, οἱ ἀποχαιρετισμοὶ ἦταν ἀληθινὰ συγκινητικοί.

Κι' αὐτὸς ἀκόμα ὁ Κόρλις ἦλθε στὸν σταθμό.

— Γιὰ νὰ ἐτοιμαστῇς τόσο γρήγορα σημαίνει, πῶς μπορεῖς ἅμα θέλεις νὰ εἶσαι ἐνεργητικὸς. Ἀντίο παιδί μου, καὶ καλὴ ἐπιτυχία. Εὐχομαι γρήγορα νὰ γυρίσεις πίσω νικητῆς, καὶ νὰ σοῦ δώσω μὲ τὸ καλὸ τὴν Εὐά

Ὁ Φρέντυ Χάμιλτων, περίμενε τὸν φίλο του στὴν παραλία τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου μὲ μιὰ κομψὴ φορεσιὰ φαλαινοθήρα. Γιατὶ ὁ Φρέντυ δὲν ἔκανε τίποτα χωρὶς νὰ φορέσει καὶ τὰ ἀνάλογα ρούχα.

— Ὁ «Σαλβατόρ», τὸ καραβάκι μας, εἶναι τρέλλα φώναξε.

Μὰ τὸ σπουδαιότερο δὲν τὸ ξέρε

δική σου ἡ Εὐά, θέλω νὰ μ' ἀφήσεις τὸ ρεκὸρ Ἀνρὺ. Κατάλαβες; Τὸ ρεκὸρ τοῦ μαμούθ. Γιὰ νὰ γράφουν τ' ὄνομά μου ἐδῶ στὴ λέσχη, στὸν πίνακα τῶν θριαμβευτῶν.

— Σὺμφωνος, καλὲ μου φίλε!

Βρῆκα τὸν Μπόμπ, ἔλα νὰ στὸν παρυσιάσω.

Ὡστόσο ὁ περίφημος Μπόμπ, δὲν γέμισε τόσο τὸ μάτι τοῦ Λεφόρ. Ἦταν νέος καὶ γερός. Μὰ τόσο κουρελὴς καὶ τόσο βρώμικος.

— Εἶναι ὁ Μπόμπ! Ὁ Μπόμπ πού εἶδε τὸ μαμούθ.

— Τὸ μαμούθ, ὁ Μπόμπ; Καὶ δὲν τὸ λές τόσο ὥρα! Καὶ πού τὸ εἶδε ὁ Μπόμπ τὸ μαμούθ.

— Ὅχι καὶ τόσο κοντά! Εἶπε ὁ ἄνθρωπος. Τὸ δικό μου τομάρι ἔχει γυρίσει σὲ χῶρες καὶ χῶρες... Καὶ στὴν Ἀλάσκα πῆγα καὶ στὴν Σιβηρία καὶ στὴν Καμτσάτκα πού λένε! Μὲ κάθε μέσον ἔχω ταξιδεύει! Θέλεις σκυλί, θέλεις ἄλλο, ἀκόμα καὶ μὲ πα' οἱ βοῦνι, πού λέει ὁ λόγος...

— Μὰ τὸ μαμούθ, πού τόδες;

— Ἀ, ναί! Γι' αὐτὸ μιλοῦσα! Στὸ Ἀνατολικὸ Ἀκρωτήριο, στὴν ἄκρη τῆς Σιβηρίας... Ἔτσι! Ὅπως σὰς βλέπω καὶ μὲ βλέπετε, εἶδα τὰ τρομερά δόντια του νὰ βγαίνουν ἀπ' τοὺς πάγους! Εἶχε κάτι πελώριες μασέλες. Πληρώστε καὶ γὼ θὰ σὰς πῶ!

— Καλὰ Μπόμπ! Θάρθεις μαζί μας! Ὁ «Σαλβατόρ» ἦταν ἑτοιμὸς νὰ φύγει...

Φόρτωσαν μέσα ὅλες τὶς κάσες τοῦ Φρέντυ, μιὰ ντουζίνα σκυλιὰ γιὰ ἔλκυθρα κι' ἕνα κανονάκι κατακκόκινο, πού ὁ Φρέντυ τὸ πρόσεχε ἰδιαίτερως...

Ὁ καπετάνιος, ἦταν ἕνας κοντόχοντρος μεθυστακας, πού δὲν ἄρρεσε καθόλου τοῦ Ἀνρὺ. Μὰ τί νὰ κάνει;

— Ἐσεῖς εἴσατε ὁ κύριος τοῦ μαμούθ; ρώτησε σὰν τὸν εἶδε... Ἦπια οὐίσκου μὲ τὸν ἄλλον τζέντλεμαν! Θέλετε νὰ πιούμε οὐίσκου; Πότε φεύγουμε;

— Θὰ σὰς τὸ πῶ κι' αὐτό.

Τὴν τελευταία στιγμή, ἦρθε ἕνα τηλεγράφημα γιὰ τὸν Ἀνρὺ...

«Γιὰ πάντα! Ἡ Εὐά σου».

Ὁ νέος τὸ φύλαξε στὸ πορτοφόλι του, ἀπάνω σ' ἕνα σκίτσο τῆς ἀγαπημένης του, πού εἶχε μαζί της καὶ κάλεσε τὸν καπετάνιο.

— Φεύγουμε ἀμέσως! Μπορεῖτε νὰ ἐτοιμαστῇτε πλοίαρχε!

— Ὁ καπετάνιος βλαστήμησε σὲ τρεῖς τέσσαρες γλώσσες, κι' οἱ ναῦτες τοῦ ἀρχίσανε τὶς μανουῦρες.

Μέσα σ' ὅλη τὴν φασαρία, ὁ Χάμιλτων, εἶχε ἀνοίξει ἕνα μπουκάκι οὐίσκου, καὶ τσοῦγκριζε μὲ τὸν Μπόμπ.

— Στὴν ὑγεία τοῦ μαμούθ, Μπόμπ!

— Ἐβίβα τοῦ μαμούθ, Τζέντλεμαν!

— Ἐβίβα τοῦ μαμούθ! Οὐρλιαξε κι' ὁ καπετάνιος.

Σὲ μιὰ γωνιά ὁ Ἀνρὺ μόνος καὶ σκεπτικὸς, μουρμούριζε τὶς λέξεις τοῦ τηλεγραφήματος.

«Γιὰ πάντα. Ἡ Εὐά σου...»

Ξεχάσαμε νὰ ποῦμε, πῶς στὸν «Σαλβατόρ» ἦταν μιὰ καμπίνα διαρκῶς κλεισμένη.

Ὅταν ὁ Χάμιλτων ρώτησε τὸν καπετάνιο Τζῶνς ποῖς ἦταν κλεισμένοι καὶ μέσα, αὐτὸς ἀπάντησε πῶς τήνε φύλαγε γιὰ «κάτι ἐμπορεύματα». Οἱ κυνηγοὶ τοῦ μαμούθ νόμισαν, πῶς πρόκειται γιὰ λαθρεμπόριο, καὶ δὲν ἐπέμεναν πιὸ πολὺ νὰ μάθουν. Ἀλλ' ὥστε, τί τοὺς ἔγνοιαζε;

Ἡ πρώτη βραδυὰ στὴ θάλασσα πέρασε περιφημῶς. Ἀστεῖα ὁ Φρέντυ, διηγῆσεις ἀτελείωτες ὁ χρυσοθήρας Μπόμπ, ἐξυπνάδες ὁ Λεφόρ, κουταμάρες ὁ πλοίαρχος, ὅλοι ἔβαλαν τὰ δυνατά τους νὰ μὴ βαρεθοῦν.

Κατὰ τὰς τρεῖς τὰ μεσάνυχτα, ὁ Ἀνρὺ, πού δὲν κοιμόταν γιὰ τὸν ἀκολουθοῦσε παντοῦ ἡ σκέψη τῆς Εὐας ἀνέβηκε στὸ κατάστρωμα νὰ πάρει λίγον ἀέρα.

Ἡ πόρτα τῆς τέταρτης καμπίνας ἦταν ἀνοιχτή.

Ὁ Ἀνρὺ πλησίασε κι' ἔρριξε μιὰ ματιά.

Φαίνεται σὰν νὰ μένει κανεὶς μέσα καὶ μάλιστα πλούσιος ἂν κρίνει κανεὶς ἀπ' τὶς βαλίτσες.

Τὶ σήμαινε αὐτὸ τὸ μυστήριον;

Ὁ Τζῶνς δὲν ἦταν στὴν καμπίνα του. Καθὼς ὁ Ἀνρὺ κατέβαινε τὴν σκαλίτσα πού πῆγαινε στὴν τραπεζαρία, σκούνησε κάποιον πού ἀνέβαινε.

Ἦταν ἕνας νέος καλοντυμένος ψηλὸς μὲ κοκκινωπὲς φαβορίτες.

Κι' οἱ δύο δὲν μίλησαν.

Τέλος ὁ νέος ἔβγαλε τὸ κασκέτο του, καὶ εὐγενικά:

— Ἐπιτρέψατε μου νὰ συστηθῶ μὲνός μου! εἶπε: Κόμης Οὐρλιχ φὸν Σίκιγκεν. Δοῦλος σας.

Ἡ ἐκπληξη παράλυσε τόσο τὸν Ἀνρὺ.

ρί, πού δὲν ἀπάντησε τίποτε, κι' ἔτσι ὁ κόμης βρῆκε εὐκαιρία νὰ περάσει.

Μ' αὐτὸ ἦταν ἀπὸ τ' ἄγραφα. Νὰ ναυλώσει ὁλόκληρο πλοῖο, νὰ διοργανώσει μιὰ τέτοια ἀποστολή, νὰ ξοδέψει τοῦ κόσμου τὰ λεφτὰ γιὰ νὰ καταφέρει νὰ περάσει τὸν ἀντίπαλό του, καὶ νὰ τὸν βρῖσκει ἐγκατεστημένο ἥρεμα μέσα στὸν «Σαλβατόρ».

Σὰν ἔτρεξε νὰ διαμορτυρηθεῖ στὸν καπετάνιο, τὸν βρῆκε τύφλα στὸ μεθῶσι.

Ἀδύνατο νὰ συνεννοηθεῖ.

— Αἱ! Καὶ τί! Μοῦ ἀπαγορεύετε νὰ πάρω ἕναν ἐπιβάτη; Θὰ σὰς φάει; ἔλεγε καὶ ξανάλεγε. Εἶναι καλὸ παιδί... Πού θὰ βγεῖτε σεῖς; Ἐκεῖ θὰ βγεῖ κι' αὐτός. Γιατὶ τόσο κακία;

Μόλις ὁ Φρέντυ Χάμιλτων ἔμαθε τὰ νέα, πρότεινε νὰ πετάξουν τὸν «κόντε τοῦ διαόλου» στὴν θάλασσα.

Αὐτὸ θάταν μιὰ λύσις, ἡ μόνη λύσις ἴσως. Ἀλλά, ἀλλά! Δὲν εἶναι τόσο εὐκολο νὰ πετάξεις στὴν θάλασσα ἕναν ἄνθρωπο ἂν δὲν εἶσαι γεννημένος κακοῦργος.

Ὅσο γιὰ τὸν ἴδιο τὸν Σίκιγκεν δὲν τοῦ καίγονταν καρφί. Προτίμησε στὸ κατάστρωμα μ' ἕνα χαμόγελο γεμάτο αὐθάδεια σὰν νὰ θέλε νὰ πει.

— Ἐδῶ, εἶπε, τί μπορεῖ νὰ μοῦ πῆτε γιὰ τὸν Κόμην;

Ἀρνῆθηκε νὰ δώσει ὅποια δήποτε ἐξηγήση τοῦ Ἀνρὺ.

Κι' ἔτσι γιὰ μέρες καὶ γιὰ μέρες ἦταν ὑποχρεωμένοι ν' ἀνέχονται τὴν συντροφιά τοῦ κόμητος—παλιανθρώπου.

— Ὅπως δήποτε ἔλεγε ὁ Φρέντυ, δὲν φύγαμε ἀπὸ τὴν Νέα Ὑόρκη δώδεκα μέρες ὕστερα ἀπὸ σὰς ἔχουμε δικαίωμα νὰ γυρίσουμε δώδεκα μέρες ἀργότερα.

— Νὰ τὸ φοβάστε αὐτὸ κύριε Σίκιγκεν.

Ὁ «Σαλβατόρ» ζωνάταν στὸ δρόμο ἀπὸ τὶς φάλαινες.

Οἱ ταξιδιώτες τὶς βλέπαν νὰ περῶνε στὸν ὁρίζοντα, πετώντας στὸν ἀέρα στίλβες νεροῦ.

Κι' ὅσο διαβαίνουν οἱ φαλαίνες, τόσο τὸ κέφι τοῦ καπετάνιου χειρότερε.

— Νὰ μὲ πάρει ὁ διάβολος καὶ νὰ μὲ σηκώσει. Καὶ σὰς ὅλους μαζί. Βλαστήμησα. Αὐτὸ τὸ θέαμα μοῦ ξεσκίζει τὴν καρδιά. Νὰ περῶνε τόσες καὶ τόσες καὶ νὰ μὴ μπορῶ νὰ βαρέσω μία...

Παλητὸς φαλινοκυνηγὸς ὁ Τζῶνς, τ' ἀνάψανε οἱ καῦμοι σὰν τὶς ἔβλεπε

νά περνάνε.

Τέλος, μιά μέρα δέν βάσταξε.

Μιά φάλαινα με τεράστιες διαστάσεις πέραγε σινάμενη και κουνάμενη πλάι στον «Σαλβατόρ».

Λες και την είχαν πληρώσει να νευριάσει τον δύστυχο τον Τζώνς! Τόση άφοβία και τόση ξαδιαντροπιά έδειχνε τὸ φέρεμὸ της.

Στὰ τελευταία ὁ Τζώνς δὲ βάσταξε:

— «Α! Τζέντλεμαν. Αὐτὴ θὰ τὴν κυνηγήσουμε, οὐρλιαξε. Ποτὲ ζωντανὸ ἢ ἄνθρωπος δὲν κορδίδεψε ἔτσι τὸν γέρο-Τζώνς!

Ὁ Μπόμπ κοίταζε σκαρφαλωμένος, σ' ἓνα κατάρτι.

— Τζέντλεμαν, θὰ κυνηγήσωμε αὐτὴ τὴ φάλαινα!

Οἱ ταξιδιώτες τ' ἄκουσαν χωρὶς μεγάλη δυσἀρέσκεια.

Εἴκοσι μέρες ταξίδευαν μονότονα πάνω στὴν παγωμένη θάλασσα καὶ αὐτὸ θάταν διασκέδαση.

Γρήγορα κατεβάσανε δυὸ βάρκες, μετὰ δυὸ κανονάκια, ποὺ πετοῦσαν μακριὰ τὸ σκοινὶ μετὰ τὸ κοντάρι...

Στὴ μιά μπήκε ὁ Ἄνρὺ, ὁ Φρέντυ, ὁ καπετάνιος καὶ τρεῖς ναῦτες.

Στὴν ἄλλη ὁ Σίκικεν, ὁ Μπόμπ καὶ τέσσαρες ναῦτες.

Προσπάθησαν νὰ βάλουν τὸ ζῶο ἀνάμεσά τους.

Ὁ καπετάνιος, μιά στιγμὴ, ποὺ ἡ φάλαινα ἔβγαине στὴν ἐπιφάνεια ὕστερα ἀπὸ ἓνα μακροβότυ τὴν σημάδεψε, καὶ τράβηξε.

Ἡ κανονία, ἔστειλε τὸ ἀκόντιο στὰ πλευρὰ τοῦ ζῶου.

Ἐκεῖ χώθηκε στὴ σάρκα της, καὶ ἄνοιξε σὰν τίς ἀντένες μιᾶς ὀμπρέλλας. Τρελλὴ ἀπὸ τὸν πόνο, ἡ φάλαινα ἄρχισε νὰ κολυμπάει, σέρνοντας καὶ τὴ βάρκα ἀπ' τὸ σκοινὶ ποὺ ἦταν στερεωμένο στὸ κοντάρι.

Καὶ κολυμποῦσε πρὸς τὸ μέρος τῆς ἄλλης βάρκας.

— Μπράβο νυφοῦλα μου! Γεῖά σου λεβέντρα μου, φώναζε ὁ καπετάνιος ἐνθουσιασμένος. Ἔτσι μπράβο! Ἔτσι!

Ἀπ' τὴ δεύτερη βάρκα ἓνα δεύτερο κοντάρι μπήχτηκε στὰ πλευρὰ τῆς φάλαινας.

Ἔτσι τὸ ζῶο τώρα, ἔπαιρνε καὶ τίς δύο βάρκες μετὰ ἰλιγγιώδη ταχύτητα.

Μιά στιγμὴ θὰ κουραζόταν, καὶ μισοπεθαμένο ἀπ' τὴν αἰμοραγία θὰ σταματοῦσε. Τότε θὰ τὴν πλησιάζανε καὶ θὰ τὴν ἀποτέλειωναν.

Ὅλα πηγαιναν καλά, ὅταν ξαφνικά

ὁ Τζώνς χλώμιασε.

— Κόψτε τὰ σκοινιά! φώναξε. Κόψτε τὰ ποὺ νὰ σὰς πάρει ὁ διάολος! Κανένας δὲν καταλάβαινε τίποτα.

Ἐκπληκτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ὑπάκουσαν.

Μπροστὰ τους ἡ θάλασσα, εἶχε γίνῃ κατάσπρη, σὰν ἀφρισμένη. Σὰν τρικυμισμένη.

Μιά περιέργη μυρουδιά, φριχτὰ ἄσχημη μόλυβε τὸν ἄέρα.

Κοίταξαν σὰν χαμένοι, τὸν καπετάνιο, ποὺ μ' ἓνα τσεκούρι ἐτοιμαζόταν νὰ κόψει τὰ σκοινιά.

Μὰ δὲν πρόφτασε. Ἡ θάλασσα ξαφνικά φούσκωσε. Ἡ βάρκες πετάχτηκαν στὸν ἄέρα, κι' ὁ καπετάνιος ἔπεσε πρῶτος στὸ νερό.

Οἱ βάρκες χορέψανε λίγο σὰν καρδούτσουφλα, καὶ ἀναποδογυρίστηκαν κι' αὐτές, σκεπάζοντας τοὺς ἐπιβάτες.

Δεκατρεῖς τεράστιες φάλαινες βγήκαν ξαφνικά ἀπὸ τὸ νερό, βουλιάζοντας βάρκες καὶ ἄνθρώπους ἢ καθεμιά μετὰ χτυπήματα τῆς τεράστιας οὐρᾶς της.

Ὑστερα ἀπὸ ὥρα πολλὴ ὁ Χάμιλτων ποὺ ἤξερε καλὰ κολύμπι εἶδε μετὰ χαρὰ τὸν Ἄνρὺ νὰ πλέει μισολιπόθυμος, πάνω στὴ θάλασσα ποὺ ἦταν πάλι ἡσυχὴ καὶ γαλανή.

Ἔτρεξε καὶ τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ χέρι. Εὐτυχῶς μιά βάρκα τοὺς πλησίασε. Μέσα ἦταν μονάχα ὁ Μπόμπ καὶ ὁ Γερμανός.

Οἱ ναῦτες, δεμένοι στὰ κουπιά, δὲν μπόρεσαν νὰ ξεφύγουν, καὶ πνίγηκαν.

Τὸ ἴδιο κι' ὁ καπετάνιος, ποὺ τὸν παράσυρε τὸ πέρασμα τῶν τεράτων.

Σὰν ἀνέβηκαν ἀπάνω στὴ βάρκα κι' οἱ δυὸ ἄλλοι, κατάλαβαν πῶς ἡ θέση τους δὲν ἦταν καθόλου εὐχάριστη.

Πάχνη πυκνὴ, ἔπεφτε στὴν θάλασσα, ποὺ δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ δοῦνε πιδ πέρα ἀπ' τὴν μύτη τους.

Ὁ καπετάνιος δὲν ἦταν πιά γιὰ νὰ τοὺς διευθύνει.

Θὰ κατάφερνε ὁ «Σαλβατόρ» νὰ τοὺς ἀνακαλύψει;

— Πάντως, εἶπε ὁ Φρέντυ στὸν κόμητα, σὰς παρακαλῶ νὰ θυμηθεῖτε, πῶς σ' αὐτὸ τὸ κυνήγι τῆς φάλαινας, ἡ βάρκα σας ἦρθε δεύτερη. Καταλαβαίνετε; Δεύτερη! τὸ ρεκόρ εἶναι δικό μας.

Ὡστόσο ἡ νύχτα πλησίαζε. Μιά νύχτα τρομαχτικὴ γιὰ τοὺς τέσσαρες ναυαγούς, ποὺ ἡ πείνα ἄρχισε νὰ τοὺς βασανίζει.

Στὴν βάρκα διπλὰ γαντζωμένο στοὺς πάγκους, ἓνα κιβώτιο μονάχα σώθηκε, ποὺ κατὰ λάθος τὸ κατέβασαν οἱ ναῦτες.

Τὸ κιβώτιο αὐτὸ τὸ εἶχε φέρει ὁ Χάμιλτων.

Σὰν τ' ἄνοιξαν μετὰ χαρὰ, μετὰ τὴν ἰδέα πῶς ἦταν τροφίμα, βρήκαν ἓνα μυχάνημα.

Μηχάνημα κατασκευῆς οἶνοπνεύματος!

— Τό.. τὸ πῆρα γιὰ νὰ κάνουμε οἶνοπνευμα.

— Γιά... Γιὰ ἐμπόριο μετὰ τίς φυλὲς τοῦ Πόλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ. ΟΙ ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

Μιά ἀπέραντη, παγωμένη ἔρημος χωρὶς οὔτε μιά καλύβα, οὔτε ἓνα σημάδι, ποὺ νὰ δείχνει πῶς ἐκεῖ πέρα κατοικοῦσαν ἄνθρωποι.

Αὐτὸ τὸ θέαμα ἀντίκρυσαν οἱ ναυαγοὶ σὰν ἄραξαν στὴν ἀφιλόξενη ἀκτὴ.

Καὶ ἡ πείνα ἄρχισε πάλι νὰ τοὺς βασανίζει.

— Ἐ! Ἄνρὺ. Φώναξε ξαφνικά ὁ Φρέντυ. Τράβα λοιπόν! Δὲν βλέπεις, τί κάθ'σαι;

Τοῦδειχνε ἓνα μικρὸ ζῶο κατάσπρη μετὰ κίτρινα ματάκια, πούμοιαζε μετὰ λεποῦ...

— Μὴν τραβήξετε διόλου! εἶπε ὁ Μπόμπ. Αὐτὸ τὸ ζῶο εἶναι μερωμένο. Ἀνῆκει στοὺς Κοριάκ, τὴν πιδ ἄγρια κι' ἀφιλόξενη φυλὴ τοῦ τόπου. Ἀς τ' ἀκολουθήσουμε. Θὰ μᾶς πᾶει στοὺς ἀφεντάδες του.

Μὲ ξεχωριστὴ μαεστρία ὁ Μπόμπ, ἄρχισε νὰ γρυλλίζει σὰν τὸ μικρὸ ζῶο. Αὐτὸ τοῦ ἀπάντησε.

Σὲ λίγο, ἄρχισε νὰ τρέχει φεύγοντας ἀπὸ τὴν ἀκτὴ. Κι' οἱ ναυαγοὶ, πίσω του ἄρχισαν νὰ τ' ἀκολουθᾶνε τρέχοντας.

Ξαφνικά, ὕστερα ἀφ' οὗ τρέχανε μιά ὥρα σχεδόν, εἶδαν μπροστὰ τοὺς κατὰ νὰ μαυρίζει.

Σὰν πλησίασαν, εἶδαν ἓνα ἀπὸ τὰ πιδ φριχτὰ θεάματα τῆς ζωῆς τους.

Πάνω στὸ χιόνι, ἦταν μπηγμένος ἓνας μεγάλος μαῦρος πάσαλος.

Καὶ στὸν πάσαλο αὐτό, ἓνας ἄνθρωπος ἦταν καρφωμένος, μετὰ τὸ κεφάλι κάτω.

Ἐνα σκοινὶ δεμένο στὸ λαιμὸ τοῦ τὸν ἔπνιγε.

Μιά γυναῖκα στὰ πόδια τοῦ πασάλου βρώμικη ποὺ ἔμοιαζε μ' ἓνα πα-

ἔτσι κοιμηθῆκανε νησιτικό.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἡ οὐρίχλη ἦτανε πιδ πυκνή... Τὸ μόνο, ποὺ τοὺς ἔμενε ἦτανε ἡ καρμπίνα τοῦ Ἄνρὺ... Μ' αὐτὴ σκότωσαν ἓνα πιγκουῖνο, τὸν ἔψησαν πρὸ χειρὸς καὶ φάγανε...

Ὁ «Σαλβατόρ» πάντα ἀόρατος καὶ μπροστὰ τοὺς, πολὺ κοντὰ, μιά ἀτέλειωτη παγωμένη ἀκτὴ...

— Πρέπει νὰ βογοῦμε! εἶπε ὁ Μπόμπ. Τί θέλετε νὰ κάνουμε μέσα στὴ βάρκα;

— Καὶ τὸ μαμούθ; ρώτησε θυμωμένος ὁ κόμης...

— Αἱ... τὸ μαμούθ... τὸφαγε ἡ φάλαινα...

κέτο κουρέλια, μοιρολογοῦσε κι' ἔσκουζε μετὰ μιά φωνὴ φριχτὰ μονότονη.

Ἡ ἀλεπουδίτσα πλησίασε κι' αὐτὴ, καὶ κάθισε κοντὰ στὴν γυναῖκα.

— Πραγματικὰ βρισκόμαστε στοὺς Κοριάκ, εἶπε ὁ Μπόμπ. Αὐτό, ποὺ εἶδατε, ἦτανε μιά θανατικὴ ἐκτέλεση... Ἔτσι καρφώνουν τοὺς καταδίκους, μετὰ μεγάλὰ ξύλινα καρφιά, τοὺς μισοπνίγουν μετὰ σκοινὶ, καὶ τοὺς ἀφήνουν νὰ πεθάνουν.

— Κι' αὐτὴ ἡ γυναῖκα, ποὺ κλαίει ἔτσι, ρώτησε ὁ Γερμανός.

— Θᾶναι σίγουρα ἡ χήρα του...

— Ἡ χήρα τοῦ καταδίκου; Καὶ δὲν τὸν ἐλευθερώνει;

— Αὐτό εἶναι τὸ περίεργο· ὅχι! τὸν παραστέκεται σ' ὅλες τίς ὥρες τοῦ μαρτυρίου του, μὰ δὲν κάνει τίποτε γιὰ νὰ τοῦ τὸ λιγοστέψει.

Ὡστόσο σὰν πλησίασαν, κατάλαβαν πῶς ὁ ἄνθρωπος ἦτανε πιά νεκρός.

Σήκωσαν καὶ τὴν γυναῖκα ἀπὸ χᾶμα, καὶ τὴν παρέδωσαν στὸν Μπόμπ. Πούξερε λιγάκι αὐτὴς τίς γλώσσες μὴ πῶς συνεννοηθεῖ μαζί της.

Ἦταν ἀληθινὰ ἄσχημη. Τουλάχιστον οἱ ναυαγοὶ, δὲν εἶχαν δεῖ ποτὲ τοὺς τέτοιον ἀποκρουστικὸν ἱέρα.

Ὁ Μπόμπ ἔκανε ὅτι μποροῦσε γιὰ νὰ συνεννοηθεῖ.

Στὰ τελευταία ἡ γυναῖκα φάνηκε νὰ καταλαβαίνει. Σηκώθηκε καὶ δείχνοντας τὸν ἑαυτὸ της.

— Μαρούτσκα εἶπε.

Κι' ἔπειτα δείχνοντας δυτικὰ;

— Γιὰ τεανόντε!

— Γιὰ τεανόντε! φώναξε ὁ Μπόμπ. Δηλαδὴ τὸ ποτὶμα τῶν ρένων! Εἰμάστε στὴν Κομποδὶκα! Τὰ ξέρω τούτα τὰ μέρη! Ζήτω σύντροφοι.

Ἡ γυναίκα ὥστόσο, σὰν νὰ μετάνοιωσε γιὰ ὅσα εἶπε, μαζεύτηκε σὲ μιὰ γωνιά, καὶ δὲν ἐννοῦσε ν' ἀνοίξει τὸ στόμα της.

Στὰ τελευταῖα, ὁ Σίκικεν τὴν πλησίασε, καὶ βγάζοντας τὴν χρυσὴ καδένα τοῦ ρολογιοῦ του, τὴν πρόσφερε.

Ἡ Μαρούτσικα, ἔμπηξε μιὰ μεγάλη φωνή, ἄρπαξε τὴν καδένα καὶ φέρωντας τὴν στὸν ζαρωμένο, βρώμικο λαιμὸ της, ἄρχισε νὰ χορεύει.

Ὁ πεθαμένος εἶχε λησμονηθεῖ.

— Γιά, τενόντε; ρώτησε ὁ Γερμανός.

Ἡ γυναίκα γύρισε τέσσαρες φορές τὸ χέρι της.

— Πρέπει νὰ περπατήσωμε τέσσαρες ὥρες! εἶπε ὁ Μπόμπ. Καὶ θὰ μᾶς πᾶει στὸ χωριὸ της ἡ Ἱδια.

Ἀλήθεια. Μιὰ κι' ὁ κατάδικος εἶχε πεθάνει, ἡ χήρα του δὲν εἶχε πιά καμμία δουλειὰ στὴν ἐρημιὰ.

Θὰ ξαναγύριζε στὸ χωριὸ της.

— Τώρα γιατί ἐκτελοῦσαν τοὺς καταδίκους τόσο μακριὰ ἀπ' τὸ χωριό;

— Μὰ ἀπλούστατα γιὰ νὰ χάσει τὸ δρόμο τὸ πνεῦμα του.

— Σὰν καλὰ τῶφαγε τὸ μαμούθ ἡ φάλαινα! σκεφτόταν ὁ Φρέντυ. Κανένας δὲν μιλάει γι' αὐτό.

Ὡστόσο ἔφαγαν λίγο ὠμὸ ψάρι, ἀπ' αὐτὸ ποῦχε μαζί της ἡ Μαρούτσικα, καὶ πήρανε τὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ...

Ξαφνικά, ἡ Μαρούτσικα τοὺς σταμάτησε καὶ δείχνοντας τὴν κοιλάδα μπρός της:

— Γιά τεανόντε, εἶπε...

Οἱ ἄλλοι τάχασαν. Δὲν ἔβλεπαν τίποτε.

— Μωρὲ τί χωριὸ εἶναι τοῦτο, χωρὶς σπίτια; εἶπε ὁ Φρέντυ ποῦχε μάθει τὸ λεξιλόγιό τοῦ Μπόμπ.

— Αὐτὰ εἶναι τὰ σπίτια! εἶπε ὁ Μπόμπ δείχνοντας κάτι καπνοὺς ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὸ χῶμα...

— Αὐτά; Μὰ εἶναι ξερόχορτα ποὺ καίγονται, εἶπε ὁ Ἀνρὺ...

— Ὄχι! Εἶναι οἱ καλὸι βεσ τῶν ἰθαγενῶν ποὺναι σκαμμένες στὴ γῆ μέσα! εἶπε ὁ Μπόμπ...

Ξαφνικά ἡ Μαρούτσικα ἄρχισε νὰ σφυρίζει καὶ νὰ τρέχει... Καὶ τὴν ἴδια στιγμή καμμιὰ ἐκατοστὴ Κοριάκ, ξεφύτρωναν ἀπ' τὴ γῆ...

Μιὰ κουβέντα ἄρχισε τότε μεταξύ τους, ποὺ εἶχε γι' ἀποτέλεσμα νὰ κυκλώσουν τὸν Γερμανὸ καὶ νὰ τὸν σηκώσουν σὰν δέμα.

Οἱ ἄλλοι, τί νὰ κάνουν; Ἀναγκάστηκαν ν' ἀκολουθήσουν τὸν σύντροφό

τους ἐκεῖ ποὺ τὸν πήγαιναν οἱ ἄλλοι.

Καὶ τὸν πήγαν στὴν πιδὲ βρώμικη, τὴν πιδὲ συαμερῇ, τὴν πιδὲ σκοτεινὴ καλύβα ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθεῖ σκαμμένη μεσ' τὴ γῆ.

Ἐκεῖ κάθισαν τὸν δυστυχισμένο Σίκικεν κατάχαμα, τοῦβαλαν δυὸ βρώμικα μωρὰ στὰ χέρια, καὶ ἡ τρισαχαιτωμένη Μαρούτσικα, ἦλθε κι' ἔτριψε τὸν λαδωμένο κότσο της στὴν μύτη του.

Ὁ κόμης ἔγινε ἔξω φρενῶν, προπαντὸς σὰν εἶδε, πὼς οἱ φίλοι του γελοῦσαν μὲ τὸ πάθημα του.

Ἐκοψε μιὰ γροθιὰ τῆς Μαρούτσικας, πέταξε χάμα τὰ μωρὰ, καὶ σηκώθηκε ὀρθίος. Ὅλοι οἱ ἰθαγενεῖς ἀναστατώθηκαν.

Φωνές, φοβέρες πανδαιμόνιο. Παρ' ὅλη τὴν ἀντιπάθεια ποῦχαν στὸν Γερμανό, ἀπὸ Εὐρωπαϊκὴ ἀλληλεγγύη οἱ ἄλλοι τρεῖς θὰ λάβαιναν μέρος στὸν καυγὰ καὶ τὰ πράματα θὰ τελείωναν ἄσχημα ὅταν ἕνας ὀλοστρόγγυλος Κοριάκ, μὲ μεγαλόπρεπη κοιλίστα, μπῆκε στὴ μέση.

Οἱ ἄλλοι ὑπεχώρησαν μὲ σεβασμό. Αὐτὸς κοίταξε μὲ μεγαλοπρέπεια ὅλους καὶ χτυποῦσε τὸ στήθος του.

— Τουλουάκ! φώναζε.

— Εἶναι ὁ ἀρχηγός! εἶπε ὁ Μπόμπ στοὺς ἄλλους, καὶ προσπάθησε μὲ τὰ λόγια ποῦξερε νὰ συνεννοηθεῖ. Ὅσο ὁ διάλογος προχωροῦσε στὸ πρόσωπό του γράφθηκε μεγάλη ἐκπληξη, καὶ στὰ τελευταῖα ἔβαλε τὰ γέλοια! Μὰ κατὶ γέλοια.

Τί σοὺ λέει τέλος πάντων; ρώτησε ὁ Ἀνρὺ.

— Τί μοὺ λέει! Χά, χά, χά! Πὼς σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ὁ κύριος κόμης, εἶναι σύζυγος τῆς Μαρούτσικας!

— Πὼς; τί; ρώτησε ὁ Σίκικεν.

— Πρόσφερε σὲ χήρα καταδίκου δῶρο πολὺτιμο. Ἄρα δῶρο γαμήλιο. Τὰ παιδιὰ τοῦ πεθαμένου, εἶναι παιδιὰ τοῦ κυρίου κόμητος.

Καὶ γυρίζοντας στὴν Μαρούτσικα!

Κόμηςσα, τὰ σέβη μου! τῆς εἶπε.

Ὁ κόμης μὲ βία κρατῶντας τὸν θυμὸ του, εἶπε τοῦ Μπόμπ.

— Δὲν μπορεῖς ἐσύ... Στὴ θέση μου.

Θὰ σὲ πληρώσω καλὰ ξέρεις.

— Δυστυχῶς, κύριε κόμης, δὲν θὰ μὲ θέλει... Δὲν εἰμαι τόσο πλούσιος.

Ὡστόσο ἡ κατάσταση χειροτέρευε.

Ἀπὸ τὴν μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη, ὁ Σίκικεν θὰ ριχνόταν ἀπάνω στοὺς ἰθαγενεῖς, ποὺ τὸν τραβοῦσαν, καὶ τότε κακὰ ξεμπερδέματα!

Ὁ Ἀνρὺ πήρε τὸν Μπόμπ κατὰ μέ-

ρος!

— Γιὰ ὄνομα τοῦ θεοῦ! Βρὲς τίποτα. Μίλησέ τους!

Ὁ Μπόμπ ἔβγαλε ἕνα μεγάλο λόγο, ποὺ στὴν ἀρχὴ δὲν βρῆκε καμμιὰ ἀπὴχηση.

Μὰ σιγὰ σιγὰ, οἱ ἰθαγενεῖς ἡμέρῳ-ναν, καὶ ἄδειασαν τὴν καλύβα.

Στὸ τέλος ἔφυγαν κι' ὁ Τουλουάκ καὶ ἡ Μαρούτσικα.

— Τί τῆς εἶπες; ρώτησε ὁ Ἀνρὺ μὲ περιέργεια.

— Πὼς ἕνας ἀφέντης σὰν τὸν κύριο κόμη, δὲν καταδέχεται νὰ κάνει στὴν γυναίκα του ἕνα τόσο μικρὸ γαμήλιο δῶρο. Θὰ πᾶει ὥς τὴν ἀκτὴ, νὰ φέρει στὴν μελλοντική ἀπὸ τῆς κάσας ὠραῖα πράματα. Στὸ μεταξύ ὁ κύριος Σίνγκιν εἶναι ἀρραβωνιαστικός της.

Οἱ ἄλλοι μὲν συγκρατοῦσαν τὰ γέλοια.

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, οἱ τέσσαρες εὐρωπαῖοι εἶχαν ριχτεῖ στὸ Ἀνατολικὸ ἀκρωτήριο.

Σὲ ποῖο μέρος; Αὐτὸ δὲν μπορούσε φυσικὰ νὰ τὸ πεῖ ὁ Τουλουάκ.

Τί θάκαναν; Ἐπρεπε νὰ ἐνεργήσουν. Εὐτυχῶς, ποὺ ὁ Ἀνρὺ εἶχε τὴν κά-

ραμπίνα του μὲ τὰ εἰκοσιπέντε του φυσιγγία.

Ἀποφασίσανε νὰ στείλουν τὸν Φρέντυ μὲ τὸν Μπόμπ πάλι στὴν ἀκτὴ νὰ γυρέψουν τὸ «Σαλβατόρ». Ἡ ἀπουσία της θὰ κρατοῦσε καμμιὰ δεκαετία μέρους.

Ὁ Ἀνρὺ μὲ τὸν Τουλουάκ, θάπερναν τὸ ποτάμι καὶ θ' ἀνέβαιναν στὸ ἐσωτερικὸ.

Ὅσο γιὰ τὸν Σίκικεν, δὲν ἔλεγε σὲ κανένα τὰ σχέδιά του. Ὅλο ἔκανε παρέα μὲ κάποιον Ἑρβία ἔχθρο τοῦ Τουλουάκ, καίπε-νοῦσε τὴ μέρα νὰ μαθαίνειμα-ζὶ τουτὴ γλῶσ-σα τῶν Κορι-άκ.

Ὁ Ἀνρὺ μὲ τὸν Τουλουάκ καὶ μερικὸς Κοριάκ περπάτησαν ἀρκετὲς μέρες πρὸς τὸ ἐσωτερικὸ, στὴν ἔρημη τσέτρα, χωρὶς ν' ἀπαντήσουν τίποτα. Μιὰ μέρα, πᾶνω στὸ χιόνι, ὁ ζωγράφος χάραξε τὴν σιλουέττα ἑνὸς μαμούθ.

Ὁ Τουλουάκ, ἔσκυψε, εἶδε τὸ σχέδιο, ἔβγαλε μιὰ φωνή, καὶ μὲ διάφορα σχέδια, τοῦδεινε νὰ καταλάβει ὅτι μιλοῦσε γιὰ ἕνα μεγάλο ζῶο, μὲ μακροὺς χαυλιόδοντες.

Μὰ ἄδικα σχεδίασε στὸ καρνέ του ὁ Ἀνρὺ, τὸ σκελετὸ τοῦ ζώου.

Οἱ ἰθαγενεῖς κι' ὁ Τουλουάκ, ἔκαναν τὰ σχήματα ἑνὸς ζώου ζωντανοῦ, ποὺ κεινόνταν ποὺ περπατοῦσε, ποὺ θύμωνε, ποὺ ἔτρεχε.

Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία. Οἱ Κοριάκ, εἶχαν δεῖ ἕνα μαμούθ, ἕνα ζωντανὸ μαμούθ. Ποῦ; Δὲν κατάφερε νὰ τὸ μάθει ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς, Γι' αὐτὸ ἀπεφάσισε νὰ γυρίσει τὸ γρηγορότερο πῶς στὸ χωριὸ, μὴν κατάφερνε ὁ Μπόμπ νὰ βγάλει τίποτα.

Στὸ γυρισμό, βρῆκε τὸ χωριὸ νὰ γιορτάζει.

Χαλοῦσε ὁ κόσμος. Χοροί, ξεφωνητὰ κατάσταση ἐξωφρενική. Κι' ἀνάμεσα στοὺς ἑξαλούς Κοριάκ, ὁ Μπόμπ, τύφλα ἴστω μεθύσι.

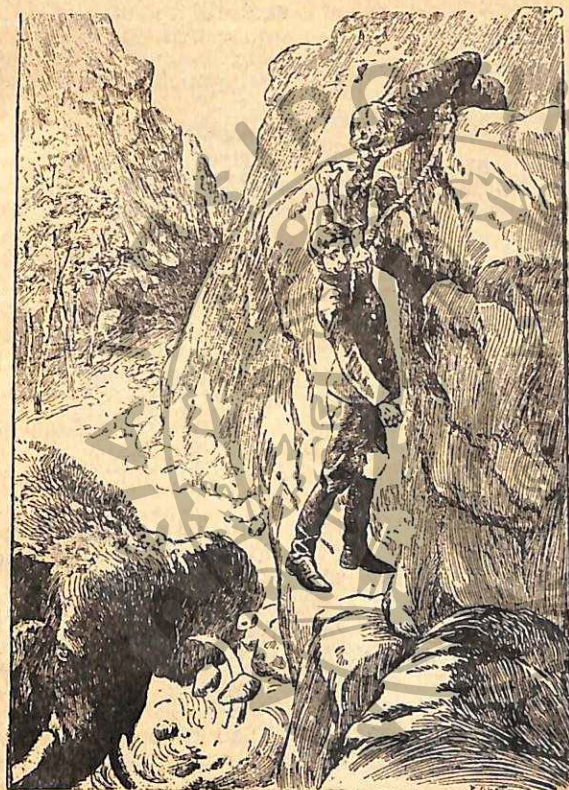
Δὲν μπορούσε νὰ βγάλει ἀκρὴ ἀπ' ὅτι ἔλεγε.

— Μπορεῖς νὰ μοὺ ἐξηγήσεις τί συμβαίνει! ρώτησε ὁ Ἀνρὺ τὸν Μπόμπ μὲ τὸν εἶδε.

— Ἀπλούστατα φίλε μου. Μεταχειριστήκαμε τὸ μηχανήμα μου κατασκευασμένο πνεύματος.

— Ξέρεις! Ἐκείνο ποῦτα νὰ στὴν κόκκινη κάσα. Θαῦμα! Ὁλο τὸ χωριὸ μέθυσε.

— Ὁραῖα ἀτιμόσφαιρα. Καὶ γὰρ ποὺρχοῦν νὰ σοὺ πῶ πῶς

κάπου δωπέρα τριγυρνάει ἕνα ζωντανὸ μαμούθ.

Μόνον τὴν ἄλλη μέρα κατάφερε νὰ μιλήσει σοβαρὰ με τοὺς φίλους του. Ὁ Μπόμπ, κλείστηκε με τὸν τουλουάκ σὲ μιὰ καλύβα, κι' ἀφοῦ συναντήθηκε με τὸν ἀρχηγὸ εἶπε στοὺς ἄλλους δύο.

Ὁ Τουλουάκ, ὁ Ἑρβικ, καὶ μερικοὶ ἄλλοι, ἀνέβηκαν μιὰ μέρα σ' ἕνα ὕψωμα γιὰ νὰ δοῦνε, ποῦ τελειώνει ἡ θάλασσα.

Καὶ τότε εἶδαν τὸ «μαναντοῦ» νὰ βγαίνει ἀπ' τὸ σπήλαιό του.

Ἦταν μεγάλο «σάν τὰ σύγνεφα» καὶ πάτησε τρεῖς ἀνθρώπους ποὺ πλίσσασαν νὰ τὸ πληγώσουν.

— Μπράβο! φώναξε ὁ Φρέντυ... τὸ μαμούθ γλύτωσε ἀπ' τὴν φάλανα. Χρόνια μποροῦσε νὰ τὸ γυρεύαμε χωρὶς νὰ τὸ βροῦμε. Καὶ τώρα, χάρις σ' αὐτὸ τὸ ναυάγιο, τὸ μαμούθ εἶναι δικό μας.

— Φίλε μου, εἶπε ὁ Ἀνρὺ τοῦ Μπόμπ βαθεῖα συγκινημένος, σὲ σένα τώρα μένει ν' ἀποφασίσῃς τὸν Τουλουάκ νάλθει μαζί μας. Θὰ τοῦ χαρίσω ἂν πιάσουμε τὸ μαμούθ, τὴν μηχανὴ ποὺ φκιάνει οἰνόπνευμα. Μὰ προσοχή. Δὲν πρέπει νὰ καταλάβει τίποτα ὁ Σίκικεν!

— Ἀλήθεια, τί γίνηκε;

— Ρώτησε τὸν Τουλουάκ, Μπόμπ. Θάμαθε αὐτός.

Ὁ Μπόμπ ἔφυγε καὶ γύρισε στενωχωρημένος.

— Ὁ Σίκικεν, ξέρει ὅλα τὰ περὶ μαμούθ. Ἐφυγε δὴ καὶ δυὸ μέρες μετὰ τὸν Ἑρβικ καὶ τοὺς ἀνθρώπους του.

— Πρέπει νὰ φύγουμε ὅσο μποροῦμε πιὸ γρήγορα καὶ μεῖς.

Δὲν ἄρχισαν νὰ πείσουν τὸν Τουλουάκ νὰ ῥθει μαζί τους. Τὸ παντοδύναμο ἄγκολ τῆς μηχανῆς κατάφερε πολλά.

— Ὑστερα ἀπὸ τρεῖς ὥρες ἔφευγαν γιὰ τὰ νότια μέρη, μετὰ τὸν ἀρχηγό, καὶ κάμποσους Κοριάκ.

Μαζί μ' αὐτοὺς ἦταν κι' ἡ Μαρούτσα ποὺ ὀπλισμένη ὡς τὰ δόντια, πήγαινε κι' αὐτὴ νὰ βρεῖ τὸν ἀπίστο ἀρραβωνιαστικό της.

Τέσσαρες μέρες ἀκολουθήσανε τὸ ποτάμι.

Τὴν τρίτη μέρα ἀνακαλύψανε τὰ ἴχνη φωτιάς. Ὁ Σίκικεν πέρασε ἀπὸ κεῖ ὅσο προχωροῦσαν πρὸς τὴ θάλασσα, ὁ τόπος ἄλλαζε ὅψη.

Ποτὲ δὲν εἶχαν δεῖ τέτοιο μέρος. Βράχοι τεράστιοι, κατάμαυροι ζω-

σμένοι ἀπὸ πάγους ποὺ δὲν ἔλειωναν ποτέ.

Μιὰ φωνὴ ἄγρια, ἀφιλόξενη ποῦ δειωνχε τὸν ἀνθρώπο ποῦταν λὲς καμωμένος μόνο γιὰ τέρατα προϊστορικά, γιὰ ζωὰ μεγάλα καὶ παράξενα.

Ὅλοι προχωροῦσαν σιωπηλοί, μετὰ τὴν καρδιά σφιγμένη ἀπὸ ἕναν τρόμο ἀπροσδιόριστο.

Ὁ Τουλουάκ τοῦδειξε ἕνα πανώψηλο ἀπότομο βράχο, ποῦ ὕψωνε τὴν κατάμαυρη σιλουέτα του σὰν καμπαναριὸ μιᾶς ἐκκλησίας φανταστικῆς.

— Ἀπὸ ἐκεῖ!

Ναί, Ἀπὸ κεῖ θὰ μπορούσε νὰ δεῖ κανεὶς ὅλο τὸ μέρος. Καὶ τὸ μαμούθ μαζί! Ἀποφασίστηκε ὁ Φρέντυ ὁ Μπόμπ κι' ἄλλοι. νὰ προχωρήσουν γιὰ μιὰ πρόχειρη ἀναγνώριση.

Ὁ Τουλουάκ κι' ὁ Ἀνρὺ, θὰ σκαρφάλωναν στὸ βράχο.

Ἡ ἀνάβαση, ἦταν φριχτὰ δύσκολη. Ἡ καραμπίνα ἐμποδίζε τὸν Ἀνρὺ σ' ὅλες του τίς κινήσεις.

Στὰ τελευταῖα τὴν ἔβγαλε, τὴν σκέπασε μ' ἕνα δέρμα φώκιας κι' ἐξακολούθησε τὴν δύσκολη ἀναρρήχηση μετὰ τὸν Τουλουάκ...

Ἐφτασαν τέλος στὴν κορυφή...

Δὲν στάθηκεν πολὺ νὰ θαυμάσει τὸ ἔξαισιο τὸ θέαμα, ποῦ απλώνονταν μπρὸς στὰ μάτια του.

Κατάχλωμος ὁ Τουλουάκ, τοῦδειχνε κάτι ποὺ βρισκόταν μπρὸς στὰ μάτια τους...

— Μαναντοῦ! φώναξε...

Ἦταν αὐτό! τὸ μαμούθ! τὸ μαμούθ τῆς Εὐας καὶ τοῦ Κόρλις, τὸ μαμούθ τῆς ἐπιτυχίας! Ὁλοζώντανο!

Ἀνάμεσα ἀπὸ στόμια σπηλιῶν ποὺ χάσκανε σὰν στόματα κολάσεως, ἀνάμεσα στοὺς προαιωνίους, φανταστικούς βράχους, πρὸ φοβερό, πρὸ μεγάλο, πρὸ πρὸ, τὸ τρομερὸ ζῶο, ὕψωνε τὴν προβοσκίδα του στὸν οὐρανὸ καὶ τὰ γρυλίσματά του ἀκούγονταν χιλιόμετρα μακριά.

Ἦταν κάτι φοβερό καὶ θαυμάσιο. Ὁ Ἀνρὺ καρφωμένος ἀπὸ δέος στὴ θέση του, τὴ κοίταζε σὰν μαγνητισμένος!

Μὰ σὰν ἔφτασαν ἐκεῖ, π' ἄφησαν τὴν καραμπίνα, μιὰ βρισιὰ ἔξφυγε ἀπ' τὸ στόμα τοῦ Ἀνρὺ.

Κατ' ἀπ' τὸ δέρμα τῆς φώκιας δὲν ἦταν τίποτα.

Εἶχαν κλέψει τὴν καραμπίνα! Τὸ μόνο τους ὄπλο, τὴν μόνη τους ἐλπίδα ἐπιτυχίας!

Τοῦ κόκου ἔψαξαν σὲ κάθε μεριά. Ἡ καραμπίνα εἶχε χαθεῖ.

Ὁ Τουλουάκ τοῦδειξε βαθεῖα σκαμμένο στὸ βράχο, ἕνα μονοπάτι σχεδὸν ἄδροτο, ποὺ κετέβαινε στὴν κοιλάδα.

— Ἀπὸ κεῖ θ' ἀνέβηκαν σίγουρα οἱ κλέφτες!

Ξαφνικά ὁ ἀρχηγὸς ἔσκυψε στ' ἀγκάθια τοῦ μονοπατιοῦ, καὶ ἐξέτασε ἕνα κομμάτι ὑφάσματος ποῦταν πιασμένο.

— Ἑρβικ! Ψιθύρισε...

Ἐμ! Βέβαια! Δὲν χρειαζόνταν καὶ πολὺ γιὰ νὰ καταλάβει κανεὶς πὼς αὐτὸ νὰ καταλάβει κανεὶς πὼς αὐτὸ τοὺς τὸ παίζει ὁ Γερμανὸς μετὰ τὴν συνήθειά του.

Μὴ δὲν μῆκε στὸ βαπόρι ποὺ ναύλωσε ὁ Ἀνρὺ, γιὰ νὰ κλέψει τὸ δρομολόγιό του, καὶ ν' ἀποφύγει τὰ ἔξοδα μιᾶς ἀποστολῆς;

Ὁ Φρέντυ ὥστόσο δὲν φάνηκε καὶ πολὺ ἀπογοητευμένος ἀπ' τὸ χάσιμο τῆς καραμπίνας.

Ὅστε ὁ Μπόμπ ἄλλωτε.

— Στὸ κυνήγι ἑνὸς μεγάλου ζώου σὰν τὸ Μαμούθ μας, τὰ ὄπλα παίζουν μικρότερο ρόλο! Ἡ διοργάνωση εἶναι τὸ πᾶν.

— Δὲν θὰ τύχει αὐτὸς ὁ κακοῦργος στὰ χέρια μου καμμιά φορά; γρύλισε ὁ Μπόμπ θὰ τοὺ κάνω τὰ πλευρά του σὰν τὴν κοιλιὰ τοῦ μαλακά.

Ὅστόσο τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ, ἡ ἔλλειψη τῆς καραμπίνας τοὺς ἔγινε ἰδιαίτερα αἰσθητή.

Ἐνα ἐπεισόδιο συνέβηκε, ποὺ θάχε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV. Ὁ ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ

Τὸ πρῶτο πρᾶμα πούκαναν τὴν ἄλλη μέρα, ἦταν φυσικὰ νὰ ἐπιθεωρήσουν τὰ μέρη. Τὸ μαμούθ, εἶχε τὸ σπήλαιό του, τὴν κατοικία του, στὸ βάθος μιᾶς μικρῆς κοιλάδας, ποῦταν φυσικὰ κλεισμένη ἀπ' ὅλα τὰ μέρη μετὰ βράχους θεώρατους ποῦχαν προεξοχές παντοῦ καὶ ποὺ ἀνοίγε μόνα στὸ βορριά.

— Ἄν μπορούσαμε νὰ τὸ ἐμποδίσουμε ν' ἀφήσει τὴν κοιλάδα αὐτὴ εἶπε ὁ Ἀνρὺ.

— Θὰ τὸ κλείναμε σὰν σὲ ποντικόπαγίδα! μὰ μετὰ τί τρόπο;

— Μὲ τρόπο ἀπλό! πρότεινε ὁ Φρέντυ. Νὰ κυλήσουμε βράχια καὶ νὰ φράξουμε τὴν ἔξοδο τῆς κοιλάδας.

— Θὰ βάζετε χαλίκια ἐξ ἑβδομάδες τζέτλεμεν, τόνα πάνω στ' ἄλλο, καὶ θάρθει τὸ ζῶο θυμωμένο, καὶ μ' ἕνα χτύπημα, χράπ! θὰ τὰ γρεμίσει ὅλα, εἶπε ὁ Μπόμπ.

— Καλὰ! Δὲν μοῦ λέτε! Ποῦ στὸ

θλιβερὸς συνέπειες ἴσως χωρὶς τὴν... δράση τοῦ Τουλουάκ.

Μετὰ τὸ δειπνο, μαζεύτηκαν ὅλοι γύρω ἀπ' τὸ λυχνάρι ἀπὸ λίπος φώκιας, καὶ κουβέντιαζαν ἡσυχᾶ.

Ὁ Τουλουάκ δὲν ἦταν ἡρεμὸς.. τέντωνε τ' αὐτιά του, κι' ἀφουγκράζονταν σὰν λαγωνικό.

Οἱ ἄλλοι τὸ πρόσεξαν καὶ ἀφηγκράστηκαν κι' αὐτοί.

Τοὺς φάνηκε πὼς ἄκουσαν κάτι σὰν βαρὺ περπάτημα ζώου, πάνω στὸ χιόνι βγήκαν, μὰ μὴ διακρίνοντας τίποτα στὰ σκοτάδια τῆς πολικῆς νύχτας, ξαναμῆκαν στὴ σκηνή, ἡσυχὸι πιά.

Ξαφνικά, ἕνα φριχτὸ οὐρλιαχτὸ ἀκούστηκε καὶ μιὰ ἄγρια λευκὴ ἀρκούδα, χύμηξε στὴ σκηνή, ἐξαγριωμένη ἀπὸ πείνα καὶ θυμὸ.

Τί νὰ κάνουν;

Ἐποχώρησαν στὰ βάθη τῆς σκηνῆς, μὰ ἡ ἀρκούδα γρύλιζε ἔτοιμη νὰ χυμῇ, ὅταν ὁ Τουλουάκ εἶχε μιὰ σπουδαία ἐμπνευση:

Ξετρελλαμένους ἀπὸ φόβο, ἄρπαξε τὸ λυχνάρι καὶ τὸ πέταξε στὸ ζῶο.

Τὸ καυτὸ λάδι, τῆς ἔκαψε τὸ ρυγχος, τὸ ἀναμμένο φυτίλι, ἔβαλε φωτιά στὰ μαλλιά της, κι' ἡ ἀρκούδα σκούζοντας χάθηκε στὴ νύχτα.

— Βλέπεις, Φρέντυ, πὼς ἡ καραμπίνα χρησιμεύει σὲ κάτι, εἶπε ὁ Ἀνρὺ.

— Ποιὸς λέει τὸ ἀντίθετο φίλε μου! Μὰ, ἀνθρώποι σὰν καὶ μᾶς δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τέτοια.

διὰ βολὴ κρύφτηκε κοτζᾶμ μαμούθ;

Ἀλήθεια! Ἀφαντο γίνηκε.

— Λὲς νὰ βγήκε ἀπ' τὴν κοιλάδα;

— Διόλου ἀπίθανο!

— Τότε;

— Τί σημαίνει τότε; Ἐδῶ εἶναι ἡ σπηλιὰ του, ἐδῶ θὰ ξαναγυρίσει.

— Μὰ ἂν προφτάσει νὰ τὸ σκοτώσει ὁ Σίκικεν;

— Μὲ τὴν καραμπίνα; Ἀπίθανο!

— Γιατί ἀπίθανο; Ἄν τὸ σημαδέψει κανεὶς στὸ μάτι, μπορεῖ νὰ τὸ σκοτώσει. Καὶ τότε...

Μιὰ ξαφνικὴ ἀγωνία σταμάτησε τὴν μιλιὰ στὸ στόμα τοῦ Ἀνρὺ.

Καὶ τότε... τότε ἡ Εὐα θὰ γινόνταν γυναῖκα ἐκεῖνοῦ τοῦ ἀπατεῶνα.

— Ἐλα Ἀνρὺ. Μὴν κάνεις ἔτσι, τοῦ εἶπε ὁ Φρέντυ ποὺ μάντεψε τίς σκέψεις του.

Μὴν ξεχνᾶς πὼς εἴμαστε τρεῖς Εὐρωπαῖοι, τρεῖς Εὐρωπαῖοι ἀποφασισμένοι, ἐναντίον του.

—Σ' εὐχαριστῶ φίλε μου. Σ' εὐχαριστῶ. Ἀνυπομονῶ ν' ἀρχίσουμε, ὅλοι ἀνυπομονοῦσαν. Ἀρχισαν ἀπὸ τὸ νὰ ἀνέβουν πάνω στὸν κατὰ κόρυφο βράχο ἀπ' ὅπου ὁ Ἀνρὺ πρῶ- τοεῖδε τὸ μαμούθ.

Φυσικὰ ἦτανε ὀπλισμένοι μὲ λόγχες καὶ τόξα.

Ὁ Ἀνρὺ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ, εἶ- χε πάρη μαζί του ἓνα σκοινί, πού χρη- σίμεψε πολὺ σ' αὐτὴ τὴν ἄνοδο.

Μόλις ἀνέβηκαν κι' ἄρχισαν νὰ κα- τεβαίνουν ἀπ' τ' ἄλλο μέρος ποῦταν κοντὰ στὴν σπηλιά τοῦ τέρατος, ἓνα τρομερὸ γρύλισμα τοὺς ἔκανε νὰ στα- ματήσουν.

Ὁ τόπος ἔτρεμε, σὰν νὰ μπουμπού- νιζε γιὰ ὥρα. Οἱ ἱθαγενεῖ πέσανε στὸ χῶμα καὶ τρέμοντας ξανάλεγαν.

—Μαναντοῦ! Μαναντοῦ!

Ἀπὸ τὴν σκοτεινὴ ἔξοδο τῆς σπη- λιάς, μιὰ τεράστια μάζα ἄρχισε νὰ κινεῖται πρὸς τὰ ἔξω.

Οἱ Εὐρωπαῖοι μέναν ἀκίνητοι, πε- τρωμένοι ἀπὸ ἓνα δέος ἀνεξήγητο μροστὰ σ' αὐτὴ τὴ δύναμη, πού στὸ δρόμο τῆς ξεριζώνει καὶ κατὰστρεφε τὰ πάντα.

Τὰ βήματα τοῦ ζώου πού πλάκωναν τὸ χῶμα στὸ διάβα του σὰν πέρασμα ὀδοστρωτῆρος, ἀντηχοῦσαν βαριά στὴν σιωπὴ τῆς κοιλάδας.

—Γκάπ! Γκάπ! Γκούπ!

—Νὰ μ' ἄφηνε αὐτὸς ὁ παληάνθρω- πος τὴν καραμπίνα μου! ἔλεγε ὁ Ἀνρὺ.

Ὁ Χάμιλτων παρετήρησε.

—Ἀπὸ ὅτι βλέπω, ὁ σκελετὸς θὰ εἶναι θαυμάσιος. Αὐτὸς ὁ «Ἐλέφας πριμιγένιους» θάναί το πραγματικὸ καμάρι τοῦ μουσεῖου Κόρλις.

—Γιὰ κοιτάξετε τον λιγάκι πὼς περ- πατάει ὁ σκελετὸς σας! μουρμούρισε ὁ Μπόμπ. Εἶναι καλλίτερα στὴν ὑγεία του ἀπ' ὅλους μας!

Τὸ μαμούθ, ξεριζώσε μὲ τὴν προ- βοσκίδα του ἓνα ὀλόκληρο δέντρο, πού τὸ τίναξε μακριὰ στὸν ἀέρα.

—Χυ! Σὰν καὶ νὰ μοῦ φαίνεται πὼς μᾶς παρακάνει ἐπίδειξη τῆς δύ- ναμῆς του ὁ φίλος, εἶπε ὁ Χάμιλτων. Τὸ μαμούθ, τραβοῦσε ἥσυχά πρὸς τὴν ἔξοδο τῆς κοιλάδας, κι' οἱ φίλοι μας τὸ παρακολουθοῦσαν, περπατών- τας στίς προεξοχές τῶν βράχων τὸ ἔζωναν.

Κόντευαν νὰ φτάσουν στὴν ἔξοδο.

Ὁ Ἀνρὺ κοίταζε τὸ ζῶο πού βάλ-θηκε νὰ ξεριζώνει ἓνα δέντρο πολὺ βαθεῖα ριζωμένο, ὅταν ξαφνικὰ ἓνα ἀναπάντεχο θέαμα, τὸν ἔκανε νὰ γί- νει ἔξω φρενῶν.

Δεκαπέντε μέτρα πιδὼ χαμηλά, ὁ κό- μης Σίκιγκεν σημάδευε τὸ ζῶο στὰ μάτια, μὲ τὴν κλεμμένη καραμπίνα.

Τράβηξε... Ὁ πυροβολισμὸς χάθηκε μέσ' τὰ θυμωμένα γρυλλίσματα τοῦ ζώ- ου... Ἡ προβοσκίδα του, σηκώθηκε ψηλά ἀγριεμένη, τὰ μικρὰ ματάκια του λάμπανε σὰν ἀναμμένα μὲ μιὰ κί- τρινη φλόγα...

Ἐνας τρομερὸς θόρυβος τοὺς ξεκού- φανε: Τὸ μαμούθ ρίχτηκε πάνω στὸ βράχο πού σκέπασε τὸν Σίκιγκεν, μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ τὸν γκρεμίσει.

Ὁ Οὐλριχ ἄφησε νὰ τοῦ φύγει ἡ κα- ραμπίνα, πού μὲ μερικὰ κινήματα τῆς προβοσκίδας τοῦ τὸ τέρας τὴν ἔλειωσε. Προσπάθησε νὰ φύγει ἀπ' τὴν θέση πού βρισκόταν. Ν' ἀνέβει στοὺς πιδὼ ψηλοὺς βράχους. Πιασμένος μὲ τὸνα χέρι ἀπ' τῆς μυτερῆς πέτρας, ξετρελ- λαμένος ἀπὸ φόβο, γύρευε νὰ φύγει ἀπ' τὴν τὴν θέση, πού θὰ τοῖ ἐπιανε ἡ προβοσκίδα τοῦ μαμούθ σὲ λίγη ὥρα...

Δὲν τὰ κατάφερε ν' ἀνασηκωθεί... Βρισκόταν κρεμασμένος στὸ κενὸ ἀπὸ τὸ ἓνα του χέρι...

Κάτω, τὸ μαμούθ, γυρίζοντας πάν- τοτε, ἔτοιμαζόνταν νὰ ὀρμήσει καὶ πάλι.

—Μπόμπ, δῶς μου τὸ σκοινί, εἶπε ξαφνικὰ ὁ Ἀνρὺ.

—Μὰ... κύριε... ἔκανε νὰ πεῖ ὁ Μπόμπ.

—Σιωπὴ! Φρέντυ, βοήθησέ με!

Ἐδσε τὸ σκοινί σ' ἓνα βράχο, καὶ γλύστρησε σὲ μιὰ προεξοχὴ πάνω ἀ- πὸ τὸ κεφάλι τοῦ Οὐλριχ.

Ἐφτανε τὸν βράχο τοῦ Οὐλριχ, ὅ- ταν τὸ μαμούθ πολέμαγε νὰ τὸν γκρε- μίσει.

Μόλις πρόφτασε νὰ περάσει τὸ σκοινί κάτω ἀπὸ τὰ μπράτσα τοῦ κό- μης, καὶ νὰ τὸν σκοτώσει, καὶ ὁ βράχος πού πάνω του πατοῦσε, ἔπεσε κομμάτια.

Οἱ δύο ἄντρες βρέθηκαν κρεμασμέ- νοι στὸ σκοινί.

Οἱ τρεῖς ποῦχαν μείνει ἀπάνω, λί- γο ἔλειψε νὰ πέσουν, νὰ παρασυρθοῦν, ἀπὸ τὸ βάρος τῶν ἄλλων.

Μὰ ἔτρεξαν καὶ μερικοὶ Κοριάκ, κι' ἔτσι τοὺς ἀνέβασαν ἀπάνω.

Ὁ Σίκιγκεν, κάθισε σὲ μιὰ γωνιά μὲ τὰ μάτια κατεβασμένα.

—Κόμητα, φὸν Σίκιγκεν, εἶπε ὁ Λε- φόρ, σήμερα σὰς φέρθηκα ἔτσι ἀπὸ καθαρό ἀνθρωπισμὸ. Μ' αὐτὸ δὲν ση- μαίνει πὼς δὲν σὰς βρῖσκω ἓναν ἄτι- μο ἀντίπαλο κι' ἓναν παληάνθρωπο.

Χωρὶς ἄλλη λέξη, ὁ Λεφόρ καὶ οἱ σύντροφοί του πέρασαν μπρὸς ἀπ' τὸν κόμητα, καὶ τράβηξαν τὸ δρόμο τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V. Ἡ ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΜΟΥΘ

Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες οἱ φί- λοι μας περίμεναν τὸ μαμούθ νὰ ξαναγυρίσει στὴν κοιλάδα.

—Λὲς ὁ πυροβολισμὸς τοῦ Σίκι- γκεν νὰ τρώαζε τόσο τὸ ζῶο, πού νὰ μὴ θέλει πιά νὰ ξαναγυρίσει στὴ σπη- λιά του; ρώτησε ὁ Φρέντυ.

—Μπᾶ! Δὲν πιστεύω, ἀπάντησε ὁ Ἀνρὺ.

—Τζέντλεμαν, εἶπε κι' ὁ Μπόμπ. Εἶ- πατε κάποτε, πὼς εἶχατε ἓνα σχέδιο νὰ πιάσουμε τὸ ζῶο.

—Ναί. Ἀλλὰ δυστυχῶς εἶναι ἀπραγ- ματοποίητο.

—Τότε ἀκοῦστε τὸ δικό μου. Μπρο- στά στὴν σπηλιά του, θὰ σκάσουμε μιὰ παγίδα. Ὅχι φυσικὰ τόσο βαθεῖα ὥστε νὰ χωθεῖ ὅλο τὸ ζῶο. Ἀλλὰ κι' ἓνα του πόδι νὰ πιαστεῖ, αὐτὸ μᾶς φτάνει. Θὰ βροῦμε ἓναν ὁποιοδήποτε τρόπο νὰ τ' ἀποτελειώσουμε.

Οἱ ἄλλοι συμφώνησαν.

Κι' ἔτσι ἄρχισε μιὰ δουλειὰ μπρο- στά στὴν σπηλιά τοῦ μαμούθ, πού κράτησε τρεῖς μέρες.

Οἱ ἄντρες Κοριάκ ἔσκαφταν, καὶ οἱ γυναῖκες ἀνεβασμένες σὲ βράχους σὲ διαφορετικὲς ἀποστάσεις παραφύλα- γαν μὴν φανῇ τὸ μαμούθ.

Κατὰ τὸ ἡλιοβασίλεμα τῆς τρίτης μέρας, μιὰ ἀπ' τῆς γυναῖκες, πού φύ- λαγε σκοπὸς, ἔκανε νόημα πὼς κάτι εἶχε δεῖ.

Δὲν ἦταν τὸ «σημα κινδύνου» πού σήμαινε τὸν ἐρχομὸ τοῦ μαμούθ.

Οἱ τρεῖς Εὐρωπαῖοι ἀνέβηκαν στὸ βράχο νὰ δοῦν τί συμβαίνει.

Κι' εἶδαν μέσα στὸ σούρουπο, μιὰ ἀ- ναμένη φωτιά, κοντὰ στὴ μπουκα τῆς κοιλάδας.

—Θάναί ὁ διαολοκόμης μὲ τὴν λη- στοσυμμορία του! εἶπε ὁ Φρέντυ.

—Κρίμα, τζέντλεμαν, πού δὲν διαθέ- τουμε πολλοὺς Κοριάκ, γιὰ νὰ μπορού- με νὰ τοὺς παρακολουθοῦμε καὶ νὰ ξέρουμε τί μαγειρεύουν! ἀναστέναξε ὁ Μπόμπ.

Μόλις ξαναπάτησαν τὸ χῶμα τῆς κοιλάδας, καὶ δόθηκε τὸ σημα πὼς ὁ μπροστινὸς σκοπὸς ἀντίκρουε τὸ θη- ρίο.

Οἱ ἱθαγενεῖς ξετρελλάθηκαν ἀπ' τὸ φόβο.

Σκαρφάλωναν στοὺς βράχους ἀπ' τὰ σκοινιά σὰν πίθηκοι, ἀφήνοντας φτιάρια καὶ τὰ ἐργαλεῖα.

Εὐτυχῶς ὁ λάκκος ἦταν ἀρκετὰ βα- θύς, τὸ μαμούθ, μπορούσε νὰ λθεῖ.

—Ἀνρὺ! Ἀκούστηκε ξαφνικὰ ἡ

φωνὴ τοῦ Φρέντυ. Τρέξε νὰ δεῖς!

Ὁ Ἀνρὺ, ἀνέβηκε στὸν ψηλὸ βράχο ποῦταν ἀνεβασμένος ὁ φίλος του, καὶ ὅτι εἶδε τὸν πάγωσε ἀπὸ φρίκη.

Σκούζοντας τρομαχτικὰ τὸ μεγαθύ- ριο, εἶχε χυμίσει πρὸς τὴν φωτιά τοῦ Σίκιγκεν.

Ἦταν νύχτα ἀφέγγαρη καὶ δὲν μπο- ροῦσε νὰ παρακολουθήσει κανεὶς κα- λὰ ὅσα γινόντουσαν. Μὰ κατάλαβαν πὼς τὸ μαμούθ εἶχε χυθεῖ μὲ τρελλὴ μανία στὴν φωτιά, τὴν σκόρπισε σ' ὅ- λους τοὺς ἀνέμους, καὶ ποδοπάτησε τ' ἀτυχα θύματα πού καθόνταν τριγύρω τῆς. Ἀκούγαν στὴν νύχτα τῆς στριγ- γιῆς τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ πόνου, τὰ ποδοπατήματα τοῦ ἐξαγριωμένου ζώου κι' ἔπειτα τίποτα.

Ὅλα βυθίστηκαν στὴν ἴδια σιγή.

Ὁ Ἀνρὺ καὶ ὁ Φρέντυ, κοιτάχτηκαν ἀκόμη ταραγμένοι. Ἀπ' τὴν συμφορὰ τοῦ Σίκιγκεν κι' ἀπ' τὸν κόμητα τὸν ἱ- διο, τί ἔμεινε τώρα;

Τὶς σκέψεις τοὺς τῆς ἔκοψε ὁ Μπόμπ.

—Τζέντλεμαν, πήραμε ἓνα σπου- δαῖο μάθημα. Ἡ φωτιά τραβάει τὸ μα- μούθ. Τζέντλεμαν θὰ τραβήξουμε τὸ ζῶο στὴ σπηλιά του μὲ τὴν φωτιά!

Τὸ θέαμα, πού παρουσιάστηκε στὰ μάτια τῆς τῆς ἄλλῃ μέρα, ἦτανε πραγ- ματικὰ φριχτό.

Γύρω ἀπὸ τὴν φωτιά, πατημένα σώ- ματα Κοριάκ, τόσο παραμορφωμένα, σὰν νὰ πέρασε πάνω τοὺς ὀδοστρο- τῆρας.

Ἦταν κάτι φριχτὸ καὶ ἀπαίσιο.

Κάτι, ποῦκανε τὸν Ἀνρὺ νὰ θυμη- θεῖ, ὅσα διάβασε κάποτε γιὰ θα- νατικὲς ἐκτελέσεις τῆς Ἀσίας: Δέ- νουν τὸν κατὰδικὸ κατὰχαμα, καὶ ἔ- νας ἔλεφας πού περνάει, τὸν θανατώ- νει πατώντας τον.

Ἀπαράλαχνα ὅπως σκοτώνουμε πα- τώντας τῆς κατσαρίδες.

Μὰ μέσα σ' ὅλους αὐτοὺς δὲν ἦταν ὁ Σίκιγκεν.

—Ξέφυγε λὲς ὁ κόρακας; ρωτοῦσε ὁ Φρέντυ, δὲν εἶναι διόλου «σπὸρτ- σμαν!» Κρίμα πού εἶναι καὶ κόμης! Ὅλο στραβοδουλειὲς κάνει, κι' ἅμα μὲ τὸ καλὸ γυρίσουμε, θὰ προτείνω στὴν λέσχη νὰ τὸν διαγράψουν ἀπὸ μέλος.

—Ἀμα μὲ τὸ καλὸ γυρίσουμε! Ἀν γυρίσουμε δηλαδὴ... εἶπε φιλοσοφικὰ κι' ὁ Μπόμπ.

—Ὡστόσο, δὲν εἶχαν καιρὸ νὰ

χάνουν. Έτοιμασαν σωρούς ξύλων και χόρτων, που άρχιζαν από την είσοδο της κοιλάδας, και πήγαιναν στο βάθος της. Στην σπηλιά του μαμούθ. Τό ζώο έκνευρισμένο απ' τις φωτιές, δεν θά πρόσεχε και τόσο, και κάνοντας να μπει στη φωλιά του, θάπεφτε στον λάκκο πουταν σκεπασμένος με φύλλα και χόρτα.

Ο Άνρὺ βρήκε την ευκαιρία να κοιτάξει την σπηλιά.

Ήταν άπέραντη, με άπότομες προεξοχές στους τοίχους.

Έξω απ' την είσοδο, που έχασκε σαν την πύλη της κόλασης, ήτανε απ' την μια μεριά και την άλλη, δυο πανύψυλες γρανίτινες κολώνες, τόσο πλατιές, που στην κορυφή της, μπορούσαν άνετα να σταθούν δέκα άνθρωποι.

Άνάμεσα σ' αυτές, και τον τοίχο της εισόδου, έμεινε ένα πλατύ κενό, ίσαμε που να μπορεί να περνάει άνθρωπος.

Ολ' αυτά ο Άνρὺ τὰ κοίταζε με ξεχωριστή προσοχή.

Είναι λιγάκι το σχέδιό μου... το παλλό, είπε του Φρέντυ...

Τέλος νύχτωσε... Την πρώτη φωτιά, θά την άναβε ή Μαρούτσκα, πουχε φοῦρκα τον <άρραβωνιαστικό> της, τον Γερμανό, που δεν έρχόταν να την πάρει για τους γάμους.

Είχε πείσει τον έαυτό της, πως σαν σκοτωνόνταν ο <Μαναντοῦ> θάρχονταν πίσω κι' ο κόμης.

Ίσως να μην είχε κι' άδικο.

Λοιπόν ή πρώτη φωτιά έσβυσε χωρίς να φανεί το θηρίο. Κάποιος ίθαγενή κατέβηκε να την ξανανάψει στο ίδιο μέρος, ενώ πίσω οι άλλοι άναβαν και τις δεύτερες και τις τρίτες.

Ξαφνικά, ένας καλπασμός άντήχησε. Ή γή άρχισε να τρέμει...

Ο δύστιχος Κοριάκ της πρώτης φωτιάς, έκανε να φύγει... Μά δεν πρόφτασε... Τό μαμούθ τον έφτασε...

Οι Εύρωπαίοι που κατέβαιναν τρέχοντας τους βράχους να του φέρουν κάποια βοήθεια έφταναν άργά.

Άκούστηκε μία πνιγμένη φωνή.

Κι' ύστερα;

Ύστερα, κάτι που ποτέ δεν θά μπορούσαν να ξεχάσουν.

Ένα φριχτό, ένα άνατριχιαστικό τρίξιμο κοκκάλων που τσακίζονται.

Μόλις πρόφτασαν να ξανανέβουν, τό μαμούθ έξαγριωμένο, χυμούσε στις άλλες φωτιές.

Τίς έσβυσε, τίς ποδοπατούσε, και γονταν, ούρλιαζε, και φαινόνταν τόσο υπερφυσικό στην μανία του που θά νό-

μιζε κανείς πως θάχε την δύναμη τὰ πάντα να γκρεμίσει στο διάβα του.

Άκόμα και τὰ βουνά;

Στά τελευταία, άφου σκόρπισε και την τελευταία φωτιά, βρέθηκε μπρός στην παγίδα.

Όλοι περίμεναν να τό δοῦν να πέφτει μέσα, άποβλακωμένο καθώς θάταν απ' τό πάλαιμά του με τίς φλόγες.

Λογάριασαν χωρίς την πονηράδα των έλεφάντων.

Τό μεγαθήριο, στάθηκε άπότομα, μύρισε τό έδαφος, γρυλίζοντας κι' άγκομαχώντας σκόρπισε τὰ φύλλα και τὰ κλαδιά, που έφραζαν τό λάκκο, και σαν τον είδε κάνοντας ένα μεγάλο πάδημα, τον πέρασε και μπήκε στη σπηλιά του χωρίς να πάθει τίποτα.

Πρώτος ο Μπόμπ ξαναβρήκε την ψυχραιμία του, όπως συνήθως.

Όλες οι σφαίρες δεν σκοτώνουν, κι' όλα τὰ κόλπα δεν πιάνουν. Μπρός, τζέντλεμεν, άλλο πράμα! Κύριε Άνρὺ, τή γνώμη σας!

Ο Άνρὺ, παρ' όλη την άπογοήτευση, που του προέξηνσε αυτή ή τελευταία άποτυχία, δεν τάχασε.

—Νά τό τελευταίο μας άτοῦ! Είπε. Τό τέρας είναι στο σπήλαιό του. Αί λοιπόν άς τό κλείσωμε μέσα! Άς μην τ' αφήσουμε να βγῇ, ως που να ψοφήσει της πείνας!

—Εύκολο να τό πεί κανείς! γκρίνιαζε ο Μπόμπ.

Νά μοῦ πῆτε, που θά βρούμε τους ανθρώπους να σηκώσουν τὰ κυκλώπια τείχη που θά χρειαστούνε!

—Μά τό σκέφθηκα κι' αυτό! τον έκοψε ο Άνρὺ. Αυτό είναι ή ιδέα μου. Λοιπόν άκούστε. Είδατε τίς ψηλές στήλες που ὑψώνονται έξω από τό σπήλαιο.

—Άν στο μεταξύ διάστημα ρίξουμε μεγάλους κορμούς δέντρων τό ζώο θά κλειστεί μέσα.

—Καλέ τί μάς λές! τον έκοψε ο Φρέντυ. Θά άποκλείσουμε κοτζάμ μεγαθήριο με μερικά σπιρτόξυλα;

—Μη λές κουταμάρες Φρέντυ! Σκέψου, και θά δεις που έχω δίκιο! Τό μαμούθ, ξεριζώνει δέντρα ξεμοναχιασμένα. Άν φραχτεί ή σπηλιά του με πολλούς κορμούς που θά στερεωθούν στις στερεώτατες κολώνες, δεν θά μπορέσει να τὰ πετάξει.

—Καλά τό σκεφθήκατε τζέντλεμαν. Ο κουτο Μπόμπ μιά μόνο αντίρηση έχει! Τό ζωαράκι θά μάς αφήσει να τό χτίσουμε ζωντανό στο κλουβάκι του, χωρίς να τούρθει ή επιθυμία να

μάς βοηθήσει λιγάκι; Έκτός αν πέσει σε κατάσταση καταληψίας κάνα δυο μέρες, σαν φακίρης!

—Προτείνω να του πετάξουμε στη σπηλιά ότι χρειάζεται για τροφή, για να μη τό σπρώξει ή πείνα έξω!

—Είμαι σύμφωνος. Νερό τρεχόμενο έχει μέσα.

—Αυτό όσο μεις θά κόβουμε τους κορμούς. Μά σαν θά φράζουμε την είσοδο; Ποιός θά διασκεδάξει τό μωρό για να μη καταλάβει τί γίνεται απ' έξω;

—Άκριβώς! θά τό διασκεδάσουμε! Ξέρете πως ή φωτιά τό ξετρελλαίνει. Ένα δαδί άναμένο στην σπηλιά, θά μπορούσε να τό άπασχολήσει ώρες.

—Και, ποιός θά διασκεδάσει θά πάει να κουνήσει τό δαδί κάτω απ' τους χαυλιδόντας του κυρίου;

—Εγώ, φυσικά, είπε άπλᾶ ο Άνρὺ. Οι δυο άλλες τον κοίταζαν μ' άνησυχία.

—Άνρὺ, είπε ο Φρέντυ. Αυτό που λές δέ γίνεται. Είναι σαν να θέλεις να αυτοκτονήσεις.

Δεν μπορούμε να σ' αφήσουμε.

—Άκούστε με μέχρι τέλους! Για

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI. ΠΑΛΗ ΜΕΧΡΙ ΘΑΝΑΤΟΥ.

ή νύχτα πέρασε αρκετά ήσυχα... Μερικοί από τους Κοριάκ, πήγανε να φέρουνε τὰ χόρτα, που ήτανε τό φαί του ζώου. Σαν ξημέρωσε, όλοι μαζί κατέβηκαν στην κοιλάδα και βάλθηκαν στο κόψιμο των δέντρων. Άλλοι τὰ καθάριζαν, άλλοι τ' άνέβαζαν στους βράχους πουταν πάνω απ' την σπηλιά.

Τό τέρας, δεν ξεμύτισε... Οι χτεσινόβραδυνές του περιπέτειες μ' αυτόν τον άγνωστο έχθρό, την φλόγα, τό είχαν φοβίσει...

Ή άλλη μέρα πάλι πέρασε με έντονη δουλειά. Τριάντα κορμοί από μεγάλα δέντρα περιμέναν έτοιμοι πάνω στους βράχους τό βράδυ της άλλης ή μέρας.

Ένας δρόμος έτοιμάστηκε που την κατάλληλη στιγμή θά τους έκανε να γλυστηρήσουν άνάμεσα στις γρανίτινες κολώνες και την είσοδο της σπηλιάς.

Ή νύχτα πέρασε με άγωνία μεγάλη. Τὰ χαράματα, όλα ήτανε έτοιμα...

Ο Λεφόρ, βεβαιώθηκε πως τό μαχαίρι του ήταν έν τάξει, έτοιμάσε τό δαδιά του κι' έρριξε την τελευταία ματιά σε όλα.

—Μην κάνεις τρέλλες, Άνρὺ! Είπε ο Φρέντυ.

μένα ή έπιτυχία, είναι πιά άπαραίτητη απ' όλους σας. Την θέλω την ζωή μου. Μά τὰ έσωτερικά τειχώματα της σπηλιάς, έχουν προεξοχές που είναι σωστοί διάδρομοι. Πάνω κεί περπατώντας ένας άνθρωπος ψύχραιμος και άποφασιστικός, μπορεί ώρες δλόκληρες να άπασχολεί τό θηρίο.

—Ναι. Μά κι' ή προβοσκίδα;

—Αί! Αυτό πιά στην τύχη. Θά πάρω τό πιά κοφτερό μαχαίρι της συντροφιάς! Μ' αυτά είναι δική μου δουλειά...

—Θάρρω μαζί σου Άνρὺ, και θά κρατῶ ένα δαδί από την άλλη μεριά.

—Όχι Φρέντυ. Σ' ευχαριστώ. Ή θέση σου είναι άλλοῦ. Σπουδαία όσο κι' ή δική μου! Έσῶ θά προσέξεις στην τοποθέτηση των ξύλων. Άν αυτά δεν πάνε καλά, τό μαμούθ θά μάς ξεφύγει πάλι. Και σένα Μπόμπ, φίλε μου, έχω άπόλυτη έμπιστοσύνη!

—Τι να σάς πῶ Τζέντλεμεν, αν έχεις μπροστά σου ένα μονάχα δρόμο, θέλεις δεν θέλεις θά τον πάρεις. Έγνοια σας κύριε! Με τον σύντροφό σας θά κάνουμε ότι μπορούμε.

Άντίο Φρέντυ. Άν δεν ξαναγυρίσω πές τους πως την συλλογίζομουνά ως την τελευταία στιγμή, Είπε ο Άνρὺ. Και γλύστηρε στο σπήλαιο.

Ήταν σκοτάδια κεί μέσα.

Σκοτεινή, τεράστια σιλουέττα, τό μαμούθ άναδεῦνταν στο βάθος.

Άναψε τό δαδί, και σφύριξε. Ήταν τό σύνθημα που περίμεναν απέξω.

Σ' ένα φοβερό πάταγο τὰ δέντρα άρχιζαν να πέφτουν και να φράζουν την έξοδο.

Μά τό μαμούθ δεν άκουγε, τίποτα. Ξεφρενιασμένο από θυμό, όρμησε άπάνω στο φωτεινό σημείο, που τό προκαλούσε.

Ο Άνρὺ πηδούσε από προεξοχή σε προεξοχή, και παράσερνε τό ζώο προς τό βάθος.

Ξαφνικά τό μαμούθ κοντοστάθηκε. Κοίταξε την έξοδο, και μύρισε τον άέρα άνήσυχο.

Άρχισε να του κάνει έντύπωση αυτό τό φράξιμο της εισόδου;

Ποιός ξέρει;

Άν έβγαине πριν τελειώσει τό φράξιμο όλα θά πήγαιναν χαμένα.

Ο Άνρὺ δεν κοντοστάθηκε πολλή ώρα να σκεφθεί.

Άναψε τό δεύτερο δαδί, κι' έπειτα

ταν ό «Σαλβατόρ» πού άργά, θριαμβευτικά, πήγαινε στην Άμερική.

Ξαφνικά άκούστηκε ή βραχνή φωνή του Μπόμπ.

— Προσοχή!

Τό παγοβούνι πάνω στο όποιο έπλεγαν, έπεσε πάνω στους ύφάλους, και κομματιάστηκε.

Όλοι βρέθηκαν στην παγωμένη θάλασσα.

Ξέραν όμως καλά κούμπι και έφτάνανε ως τό πιό κοντινό βράχο.

Μά τόσο μακριά από κατοικισμένη άκτή!

Μόνοι, έγκαταλελειμμένοι, χωρίς όπλα, χωρίς τρόφιμα, κοίταζαν τόν «Σαλβατόρ» πού σιγά σιγά χανόταν στο βάθος του όρίζοντα.

— Εύα, είπε ό Κόρλις για πρώτη φορά συγκινημένος στη ζωή του.

Εύα! Έλαβα τηλεγράφημα.

Ό «Σαλβατόρ» άραξε κοντά στον Άγιο Φραγκίσκο.

— Όστε ό Άνρϋ γύρισε; ρώτησε κατάχλωμη ή κοπέλλα.

— Ποιός μίλησε για τόν Άνρϋ; Ό Σίκιγκεν γύρισε και τηλεγραφεί!..

— Μά πατέρα, «Σαλβατόρ» είναι τό πλοίο πού ναύλωσε ό Άνρϋ!

— Ξέρω γώ παιδί μου! Νά τό τηλεγράφημα, πόυλαβα!

Η Εύα διάβασε: «Ό κόμης Σίκιγιον Φραγκίσκον, με σκελετόν «πριμιγένιους» άνέπαφον. Υποβάλλει τά μίς Εύα».

— Μά τότε ό Άνρϋ; είπε ή Εύα.

— Αυτό πιά δέν τό ξέρω! τί νά σου πώ!

Στην ώρα ήρθε και δεύτερο τηλεγράφημα. Αυτό έξηγοϋσε πώς ή αποστολή Λεφόρ, πνίγηκε κυνηγώντας φάλαινες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII. Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΜΑΜΟΥΘ

Και οι δώδεκα μέρες πέρασαν χωρίς νά παρουσιαστεί κανένας.

Ό Κόρλις είχε μιά πολύ πρωτότυπη ιδέα για ν' άναγγείλει τούς άρραβώνες της κόρης του και του Γερμανού:

Θά γινόνταν στο Μουσείο Κόρλις, ό χορός του Μάμουθ.

Συναρμολογημένος ό σκελετός του μεγαθηρίου, θάταν ή σπουδαιότερη «άτραξιόν».

— Τι βλακεία, θεέ μου, είπε ό Κόρλις. Έχω τόσες πολλές φάλαινες στο μουσείο μου.

Η Εύα όμως, πού σ' όλα αυτά δέν έβλεπε παρά τόν άδικο χαμό αυτού πού αγαποϋσε, έκλαιγε άπελπισμένα.

Ό γυρισμός του Σίκιγκεν, ήταν πραγματικός θρίαμβος.

Όλες οι έφημερίδες της Άμερικής δέν μιλούσαν παρά για τόν Γερμανό ήρωα πούχε γίνει τό ειδώλο της νεολαίας.

Ό κόμης, διηγήθηκε μιά ιστορία φανταστική όπου ή τόλμη του, ό ήρωϊσμός του, ή έξυπνάδα του έπαιξαν πολύ σπουδαίο ρόλο.

Όστόσο, πολλά σημεία έμειναν σκοτεινά.

Πολλά πράγματα φαίνονταν περίεργα.

Γιατί οι ναύτες του «Σαλβατόρ» εξαφανίστηκαν;

Γιατί άφοϋ τό μαμούθ σκοτώθηκε από μιά σφαίρα στο μάτι, είχε τό κρανίο σπασμένο;

Γιατί άφοϋ ό ίδιος ό Σίκιγκεν καθάρισε τό σκελετό από τις σάρκες δέν μπορούσε νά δώσει την παραμικρή όδηγία για την συναρμολόγηση;

Και πώς άφοϋ ό «Σαλβατόρ» ήταν τό πλοίο του Άνρϋ, πώς επέτρεψε στον έαυτό του νά γυρίσει μ' αυτό;

Ό Σίκιγκεν φυσικά δέν άπαντούσε.

Η άπαντούσε όπως ήθελε σ' όλ' αυτά.

Για ένα γνοιαζόταν.

Νά γνωστοποιηθούν οι άρραβώνες του με την μίς Εύα.

Η νέα όμως άρνιόνταν νά τόν δεχτεί.

— Λυπάται για τόν θάνατο του Λεφόρ! τού είπε ό Κόρλις. Έφυγαν δώδεκα μέρες ύστερα από σάς Άν περάσουν δώδεκα μέρες και δέν γυρίσει ή Εύα είναι δική σας.

φόρεμα υποχρεωτικό: Στύλ πόλου.

Άπό μέρες πριν μιλούσαν γι' αυτή τη γιορτή.

Κι' όταν έφτασε ή βραδυά αυτή, οι καλεσμένοι βρέθηκαν μπρός σε έκπληξεις...

Λουλούδια σπάνια κι' όραϊα...

Τό κεντρικό χάλ ήταν στολισμένο με ψεύτικους πάγους, πού σχημάτιζαν σταλακτίτες και παγάβουνα.

Δέρματα από άρκουδες ήτανε παν-

του ριγμένα.

Και κάτω άπ' τόν τεράστιο σκελετό του «πριμιγένιους» ό Κόρλις ντυμένος με γούνες πολύτιμες, μ' ένα γνήσιο σκούφο ντυμένο με διαμάντια, δεχόνταν τούς καλεσμένους του.

Πλάϊ του ή Εύα, ύπέροχη μέσα στην άσπρη φορεσιά της, συμβόλιζε τό «Βόρειο Σέλας».

Ό κόμης με μιά φορεσιά από λευκό δέρμα, μ' ένα άσημένιο πέλεκη στη ζώνη και μιά καραμπίνα πολυτελείας στον ώμο, δεχόνταν τά συγχαρητήρια όσων ήταν μπροστά και περίμενε τά μεσάνυχτα. Τότε ακριβώς έληγαν οι δώδεκα μέρες, και οι άρραβώνες του Άν άναγγελλονταν έπίσημα.

Άίγο τόν ένδιαφεραν ή νεκρική χλωμάδα και τά κοκκινισμένα μάτια αυτής, πού θά γινόνταν γυναίκα του.

Ηταν σχεδόν μεσάνυχτα όταν ένα παράξενο ζευγάρι μπήκε στη σάλα.

Αυτός ήτανε ντυμένος σαν φαλαίνοθής κι' αυτή σαν γυναίκα Κοριάκ.

Μά τόσο κουρελιασμένοι και τόσο βρώμικοι κι' οι δύο, πού θά όρκίζονταν κανείς, πώς μόλις γύρισαν από μιά έπικίνδυνη άποστολή στις πολικές χώρες...

Έπιτυχία πρωτοφανής! Γύρω από τό ζευγάρι μαζεϋτήκε ένα σωρό κόσμος, πού προσπαθούσε νά μαντέψει ποιός κομψός δανδής κρύβεται κάτω από τά κουρέλια.

Μά τό ζευγάρι οδηγημένο από τό μαμούθ, τραβούσε προς τά εκεί.

Σάν έφτασε άπέναντι του κόμητος, ό άνδρας ξαφνικά φώναξε:

— Κλέφτη!.. Άπατεύνα!

Η γυναίκα άρχισε νά ούρλιαζει, ένω ό άντρας συνέχιζε.

— Αυτός ό άνθρωπος έκλεψε και δολοφόνησε!

Πηγαίνετε νά είδοποιήσετε τις άρχές!

Γίνηκε μεγάλη φασαρία, όπως γίνεται συνήθως σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Μερικές κυρίες λιποθύμησαν.

Ηρεμος ό Κόρλις, διέταξε.

— Ό άνθρωπος είναι μεθυσμένος. Πεταΐτε τον έξω!

— Μιά στιγμή, είπε ό άγνωστος. Ρωτήστε πρώτα τόν κόμητα, πώς έκλεψε τό μαμούθ των κυρίων Χάμιλτων και Λεφόρ.

— Πατέρα! Πατέρα! φώναξε ή Εύα. Αυτός ό άνθρωπος μίλησε για τόν

Άνρϋ.

— Μίλησε, είπε αύστηρά ό Κόρλις τι έχεις νά πεις;

— Έχω νά πώ πώς είμαι ό Μπόμπ, ό οδηγός του κυρίου Λεφόρ. Πώς ό Σίκιγκεν είναι ένας άτιμος άπατεύνας, και αυτό τό ζω είναι δικό μας.

— Αυτός ό άνθρωπος είναι ή τρελλός ή μεθυσμένος, φώναξε ό κόμης. Πεταΐτε τον έξω, ή φεύγω έγώ!

— Μιά στιγμή! είπε ό Κόρλις. Τι αποδείξεις έχεις γι' αυτά πού λές;

— Ά! φώναξε ό Μπόμπ... Άς μάς πεί ό κύριος κόμης τί είναι γραμένο κάτω από τόν άριστερό χαυλιόδοντα; Γιατί κάτι είναι γραμένο εκεί... Όχι;

Ό Κόρλις σήκωσε τό κεφάλι...

— Αυτός ό άνθρωπος λέει αλήθεια. Και σε λίγο.

— Διακρίνονται γράμματα...

— Άς σάς πεί ό κόμης, τί είναι γραμένο!

Η σιωπή έγινε βαρεία...

— Ξέρω! είπε αυτός ήρεμα... Γράφει τ' όνομα του Λεφόρ. Και θά σάς έξηγήσω.

— Ψέματα! ούρλιαξε ό Μπόμπ. Γράφει: Φρέντ Χάμιλτων, ρεκόρ του μαμούθ, πρός γνώσιν της «Μπατσέλορς κλάμπ».

— Έγώ τό ξέρω, γιατί έγώ τό χάραξα σαν διαλύσαμε τό μαμούθ.

— Τί λέτε, κύριε, για όλ' αυτά; ρώτησε ό Κόρλις.

Μά ό «κύριος» δέν έλεγε τίποτα, γιατί άπλούστατα είχε γίνει άφαντος.

— Κι' ό... Κι' ό Άνρϋ; ρώτησε ή Εύα.

— Ό κύριος Λεφόρ; Πολύ καλά, εύχαριστώ άπάντησε ό Μπόμπ.

— Πατέρα! Ζεί! φώναξε ή Εύα.

— Και βέβαια ζεί. Είναι στο τμήμα με τόν κύριο Χάμιλτων. Σε λίγο θαρθή.

Ανέβηκε σ' ένα χαυλιόδοντα του μαμούθ, κι' από εκεί διηγήθηκε σ' όλους τις περιπέτειες πού έζούσαμε, κι' αυτές πού δέν έζούσαμε άκόμη.

Δηλαδή άπ' τό βράχο τούς μαζεψε ένα φαλαίνοθηρικό, και τούς πήγε στο Βανκούβερ.

Καθώς δέν είχαν λεφτά μπήκαν στο τραίνο των μεταναστών, πού τούς έφερναν από τό Κλιντάϊκ.

Στο σταθμό της Νέας Υόρκης, ό Μπόμπ, δήλωσε: «Μπόμπ φαλαίνοθήρας, και ή κυρία του».

Έτσι αυτόν και την Μαρούτσα τούς άφησαν νά περάσουν.

Ό Φρέντ όμως έκανε την κουταμάρα νά μιλήσει για «Μπατσέλορς κλάμπ» ρεκόρ μαμούθ, άριστοκρατία Νευόρκε-

ζικη καὶ τέτοια.

Λοιπὸν τοὺς κράτησαν στὸ τμήμα
γιατὶ φάνηκαν ὑποπτοί.

Ζωηρὰ χειροκροτήματα τέλειωσαν
τὴν διήγηση τοῦ Μπόμπ.

Στὸ μεταξύ αὐτὸ ὁ Κόρλις τηλεφώ-
νησε στὴν ἀστυνομία, καὶ σὲ λίγο
στὴν σάλα φάνηκαν ὁ Φρέντυ κι' ὁ
Ἀνρὺ, ἐνῶ τὸ πλῆθος τῶν καλεσμέ-
νων ἐξάλο χειροκροτοῦσε.

Ἡ Εὐα, πῆγε κι' ἔπese στὴν ἀγκα-
λιά τοῦ Ἀνρὺ,

Αὐτοὶ ἦταν οἱ ἐπίσημοι ἀρραβῶνες
τούς.

Ἡ συνέχεια εἶναι εὐκολὴ νὰ τὴν
μαντέψει κανεὶς.

Σὲ λίγο παντρεύονται.

Ὁ ψευτοκόμης ἐξαφανίστηκε ἀπ'-
τὸν ὁρίζοντα ὁ Φρέντυ πῆρε τὸ ἐπίση-
μο ρεκόρ τοῦ μαμούθ, καὶ ἡ μόνη δυ-
σαρεστημένη ἔμεινε ἡ Μαρούτσα.

Ἀφοῦ ἔχασε τὸν ἀρραβωνιαστικό-
της, ὁ Κόρλις τὴν κράτησε στὸ μου-
σεῖο τοῦ σάν ζωντανό περίεργο γιὰ
νὰ βλέπει ὁ κόσμος τὴν χήρα τοῦ Κο-
ριάκ πού θανατώθηκε με' βασανιστή-
ρια γιατί ἔκλεψε τὸν σκούφο τοῦ Του-
λουάκ, τοῦ πολυχρονεμένου βασιληᾶ
τῶν Κοριάκ τοῦ Βορρά.

Ἀπόδοση στὰ ἑλληνικά:
ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΛΚΑΝΗ

Εἰκονογράφηση κειμένου
RAYMOND BENTORET

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΤΡΙΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΑ ΔΡΑΧ. 3.000

Μὲ τὴν βεβαιότητα, πὼς μεταξύ τῶν ἐλλήνων λογο-
τεχνῶν, γνωστῶν ἢ ἀγνώστων, ὑπάρχουν πολλοί, πού θά
μποροῦσαν νὰ γράψουν μυθιστορήματα ἀστυνομικά, πε-
ριπετειῶν ἢ ζούγκλας, τὰ «ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗ-
ΜΑΤΑ», προκηρύσσουν διαγωνισμό γιὰ τέτοια ἔργα,
πού νὰ μὴν ὑπερβαίνουν σὲ μέγεθος, τὰ ὅσα δημο-
σιεύουμε.

Ἐκεῖνοι, πού θά θελήσουν νὰ διαγωνισθοῦν, θά κατα-
λάβουν εὐκόλα, παρακολουθώντας δυὸ - τρία τεύχη μας,
τί εἶδους ἔργα θέλομε.

Ὁ διαγωνισμός θά λήξει ὕστερα ἀπὸ ἕξη μῆνες: Ὡς
τά τέλη Μαΐου θά δεχόμαστε ἔργα. Τὸν Ἰούνιο θά βρα-
βεύσωμε τρία—ἓνα ἀπὸ κάθε εἶδος—πού θά δημοσιευ-
θοῦνε εἰκονογραφημένα στὸ περιοδικό μας καὶ θά πληρω-
θοῦνε με' 1.000 δραχμὲς τὸ καθένα.

Ὅρος μοναδικός: Τὰ ἔργα αὐτὰ πρέπει νὰ ναι πρωτό-
τυπα, τόσο στὴν ὑπόθεση, ὅσο καὶ στὴν ἐκτέλεση καὶ νὰ
μᾶς σταλοῦν καθαρογραμμένα, ἀπὸ τὴ μιὰ μόνο μεριά
τοῦ χαρτιοῦ.

ΑΝΤΡΕ ΝΤΕ ΛΟΡΝΤ ΚΑΙ ΠΙΕΡ ΣΑΙΝ

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΤΡΕΛΛΑΣ!

ΔΡΑΜΑ «ΦΡΙΚΗΣ»
ΣΕ ΤΡΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ : Κ. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ : Μ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΟΣΩΠΑ : Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΓΚΟΡΛΙΤΖ — ΝΤΕ ΜΟΡΑ — ΜΙΤΣΙΝ
(βοηθός)—ΕΝΑΣ ΑΡΡΩΣΤΟΣ—ΕΝΕΣΚΟ (γιατρός)—ΕΝΑΣ ΧΩΡΙΚΟΣ,
ΣΤΙΤΣ (βοηθός)—ΣΟΝΙΑ (γυναίκα τοῦ Γκόρλιτς)—ΜΑΡΙΤΣΑ (ὕπηρετρια)

ΠΡΑΞΗ ΠΡΩΤΗ

Ἐνα σαλόνι πλούσια ἐπιπλωμένο ἀλλὰ θλιβερό καὶ σκοτεινό. Στὸ βάθος
ψηλὸ καὶ φαρδὺ παράθυρο πού βλέπει στὸ πάρκο. Ἐνα ντιβάνι κοντὰ στὸ παρά-
θυρο. Πόρτες δεξιά κι' ἀριστερά. Ἐνα μεγάλο πιάνο, ἓνα τραπέζι, καρέκλες,
πολυθρόνες. Στὸ βάθος ἀπὸ μιὰν ἀνασηκωμένη πορτιέρα φαίνεται ὁ προθάλα-
μος. Ἡ Σόνια, μόνη, περπατᾷ, ταραγμένη, κατὰ μῆκος καὶ πλάτος. Σταμα-
τᾷ πότε - πότε καὶ κοιτάζει στὸ παράθυρο. Ὑστερα ξαναρχίζει τὰ ἴδια. Εἶ-
ναι νευρική, σχεδὸν ἀγωνιᾷ. Μένει μιὰ στιγμή διστακτική, ἀκίνητη. Ἐπιτέλους,
πιέζει τὸ κουμπὶ τοῦ ἡλεκτρικοῦ κουδουνιοῦ πού εἶναι κοντὰ στὸ παράθυρο.

Μαρίτσα (μπαίνοντας). — Κυρία;

Σόνια. — Α! Μαρίτσα. (Ρίχνει μιὰ
γρήγορη ματιά πρὸς τὸ παράθυρο,
πρὸς τίς πόρτες καὶ με' σιγανὴ φωνή):
Τὸ πῆγες τὸ γράμμα μου;

Μαρίτσα (στὸν ἴδιο τόνο). — Μά-
λιστα, Κυρία.

Σόνια. — Καλὰ, εὐχαριστῶ.

Μαρίτσα (κάνει νὰ βγεῖ ὕστερ'
ἀπὸ στιγμιαῖο δισταγμό, γυρνᾷ πάλι
πίσω). — Κυρία...

Σόνια (πού εἶχε γυρίσει πρὸς τὸ
παράθυρο). — Τ' εἶναι; Θέλεις τίποτα;

Μαρίτσα. — Πρέπει νὰ σᾶς μιλήσω,
Κυρία.

Σόνια. — Μά, βέβαια, νὰ μοῦ μιλή-
σεις, ἐλεύθερα!

Μαρίτσα. — Κυρία, πρέπει νὰ σᾶς
πῶ, πῶς.

Σόνια (με' καλωσύνη). — Λέγε, λοι-
πόν, λέγε...

Μαρίτσα (ὕστερα ἀπὸ μεγάλη σι-
ωπή). — Κυρία, δὲν μπορῶ πιά νὰ μείνω
μέσα.

Σόνια (ἐκπληκτική). — Πῶς εἶπες;

Μαρίτσα (με' περισσότερη στα-
θερότητα). — Ὅχι δὲν μπορῶ πιά νὰ μεί-
νω ἐδῶ!

Σόνια. — Τ' εἶναι αὐτὰ πού λές, Μα-
ρίτσα, δὲν εἶναι δυνατό. Θέλεις νὰ μ' ἀ-
φίσεις, νὰ φύγεις... Μὰ γιατί;

Μαρίτσα (με' δάκρυα στὴ φωνή
καὶ τρέμοντας). — Ξέρετε πόσο σᾶς εἶμαι
ἀφοσιωμένη...

Σόνια (τὴν διακόπτει).—Τὸ ξέρω πολὺ καλά. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω γιατί θέλεις νὰ φύγεις. Μήπως ἔχεις κανένα παράπονο ἐναντίον μου;

Μαρίτσα (μὲ στοργή).—Ὡ! ὄχι. Φανήκατε, πάντα, τόσο καλὴ γιὰ μένα. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ σπῖτι. Δὲν μπορῶ πιά νὰ ζήσω ἐδῶ μέσα. Ὅσο μέναμε στὴν πόλη πηγαινε κι' ἐρχότανε. Ἀλλὰ τώρα, σ' αὐτὸν τὸν ἀγριότοπο. Κι' ἐπειτα, τὰ πράγματα ὅλο καὶ χειροτερεύουν.

Σόνια (καταλαβαίνοντας).—Ναί.
Μαρίτσα.—Ἄν δὲν ἦσαστε σεῖς, θὰ εἶχα φύγει ἀπὸ καιρό. Γιατί, βλέπετε, κυρία, ἐγὼ, ἐδῶ μέσα.

Σόνια.—Τί λοιπόν; Τί σοῦ συμβαίνει;

Μαρίτσα (ἀνατριχίζοντας).—Φοβάμαι!

Σόνια.—Ὡ!
Μαρίτσα.—Ναί, κυρία. Φοβάμαι. Φοβάμαι!

Σόνια.—Μά, καλὴ μου Μαρίτσα, δὲν πρέπει νὰ φοβάσαι, δὲν πρέπει. (Πολὸ χαϊδευτικά). Εἶναι γελοῖο, αὐτὸ πού λές! Δὲν πρέπει νὰ φοβάσαι, δὲν διατρέχεις κανένα κίνδυνο.

Μαρίτσα.—Δὲν ξέρω.

Σόνια.—Μὰ ναί, νὸ ξέρεις πολὺ καλά! Μαρίτσα.—Ναί, ἔχετε δίκιο. Μὰ ὅπως κι' ἂν εἶναι, φοβάμαι. Φοβάμαι. Τὴ νύχτα βλέπω κάτι ὄνειρα, τρομεροὺς ἐφιάλτες. Ὡ. δὲν μπορείτε νὰ φαντασθῆτε.

(Κρύβει τὸ πρόσωπο μέσα στὰ χέρια της).

Σόνια (πηγαίνοντας κοντὰ της).—Ἔλα, Μαρίτσα, μὴ γίνεσαι παιδί. Καταλαβαίνω, βέβαια πόσο στενοχωριέσαι νὰ ζεῖς ἀνάμεσα στοὺς ἀρρώστους, μέσα σ' ἓνα νοσοκομεῖο.

Μαρίτσα.—Εἶναι τόσοσος ὁ πόνος γύρω μου.

Σόνια.—Ἄν ὅμως μ' ἀγαπᾷς πραγματικά, ὅπως λές, δὲν πρέπει νὰ φύγεις γαί νὰ μ' ὀφίσεις μόνη, ὀλομόναχη, ἐδῶ. (Ἀκούγεται μακριὰ μιὰ πνιγμένη φωνή. Οἱ δυὸ γυναῖκες σωπαίνουν καὶ κοιτάζονται. Μεγάλῃ σιγῇ). Ὅταν ἤμουν μικροῦλα, θυμάσαι; φοβόμουν καμμία φορὰ τὴ νύχτα. Ἐβλεπα κάτι πράγματα, ἔβαζα τίς φωνές. Τότε σὺ, μ' ἐπαίρνες στὴν ἀγκαλιά σου καὶ μοῦλεγε παραμυθία, με τίς ὕρες, ὅπου ἀποκοιμόμουν χαμογελώντας, καὶ δὲν φοβόμουν πιά διόλου. (Ἡ Μαρίτσα κλαίει μὲ λυγμοὺς). Καί, τώρα, φοβάσαι σὺ, καί γὼ πρέπει νὰ σὲ καθησυχάσω.

(Αὐτὴ τὴ στιγμή ἀκούγεται μιὰ καινούργια φωνή, μισοσβυσμένη ἀπὸ τὴν ἀπόσταση κι' ἐπειτα βογγητὰ).

Σόνια (συγκινημένη).—Ἀ!.

Μαρίτσα (μὲ ἀγωνία).—Ἀκούτε, Κυρία; Ἀκούτε; Πάλι! Δυὸ μέρες τώρα δὲν σταματάει.

(Οἱ δυὸ γυναῖκες μένουν σιωπηλές ἢ Μαρίτσα τρέμει, ἢ Σόνια εἶναι πολὺ λυπημένη).

Σόνια (μὲ φωνὴ σιγανή, ἐνεργητική καὶ ἱκετευτική μαζί).—Μεῖνε κοντὰ μου, Μαρίτσα! μὴ φύγεις. Χρειάζεται θάρρος, ὑπομονή. Δὲν θὰ βαστάξει ἴσως πάντα αὐτὴ ἡ κατάσταση.

Μαρίτσα (μὲ ἀμφιβολία).—Ὡ! Κυρία!...

Σόνια.—Τί θὰ γίνεῖ ἂν μ' ἀφίσεις, ἂν μείνω ὀλομόναχη μαζί του ἐδῶ μέσα; (Πηγαίνει κοντὰ στὴ Μαρίτσα καὶ τὴν φιλεῖ μὲ στοργὴ καὶ τρυφερότητα). Καλὴ μου Μαρίτσα! (Οἱ δυὸ γυναῖκες ἀπομένουν ἔτσι ἀγκαλιασμένες. Ὑστερ' ἀπὸ μεγάλῃ σιγῇ). Πηγαινε τώρα νὰ δεῖς ἂν εἶν' ἔτοιμο τὸ αὐτοκίνητο.

Μαρίτσα.—Εἶδα, μοῦ φαίνεται τὸν Στίτς, πού τῷβγαξε ἀπ' τὸ γκαράζ.

Σόνια.—Πιστεύω νὰ τὸ ἐπισκεύασε καλά, νὰ μὴ μὲ ἀφίσει πάλι στὴ μέση τοῦ δρόμου σὰν τὴν ἄλλη φορὰ.

Μαρίτσα.—Ὡστε θὰ βγῆτε σήμερα μὲ τὸ αὐτοκίνητο;

Σόνια.—Ναί, πιστεύω νὰ βρεῖ.

Μαρίτσα (ταχτοποιώντας κάτι βιβλία).—Τὶ φόρεμα θὰ βάλετε;

Σόνια.—Ὡ! Θὰ βγῶ ἔτσι ὅπως εἶμαι.

Μαρίτσα.—Νὰ πάρετε ὅμως μιὰ γούνα.

Σόνια.—Ναί. ἔχει τόσοσος ἀέρα. Θὰ πάρω τὸ γούνινο παλτὸ μου.

Μαρίτσα.—Μάλιστα.

Σόνια.—Θαρτὴ μαζί μου ὁ φίλος μας, ὁ κ. ντε Μορά. Θὰ πάμε νὰ δοῦμε τ' ἀρχαῖα ἐρεῖπια, πίσω ἀπὸ τὴ λίμνη. Ἐνδιαφέρεται, ὅπως ξέρεις, γιὰ τίς ἀρχαιότητες.

Μαρίτσα.—Ναί, τὸ ξέρω. Γι' αὐτὸ μένει σ' αὐτὸ τὸν τόπο.

Σόνια (χαμογελώντας).—Δὲν τὸ ἀγαπᾷς αὐτὸ τὸ μέρος ἐδῶ;

Μαρίτσα.—Ὡ! Ὁχι, τὸν χειμῶνα προπᾶντων!

Σόνια.—ἔχεις δίκιο. Δὲν ξέρω ἂν θάχωμε καλὸν καιρὸ σήμερα. Κάνει τέτοιο στοτάδι!

Μαρίτσα (πλησιάζοντας στὸ παράθυρο).—Μὰ ὄχι, Κυρία, κοιτάξτε: ἔξω ἔχει ἥλιο!

Σόνια.—Ἀ! κι' ἐγὼ νόμιζα πὼς ἤτανε συννεφιά.

Μαρίτσα (σκυθρωπὴ).—Τόχει τό σπῖτι! νοιώθει κανεὶς πὼς τὸν τριγυρί.

ζει τὸ σκοτάδι ἐδῶ μέσα. (Ἐκείνη τὴ στιγμή μπαίνει ἓνας ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ δεξιά. Φορεῖ τὴ μακριὰ ἄσπρη μπλούζα τῶν νοσοκόμων, κι' ἄσπρη ποδιά: τὸ ἔνα τοῦ χέρι εἶναι δεμένο μὲ ἐπίδεσμο.)

Μίττιν.—Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία. Ὁ γιατρός ζητάει τὰ κλειδιά τοῦ ὑποστέγου.

Σόνια.—Τὰ κλειδιά τοῦ ὑποστέγου; Δὲν τὰχω ἐγὼ.

Μίττιν.—Ὁ γιατρός μοῦ εἶπε, πὼς πρέπει νὰ τὰχετε σεῖς, Κυρία.

Σόνια (νευριασμένη).—Σὰς εἶπα πὼς δὲν τὰχω. Μήπως χαθήκανε; Ποῦ συνηθίζουν νὰ τὰ βάζουν;

Μίττιν.—Στὸ μικρὸ γραφεῖο, στὸ δωμάτιο τοῦ γιατροῦ.

Σόνια.—Τότε ἐκεῖ πρέπει νὰ βρισκονται πηγαίνετε νὰ δεῖτε.

Μίττιν.—Μάλιστα κυρία. (Βγαίνει δεξιά).

Σόνια (κάπως στενοχωρημένη στὴ Μαρίτσα).—Τί θέλει ἀπὸ μένα, μὲ τὰ κλειδιά του; Μήπως μοῦ ἀνάθεσε νὰ τὰ φυλάω; Ὅθι βρεῖ πάλι ἀφορμὴ γιὰ νὰ μοῦ κάνει σκηνὴ! (Σιγῇ). Λοιπὸν Μαρίτσα, δὲν σκέπτεσαι πιά νὰ φύγεις;

Μαρίτσα.—Ὁχι, κυρία. Θὰ προσπαθίσω νὰχῶ θάρρος ὅπως καὶ σεῖς!

Μίττιν (μπαίνοντας ἀριστερὰ).—Τὰ βρήκα τὰ κλειδιά κυρία.

Σόνια.—Ἄ (στὴ Μαρίτσα). Ἐτοίμασε λοιπὸν τὸ πανωφόρι μου. Θὰ μοῦ τὸ φέρεις ὅταν σὲ καλέσω.

Μαρίτσα.—Μάλιστα κυρία. (Βγαίνει ἀπὸ τὸ βάθος. Ὁ Μίττιν κάνει νὰ βγεῖ δεξιά, ἀλλὰ ἡ Σόνια τὸν σταματᾷ μὲ μιὰ κίνηση τοῦ χεριοῦ.)

Σόνια.—Μίττιν, Μίττιν, τί σημαίνει αὐτὴ ἡ ἱστορία μὲ τὰ κλειδιά;

Μίττιν (στενοχωρημένος).—Δὲν ξέρω κυρία. Ὁ γιατρός εἶναι μανιασμένος γιατί φαντάζεται, πὼς κάποιος μπήκε στὸ περίπτερο.

Σόνια.—Στὸ περίπτερο; Γιατί ζητάει τότε τὰ κλειδιά τοῦ ὑποστέγου;

Μίττιν.—Θέλει νὰχει ὅλα τὰ κλειδιά τοῦ σπιτιοῦ.

Σόνια (σὰ νὰ μιλοῦσε μόνη της).—Γιὰ νὰ μὲ στενοχωρήσει κι' αὐτὸ... (Συνέρχεται γρήγορα καὶ λέει στὸν Μίττιν.) Εἶπες πὼς μπήκε κάποιος στὸ ἐργαστήριό;

Μίττιν.—Ἐτοί φαντάζεται ὁ γιατρός.

Σόνια.—Ποιὸς μπορούσε νὰ μπεῖ; καὶ γιατί; Δὲν ὑπάρχει τίποτα νὰ κλέψουν ἐκεῖ μέσα, ὑποθέτω;

Μίττιν (μὲ ἀμηχανία).—Γιὰ νὰ κλέψουν...ὄχι. Καταλαβαίνετε, Κυρία, ὁ γιατρός δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνη σὲ κανένα

φοβάται τὴν περιέργεια τοῦ κόσμου καὶ δὲν θέλει νὰ ξέρει κανεὶς σὲ τί καταγίνεται...τὰ πειράματά του, τίς ἐργασίες του.

Γι' αὐτὸ ἐφυγε ἀπ' τὴν πόλη κι' ἤρθε δῶ.

Σόνια.—Φοβάται μὴ τοῦ κλέψουν τὰ μυστικά του;

Μίττιν.—Ὡ! τὰ μυστικά του...δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ κατάλληλῃ λέξη...ἔχει ὅμως δική του μέθοδο, ἔχει...δικὰ του πειράματα. Τέλος πάντων, δὲν ἐννοεῖ νὰ μπεῖ ξένος, μέσα στὸ ἐργαστήριό του;

Σόνια.—Τί ἔχει λοιπὸν ἐκεῖ μέσα.

Μίττιν (ζωηρά, σὰν τρομαγμένος).—Τίποτα, Κυρία, τίποτα...

(Ἀκούγονται, μακριὰ, φωνές πόνου τρομερές, ὕστερα βογγητὰ. Ἡ Σόνια καὶ ὁ Μίττιν κοιτάζονται).

Σόνια (ὕστερ' ἀπὸ σιγῇ).—ἔχει ἐγγείρησι αὐτὴ τὴν ὥρα ὁ ἄντρας μου;

Μίττιν.—Ὁχι, Κυρία.

Σόνια.—Τότε...αὐτὲς...οἱ φωνές;

Μίττιν.—Εἶναι ἡ ὥρα τῆς ἀλλαγῆς τῶν ἐπιδέσμων. Κι' ὅπως ξέρετε...ὁ γιατρός δὲν ἔχει τὸ χέρι τόσο...

Σόνια.—Ξέρω. Εἶναι μερικὲς φορές ἀπότομος, αὐτὸ δὲν θέλετε νὰ πῆτε;

Μίττιν (μὲ συγκρατημένη πικρία).—Γι' αὐτὸν, δὲν ὑπάρχει πόνος.

Σόνια (μὲ καγχασμό).—Προπᾶντων, ὁ πόνος τῶν ἄλλων!

Μίττιν.—Φυσικά, ὅταν πονοῦν οἱ ἄλλοι τὸ αἰσθάνεται κανεὶς λιγώτερο. (Δειχνεῖ τὸ χέρι μου μὲ τὸν ἐπίδεσμο). Ἐνῶ ὅταν πονᾷ κανεὶς ὁ ἴδιος.

Σόνια (μὲ καλωσύνη).—Πὼς πάει τὸ χέρι σας;

Μίττιν.—Ὅπως τὸ βλέπετε...Ὅταν σὰς κάρουν οἱ ἀκτίνες X, καίνε γιὰ καλά. Οἱ πληγὲς σχεδὸν κλείσανε πιά, ἀλλὰ θαρρῶ πὼς τὸ χέρι μου εἶναι χαμένο.

Σόνια.—Καῖμένο παιδί!

Μίττιν.—Ὡ! Κυρία, μὴ μὲ λυπᾶστε. (Μὲ πόνο). Πρέπει νὰ ξέρει κανεὶς νὰ ὑποφέρει...γιὰ τὴν ἐπιστήμη...καὶ γιὰ νὰ βγάλει τὸ ψωμί του.

(Βγαίνει δεξιά. Ἡ Σόνια μένει μιὰ στιγμὴ ἀκίνητη, κι' ὕστερα κοιτάζει στὸ παράθυρο. Ὑστερα, ἀργά, μὲ κόπωση, πηγαίνει καὶ κάθεται στὸ πιάνο κι' ἀρχίζει νὰ παίζει κάποια μελωδία. Καὶ σὲ λίγο ἀρχίζει νὰ τραγουδάει ἓνα θλιβερό σκοπὸ, γεμάτο μακρινὲς νοσταλγίες, μὲ λόγια μελαγχολικά).

Ὁ γιατρός Γκρόλιτς (μπαίνοντας ξαφνικά ἀπὸ τὰ δεξιά μὲ μπλούζα καὶ ποδιά λευκή).—Σόνια! (Καθὼς ἐκείνη δὲν ἀκούει, πηγαίνει στὸ πιάνο καὶ φωνάζει πῶς δυνατό) Σόνια!

Σόνια (ἀναπηδώντας).—Ὡ! πόσο μὲ τρομάξετε...

Ὁ γιατρός.—Ξέρεις, πὼς αὐτὴ

τὴν ὥρα θέλω ἡσυχία. (Ἀπότομα). Ἐμ-
πρός, κλείσε τὸ πιάνο!

Σόνια (καθὼς σηκώνεται καὶ κλεί-
νει τὸ πιάνο).—Ἐνοχλεῖ τοὺς ἀρρώστους;

Ὁ γιὰ τὸς.—Ὁχι αὐτοὺς!.. Μὲ
πειράζει ἐμένα!

Σόνια, (ἀποκαμωμένη πιά).—Ἀ!.
Ἄν δὲν μπορῶ πιά οὔτε λίγη μουσικὴ νὰ
παίξω.

Ὁ γιὰ τὸς (ποὺ ὅλο τὴν κοιτά-
ζε μὲ σκληρὴ φωνή).—Σόνια!.. (Ἐκεί-
νη σηκώνει τὸ κεφάλι χωρὶς νὰ τὸν
κοιτάξει. Μὲ φωνὴ ἡπιώτερη) Σόνια...

Σόνια.—Τ' εἶναι λοιπόν;...

Ὁ γιὰ τὸς.—Σόνια, δὲν πρέπει
νὰ κάνεις σὰν παιδί!.. Σοῦ τόπα τόσες
φορὲς: ἡ μουσικὴ μὲ στενοχωρεῖ, μ' ἐκ-
νευρίζει. Τὴν ὑποφέρω. Naί, μπορῶ νὰ
ἀνεχθῶ ὅταν δὲν ἐργάζομαι... Ὅταν ὅμως
εἶμαι ἀπασχολημένος, δὲν μπορῶ. (Σιγῇ).
Μὰ δὲν καταλαβαίνεις λοιπόν τίπαρ. Κά-
νω τώρα μιὰ ἐπιστημονικὴ ἐργασία. (Μὲ
περιφάνια). Μιστεῦν ν' ἀνακαλύψω κάτι
ποὺ θ' ἀναστατώσει τὴν ἐπιστῆμη... Δὲν
ἐργάζομαι μονάχα γιὰ μένα...

Σόνια (εἰρωνικά).—Ἐργάζεσαι γιὰ
τὴν ἀνθρωπότητα!

Ὁ γιὰ τὸς (μὲ μιὰ χειρονομία
περιφρονητικὴ).—Ὡ! Γιὰ τὴν ἀνθρωπότη-
τα!.. Ἐργάζομαι γιὰ τὴν Ἐπιστῆμη,
γιὰ μένα καὶ γιὰ σένα. Ἄν δὲν ἦσουν τό-
σο ἐπιπόλαιη, θὰ καταλάβαινες πόσο ἀ-
πέραντι, πόσο ἀμέτρητη εἶναι ἡ ἀγάπη
μου!..

Σόνια.—Ἡ ἀγάπη σου... Ὡ! σὲ
παρακαλῶ, ὅχι τέτοιες λέξεις μεταξύ μας...

Ὁ γιὰ τὸς (βίαιος).—Σόνια σοῦ
ἀπαγορεύω μὰ μοῦ μιλᾷς ἔτσι!

Σόνια.—Τότε, ἄφισέ με ἡσυχὴ δὲν
εἶναι δύσκολο αὐτό.

Ὁ γιὰ τὸς.—Σόνια!

Σόνια.—Εἶμαι, νέα, δὲν εἶμαι πιὸ
ἄσκημη ἀπὸ ἄλλες. Ἐγὼ καὶ γὼ δικαιώ-
ματα στὴ ζωὴ, στὴν εὐτυχία. Κι' ὅταν ἀ-
κόμα καθόμαστε στὴν πόλιν, μὲ εἶχες κλει-
σμένει στὴ μοναξιά.

Ὁ γιὰ τὸς.—Μοῦ χρειαζόταν ἡ
μοναξιά γιὰ τὴν ἐργασία μου.

Σόνια.—Καὶ δὲν σοῦφτασε αὐτό. Μὲ
ἔφερες σ' αὐτὸ τὸν ἀγριότοπο, ὅπου θὰ πε-
θάνω ἀπὸ πλῆξη. Μὲ ἀνάγκασες νὰ ζῶ
μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπῆτι, ποὺ βρωμαίει ἀρρώ-
στεια, ποῦναι γεμάτο σπαραγμούς καὶ πό-
νους, σ' ἓνα σπῆτι ποὺ οὔτε ἀπ' ἐξῶ
θέλουν νὰ περάσουν οἱ ἀνθρώποι. Ζέρεις
πὼς τ' ὀνομάζουν οἱ χωρικοί; Τὸ σπῆτι
τοῦ Πόνου.

Ὁ γιὰ τὸς.—Βλακείες!

Σόνια.—Καὶ νὰ ποὺ δὲν μοῦ ἐπιτρέ-
πεται πιά οὔτε νὰ παίξω λίγο πιάνο... γιὰ
ν' ἀπασχοληθῶ λιγάκι... νὰ ξεχαστῶ.

Ὁ γιὰ τὸς.—Ν' ἀπασχοληθεῖς!..
Μὰ ἂν ἤθελες ν' ἀπασχοληθεῖς κάπου δὲν
σοῦ πρότεινα τόσες φορὲς νὰ μὲ βοηθᾷς
στὶς ἐργασίες μου;

Σόνια (μὲ τρόμο).—Τὶς ἐργασίες
σου... δὲν τίς ξέρω Ἀλλὰ μὲ φοβίζουν!

Ὁ γιὰ τὸς (μὲ καγχασμό).—Τὶ
κάθεσαι καὶ μοῦ λές! (Σιγῇ, πηγαίνον-
εταί μέσα σὶὸ δωμάτιο). Κι' ἐπειτα,
δὲν εἶσαι διόλου κλεισμένη, ἐδῶ. Εἶσαι
λεύθερη νὰ βγαίνεις ὅταν σοῦ ἀρέσει. Ἐ-
χεις τὸ ἀράξι στὴ διάθεσή σου, ὅταν δὲν
τὸ παίρνω γὼ γιὰ νὰ κατέβω στὴν πόλιν.
Ὁ τόπος εἶναι θαυμάσιος.

Σόνια.—Ἀπαίσιος!

Ὁ γιὰ τὸς.—Τέλος πάντων, ὅ-
πως κι' ἂν εἶναι τὰ πράγματα, καὶ παρὰ
τὴ θέλησή σου, ἐγὼ θὰ ἐξακολουθῶ τις
ἐργασίες μου, ποὺ μιὰ μέρα θὰ μᾶς δοξά-
σουν καὶ μένα καὶ σένα. (Ἡ Σόνια ἀνα-
σηκώνει τοὺς ὤμους. Πηγαίνει κοντὰ
της.) Σόνια! (Μὲ φωνὴ πιὸ ἀπαλή).
Μὴν θέλεις νὰ εἶσαι πάντα ἐχθρά μου.
Ἐσὺ θὰ ὠφεληθεῖς ἀπ' τὴν ἐπιτυχία μου.
Σόνια.—Ὅταν θάμαι πενήντα χρὸ-
νῶν.

Ὁ γιὰ τὸς.—Μπα! Δὲν εἶναι μο-
νάχα τὰ νεῖατα στὴ ζωὴ!

Σόνια.—Δὲν ξαναγεννᾶται τὰ νεῖατα!
Ὁ γιὰ τὸς.—Ἐλα Σόνια, σὲ πα-
ρακαλῶ, μὴ γίνεσαι παιδί. Σοῦ εἶπα ὅ,τι
εἶχα νὰ σοῦ πῶ... γιατί ἔπρεπε. (Προχω-
ρεῖ κοντὰ της). Βλέπεις πὼς σ' ἀγαπῶ
μὲ εὐκρίνεια, βαθειά... μὲ πάθος. Ἐλα,
φίλησέ με! (Ἡ Σόνια οὐτε σαλεύει.
Τὴς παίρνει τὸ χέρι.) Φίλησέ με, λοιπόν!
(Τὴς στρίβει τὸ μπράτσο.)

Σόνια (σηκώνεται ὀρθία καὶ ἀπο-
τραβιέται).—Ὡ! Μὲ πόνεσες.

Ὁ γιὰ τὸς (μὲ ὑπόκωφη ὀργή).—
Σόνια.

Σόνια.—Σοῦ τόπα καὶ στοὺς ξαναλέω,
δὲν σοῦ ζητῶ παρὰ νὰ μ' ἀφίσεις ἡσυχί-
α. Τίποτ' ἄλλο. (Πέφτει καθιστὴ πάνω
στοὺς τραπέζι.) Εἶναι φρίκη. (Κλαίει).

Ὁ γιὰ τὸς (ὑστερ' ἀπὸ σιγῇ).—
Σόνια σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρέσεις!

Σόνια (σφουγγίζοντας τὰ μάτια
της).—Καιρὸς ἦταν νὰ τὸ καταλάβεις.

Ὁ γιὰ τὸς.—Ναί, φάνηκα, φά-
νηκα λιγάκι ἀπότομος. Μὰ καὶ σὺ μ' ἐκ-
νευρίζεις, ποὺ δὲ θέλεις νὰ καταλάβεις!
Φεύγω. Εἶσαι καὶ σὺ νευριασμένη. Θά-
πρεπε νὰ κάνεις μιὰ βόλτα στὴν ἐξοχὴ. Εἶ-
ναι καλὸς ὁ καιρὸς σήμερα.

Σόνια (ψυχρά).—Ναί, ναί, θὰ βγῶ
σὲ λίγο.

Ὁ γιὰ τὸς.—Ποῦ θὰ πᾶς;

Σόνια.—Θαρθεῖ νὰ μὲ πάρει ὁ κ.
ντὲ Μορά.

Ὁ γιὰ τὸς (σταματᾷ καθὼς
διευθυνότανε πρὸς τὰ δεξιὰ).—Τὶ ἔχετε
νὰ κάνετε;

Σόνια.—Θὰ πᾶμε μαζί νὰ δοῦμε
τὰ ἐρεῖπια πίσω ἀπ' τὴ λίμνη.

Ὁ γιὰ τὸς (ἀνασηκώνοντας
τοὺς ὤμους).—Καλὸ κι' αὐτό.

Σόνια.—Τὸν ἐνδιαφέρει ἡ ἀρχαιο-
λογία.

Ὁ γιὰ τὸς (μ' ἓνα περιφρονη-
τικὸ καγχασμό).—Ἡ ἀρχαιολογία.

Σόνια.—Περιφρονεῖς ὅλες τις ἐπι-
στήμες ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δική σου!

Ὁ γιὰ τὸς.—Ὁχι ἀλλὰ ἐγὼ ἐνδι-
αφέρομαι περισσότερο γιὰ τὸ μέλλον παρὰ
γιὰ τὸ παρελθόν (Σιγῇ). Πρέπει νὰ πηγαί-
νω τώρα ν' ἀποτελειώσω τις ἐπιδέσεις
μου.

Μαρίτσα (μπαίνοντας ἀναγγέ-
λει).—Ὁ κ. ντὲ Μορά.

Σόνια.—Νὰ περάσει.

Ντὲ Μορά (μπαίνοντας ἀμέ-
σως).—Ἀγαπητὴ κυρία, γιατρός μου.

Σόνια.—Καλημέρα σας κύριε.

Ντὲ Μορά (στοὺς γιατρούς).—Πὼς
εἶστε γιατροί; Καὶ σεῖς κυρία; (Παιχνι-
δίζοντας) Ἐμαθα πὼς στὰ χέρια σας
ὅλοι οἱ ἀρρώστοι γίνονται καλὰ καὶ κο-
ροῖδεύουν τοὺς κληρονόμους τους!

Ὁ γιὰ τὸς (μὲ φωνὴ πνιγμένη).
—Εἶναι καὶ μερικοὶ ποὺ δὲν θὰ γίνουνε
ποτέ καλὰ!

Ντὲ Μορά.—Κρίμα, νὰ σὰς πῶ!
κρίμα! Θάπρεπε ὅλοι νὰ γίνονται καλὰ!
Γιατὶ εἶναι τόσο ὁμορφὴ ἡ ζωὴ.

Ὁ γιὰ τὸς.—Ἡ ζωὴ, ναί, ὁ μη-
χανισμός τῆς ζωῆς.

Σόνια (μὲ θλίψη).—Καὶ ὅμως ὅ-
πάρχουν ἀνθρώποι, ποὺ θὰ ἦταν εὐτυχι-
σμένοι νὰ πέθαιναν.

Ντὲ Μορά (ἀπαλά).—Ὡ, κυρία, τί
μαῦρες ιδέες. (Στὸν γιατρό). Νὰ καί, ποὺ
δὲν θάπρεπε νὰ τὸ ἐπιτρέπετε γιατροί.

Ὁ γιὰ τὸς (εἰρωνικά).—Τὶ θὰ
πεῖ μαῦρες ιδέες; Δὲν τίς γνῶρισα ποτέ
μου ἐγώ. Τὶς ἀφίνω σὲ κείνους ποὺ δὲν ἀ-
γαποῦν τὴν ἐργασία, οὔτε καὶ τὴ μελέτη.

Ντὲ Μορά.—Ἐχετε δίκιο. Ἡ ζωὴ
σας εἶναι γεμάτη δόξα, γεμάτη ἐν-
διαφέρον. Πρέπει ν' αποφασίσετε μιὰ μέ-
ρα νὰ μοῦ δείξετε τὸ ἐργαστήριό σας.

Σόνια.—Μὴν τὸ περιμένετε αὐτό,
ἀπαγορεύεται.

Ντὲ Μορά.—Ἀπαγορεύεται;
Ὁ γιὰ τὸς.—Ὡ! Διόλου. Θὰ σὰς
καλέσω στοὺς ἐργαστήριό μου, καμμιὰ μέρα,
ναί, μιὰ μέρα, ποὺ νάχω καί, ποὺ νὰ σὰς
ἐνδιαφέρει.

Ντὲ Μορά.—Θὰ μὲ ὑποχρεώσετε,
γιατρός μου.

Σόνια (στοὺς ντὲ Μορά).—Πρέπει
νὰ ξέρετε πὼς αὐτὴ ἡ εὐνία εἶναι ἐξαιρε-
τικὴ. Ὁ ἄντρας μου δὲν ἔχει δώσει αὐτὴ
τὴν ἀδεια σὲ κανέναν ὡς τώρα.

Ὁ γιὰ τὸς (νευριασμένος).—Ὁ-
χι δά, μὴν εἶσαι ὑπερβολικὴ. Ἀποφεύγω
μονάχα τοὺς δημοσιογράφους, ποὺ καθου-
νται καὶ γράφουν ἓνα σωρὸ ἡλιθιότητες
στὶς ἐφημερίδες τους, ὥστε νὰ κινδυνεύει
κανεὶς, νὰ τὸν περάσουν γιὰ τσαρλατάνο.

Ντὲ Μορά.—Ὡ! γιατρός, σὰς ξέρει
τόσο καλὰ ὁ κόσμος ἐσᾶς.

Ὁ γιὰ τὸς (ἀπότομα).—Ἐπιτέ-
λους, δὲν θέλω νὰ μπαίνει κανένας στοὺς ἐρ-
γαστήριό μου χωρὶς τὴν ἀδεία μου!

Ντὲ Μορά.—Ἐχετε δίκιο, ἔχετε
ἀπόλυτο δίκαιο. (Μεγάλῃ σιγῇ στενοχω-
ρημένη).

Ὁ γιὰ τὸς (στοὺς ντὲ Μορά).—Ἐ-
μαθα πὼς πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῇτε τὰ
ἐρεῖπια;

Ντὲ Μορά.—Μάλιστα,
Ὁ γιὰ τὸς.—Σὰς τραβᾶν αὐτὰ
τὰ πράγματα; Σὰς ἐνδιαφέρουν τόσο
πολύ;

Ντὲ Μορά.—Ὅμοιῶς πὼς μ'
ἐνδιαφέρουν ὑπερβολικά. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ
σὰς φαίνεται παραξενο, δὲ ἔχω τὸ ὕψος
ἀρχαιολόγου, μοῦ λείπουν τὰ χοντρά γυα-
λιά καὶ τὰ γένεια. Στὶς ἀρχὲς ἡ ἀρχαιο-
λογία μὲ διασκέδαζε, ἀποτελοῦσε μιὰν ἀ-
φορμὴ γιὰ ταξίδια.

Δὲν εἶχα βλέπετε, τί νὰ κάνω. Ἡ ζωὴ
μου ἦταν ἀδεια! (Σιγῇ). Κι' ἐπειτα,
μοῦ ἀρέσει πολὺ τὸ ὑπαιθρο ἡ κίνηση,
κι' ἔτσι σιγά-σιγά αὐτὴ ἡ δουλειά, μοῦ
κατάντησε πραγματικὸ πάθος. Τὰ ρωμαϊκὰ
ἐρεῖπια τῆς πεδιάδας τῶν Κυπαρισσιῶν
εἶναι πολὺ περίεργα (Στὴ Σόνια). Σκέ-
φτηκα, πὼς θὰ σὰς ἦταν πιὸ εὐχάριστο
νὰ τὰ ἐπισκεφθῇτε μὲ κάποιον, ποὺ νὰ
σὰς ἐξηγήσει ὅλες τις ὁμορφιές τους. Καὶ
καθὼς εἶχατε τὴν καλωσύνη νὰ διαθέσετε
τὸ αὐτοκίνητό σας.

Ὁ γιὰ τὸς.—Μὰ βέβαια!.. Φυ-
σικά.. Ὅχι καί, ἄλλη παρὰ τὴν ἐκδρο-
μή σας;

Ντὲ Μορά.—Μάλιστα. (Στὴ Σόν-
ια).—Ἄν μοῦ ἐπιτρέψετε, θὰ πάρω κα-
θὼς πηγαίνομε δυὸ καλοὺς γερο-φίλους
μου. Πολὺ εὐχάριστους ἀνθρώπους.

Ὁ γιὰ τὸς.—Βεβαίως νὰ τοὺς
πάρτε. Κάνετε πολὺ καλὰ ποὺ σκεφθῇ-
κατε νὰ τοὺς καλέσετε. ἔχει τόση ἀνάγκη
νὰ ξεδωρῇτε λιγάκι ἡ γυναῖκα μου. Ἐδῶ
μέσα ζοῦμε πολὺ μονότονα. Δὲν μᾶς συμ-
βαίνει ποτέ τίποτα.

Ντὲ Μορά (χαμογελώντας).—
Ποτέ, τίποτα; Καὶ τὸ δράμα ποὺ ἔγινε
τόσο κοντά..

Ἐκεῖνος ὁ τελωγοφύλακας, ποὺ πυρο-
βόλησε τὸν ναυτικὸ, τὸν φίλο τῆς γυναι-
κας του;

Ὁ γιὰ τὸς.—Ναί, ἔχετε δίκιο.
Ντὲ Μορά.—Ὅπως ἔμαθα σὰς
κάλεσαν νὰ δώσετε τις πρῶτες βοήθειες

στὸν πληγωμένο.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.— Μάλιστα, ἀλλὰ δὲν μπορούσα πιά νά κάνω τίποτα. Μιά ἀπό τίς σφαίρες εἶχε ἀγγίξει τήν καρδιά. Ὁ θάνατος ἐπῆλθε σχεδὸν τήν ἴδια στιγμή.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.— Ὁ θάνατος. Κι' αὐτά νά συμβαίνουν στή σημερινή κοινωνία μας, πού λέει πὺς εἶναι τόσο πολιτισμένη.

Ὁ γι α τ ρ ό ς (σέ τόνο καθαρό καὶ κοφτό).—Ναί, εἶναι ἡλίθιο αὐτό. Ὁ θάνατος δὲν εἶναι τιμωρία... Γιά κείνον, πού πεθαίνει, δὲν εἶναι παρὰ μιὰ σύντομη στιγμή πόνου. Πολλές φορές μάλιστα δὲν ἔχει κἄν τὸν καιρὸ νά υποφέρει. Καὶ γιὰ κείνην, πού μένει, δὲν χάνεται ἡ ἀνάμνηση τοῦ ἀνθρώπου πού σκότωσαν. Ναί, τὴν ἀνάμνηση δὲν μπορεῖ ὁ θάνατος νά τὴν καταστρέψει. Ἴσως μάλιστα νά τὴν κάνει ἐντονότερη: εἶναι βέβαιο πὺς τὴν ἐξυγενίζει, τὴν ἐξυπνώνει.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Εἶδα κείνη τὴ γυναῖκα, γιὰ τὴν ὁποία, ἐγὼ τὸ φονικό. Τὴν εἶδα. Καὶ μπορῶ νὰ σᾶς βεβαιώσω, πὺς ζοῦσε μὲ τὴν ἀνάμνηση τοῦ πεθαμένου: τὸν ἔβλεπε ἀδιάκοπα προστά της, τὸν λάτρευε. Ναί, ἦταν πάντα μαζί της, ὁ ἀνθρώπος, πού θάψανε κεῖ κάτω, σὺν νεκροταφεῖο, καὶ σαπίζει μέσα στὴ γῆ. Ἦτανε μαζί της.

Μ ί τ σ ι ν (μπαίνοντας ἀπὸ δεξιά).—Κύριε, εἶναι ἡ ὥρα γιὰ τὴν ἐνεση τοῦ ἀρρώστου, πού μπήκε χτές.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Καλά, ἐφθασα... Στὸ ντ έ Μ ο ρ ά. Μὲ συγχωρεῖτε, νὰ σᾶς ἀφίσω μιὰ στιγμή, δὲν θ' ἀργήσω. (Φεύγει. Ἡ σόνια κι' ὁ ντ έ Μ ο ρ ά, ἀφοῦ βγεῖ ὁ γιατρός, ἀπομένουν σιωπηλοὶ μιὰ στιγμή. Ἀφοῦ ρίξουν μιὰ ματιὰ πρὸς τὴν πόρτα κουβεντιάζουν χαμηλόφωνα χωρὶς νὰ κουνηθοῦν ἀπ' τὴ θέση τους).

Σ ό ν ι α.—Ὡστε, δὲν θάμαστε μόνοι στὸν περίπατό μας;

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ὁλομόναχοι.

Σ ό ν ι α.—Καὶ κείνοι οἱ φίλοι σας, πού πρέπει νὰ τοὺς πάροουμε;

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Θὰ εἴμαστε μόνοι. Ἀλλὰ τὸ εἶπα ἔτσι, γι' αὐτόν... καταλαβαίνετε.

Σ ό ν ι α.—Ἄ, καλὰ! (Σιγῇ, πάντα σιγανά). Πήρατε τὸ γράμμα μου;

Ν τ έ Μ ο ρ ά (φέρνοντας τὸ χέρι στὴν τσέπη τοῦ σακακιοῦ του).—Ναί, τὸ πῆρα τὸ ἀγαπημένο μου γράμμα σας κι' ἤμουν τόσο...

Σ ό ν ι α (διακόπτοντάς τον).—Δὲν ξέρω τί μ' ἔπιασε καὶ σᾶς ἔγραψα ὅλ' αὐτά. Ἦμουν τόσο θλιμμένη... ἤμουν τρελή...

Ν τ έ Μ ο ρ ά (μὲ τρυφερότητα).—Μὰ ὅχι! Σὲ ποῖον θάπρεπε νὰ ἐμπιστευ-

θῆτε τὸν πόνο σας, ἂν ὅχι σὲ μένα;

Σ ό ν ι α.—Σὲ σᾶς! Μονάχα σὲ σᾶς... Μοῦ δίνει τόσο κουράγιο, μὲ ἀνακουφίζει τόσο πολὺ αὐτὸ μέσα στὴ μοναξιά μου! (Σιγᾶ—σιγᾶ πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια, σχεδὸν κρυφά, γοργά. Ἐπειτα ἀπομένουν σιωπηλοὶ καὶ κοιτάζονται. Ἀκούγεται φόρυβος βηματίων πρὶν ἀπ' τὴν πόρτα. Ἡ Σόνια κάνει νόημα τοῦ ντ έ Μ ο ρ ά. Τότε ἀκούγεται ἡ φωνὴ τοῦ γιατροῦ).

Ὁ γι α τ ρ ό ς (ἀπ' ἔξω).—Μίτσιν, νὰ βάλεις θερμομέτρο.

Ν τ έ Μ ο ρ ά (ἀλλάζοντας μονομιᾶς τόνο, καθὼς ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴ Σόνια).—Εἶναι πολὺ ὠραία αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ μπορούμε νὰ πάμε μέσα ἀπὸ τὸ δάσος ἢ ἀπ' τὴν ἀκροθαλασσιά. Ἡ θέα εἶναι ὑπέροχη. Φαίνεται ὁλόκληρη ἡ σειρὰ τῶνψηλῶν βράχων, πού κατεβαίνουν ὡς τὴ θάλασσα. (Ὁ γιατρός μπαίνει σ' αὐτὰ τὰ τελευταῖα λόγια).

Σ ό ν ι α (στὸν ντ έ Μ ο ρ ά).—Πάμε λοιπόν.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ἄν εἴστε ἐτοιμη...

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Καλὸν περίπατο. Τὴ ὥρα θὰ γυρίσετε;

Σ ό ν ι α (στὸν ντ έ Μ ο ρ ά).—Κατὰ τίς πέντε;

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Μάλιστα, πάνω-κάτω.

Ὁ γι α τ ρ ό ς (στὴ Σόνια).—Πρόσεχε, σὲ παρακαλῶ. Ὁ καιρὸς εἶναι ὠραῖος ἀλλὰ κάνει ψύχρα.

Σ ό ν ι α.—Τὸ ξέρω. (Πηγαίνει νὰ χτυπήσει τὸ κουδοῦνι).

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ποιὸ δρόμο θὰ πάρετε;

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ὡ! Νομίζω, πὺς θὰ ἦτανε καλλίτερα νὰ πάμε μέσ' ἀπ' τὸ δάσος καὶ νὰ γυρίσωμε ἀπ' τὸ δρόμο τοῦ Βάλ, πού εἶναι θαναμάσιος.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Θαυμάσιος βέβαια γιὰ τὴ θέα πού ἔχει, ἀλλὰ ὅχι καὶ σὲ καλὴ κατάσταση.

Σ ό ν ι α (ἀφοῦ φορέσει τὸ μαντῶ, πού τῆς ἔφερε ἡ Μαρίτσα).—Νᾶμαι, ἐτοιμη. Πάμε.

Ν τ έ Μ ο ρ ά (στὸν γιατρό).—Ὁρεβουά, γιατρέ μου, σᾶς ἀφίνω στίς μελέτες σας καὶ πηγαίνω καὶ γὼ στίς δικές μου. (Γελώντας). Ὡ! βεβαιωθῆτε πὺς δὲν κάνω καμμιά σύγκριση. Οἱ δικές μου εἶναι πολὺ λιγώτερο σοβαρές.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ὅλα εἶναι σοβαρὰ στὴ ζωὴ, γιὰτὶ ὅλα διατηροῦνται.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί, ὅταν ὑπάρχει θέληση. Ἐγὼ προσπαθῶ, ἀλλὰ τοῦ κάκου, νὰ προστατέψω τὰ νεκρὰ πράγματα τοῦ παρελθόντος ἐναντίον τῆς φθορᾶς, πού φέρνει ἡ ζωὴ. ἔνῳ σεῖς, γιατρέ, προστατεύετε τὸ μέλλον καὶ τὴ ζωὴ ἐναντίον τοῦ θανάτου. Εἶναι πολὺ ὠραῖο αὐτό.

(Χαιρετιοῦνται μὲ χειραψία. Ὁ ντ έ

Μορὰ κι' ἡ Σόνια βγαίνουν. Ὁ γιατρός τοὺς κοιτάζει καθὼς ἀπομακρύνονται. Τοὺς χαιρετᾷ πάλι μὲ μιὰ κίνηση τοῦ χεριοῦ. Κατόπι πηγαίνει καὶ κάθεται κοντὰ στὸ παράθυρο καὶ μένει ἀκίνητος πολλὴ ὥρα. Μπαίνει ὁ Μίτσιν κρατώντας ἕνα δέμα. Κοιτάζει τὸν γιατρό. Μακρὰ σιωπὴ ἐπιτέλους παίρνει τὴν ἀπόφαση νὰ μιλήσει).

Μ ί τ σ ι ν.—Κύριε! (Σιωπῇ)

Μ ί τ σ ι ν (δυνατώτερα).—Γιατρέ!

Ὁ γι α τ ρ ό ς (σὰν νὰ ξυπνάει).—Τι εἶναι;

Μ ί τ σ ι ν.—Φέρανε τὰ ἐργαλεῖα. (Ὁ γιατρός ἀπομένει σιωπηλὸς) καὶ τὰ σχέδια γιὰ καινούργιο ραδιογραφικὸ κρεβάτι τοῦ γιατροῦ Μπελό. Θέλετε κατὰ δῆτε;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ἀργότερα, δὲν εἶναι βία.

Μ ί τ σ ι ν.—Ἀλλὰ, γιὰ τὴν παραθε-λία θάπρεπε...

Ὁ γι α τ ρ ό ς (ξερά).—Ὅχι, σᾶς εἶπα. (Σιγῇ) Θὰ τὰ δοῦμε αὐριο αὐτά. Σήμερα εἶμαι λιγάκι κουρασμένος! Ἄ! Μίτσιν, γεράνω, γεράνω. Ἡ ἐπιστήμη δὲ μπορεῖ ἀκόμη νὰ τὰ προλάβει τὰ γεράματα. Ἴσως νὰ κατορθώσει μιὰ μέρα, κάποτε ὅταν θάμαστε ὅλοι ἐμεῖς πεθαμένοι, καὶ τὰ ἐγγόνια τῶν ἐγγονῶν μας. (Μακρὰ σιωπὴ φέρνει τὸ χέρι σὺν μέτωπο, κι' ὕστερ' ἀπὸ μιὰ στιγμή σιωπῆς πού φαίνεται σὰν ἀποχαυνωμένος κουνάει βίαια τὸ κεφάλι καὶ σηκώνεται ὀρθιος). Πάμε Μίτσιν! ἔλατε μαζί μου, θὰ πάμε νὰ πάροουμε τὸν ἀρρωστο τοῦ περιπτέρου, τὸν ἀριθμὸ 6.

Μ ί τ σ ι ν.—Τὸν ἀριθμὸ 6;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ναί... πάμε! τὸν ὄγκο. (Ἀγγίζει μὲ τὸ δάχτυλο ἕνα σημεῖο σὺν κεφάλι του).

Μ ί τ σ ι ν.—Τὸν ὄγκο;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Μάλιστα τί συμβαίνει;

Μ ί τ σ ι ν.—Μὰ... αὐτὴ τὴ στιγμή, δὲν μπορούμε πιά νὰ κάνουμε τίποτα γι' αὐτὸν τὸν ἀρρωστο τίποτα!

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ἐχόντες λοιπὸν τί σᾶς εἶπα; Αὐτὸς ὁ ἀρρωστος εἶναι χαμένος. Εἶναι ἡ μόνη εὐκαιρία νὰ δοκιμάσωμε.

Μ ί τ σ ι ν.—Ἄ! Ὅχι! ὅχι αὐτό! Δὲν εἶναι δυνατόν.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Τι εἶπες;

Μ ί τ σ ι ν.—Ἀκούστε... ὅχι! δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ βοηθήσω σὲ τέτοιου εἶδους περιπάματα.

Ὁ γι α τ ρ ό ς (περπιχτώντας κατὰ πάνω του).—Δὲν μπορεῖς;

Μ ί τ σ ι ν.—Θέλετε νὰ μὲ ἀναγκάσετε νὰ... Ὅχι! εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο (Σιγῇ). Ἐχουν γίνε... (σταματᾷ).

Ὁ γι α τ ρ ό ς (τὸν κοιτάζει κατὰ ματὰ σὰν νάθελε νὰ τοῦ ἐπιβάλει τὴ θέλησή του).—Ἐχουν γίνε;

Μ ί τ σ ι ν.—Ναί, ἔχουν γίνε, ὡς τώρα ἐδῶ μέσα... πράγματα, πού... δὲν εἶναι... πού δὲν... Ἐπιτέλους, ὅχι! δὲν θέλω. Καλλίτερα νὰ πεθάνω.

Ὁ γι α τ ρ ό ς (μὲ τρομερὴ φωνή).—Νὰ φύγεις; (Ὁ Μίτσιν κάνει πρὶν τρομαγμένος) Νὰ φύγεις τὴ στιγμή πού σὲ χρειάζουν; τὴ στιγμή πού φτάνω πιά σὺν σκοπὸ μου! Νὰ φύγεις! Σὰν νὰ μπορούσες πιά νὰ φύγεις! Σὰν νὰ σοῦν ἐλεύθερος νὰ κάνεις ὅ,τι σοῦ ἀρέσει, νᾶξεις μιὰ θέληση ἐναντίον στὴ δική μου!

Μ ί τ σ ι ν (σὰν μαγνητισμένος ἀπὸ τὸ βλέμμα τοῦ γιατροῦ).—Μὰ, δὲν θὰ μ' ἀναγκάσετε μὲ τὴ βία.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ἔτσι νομίζεις;

Μ ί τ σ ι ν (σχεδὸν ἱκετευτικά).—Μὰ ἐπιτέλους, τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ μὲ ὑποχρεώσει νὰ κάνω κάτι πού κάτι πού τὸ θεωρῶ, σὰν ἕνα ἐγκλημα.

Ὁ γι α τ ρ ό ς (καγχάζοντας μὲ θυμό).—Ἐγκλημα; Ἐγκλημα! Τ' ὄνομά σεις ἐγκλημα αὐτό; Ἡλίθιε! Κι' ἐπειτα, κάπως ἀργὰ σὲ πιάνουν οἱ τύψεις! Ἀκούσέ με, ξέρω καλὰ τὸ παρελθόν σου. Τὸ ἤξερα πρὶν σὲ πάροω μαζί μου.

Μ ί τ σ ι ν (κατατρομαγμένος, χαμηλώνοντας τὸ κεφάλι).—Ἄ!

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Σέ πῆρα, ἐπίτηδες γιὰτ' ἦσαν αὐτὸς πού εἶσαι! (Σιγῇ). Σῶνουν λοιπὸν οἱ φθορές, γιὰτὶ ἀλλοιώτικα. (Ὁ Μίτσιν ἐξουθενωμένος, δὲν ἀποκρίνεται). Ἐμπρός, πάμε! Δείχνοντας τὰ ἐργαλεῖα πάνω σὺν τραπέζι. Πηγαίνε τα ὅλα αὐτὰ σὺν ἐργαστήριό! (Τὸν κοιτάζει πάλι κατὰματα). Ἐμπρός, πάμε νὰ ἐργασθοῦμε! (Βγαίνει ἀπὸ τὰ δεξιά).

Μ ί τ σ ι ν (στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ του μὲ φωνὴν τρεμάμενη).—Νὰ ἐργασθοῦμε! (Παίρνει πάνω ἀπ' τὸ τραπέζι τὰ ἐργαλεῖα μὲ τίς ἀσφαφέρες λεπίδες καὶ διευθύνεται πρὸς τὴν πόρτα, ἀπὸ ὅπου βγήκε ὁ γιατρός)

ΑΥΛΑΙΑ.

ΠΡΑΞΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

Ἐνα ραδιογραφικὸ ἐργαστήριό. Στὸ βάθος, στὴ μέση, μιὰ ψηλὴ σανίδα ἀπὸ σκοῦρο ξύλο, κάθετη, σὲ ἀπόσταση ἑνὸς μέτρου ἀπὸ τὸν τοῖχο. Ἀνάμεσα σ' αὐτὴ τὴ σανίδα καὶ τὸν τοῖχο πέφτουν δυὸ σκοῦρα παραπετάσματα, πού

κρύβουν τὸ μηχανήμα. Στὸ ὕψος τῆς σανίδας, σύρμα ἀπὸ ὅπου κρέμεται τὸ «ἐκράν» γιὰ τίς ραδιογραφίες. Δεξιά, τραπέζι μὲ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα. Ἀριστερά ἕνα παραβάν μὲ τζάμια, πίσω ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὑπάρχει ἠλεκτρικὴ ἐγκατάσταση, συνδεδεμένη μὲ τὸ κεντρικὸ μηχανήμα, μὲ σύρματα. Ἀριστερά, στὸ πρῶτο πλάνο, ἐπιπλά μὲ ἱατρικὰ καὶ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα, νιπτήρες κλπ. Δεξιά, χειρουργικὸ τραπέζι, ἔτοιμο Πάνω ἀπ' αὐτὸ τὸ τραπέζι μια θυρίδα μὲ διάφορα ἐργαλεῖα. Δυὸ πόρτες μὲ σῦρτες καὶ δυνατὲς κλειδωνιές, ἡ μιὰ στὸ δεύτερο πλάνο ἀριστερά, ἡ ἄλλη στὸ βάθος δεξιά. Στὴν ἀρχὴ τῆς σκηνῆς αὐτῆς ὁ γιατρός κι' ὁ Μίτσιβιν εἶναι μόνοι στὸ ἐργαστήριον. Ὁ Μίτσιβιν, στὸ πρῶτο πλάνο, ἀριστερά, τακτοποιεῖ τὰ ἐργαλεῖα. Ὁ γιατρός βγαίνει πίσω ἀπ' τὸ παραβάν, πηγαίνει στὸ τραπέζι τοῦ βάθους, παίρνει μιὰ χρωματιστικὴ γκραβοῦρα, τὴν φέρνει ὡς τὸ πρῶτο πλάνο, τὴν κοιτάζει μιὰ στιγμὴ, κατόπι τὴν ἀκουμπάει πάνω στὸ χειρουργικὸ τραπέζι.

Ὁ γιατρός. — Ἐλα ἔδω, Μίτσιβιν! (Ὁ Μίτσιβιν πηγαίνει κοντὰ στὸ γιατρό δίπλα στὸ τραπέζι. Ὁ γιατρός δειχνοντας μὲ τὸ δάχτυλο σημεῖα καὶ γραμμὲς πάνω στὸν χρωματιστὸ πινάκα πού παριστάνει τὴν τομὴ ἐνὸς ἐγκεφάλου). Ὁ ὄγκος βρίσκεται κεῖ. Τὸν ἐγγειρίζουμε γιὰ τοιτὴ φορὰ, ἀλλὰ εἶναι χαμένος. Ὁ ὄγκος θὰ ξαναγίνει τὸ δίχως ἄλλο, εἶναι μοιραῖο! θὰ ἐπωφεληθούμε λοιπὸν ἀπὸ τὴν ἐγγείριση γιὰ νὰ (Σωπαίνει καὶ κοιτάζει τὸν Μίτσιβιν κατὰματα. Κατόπι ἐξακολουθεῖ): γιὰ νὰ κάνουμε μιὰ τομὴ σὲ σχῆμα Λ, ὡς αὐτὴ τῇ διαγώνιῳ, γιὰ νὰ φτάσουμε στὸ κέντρο Φ, χωρὶς ν' ἀγγίξουμε τὰ γειτονικὰ κύτταρα (Κοιτάζει ἀκόμη τὸν Μίτσιβιν. Αὐτὸς ἀπομένει σιωπηλός, μὲ τὰ μάτια χαμηλωμένα). Εἶμαι βέβαιος, πὼς κάνοντας αὐτὴ τὴν τομὴ (Σιγῇ). Δὲν με λήτησα τριάντα δολάρηρα χρόνια τὸν ἐγκέφαλο χωρὶς τὰ σχηματισμὸ βεβαιότητες! (Σιγῇ) Ἀ! ὁ ἐγκέφαλος τί ὑπέροχη μηχανή!.. τί θαυμάσιος μηχανισμός!.. Ἐκεῖ σχηματίζεται ἡ γνώση, ἡ σκέψις, κι' ἡ φαντασία! (Παίρνει τὸν πίνακα καὶ τὸν κλείνει στὸ συρτάρει ἐνὸς ἐπίπλου). Κι' ὅλα αὐτὰ, σὰν κρυμμένα... ὅχι σκεπασμένα μ' ἕναν πέπλο. Καί γὰρ, τὸν σήκωσα αὐτὸν τὸν πέπλο! (Σιγῇ) Πολλοὶ σοφοί, ἔχουν ἐπιτύχει ἐνδιαφέροντα ἀποτελέσματα, ναί. Ἀλλὰ ἐγὼ τολμῶ, ὅτι δὲν θέλησαν ἐκεῖνοι νὰ τολμήσουν. Οἱ σημερινοὶ γιατροὶ εἶναι πολὺ εὐαίσθητοι. (Καγχάζει). Δὲν εἶμαι ὅμως καὶ γὼ εὐαίσθητος. (Μακρὰ σιγῇ. Συλλογᾶται. Κατόπι ἀπότομα). Δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία στὸ πείραμά μου. Πρέπει νὰ ἐπιτύχει. Θὰ ἐπιτύχει! (Στὸν Μίτσιβιν). — Εἰν' ἔτοιμα δὲλα;

Μίτσιβιν. — Μάλιστα.

Ὁ γιατρός. — Τὸ χλωροφόρμιο ;... Ἡ μάσκα ;... Τὰ λουριά ;...

Μίτσιβιν. — Ὅλα εἶναι δῶ. (Σὲ κάθε ἐρώτηση τοῦ γιατροῦ, δειχνει πού βρίσκεται τὸ κάθε πρᾶγμα.)

Ἡ γιατρός. — Καλὰ. Πήγανε νὰ φέρεις τὸν ἄρρωστο. (Ὁ Μίτσιβιν κάνει ἐνα βῆμα πρὸς τὴν πόρτα, ὕστερα στέ-

κεται δισταζοντας). Ἀκουσες;

Μίτσιβιν. — Ναί σὰς ἄκουσα.

Ὁ γιατρός (ἀπότομα). — Πήγανε, λοιπόν!

(Ὁ Μίτσιβιν βγαίνει ἀργὰ ἀπὸ τ' ἀριστερά, μὲ τὸ κεφάλι κατεβασμένο. Ὁ γιατρός ἀπομένει μόνος, κοιτάζει μιὰ στιγμὴ τὴν πόρτα ἀπ' ὅπου βγήκε ὁ Μίτσιβιν, ὕστερα ἀνασηκώνει τοὺς ὤμους. Πηγαίνει, ὕστερα, στὸ τραπέζι ὅπου βρίσκονται τὰ ἐργαλεῖα, ἐξετάζει μερικὰ ἀπ' αὐτὰ, ξεχωρίζει πολλὰ καὶ τὰ τοποθετεῖ πάνω σ' ἕνα μικρὸ τραπέζακι, κοντὰ στὸ χειρουργικὸ τραπέζι. Κατόπι, ἀργὰ, πηγαίνει νὰ πληθεῖ σ' ἕνα μικρὸ νιπτήρα κρεμασμένον στὸν τοῖχο. Μεγάλῃ σιωπῇ. Μπαίνει ὁ Μίτσιβιν ἀπὸ τ' ἀριστερά, μαζί μὲ τὸν ἄρρωστο. Αὐτὸς φορεῖ μιὰ μακρυὰ ρόμπα ἔχει τὸ κεφάλι ὀλοκληρωτικὰ τυλιγμένο μὲ ἐπιδέσμους. Τὰ ἀποχαυνωμένα μάτια του ἔχουνε, κάπου—κάπου, μιὰν ἐκφραση φευγασλέου τρόμου. Κλονίζεται λίγο, σὰν νὰ τὸν πιάνει ἱλιγγος).

Μίτσιβιν (καθὼς τὸν τραβάει μέσα στὸ δωμάτιο). — Κάθησε κεῖ.

Ὁ ἄρρωστος (ἀδύνατα). — Ὁχι, ὄχι...

Ὁ γιατρός (πηγαίνοντας κοντὰ του). — Ἐμπρός. Θὰ καθήσεις ἐπιτέλους; (Τὸν καθίζει ἀπότομα σὲ μιὰ καρέκλα).

Ὁ ἄρρωστος (μὲ μιὰ φωνὴ πόνου). — Ὁχι! (Ὁ γιατρός κάνει νόημα στὸν Μίτσιβιν, ὁ ὁποῖος, βάζει τὸ σῦρτη στὴν πόρτα, ἀριστερά, ἐνῶ ὁ ἴδιος κλειδώνει τὴν ἄλλη πόρτα).

Ὁ ἄρρωστος (ποὺ παρακολουθεῖ τίς κινήσεις τους). — Δὲ θέλω νὰ μ' ἀγγίξει κανένας. Δὲ θέλω. Δὲ θέλω...

Μίτσιβιν (μὲ ἥπιο τρόπο). — Ἐλα, ἡσούχασε... Τί εἶναι αὐτὰ τὰ καμώματα ;...

Ὁ ἄρρωστος. — Ὁχι, γιατρέ, ὄχι. Δὲ θέλω νὰ μὲ κάνετε πάλι νὰ πονέσω.

Ὁ γιατρός (ξερά). — Μὰ δὲν θὰ πονέσεις διόλου.

Ὁ ἄρρωστος. — Ναί, τὸ ξέρω, τὸ ξέρω καλὰ.

Ὁ γιατρός. — Δὲν ξέρεις τίποτα! Ἐμπρός. (Στὸν Μίτσιβιν) Μίτσιβιν, γιὰ ἔλα δῶ, κοιτάζε αὐτὰ τὰ μάτια.

Μίτσιβιν. (στὸν ἄρρωστο) — Μὴν κουνιέσαι (Τοῦ παίρνει ἀπαλὰ τὸ κεφάλι καὶ τὸ γέρνει πρὸς τὰ πίσω ἔτσι πού νὰ κοιτάξει καλὰ τὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου. Τὰ ἐξετάζει μιὰ στιγμὴ, κατόπι μὲ φωνὴ συγκινημένη). Ναί.

Ὁ γιατρός (στὸν ἄρρωστο) — Τώρα πρέπει νὰ φανεῖς λογικὸς. Δὲν θὰ πονέσεις διόλου. Θὰ σὲ κοιμήσωμε.

Ὁ ἄρρωστος. — Ὁχι! Ὁχι! Δὲν θέλω νὰ μὲ κοιμήσετε. Μ' ἔχετε βασανίσει δυὸ φορές.

Ὁ γιατρός. — Πρόκειται γιὰ τὸ καλὸ σου.

Ὁ ἄρρωστος (μὲ τρόμο). — Δὲν πιστεύω τίποτα πιά. Λένε πὼς κάνετε πειράματα.

Ὁ γιατρός. — Ἡλίθιε.

Ὁ ἄρρωστος. — Θέλω νὰ φύγω. Θέλω νὰ φύγω ἀπὸ δῶ μέσα. Εἶμαι καλὰ πιά.

Ὁ γιατρός. — Εἶσαι καλὰ! Θαρρεῖς πὼς εἶσαι καλὰ; Μίτσιβιν βάλτον νὰ σταθεῖ ὀρθίος. Ἔτσι. Πεοπάτα τώρα λιγάκι. (Ὁ ἄρρωστος προσπαθεῖ νὰ κάνει μερικὰ βήματα, σταματᾷ καὶ κλονίζεται). Καί λές πὼς εἶσαι καλὰ.

Ὁ ἄρρωστος (καθὼς ξανακάθεται). — Θὰ μὲ κοιτάζουν, ἔξω.

Ὁ γιατρός. — Ἐξω; Ποῦ ἔξω; Θὰ φοιρίσεις ἀπὸ τὴν πείνα στοὺς δρόμους. Ἐδῶ βρίσκεται σὲ νοσοκομεῖο, πού μονάχα πλοῦσιοι μποροῦν νὰ μποῦνε. Σὲ δέχτηκα ἀπὸ φιλανθρωπία. Μήπως δὲν σὲ περιποιήθηκαν καλὰ ἐδῶ; Λέγε λοιπόν.

Ὁ ἄρρωστος. — Ναί, ἀλλὰ, ἂν μὲ περιποιούναι ἐδῶ, εἶναι γιὰ νά...

Ὁ γιατρός (Τὸν διακόπτει). — Διόλου. Ὅταν σ' ἔφεραν ἐδῶ, εἶχες δεχτεῖ. Ἐχεις δεχτεῖ.

Ὁ ἄρρωστος. — Ὁχι! πονοῦσα τόσο πολὺ, τόσο πολὺ. Κι' ἐπειτὰ μὴπως ἤξερα;

Ὁ γιατρός. — Σὲ βεβαιώνω, πὼς δὲν διατρέχεις κανένα κίνδυνο. Κι' ἂν ζητᾷς χρήματα θὰ σοῦ δώσω. Θὰ σοῦ δώσω ὅσα θέλεις.

Ὁ ἄρρωστος. — Ὁχι, δὲ θέλω λεφτὰ. Θέλω...

Ὁ γιατρός (ξαναπαίρνοντας τὸ ἀπότομο ὕψος του). — Σῶνε. Ἐμπρός, Μίτσιβιν, τὰ λουριά τῇ μάσκα. (Κρατοῖ τὸν ἄρρωστο ἀπὸ τοὺς ὤμους.)

Ὁ ἄρρωστος (καθὼς ἀντιστέκεται). — Ὁχι! Ὁχι!

Ὁ γιατρός (μὲ θυμό). — Ἐ! (Τοῦ δίνει ἕνα δυνατὸ χτύπημα στὸν

ὤμο).

Ὁ ἄρρωστος (πέφτοντας καθιστὸς μὲ μιὰ κραυγὴ πόνου). — Ὁχι!

Ὁ γιατρός. — Ἐμπρός, Μίτσιβιν, κάνε γρήγορα λοιπόν! Τὰ λουριά. (Σταματᾷ ἐφαχνικά. Ἀκούγονται ἀπὸ μακριὰ, ἀδύνατα ἀπ' τὴν ἀπόσταση, βήματα, φωνές. Πόρτες πού ἀνοίγουν κλείνουν, κουδουνίσματα, κραυγές. Τὶ συμβαίνει; Σιωπὴ. Κατόπι ὁ θόρυβος ξαναρχίζει καθαρώτερα.

Μίτσιβιν. — Μὰ, δὲν ξέρω. Θαρρῶ πὼς (Χτυπᾷ στὴν πόρτα).

Ὁ γιατρός (γυρνώντας πρὸς τὴν πόρτα). — Πῶς; (Ξαναχτυπᾷ ἐπίμονα στὴν πόρτα.) Ποιὸς εἶναι;

Ἡ φωνὴ τῆς Σόνιας. — Ἐγὼ εἶμαι! ἐγὼ, ἡ Σόνια! Ἀνοίξε!..

Ὁ γιατρός. — Πῶς; Τί θέλεις;

Ἡ φωνὴ τῆς Σόνιας. — Ἀνοίξε, ἀνοίξε μου!

Ὁ γιατρός. — Ξέρεις, πὼς δὲν θέλω νὰ ὠχεται κανένας ἐδῶ!

Ἡ φωνὴ τῆς Σόνιας. — Ὁχι! σὲ ἱκετεύω! ἀνοίξε. Μὰ ἀνοίξε λοιπόν. Ἐγὼ γινε δυστύχημα.

Ὁ γιατρός. — Πῶς; Δυστύχημα; Ἡ φωνὴ τῆς Σόνιας. — Ναί! δυστύχημα... τὸ αὐτοκίνητο. Ὁχι! Θεέ μου

Ὁ γιατρός (δρῶντας πρὸς τὴν πόρτα). — Τὸ αὐτοκίνητο. (Σταματᾷ καὶ φωνάζει τοῦ ἄρρώστου). Ἐσὺ, πήγαινε. Δὲν θὰ σοῦ κάνωμε τίποτα σήμερον. (Στὸν Μίτσιβιν). Πήγαινε τον.

Ὁ ἄρρωστος (βγαίνοντας μαζί μὲ τὸν Μίτσιβιν). — Οὔτε σήμερον, οὔτε ποτέ.

Ὁ γιατρός (στὸν Μίτσιβιν). — Πάρον λοιπόν!..

(Ὁ Μίτσιβιν βγαίνει γρήγορα μὲ τὸν ἄρρωστο ἀπὸ τὴν πόρτα, δεξιά. Ὁ γιατρός πηγαίνει στὴν πόρτα τοῦ βάθους βγάζει τὸ σῦρτη, ἀνοίγει. Παρουσιάζεται ἡ Σόνια ἀναμαλλισμένη! λαχανιασμένη, κατακίτρινη. Μόλις μπεῖ, κλονίζεται.)

Ὁ γιατρός. — Τί συμβαίνει; Λέγε λοιπόν, τί τρέχει;

Σόνια. — Ὁ Θεέ μου!

Ὁ γιατρός. — Μίλα λοιπόν! μίλα!

Σόνια. — Τὸ ἀμάξι, ἐκεῖ, στὸ δρόμο! Κοντὰ, ἐδῶ. Ὁχι! εἶναι φοιχτό! εἶναι ἀποτρόπαιο.

Ὁ γιατρός (τρομαγμένος). — Μήπως εἶσαι πληγωμένη;

Σόνια. — Ὁχι! Ὁχι. Ἐγὼ δὲν ἔπαθα τίποτα.

Ὁ γιατρός (ἀναστενάζοντας μὲ

ἀνακούφιση).— Ἄ ; λοιπόν ;

Σ ό ν ι α.— Ὁχι. Ὁχι. Ἀλλά, ὁ κ. ντε Μορά, αὐτὸς πληγώθηκε.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Πληγώθηκε; Βαρειά; Σ ό ν ι α.— Δέν, ξέρω.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Πέστε, ποῦ εἶναι; Σ ό ν ι α.— Τὸν φέρουνε.

Ὁ Γ ι α τ ρ ό ς.— Καλά. Θὰ τὸν ἰδῶ, Κι' οἱ ἄλλοι;

Σ ό ν ι α.— Ποιοὶ ἄλλοι;

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Δέν πληγώθηκε κανεὶς ἄλλος;

Σ ό ν ι α.— Δέν καταλαβαίνω.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Οἱ ἄλλοι, θέλω νὰ πῶ, οἱ ἄλλοι, ποῦ ἦταν μέσα στὸ ἀμάξι;

Σ ό ν ι α.— Μὰ δέν ἦταν κανένας ἄλλος. Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (ἀργά).— Ἄ, ἔτσι, ἀλλὰ ὁ κ. ντε Μορά μοῦ εἶχε πεῖ. (Ἡ Σό- νια τὸν κοιτάζει μὲ ἀπορία).

Σ ό ν ι α (θυμᾶται, καὶ συνέρχεται ξαφνικά).— Ἄ ναι, (σωπαίνει). Ναι, ναι ἦταν, ἦταν νὰ τοὺς πάρωμε στὸ χωριό. Ἀλλά, δέν ξέρω, δέν ἤρθανε. (Ἀκούγονται περπατησιὲς καὶ ὀμιλίες). Ἄ, νάτοι τὸν φέρουνε δῶ. Ὡ, σὲ παρακαλῶ. Πρέ- πει, πρέπει νὰ δεῖς τί ἐπαθε. Πρέπει νὰ τὸν περιποιηθεῖς γρήγορα, γρήγορα. Ὡ, εἶναι τρομερό.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (σκληρά).— Θὰ ἦταν πιὸ τρομερό ἂν πληγωνόσουν ἐσὺ.

Σ ό ν ι α.— Τὸ πρόσωπό του εἶναι κα- ταματωμένο. Δέν μπορεῖ νὰ μιλήσει, εἶναι σάν.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Ἐλα, ἡσύχασε,

Σ ό ν ι α (ἀπελπισμένη).— Ἄν πεθά- νει.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Ἐλα. Ἐλα, δέν μπο- ρῶ νὰ ξέρω: δέν τὸν εξέτασα ἀκόμη.

Σ ό ν ι α.— Νάτος !..

(Μπαίνουν τρεῖς ἄνθρωποι: ὁ γι- ατρός Ἐνέσκο, ὁ σωφὲρ Στίτς, κι' ἕ- νας χωρικός. Ὑποβαστάζουν τὸν ντε Μορά ποῦ ἔχει τὸ μέτωπο σκεπασμέ- νο ἀπὸ αἵματα καὶ λάσπες. Δέν φρεῖ πιά κολλάρια τὸ πάνω μέρος τοῦ πο- κάμισού του, εἶναι σκιωμένο καὶ λε- ρωμένο τὸ γιλέκο του ἀνοιχτό. Δέν φορεῖ τὸ σακκάκι του, ποῦ τὸ κρατάει ὁ σωφὲρ. Ὁ Μίτσι μπαίνει πίσω ἀπ' αὐτούς. Ὁ Μίτσι μπαίνει πίσω ἀπ' αὐτούς. Ὁ σωφὲρ, ἂν καὶ ὑποβαστά- ζει τὸν ντε Μορά, δίνει μὲ τὸ ἄλλο χέρι τὸ σακκάκι τοῦ πληγωμένου στὸν Μίτσι, ποῦ τὸ παίρνει καὶ τ' ἀ- κουμπάει σὲ μιά καρέκλα, κοντὰ στὸ χειρουργικὸ τραπέζι).

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (στὸν Στίτς καὶ στὸν χωρικό).— Κρατᾶτε τὸν καλά.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο (παρου- σιάζεται).— Εἶμαι ὁ γιατρός Ἐνέσκο.

Βρέθηκα τυχαῖα ἐκεῖ ποῦ ἔγινε τὸ δυστύ- χημα.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Πολὺ καλά, θὰ μᾶς βοηθήσετε. (Στὸν Στίτς καὶ στὸν χωρικό). (Δείχνει τὸ χειρουργικὸ τρα- πέζι. Ἐκεῖνοι ὑπακούουν. Ὁ πληγω- μένος βογγάει ἀδύνατα).

Σ ό ν ι α (μὲ μιά μεγάλη κραυγή).— Ἄχ! Ἄχ! Θεέ μου !. (Ἀκουμπάει στὸν τοῖχο, καθὼς κλονίζεται.)

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (πηγαίνοντας κοντὰ της).— Τ' εἶναι ;.. Τί ἔχεις ;.

Σ ό ν ι α.— Ὡ! εἶναι φριχτό.. εἶναι φριχτό.. κοίταξε ! (Δείχνει τὸν πληγω- μένο).

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (ἀφοῦ κοιτάζει πολ- λή ὥρα τὴ Σόνια, μιλῶντας της μὲ βιαστικότητα). Δέν πιστεύω, τώρα, νὰ λιγο- θυμήσεις ἐδῶ μέσα.

Σ ό ν ι α. (βογγώντας).— Ὡ! Ὡ! Ὡ!

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Ἡσύχασε.. Τί ἔχεις λοιπὸν ἐσὺ.

Σ ό ν ι α (Μὲ κόπο).— Ὡ.. Δέν ἔχω τίποτα.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (σιγαλὰ στὴ Σόνια).— Δέν ἔχεις τίποτα. Ὁχι δά, εἶσαι κατά- χλωμη (Σιγή). Πήγαινε. Δέν ἔχεις καμμιά δουλειὰ ἐδῶ. Πήγαινε (τὴν σπρώχνει ἔξω).

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο (σκύβον- τας πάνω ἀπ' τὸν πληγωμένο). Γρή- γορα θὰ τοῦρθε λιγοθυμιά.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς. Μίτσι, αἰθέρα. (Ὁ Μίτσι βάζει τὸ μπουκαλάκι μὲ τὸν αἰθέρα κάτω ἀπ' τὴ μύτη τοῦ πληγω- μένου στὸν Στίτς). Πῶς ἔγινε τὸ δυστύ- χημα ;

Σ τί τ ς.— Δέν ξέρω πῶς ἔγινε, Κύριε! Πήγαινα μὲ μέση ταχύτητα.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο.— Στὴ στροφή τοῦ δρόμου ἄκουσα φωνές.

Σ τί τ ς.— Σὰς βεβαιώνω, Κύριε δέν ἔφταιγα ἐγώ...

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Καλά, λέγε τί ἔγινε. Σ τί τ ς.— Νὰ σὰς πῶ. Πήγαινα σιγά, τὸ ἀμάξι ἀναποδογύρισε ξαφνικά. Πρέπει νὰ ντεραμπάρισαν τὰ λάστιχα.. ἢ νάσπασε κάτι. Ἀλλὰ σὰς ὀρκίζομαι Κύριε...

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Καλά, καλά, σώνει.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο.— Ναι... ὅταν ἐφθασα ἐγώ, τὸ ἀμάξι ἦταν ἀνα- ποδογυρισμένο. Ἀπὸ κάτω, ἦταν ἡ κυρία, χωρὶς, εὐτυχῶς, νάχει πάθει τίποτα... Ὁ κύριος ὅμως, ἦταν λιγοθυμισμένος.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Πολὺ καλά, θὰ τὸν εξετάσω. (Πήγαινε στὸ ἐπιπλο ὅπου ἔχει τὰ ραδιογραφικά του φορέματα κι' ἀρχίζει νὰ ντύνεται μ' αὐτό).

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο (σ' αὐ τὸ τὸ μεταξύ).— Χτύπησε στὸ κεφάλι...

φοβᾶμαι μήπως μπήκε τίποτα βαθειὰ στὸ κρανίο...

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Θὰ ἰδοῦμε... Στίτς, φέρετε τὸν σὲ παρακαλῶ πίσω ἀπ' τὸ ἐ- κράν. Ὁ Στίτς κι' ὁ χωρικός σηκώνουν μὲ προσοχὴ τὸν πληγωμένο, ποῦ βογ- γάει. (Διστάζουν). Ἐμπρὸς λοιπὸν... Κα- θίστε τὸν ἐκεῖ. (Τὸν καθίζουν σ' ἓνα σκαμνὶ μπροστὰ στὴ ραδιοσκοπικὴ ὁ- θῶν. Στὸν γιατρὸ Ἐνέσκο) Ἀγαπη- τὲ συνάδελφε, σταθίτε κεῖ, ἀφοῦ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μᾶς βοηθήσετε. (Μὲ τὴ μπλούζα καὶ τὰ γάντια του, ὁ Γκόρ- λιτζ καθεῖται σ' ἓνα σκαμνὶ μπροστὰ ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ μηχανήμα. Κρατᾶει στὸ χέρι τὴν ραδιογραφικὴ του μάσκα. Ὁ Μίτσι νὰ πῶς πίσω ἀπὸ τὸ παραβάν ἔτοιμος γὰρ τοὺς χειρισμούς).

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (στὸν Μίτσι).— Εἶσαι ἔτοιμος ;.. Ναι. (Στὸν Στίτς καὶ στὸν χωρικό). Τραβηχίτε λιγάκι ἀπ' τὸ ἐκράν. Ἐτσι. Κρατᾶτε τὸν ἀκίνητο καὶ κάνετε ὅ- τι θὰ σὰς πῶ. (Στὸν Στίτς) Στίτς, ἀνα- σήκωσε τὸν τὸ κεφάλι... Ἐτσι. (Στὸ χω- ρικό). Κάνε λιγάκι ἀκόμα πίσω... Ἐτσι. (Φορᾶει τὴν μάσκα -του. Στὸν Μίτσι), Σβῦσε.. Γαλᾶξιο φῶς... μιά στιγμή νὰ συνηθίσωμε τὸ φῶς (Στὸν γιατρὸ Ἐνέ- σκο). Σὲ τί στάση ἦταν ὁ πληγωμένος ὅ- ταν τὸν σηκώσανε ;

Σ τί τ ς (ἀπαντώντας).— Ἦτανε τὰ μπρούμυτα.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Βοισκότανε κανένα μεταλλικὸ πρᾶμμα κοντὰ στὸ κεφάλι του ;

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο.— Βεβαι- ότατα, εἶχε σπάσει τὸ βολάν. Εἶχαν σκορ- πῖσει παντοῦ τὰ κομμάτια.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Θὰ φωτογραφίσωμε τὸ κρανίον του, νὰ δοῦμε μήπως μπήκε κανένα μεταλλικὸ ἀντικείμενο μέσα στὴν πληγὴ. (Προστάζοντας). Σκοτάδι. Ρεῦ- μα. (Σιγή.) Ἄ! Ἄ! βέβαια, νάτο. (Πάνω στὴν ὀθὼν παρουσιάζεται σιγὰ σιγὰ ἡ ραδιοσκοπικὴ εἰκόνα τοῦ κρανίου). Πραγματικά, ἔχει μπεῖ κάτι μέσα στὸ κρανίον. (Στὸν γιατρὸ Ἐνέσκο). Βλέ- πετε αὐτὴ τὴ σκιά;

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο.— Μά- λιστα, βλέπω.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Πρὸς τ' ἀριστερά.. ἐκεῖνο τὸ μικρὸ πρᾶμμα. Θάνα ἀπ' τὸ βολάν ἢ ἀπ' τὸ κρυστάλλο. (Ὁ ντε Μορά ποῦ ὅλο βογγοῦσε, μὴ γέι μὴν ὑπόκωφη κραυγή).

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Κρατᾶτε τὸν καλά. Ἐτσι. Γυρνᾶτε τὸν τὸ κεφάλι, ν' ἀγγίξει τὸ ἀριστερὸ μέρος πάνω στὸ πανί. Ἐτσι. (Στὸν γιατρὸ Ἐνέσκο). Κρατᾶτε, πα- ρακαλῶ, ἔτοιμο τὸν αἰθέρα, μήπως λιγο- θυμήσει. Στὸν Μίτσι. Σβῦσε τώρα. Ρεῦ- μα. (Στὸν γιατρὸ Ἐνέσκο) Ναι.. ναι, φαίνεται πολὺ καθαρά, τὸ βλέπετε; (Ἡ

ραδιοσκοπικὴ εἰκόνα φαίνεται καθα- ρώτερα).

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο.— Μά- λιστα, πολὺ καθαρά.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς.— Εἶν' ἓνα σῶμα σχε- δὸν ἐνὸς ἑκατοστοῦ τοῦ μέτρου μὲ πλάτος πέντε χιλιοστών. Τὸ κρανίον ἔχει πάθει θλάση σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο. Μάλιστα, φτά- νει τόσο, φῶς! Σηκώστε τὸν ἄρρωστο, ξαπλώστε τὸν. (Δείχνει τὸ χειρουργικὸ τραπέζι. Μεταφέρουν τὸν πληγωμένο ἐνῶ ὁ γιατρός πηγαίνει πρὸς ἓνα ἐρμάρι. Τὴ στιγμή αὐτή, ὁ πληγωμέ- νος, ποῦ τὸν ξάπλωσαν, ἀρχίζει νὰ βογγάει. Ὁ γιατρός σταματᾶει καὶ τὸν κοιτάζει).

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο.— Ὑπο- φέρει.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (ψάχνοντας μέσα στὴ ντουλάπα καὶ μιλῶντας στὸν Ἐνέσκο). Πρέπει νὰ ἐγχειριστῇ τὸ γρηγορώτερο.

Ντὲ Μορά (παραμιλώντας χωρὶς νὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβει τί λέει). Σόνια.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο.— Τί λέει;

Ὁ χω ρ ι κ ό ς (στὸν γιατρὸ).— Κά- ποιον ζητάει.

Ντὲ Μορά (ἐξακολουθώντας νὰ παραμιλάει).— Σό...νι...α.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (πηγαίνει στὸν πλη- γωμένο καὶ ἀκούει).— Δέν εἶναι τίποτα, παραμιλάει. (Ἀπομακρύνοντας νευρικὰ τοὺς ἀνθρώπους.) Μά, μὴν πέφτετε ἐπὶ ἐπάνω του. Ἀφίστε τὸν ν' ἀναπνεύσει.

Ντὲ Μορά (μ' ἓνα βογγητό πιὸ καθαρά).— Σόνια.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (Στὸν Στίτς).— Μπο- ρεῖς νὰ πηγαίνεις τώρα. (Στὸν χωρικό.) Εὐχαριστῶ φίλε μου.

Σ τί τ ς.— Μάλιστα κύριε.

Ντὲ Μορά (ἐξακολουθώντας νὰ βογγάει).— Σόνια.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο (ποῦ ἔμεινε κοντὰ στὸν πληγωμένο).— Ἄν μπορῶ νὰ σὰς φανῶ χρήσιμος.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (ζωηρὰ στὸν Ἐνέ- σκο).— Ὁχι, ὅχι σὰς εὐχαριστῶ (στὸ Μί- τσι) Μίτσι, παράγγαλε τὸν γιατρὸ. Πή- γαινε καὶ νὰ γυρίσεις γρήγορα. Σὲ χρειά- ζομαι.

Ντὲ Μορά (παραμιλώντας δυ- νατώτερα).— Σόνια.

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς Ἐνέσκο.— Ἄ- λήθεια δέν με χρειάζεστε ;

Ὁ γ ι α τ ρ ό ς (σκουντώντας τὸν πρὸς τὴν πόρτα καὶ μιλῶντας πολὺ δυνατὰ).— Εὐχαριστῶ, γιατρε μου. Θὰ μὲ βοηθήσει ὁ Μίτσι.

(Ὁ γιατρός Ἐνέσκο κι' ὁ Μίτσιν βγαίνουν. Ὁ γιατρός τοὺς ἀκολουθεῖ ὡς τὴν πόρτα καὶ τὴν ξανακλείνει μόλις βγοῦν. Γυρνᾷ ἀργὰ πρὸς τὸν πληγωμένο. Τὸν κοιτάζει πολλὴ ὥρα καὶ γέρνει ἀπὸ πάνω του.)

Ντὲ Μορά.— Σόνια, ὦ, Σόνια.

Ὁ γιατρός (χλωμαίνοντας).— Σόνια.

Ντὲ Μορά.— Σόνια, τὸ γράμμα. τὸ γράμμα. (Κάνει μιὰ κίνηση σὰν νὰ δείχνει τὴν τσέπη τοῦ σακκακιῦ του. Ὁ γιατρός ποὺ παρακολουθεῖ τὴν κίνηση τοῦ πληγωμένου βλέπει τὸ σακκάκι πάνω στὴν καρέκλα.)

Ντὲ Μορά.— Τὸ γράμμα, τὸ γράμμα.

Ὁ γιατρός (ἀφοῦ διστάσει μιὰ στιγμή παίρνει τὸ σακκάκι, ψάχνει τὶς τσέπες, βγάζει τὸ πορτοφόλι, τὸ ἀνοίγει, παίρνει γράμμα καὶ κατόπι βάζει πορτοφόλι καὶ σακκάκι στὴ θέση τους. Ὑστερὰ πλησιάζει στὸ κρεβάτι ὅπου βρίσκεται ξαπλωμένος ὁ πληγωμένος, με' ἀργὰ βήματα, διαβάζοντας τὸ γράμμα. Ἡ μορφή του ἀλλοιώνεται ὅσο διαβάζει. Μπήγει μιὰ λυσσασμένη κραυγὴ. Πηγαίνει πιὸ κοντὰ στὸ κρεβάτι καὶ, τελειώνοντας τὸ γράμμα ψυθιρίζει.)— Παλιάνθρωπε, τιποτένιε.

(Χυμαί πρὸς τὸ κρεβάτι, με' τὰ χέρια μπροστὰ σὰν νὰ θελε νὰ στραγγαλίσει τὸν πληγωμένο. Ἐκείνη τὴ στιγμή μπαινὲ μέσα ἡ Σόνια.)

Σόνια (με' συγκρατημένη συγκίνηση).— Λοιπὸν; Λοιπὸν; Τί ἔχει; Μπόρεσε νὰ τὸν ἐξετάσεις; Τί ἔχει; Εἶναι σοβαρὴ ἡ πληγὴ; Πέσμου. Πέσμου.

Ὁ γιατρός (ποῦ πρόφτασε νὰ δ-πισθοχωρήσει καὶ νὰ κρῦψει τὸ γράμμα στὴν τσέπη του).— Γιατί ἦρθες πάλι; Ἐρεῖς καλὰ πὼς δὲν εἶναι ὧς ἡ θέση σου.

Σόνια.— Συγχώρεσέ με, ἤθελα ἤθελα νὰ μάθω.

Ὁ γιατρός (ἀπότομα).— Τί ἤθελες νὰ μάθεις;

Σόνια.— Μήπως βρίσκεται σὲ κίνδυνο;

(Τὴν ἴδια στιγμή ἐπιστρέφει ὁ Μίτσιν.)

Ὁ γιατρός (χωρὶς νὰ τῆς ἀποκριθεῖ).— Μίτσιν, νὰ ἐτοιμαστοῦμε.

(Πηγαίνει πρὸς τὸ ἐρμάρι, παίρνει τὴ μπλούζα του καὶ τὴν φορᾷ με' ἀργὲς κινήσεις.)

Σόνια (βλέποντάς τον).— Τί προ-
κειται νὰ κάνεις;

Ὁ γιατρός (τονίζοντας κάθε λέξη).— Θὰ τοῦ κάνω ἐγχείρηση.

Σόνια.— Ἐγχείρηση;

Ὁ γιατρός (τακτοποιῶντας τὰ ἐργαλεῖα του).— Naί, θὰ τοῦ κάνω μιὰ τρυπάνωση.

Σόνια (ἐτοιμὴ νὰ λιγοθυμήσει).— ὦ! (Συνέρχεται πιέζοντας τὸν ἑαυτὸς της). Καὶ εἶναι ἐπικίνδυνη αὐτὴ ἡ ἐγχείρηση;

Ὁ γιατρός (πηγαίνει στὸ τραπέζι τοῦ βάθους κι' ἐξετάζει ἕνα-ἕνα τὰ ἐργαλεῖα, ποὺ εἶναι κεῖ ἀκουμπισμέ-
να).— Πολὺ ἐπικίνδυνη.

Σόνια.— Μὰ θὰ τὴν ἐπιτύχεις ἐσύ, αὐτὴν τὴν ἐγχείρηση. Ἐπιτυχαίνεις πάντα δὲν θὰ πεθάνει;

Ὁ γιατρός.— Ὁχι δὲν θὰ πεθάνει.

Σόνια.— ὦ, γιατί, βλέπεις, θὰ ἦταν σκληρὸ, πολὺ σκληρὸ. (Κλαίει) Ἐξ αἰτίας μου, naί, ἐξ αἰτίας πληγώθηκε. Μοῦ φαίνεται, naί, μοῦ φαίνεται πὼς θὰ ἦμουν ἐγὼ υπεύθυνὴ γιὰ τὸ θάνατό του.

Ὁ γιατρός (πηγαίνοντας κοντὰ της καρφώνοντας τὰ μάτια του ἐπάνω της).— Naί.. naί... καταλαβαίνω... κατα-
λαβαίνω πολὺ καλὰ (Σιγῇ). Πήγαίνε, τώ-
ρα.. ἀφῆσέ μας, ἀφῆσέ μας μόνους. (Τῆς δείχνει τὴν πόρτα, δεξιὰ. Ἡ Σόνια, χωρὶς νὰ μπορεῖ ν' ἀποσπάσει τὰ μά-
τια της ἀπ' τὸν πληγωμένο, βγαίνει με' ἀργὰ βήματα συγκρατώντας τοὺς λυγμούς της ἐνῶ ὁ γιατρός κάνει ἕ-
να νόημα τοῦ Μίτσιν καὶ πηγαίνει κοντὰ στὸν πληγωμένο με' τὰ ἐργα-
λεῖα στὸ χέρι.

ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΑΞΗ ΤΡΙΤΗ

Ἴδιος διάκοσμος, ὅπως στὴ δεύτερη πράξη. Ἀλλὰ τὸ χειρουργικὸ τραπέζι δὲν βρίσκεται πιά δεξιὰ. Εἶναι γερμένο: τὰ μπροστινὰ του πόδια εἶναι διπλω-
μένα. Ὁ γιατρός, καθισμένος μπροστὰ σ' ἕνα μικρὸ τραπέζι, κλείνει ἕνα ὑπη-
ρεσιακὸ βιβλίο, ποὺ εἶχε συμβουλευτεῖ. Τὸ δίνει στὸν βοηθὸ ποὺ εἶναι κοντὰ
του— ἕναν γέρο ἄνθρωπο με' γκρίζα μαλλιά καὶ πρόσωπο κουρασμένο.

Ὁ γιατρός.— Ὡστε δὲν μάθατε ἀκόμη τίποτα γιὰ τὸν Μίτσιν;

Ὁ βοηθός.— Ὁχι, δὲν μπορέσαμε νὰ μάθουμε τίποτα.

Ὁ γιατρός.— Εἶναι σαράντα μέ-
ρες ποὺ ἐξαφανίστηκε.

Ὁ βοηθός (διορθώνοντας ταπει-
νά).— Σαρανταμία γιὰ τὴν ἀκρίβεια.

Ὁ γιατρός.— Καὶ λέτε πὼς ὁ-
λες οἱ ἀναζητήσεις δὲν ἔφεραν ἀποτελε-
σμα.

Ὁ βοηθός.— Ὁχι, τίποτα ὡς
αὐτὴ τὴν ὥρα.

Ὁ γιατρός.— Μπᾶ. Ὁπου κι' ἂν
ἔχει πάει, θὰ γυρίσει πίσω.

Ὁ βοηθός.— Ἐγὼ, φοβᾶμαι πὼς
δὲν θὰ ἐπιστρέψει.

Ὁ γιατρός.— Γιατί λοιπὸν;

Ὁ βοηθός.— (με' ὕφος μυστηριώ-
δες).— Δὲν ξέρω.. ἀλλὰ.

Ὁ γιατρός.— Μιλήστε λοιπὸν.

Ὁ βοηθός.— Μία μέρα πρὶν ἐξα-
φανίστηκε γυροῦσε μέσα στὸ σπίτι σὰν
τὸν τρελλό.. Τὸν ἀκούσαμε ποὺ μιλοῦσε
μόνος του. Ὅλο μουρμούριζε: «Ὁχι,
Ὁχι, εἶναι φοριχτό. Δὲν μπορῶ πιά.. εἶ-
ναι φοριχτό».

Ὁ γιατρός (με' ἀφέλεια). Δὲν
ἔχει καμμιά σημασία αὐτό.. Εἶχε παράξε-
νο χαριχτήρα. Τὰ φερσίματά του ἦταν
κάπως ἀλλόκοτα. Τὸ εἶχα παρατηρήσει
ἀπὸ καιρό.

Ὁ βοηθός.— Τὴ μέρα, ποὺ ἔφυγε
δηλαδὴ τὴν ἄλλη μέρα μετὰ τὴν ἐγχείρηση
τοῦ ἀρρώστου ἐκεῖνου... ξέρετε; ποὺ χτύ-
πησε στὸ δυστύχημα με' τὸ αὐτοκίνητο.

Ὁ γιατρός.— Naί, naί, λοιπὸν;

Ὁ βοηθός.— Λοιπὸν, ἐκεῖνη τὴ
μέρα, μοῦ ἔκανε ἐντύπωση ἡ θλιμμένη ἐκ-
φραση τῆς μορφῆς του.

Ὁ γιατρός.— Ἀ!

Ὁ βοηθός.— Σκέφτηκα πὼς εἶχε
κάτι, κάτι πολὺ ἀσυνήθιστο, ἴσως κάποιο
πόνο κάποια λύπη. (Σταματᾷ.)

Ὁ γιατρός.— Ὑποθέτετε;

Ὁ βοηθός.— Naί, μιὰ ἀπὸ τίς λύ-
πες ἐκεῖνες ποὺ μποροῦν νὰ ὀδηγήσουν τὸν
ἄνθρωπο ὡς τὴν αὐτοκτονία.

Ὁ γιατρός.— Ὅλα εἶναι δυνατὰ με'
τοὺς τρελλοὺς αὐτοῦ τοῦ εἶδους. Θὰ λυπό-
μουν πολὺ ἂν τοῦ συνέβαινε τέτοιο κακό.
Ἦταν πολὺ ἐπιτήδειος στὴν ἐργασία του.
(Σιγῇ. Δίνει τὸ βιβλίο στὸν βοηθό.)
Πὼς εἶναι σήμερα ὁ ἀρρώστος τοῦ περι-
τέρου, ὁ κ. ντὲ Μορά;

Ὁ βοηθός.— Ἀσχημα.

Ὁ γιατρός.— Τὸ ἐννοεῖτε ἀσχημα;

Ὁ βοηθός.— Οἱ κρίσεις εἶναι ἰσχυ-
ρότερες.

Ὁ γιατρός.— Καὶ συχνότερες;
Ὁ βοηθός.— Μάλιστα.

Ὁ γιατρός.— Καὶ μετὰ τὴν κρίση;
Ὁ βοηθός.— Ἐπειδὴ ἡ κρίση εἶναι
ὀξύτερη καὶ ἡ κατάπτωση εἶναι βαθύτερη.

Ὁ γιατρός.— Σημειώσατε πόσο
διαρκοῦν αὐτὲς οἱ κρίσεις;

Ὁ βοηθός.— Μάλιστα ὅπως μοῦ
εἶπατε.

Ὁ γιατρός.— Εἶναι κανονικὲς;

Ὁ βοηθός.— Πάντα κανονικὲς, ἡ
ἴδια διάρκεια. Ἀλλὰ, τὴν τελευταία φορὰ
—χτὲς δηλαδὴ— ἦταν φρίκη νὰ τὸν βλέπει
καεῖς.

Ὁ γιατρός.— Φρίκη; Πὼς δηλαδὴ;

Ὁ βοηθός.— Naί, δὲν ἔχουν μεταί-
δει τὰ μάτια μου τέτοιο πρᾶγμα.

Ὁ γιατρός (εἰρωνικά).— Ἐπειδὴ,
ἴσως, δὲν ἔχετε δεῖ πολλοὺς ἀρρώστους.

Ὁ βοηθός.— Βρισκόμουν τὴ στιγμή
ἐκεῖνη κοντὰ του στὸ δωμάτιό του. Ἦταν
ἡσυχος πολὺ ἡσυχος, σὰν νὰ κοιμότανε.
Ἀξαφνα σηκώθηκε ὀρθιος καὶ ἄρχισε νὰ
περπατάει.

Ὁ γιατρός.— Ἐξακολουθήσατε.

Ὁ βοηθός.— Ἀρχισε νὰ περπα-
τάει, σιωπηλός, σκυθρωπός, σὰν τὸ ἀγρίμι
μέσα στὸ κλουβί του. Στάθηκε κατόπι...
ἔπεσε σὲ μιὰ καρέκλα κι' ἄρχισε νὰ λέει..
νὰ λέει.

Ὁ γιατρός.— Τί ἔλεγε;

Ὁ βοηθός.— Μιλοῦσε γιὰ πονο-
κεφάλους.. γιὰ τοὺς πόνους, ποὺ ὑπέφερε.

Ὁ γιατρός.— Ἀ!

Ὁ βοηθός.— Παρατονιότανε πὼς
ἔχει ἐγκεφαλικὲς παρακορύσεις.

Ὁ γιατρός.— Τί εἶδους παρακορύ-
σεις;

Ὁ βοηθός.— ὦ! Τρομακτικὲς...
ζωηροὺς ἐφιάλτες, φορὲς ἀκατανόμαστες,
φειδία κι' ὅρπητά πλαδαρά, βρωμερὰ ποὺ
τὸν πνίγουν.. φαντάσματα, πεθαμένους,
προπάντων πεθαμένους. Ἐβλεπε παντοῦ
πεθαμένους.

Ὁ γιατρός.— Naί... καὶ κατόπι;

Ὁ βοηθός.— Μοῦ μίλησε πολλή
ὥρα γι' αὐτὰ τὰ πράγματα. Κι' ὕστερα,
εἶσαι ἀπότομα, δὲν μπορούσα πιά νὰ κατα-
λάβω τί ἔλεγε, οἱ λέξεις βγαῖναν δίχως
νόημα, ἀνακατεμένες ἀπὸ τὰ χεῖλη του.
(Χτυπᾷ στὴν πόρτα).

Ὁ γιατρός.— Δίχως νόημα; (Ξα-
ναχτυπᾷ).

Ὁ γιατρός (στὸν βοηθό, ὕστερ'
ἀπὸ μιὰ σιωπή).— Ἐξακολουθήσατε.

Ὁ βοηθός.— Τότε, φάμωσε με' τίς
ἴδιες τίς σκέψεις του ποὺ δὲν μπορούσε νὰ
εἰς ἐκφράσει με' λόγια. Ἀρχισαν νὰ τρέ-
μουν, πρῶτα τὰ χεῖρα του κι' ἔπειτα ὅλο
τοῦ τὸ κορμί. Ἀναρῶνες στοιγγές κραυ-
γές, βγαῖναν ἀπὸ τὸ στόμα του: ἀληθινὰ
μουγκρητά. Πνιγότανε, ἀφρίζε. Ὑστερὰ

ἦρθαν οἱ σπασμοί. φρικτοί. Νόμισα πὺς θὰ πέθαινε καὶ μπροστά μου.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ὁχι, δὲν θὰ πεθάνει. Δὲν πεθαίνουν ἀπ' αὐτὸ πού ἔχει. (Σιωπὴ.) Εἶναι περίεργο αὐτό, πού μοῦ λέτε. Πρέπει νὰ τὸν ἰδῶ. Πρέπει νὰ τὸν ἐξετάσω. Πηγαίνετε νὰ τὸν φέρετε.

Ὁ β ο η θ ό ς.—Μάλιστα, γι α τ ρ έ. (Πηγαίνει πρὸς τ' ἀριστερά, ὕστερα γυρνώντας πρὸς πρὸς τὸν γι α τ ρ έ.) Μὲ συγχωρεῖτε, λησμόνησα νὰ σὰς πῶ,

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Τι λησμονήσατε;

Ὁ β ο η θ ό ς.—Γιὰ τὸ περίπτερο, πού λέγατε. Ἐγὼ κἀπὼς παράξενα πράγματα χτὲς βράδυ.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Χτὲς βράδυ;

Ὁ β ο η θ ό ς.—Μάλιστα. Ἦμουν τῆς ὑπηρεσίας κι' ἀγρυπνοῦσα κοντὰ σ' αὐτὸν τὸν ἄρρωστο. Ἀκουσα κρότο ἐξω σὰν νὰ περπατοῦσε κανεὶς στὸν κήπο.. γύρω ἀπ' τὸ περίπτερο.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ἀ! Ἀ!

Ὁ β ο η θ ό ς.—Βγήκα νὰ κοιτάξω... διέκρινα κάτι σὰ σκιά, σκεπασμένη μ' ἓνα πέπλο, πού ἔφευγε.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ἴσως νὰ γελαστήκατε.

Ὁ β ο η θ ό ς.—Ὦ, δὲν πιστεύω νὰ γελάστηκα.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ἄς εἶναι, δὲν ἔχει καμμιά σημασία αὐτό. Φέρετε τὸν ἄρρωστο. (Ὁ βοηθὸς βγαίνει. Μόλις βγεῖ ὁ βοηθός, ὁ γι α τ ρ έ πηγαίνει ἀργὰ στὴ δεξιὰ πόρτα, καὶ μὲ μιὰ ἀπότομη κίνηση τὴν ἀνοίγει. Ἡ Σόνια εἶναι πίσω ἀπ' τὴν πόρτα.) Ἐσὺ σουν πού χτύπησες;

Σ ό ν ι α (μὲ ἀμηχανία).—Ναί.. ἡ-θέλα.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Τόξερα πὺς ἦσ-να σὺ. Τί θέλεις;

Σ ό ν ι α (δισταχτική, μπαίνει καὶ κλείνει τὴν πόρτα πίσω της). Ἦθελα ἐρχόμουν νὰ σὲ ρωτήσω.. Πέσμου τί τρέχει; Μέρες τώρα κλειδώνεσαι δῶ μέσα.. Γιατί;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Εἶχα δουλειά.

Σ ό ν ι α.—Ἀ, (Ὁ γι α τ ρ έ κι' ἡ Σόνια κάθονται στὸ μικρὸ γραφεῖο τοῦ βάρθους).

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Εἶχα πολλὴ ἐργασία. Γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ βγῶ μέσ' ἀπὸ τὸ ἐργαστήριό (Δείχνει ἓνα πρόχειρο κρεβάτι). Προτιμῶ νὰ ξεκουράζωμαι λιγάκι ἐδῶ.

Σ ό ν ι α.—Ναί. (Σιωπὴ.) Μοῦ εἶπαν πὺς δὲν εἶναι πιά ἐδῶ ὁ Μίτσι. Εἶν' ἀλήθεια;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ναί.

Σ ό ν ι α.—Ἀ, ὥστε γι' αὐτὸ ἔχεις τόση ἐργασία;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ναί.

Σ ό ν ι α.—Ἀποροῦσα, πού δὲν τὸν ἔβλεπα πιά. Μοῦ εἶπαν πὺς ἔφυγε ξαφνικά, πρὶν ἀπὸ ἀρκετὸ καιρὸ.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Λοιπὸν;

Σ ό ν ι α.—Τι σημαίνει αὐτὴ ἡ ἱστορία; Τί ἔχει συμβεῖ μετὰξὺ σας;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Τίποτα. Ἦταν ἓνας νέος, παράξενος, παραδερόντανε κάποτε, εἶχε νεῦρα, ἐξάψεις (Σιγὴ) Αὐτὸ ἤθελες νὰ μὲ ρωτήσεις;

Σ ό ν ι α (δισταχτική).—Ναί, (κάνει νὰ σηκωθεῖ νὰ φύγει).

Ὁ γι α τ ρ ό ς (καθὼς σηκώνεται ὀρθίως).—Δὲν ἦρθες γιὰ νὰ μὲ ρωτήσεις γιὰ τὸν ντὲ Μορά;

Σ ό ν ι α (γυρνώντας μὲ ζωηρότητα).—Ναί βέβαια θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ νὰ μοῦ πτεῖς πὺς εἶναι. Πηγαίνει καλλίτερα;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Σηκώνεται τώρα. Θαρθεῖ ἐδῶ σὲ λίγο, τὸν ζήτησα. Ἄν θέλεις νὰ μείνεις μιὰ στιγμὴ θὰ τὸν ἰδεῖς.

Σ ό ν ι α (πνίγοντας μιὰ κραυγὴ χαρᾶς).—Ἀ.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ὑποθέτω πὺς θὰ σ' εὐχαριστήσῃ αὐτό.

Σ ό ν ι α.—Ὦ, ναί, βέβαια. Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη, πού εἶναι καλλίτερα, ὁ καὶ μόνος Ναί, σὰν νάχω τύψεις. Εἶμαστε ὑπεύθυνοι γιὰ τὸ φοβερὸ αὐτὸ δυστύχημα.

Ἐγὼ μὲσα στὸ ἀμάξι μας, λιγάκι ἐξ αἰτίας μας!

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Βέβαια, βέβαια.

Σ ό ν ι α.—Εὐτυχῶς πού τὸν ἔσωσες.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ναί τὸν ἔσωσα ἀπὸ τὸ θάνατο.

Σ ό ν ι α.—Καὶ φάνηκες πολὺ καλὸς γι' αὐτόν.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Μὰ δὲν ἦταν καθή-κον μου νὰ τὸν περιποιηθῶ;

Σ ό ν ι α.—Ἦμουν βέβαιη πὺς θάκα-νεσ δ,τι πρέπει. Εἶσαι ἓνας μεγάλος χει-ροῦργος.

Ὁ γι α τ ρ ό ς (μὲ τόνο αἰνιγματι-κός).—Ναί ὑπάρχουν μερικά πράγματα πού μπορῶ νὰ τὰ κάνω, ἐγώ, ἐγὼ μόνχα.

Σ ό ν ι α.—Λοιπὸν, εἶναι καλὰ;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ὦ, καλὰ.

Σ ό ν ι α.—Θέλω νὰ πῶ, δὲν βρίσκεται πιά σὲ κίνδυνο.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Ὁχι. μὰ θὰ τὸν βρεῖς ἀλλαγμένον, ἔξερεις. Ὑστερ' ἀπὸ τέτοια ἐγγχείση, τέτοιον κλονισμό.

Σ ό ν ι α.—Εἶναι τόσο πολὺ ἀλλαγμέ-νος;

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Θὰ ἰδεῖς ἡ ἴδια. Πρέ-πει μόνχα νὰ σὲ εἰδοποιήσω πὺς δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀναγκάσεις νὰ μιλήσῃ πολὺ νὰ μὴ τὸν κρατήσῃς πολλή ὥρα. Εἶναι ἀ-δύνατος ἀκόμα.

Σ ό ν ι α.—Θὰ προσέξω πολὺ.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Τὸ ξέρω. (ἀνοίγει ἡ πόρτα ἀριστερά) Νάτος. (Μπαίνει ὁ ντὲ Μορά, πολὺ γερασμένος, πολὺ ἀλλαγμένος. Πίσω του εἶναι ὁ βοηθός, πού ἐξαφανίζεται ἀμέσως. Ὁ γι α τ ρ έ πηγαίνει νὰ κλείσῃ τὴν πόρτα, Ὁ ντὲ Μορά ἀπομένει ὀρθίως κοντὰ στὴν

πόρτα. Ὁ γι α τ ρ έ τὸν ὀδηγεῖ σὲ μιὰ πολυθρόνα). Λοιπὸν, κύριε ντὲ Μορά, πὺς αἰσθάνεσθε μ' αὐτὴ τὴν πρώτη ἐξοδό σας;

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ἀδύνατος.

Ὁ γι α τ ρ ό ς.—Καθίστε.

Ν τ έ Μ ο ρ ά (καθὼς κάθεται).—Εὐχαριστῶ.

Σ ό ν ι α (πηγαίνοντας πρὸς αὐτόν).—Ὁ ἄντρας μου, μοῦ εἶπε πὺς βρῖσκεστε τώρα στὸ στάδιο τῆς θεραπείας. (Ὁ ντὲ Μορά δὲν ἀπαντᾷ. Ἐνῶ ἡ Σόνια μι-λεῖ ὁ γι α τ ρ έ ἀνεβαίνει στὰ δεξιὰ).

Ὑποφέρετε ἀκόμα;

Ν τ έ Μ ο ρ ά (μὲ προσπάθεια).—Ναί πολὺ.

Σ ό ν ι α.—Θὰ σὰς περιποιηθῶν ἐδῶ πολὺ καλὰ, θὰ ἰδῇτε. Θὰ γίνετε καλὰ, σὰς βεβαιώνω, πὺς θὰ γίνετε καλὰ. Πρέ-πει νάχετε ὑπομονή, θάρρος. Καταλαβετε, ὁ πόνος τὴν ταλαιπώρησιν, τὴν ἀσθένειαν, τὴν ἀποφύγετε.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ὦ, ναί, σὰς βεβαιώ-νω. Δὲν μπορεῖ κανένας νὰ φανταστεῖ.

Ποτὲ δὲν θὰ πιστεῖς ὁ ἄνθρωπος, πὺς μπορεῖ νὰ ὑποφέρει τόσο, τόσο πολὺ, τόσο φρικτὰ. (Τὴν κοιτάζει μιὰ στιγμὴ, ὕστερα χαμηλώνει τὸ κεφάλι.) Πόσον καιρὸ κράτησε λοιπὸν αὐτό; Μοῦ φαίνεται πὺς εἶναι μῆνες, χρόνια.

Σ ό ν ι α.—Εἶναι σαρανταμία μέρες, σαρανταμία μέρες, πού ἤμαστε μαζὶ μέσα στὸ καταραμένο ἐκεῖνο ἀμάξι. Καὶ μοῦλε-γεσ. Θυμᾶσαι, ἰ μοῦλεγεσ; Ὁχι; Μιλού-σαμε γιὰ τὴν εὐτυχία. Ναί, θυμᾶσαι τό-ρα; Κάναμε ὄνειρα γεμάτα ἐλπίδες. Μοῦ-λεγεσ πὺς μ' ἀγαπᾷς. Ζητούσαμε μαζὶ νὰ βροῦμε τρόπο νὰ φύγωμε, νὰ πάμε νὰ ξα-ναρχώσωμε τὴ ζωὴ μας, ἀλλοῦ, μακριὰ ἀπὸ δῶ, μέσα στὴ χαρὰ, μέσα στὸν ἔρωτα.

Ν τ έ Μ ο ρ ά (κοιτάζοντας τὴν χω-ρίς νὰ καταλαβαίνει).—Σταθίτε. Σιγώ-τερα. Τὰ λόγια σας τρέχουν πολὺ γρήγο-ρα γιὰ μένα, πολὺ γρήγορα δὲν μπορῶ νὰ τὰ παρακολουθῶ.

Σ ό ν ι α (καθὼς σηκώνεται ἀπὸ χάμω).—Συγχωρεσέ με σὲ κουράζω.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Πονῶ τόσο πολὺ. (Σι-γὴ. Ἀξαφνὰ κοιτάζει μὲ προσπάθεια μπροστὰ του καὶ μὲ φωνὴ ἀλλογμένη ὑπόκωφ, ἀπόμακρη.) Μὰ, πού εἶστε; Πού εἶστε λοιπὸν; Δὲν σὰς βλέπω πιά. Τί σκοτεινὸ πού εἶναι αὐτὸ τὸ δωμάτιο. Κι' ἔπειτα, ἔπειτα ὑπάρχει ἐκεῖ ἀγάμεσα σὲ μένα καὶ σὲ σὰς, καὶ σὰν ὀμίχλη μιὰ πυκ-νὴ ὀμίχλη.

Σ ό ν ι α (κοιτάζοντας τὸν μὲ ἀπο-ρεῖα).—Ὁμίχλη; Μὰ ὀχι, ἔλα, τ' εἶναι αὐτὰ πού λες.

Ν τ έ Μ ο ρ ά (καθὼς σηκώνεται ὀρ-θίως).—Ναί, ναί.

Σ ό ν ι α.—Μὰ σὲ βεβαιώνω, δὲν ὑπάρ-χει τίποτα, εἶναι ἀπὸ τὴν κούραση εἶναι...

Ν τ έ Μ ο ρ ά (ἐξακολουθώντας).—Ναί, ναί, μιὰ πάχνη, μιὰ βαρεῖα πάχνη.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί. ὑπόφερα, ὑπόφε-ρα πολὺ.

Σ ό ν ι α.—Πόσο σὲ συμπονῶ. Ἄν ἦξερες πόσο ἦμουν δυστυχισμένη ὅλο τὸν καιρὸ πού κράτησε ἡ ἀρρώστειά σου. Ὦ! φίλε μου, ἂν πάθαινες τίποτα, ἂν.. Ὦ! Ζάν.. Ζάν (Κλαίει).

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί. (Σιγὴ, κατὰ τὴν ὁδοῖα ἡ Σόνια κλαίει σιωπηλὰ μὲ τὸ κεφάλι της πάνω στὰ γόνατά του).

Ἐνῶ σὰς φρικτοὺς πόνους, ἐκεῖ.. βλέπετε. (Δείχνει τὸ κεφάλι του.) Τόσο, πού νό-μιζα, πὺς ὅλος ὁ πόνος τοῦ κόσμου, ναί, ἦταν μέσα στὸ κεφάλι μου, σὰν νὰ μοῦ βγάανε δ,τι ὑπῆρχε μέσα. Κι' ἔπειτα, ἦτα-νε σὰν χτυπήματα, σὰν τοσκονιές, σπασί-ματα καντοῦ. Ναί, μοῦ φάνηκε πὺς τὸ κεφάλι μου κομματιαζότανε. Τὰ μάτια μου σὰν νὰ μὲ τὰ τρυποῦσαν μ' ἀναμμένα

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί, ναί, μιὰ πάχνη, μιὰ βαρεῖα πάχνη.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί. ὑπόφερα, ὑπόφε-ρα πολὺ.

Σ ό ν ι α.—Πόσο σὲ συμπονῶ. Ἄν ἦξερες πόσο ἦμουν δυστυχισμένη ὅλο τὸν καιρὸ πού κράτησε ἡ ἀρρώστειά σου. Ὦ! φίλε μου, ἂν πάθαινες τίποτα, ἂν.. Ὦ! Ζάν.. Ζάν (Κλαίει).

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί. (Σιγὴ, κατὰ τὴν ὁδοῖα ἡ Σόνια κλαίει σιωπηλὰ μὲ τὸ κεφάλι της πάνω στὰ γόνατά του).

Ἐνῶ σὰς φρικτοὺς πόνους, ἐκεῖ.. βλέπετε. (Δείχνει τὸ κεφάλι του.) Τόσο, πού νό-μιζα, πὺς ὅλος ὁ πόνος τοῦ κόσμου, ναί, ἦταν μέσα στὸ κεφάλι μου, σὰν νὰ μοῦ βγάανε δ,τι ὑπῆρχε μέσα. Κι' ἔπειτα, ἦτα-νε σὰν χτυπήματα, σὰν τοσκονιές, σπασί-ματα καντοῦ. Ναί, μοῦ φάνηκε πὺς τὸ κεφάλι μου σὰν νὰ μὲ τὰ τρυποῦσαν μ' ἀναμμένα

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί, ναί, μιὰ πάχνη, μιὰ βαρεῖα πάχνη.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί. ὑπόφερα, ὑπόφε-ρα πολὺ.

Σ ό ν ι α.—Πόσο σὲ συμπονῶ. Ἄν ἦξερες πόσο ἦμουν δυστυχισμένη ὅλο τὸν καιρὸ πού κράτησε ἡ ἀρρώστειά σου. Ὦ! φίλε μου, ἂν πάθαινες τίποτα, ἂν.. Ὦ! Ζάν.. Ζάν (Κλαίει).

Ν τ έ Μ ο ρ ά.—Ναί. (Σιγὴ, κατὰ τὴν ὁδοῖα ἡ Σόνια κλαίει σιωπηλὰ μὲ τὸ κεφάλι της πάνω στὰ γόνατά του).

Ἐνῶ σὰς φρικτοὺς πόνους, ἐκεῖ.. βλέπετε. (Δείχνει τὸ κεφάλι του.) Τόσο, πού νό-μιζα, πὺς ὅλος ὁ πόνος τοῦ κόσμου, ναί, ἦταν μέσα στὸ κεφάλι μου, σὰν νὰ μοῦ βγάανε δ,τι ὑπῆρχε μέσα. Κι' ἔπειτα, ἦτα-νε σὰν χτυπήματα, σὰν τοσκονιές, σπασί-ματα καντοῦ. Ναί, μοῦ φάνηκε πὺς τὸ κεφάλι μου σὰν νὰ μὲ τὰ τρυποῦσαν μ' ἀναμμένα

Σηκώνεται άργά και διευθύνεται προς το χειρουργικό τραπέζι, που κατεβαίνει πάνω στα λουλούδια. Λουλούδια. Θα βάλουν πάνω στον τάφο μου. Ναι, θα μου φέρουν ένα κρεβάτι ένα μικρό κρεβάτι, τάκι κάτω από (Χαϊδεύει το τραπέζι).

Σ ό ν ι α (τρομαγμένη).— Ζάε!

Ν τ έ Μ ο ρ ά (άκουμπώντας πάνω στο τραπέζι).— "Ω, είμαι καλά πάνω δώ. Είμαι τόσο αδύνατος. (Αναστυλάνεται και κοιτάζει τη Σόνια). "Ωχρή που είστε θα πεθάνετε (Κοιτάζοντας γύρω του.) Σκοτάδι που κάνει, μαυρίλα που βασιλεύει μέσα στο μυαλό μου.

Σ ό ν ι α (με όλο περισσότερη άγωγία).— Ζάν.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.— Φοβάμαι, φοβάμαι (Κάνει μερικά βήματα να φύγει ύστερα σταματάει). "Οχι. Δεν πρέπει να φοβάμαι. Βλέπω. (Κοιτάζει μπροστά του σαν να την έβλεπε τη σκηνή.) Ναι, μπορώ και να βλέπω, τις σανίδες του φερέτρου, το σάββανο το πτώμα. Ναι, είναι καιρός που τούχει φύγει η ζωή. (Σκύβει κι' άπλώνει το χέρι προς ένα άδρατο φέρετρο). Αρχίζει. ω! αρχίζει να σαπίζει. (Μπήγοντας ξαφνικά μιά κραυγή). "Οχι είναι πολύ τρομερό (Κοιτάζει γύρω του). Κι' αυτός έδω πάνω στο κρεβάτι. (Δείχνει το χειρουργικό τραπέζι.) Πώς ανοίγουν τα μάτια του. (Πηγαίνοντας κοντά και σκύβοντας.) "Οστόσο κοιμότανε ήσυχα στο νεκροταφείο.

"Ω... αυτό το στόμα.

Σ ό ν ι α (σάν τρελή) Ζάν.

Ν τ έ Μ ο ρ ά.— Τόλμεισα το στόμα του...ναι... κι' ανοίγει πάλι. (Κάνει πίσω τρομαγμένος). Θέλω να φύγω. Θέλω να φύγω. (Διευθύνεται προς την πόρτα και σταματάει άπότομα). Είναι μπροστά στην πόρτα, μπροστά στην πόρτα! (Γυρνάει το πρόσωπο με τρόπο). "Ερχεται είναι από πίσω άλλα με κρατάει... "Ω, με αρπάζει... με σέρνει μαζί του μέσα στη σαπίλα του...μέσα στη σαπίλα του. (Στη Σόνια) Και σ'α'ς θα σ'α'ς πάρει μαζί του, μαζί με μένα, και θα γίνεσαι σάν κι' αυτόν, σάν κι' αυτόν, μιά σαπίλα (Ουρλιάζοντας) Σαπίλα, σαπίλα. ("Η Σόνια τον κοιτάζει με τρόπο. Σιωπή. "Ο ντε Μορά άφου φέρει τα χέρια στο μέτωπο, εξακολουθεί ψελλίζοντας).

Δέν φταίω γώ...δέν φταίω γώ. Νά, έχει αυτή τη στιγμή, μου μιλάνε, με προστάζουν να μιλήσω. (Χτυπάει το κεφάλι του με τη γροθιά του) Δέν θέλω, δέν θέλω. (Βάζει τα χέρια στο λαιμό του και τον σφίγγει σάν νάθελε να έμποδίσει τα λόγια να βγούνε. Είναι φανερό πώς αγωνίζεται εναντίον του ίδιου του έαυτού του : Τά δόντια του τρίζουν, τα μάτια του κοκκινίζουν από το αίμα και παρ' όλες του τις προσπάθειες, προχωρεί προς τη Σόνια,

χειρονομώντας, μέσα σ'ε μιά τρομακτική κρίση παραφροσύνης). Φύγετε. Φύγετε, γιατί θα σ'α'ς σκοτώσω. (Περπατώντας καταπάνω της). Φύγετε φύγετε, θα...σ'α'ς σκοτώσω.

Σ ό ν ι α.— Βοήθεια (φεύγει στο βάθος του δωματίου, κατατρομαγμένη).

Ν τ έ Μ ο ρ ά.— Φεύγα...φεύγα...γιατί θα σ'ε σκοτώσω... θα σ'ε... στραγγαλίσω (Ξαφνικά οι λέξεις σταματούν, έρχεται ο άφρός στα χείλη του και πέφτει βαρεία χάμα).

Σ ό ν ι α (μη τολμώντας να σαλέψει, κοιτάζοντας το σώμα του ντε Μορά). Βοήθεια, Βοήθεια, (Αυτή τη στιγμή άνοίγει η πόρτα δεξιά, άργά-άργά, και παρουσιάζεται ο γιατρός).

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— Είδες τι τρομερό που είναι; (Κλείνει την πόρτα).

Σ ό ν ι α.— "Ω, είναι φοιχτό. Τ' είν' αυτό; Τι έχει;

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— Οι συνέπειες της πληγής του. Τα θραύσμα είχε μπει βαθειά. "Η βλάβη είναι σοβαρή. (Πηγαίνει στο ντε Μορά που είναι ξαπλωμένος χάμα, άναίσθητος, τον πιάνει απ' τις μασχάλες, και άφίνοντας τον καθιστό χάμα, τον άκουμπάει στα πόδια του χειρουργικού τραπέζιου, πρόσωπο προς το κοινό. "Ο ντε Μορά, με τα μάτια κλειστά, το κεφάλι άκουμπημένο πάνω στο στήθος, φαίνεται σάν να κοιμάται. "Ο γιατρός έπιστρέφει προς τη Σόνια και την κοιτάζει χωρίς να μιλάει).

Σ ό ν ι α (ύστερ' από μακρά σιγή, σάν να μιλάει στον έαυτό της, με χαμηλή φωνή).— Είναι φοιχτό, φοιχτό, ω, αυτό το στόμα που τρέμει! "Αφρίζει, είναι άγνώριστος, δέν είναι ο ίδιος άνθρωπος.

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— "Ε; Είδες;

Σ ό ν ι α (άφίνοντας τον έαυτό της να πέσει πάνω σ'ε μιά καρέκλα).— Μά, πεθαίνει.

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— "Οχι δέν υπάρχει φόβος για τη ζωή του. Το έσωσα τη ζωή. "Αλλά όλα τ' άλλα. Γιατί τον άντρα τον κάνει το μυαλό. "Η νόση, η θέληση, δλ' αυτά βρίσκονται μέσα σ'ε λίγα γραμμάρια έγκεφαλικής ουσίας, κι' όταν αυτό χαθ'η, τίποτα πιά, δέν υπάρχει πιά τίποτα. (Σιγή οι κρίσεις ως τώρα εκδηλώνονται κανονικά, όπως τις είχα προβλέψει).

("Ο ντε Μορά βογγάει αδύνατα. "Ο γιατρός πηγαίνει κοντά του σκύβει και του άνοίγει τα βλέφαρα).— Ναι ("Ανασηκώνεται). Το κώμμα διαρκεί πάνω κάτω δέκα λεπτά. "Υστερα θ' άνοιξουν τα μάτια, θα συνεφέρει, θα ξαναβρεί όλη του τη διαύγεια. (Σιγή). Κι' έπειτα οι κρίσεις θα γίνονται όλο και πιο συχνότερες κι' επιτέλους θαρθεί η όλική κατάπτωση, θα καταντήσει ένα δυστυχισμένο κουρέλι, που δέν θάχει πιά τίποτε ανθρώπινο εκτός από

τον πόνο.

Σ ό ν ι α (συγκρατώντας τους λυγμούς της).—Τι μαρτύριο,τόν δυστυχισμένο.

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— Ναι, ο θάνατος θα ήτανε προτιμώτερος γι' αυτόν.

Σ ό ν ι α.— Μά τότε θάρρεπε να τον άφρινες να πεθάνει.

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— "Εγώ να τον άφισω να πεθάνει; είσαι τρελή, το καθήκον του γιατρού είναι να διατηρεί την ύπαρξη. Και προπάντων τη δική του, τη δική του προπάντων τη δική του, άκούς;

Σ ό ν ι α.— "Ω!

Ο γ ι α τ ρ ό ς.—Ναι, τη δική του όσο πρόστυχη και τιποτένια κι' αν κατανήσει τώρα. (Κοιτάζει πολλή ώρα, κατατάματα, τη Σόνια, και καγχάζει).

Σ ό ν ι α.—Μά, θάρρεπε κανείς, πώς είσαι, πώς είς' εδνυχισμένος, ναι, εδνυχισμένος απ' αυτή την κατάπτωση.

Ο γ ι α τ ρ ό ς.—Εδνυχισμένος; Κι' αν ήτανε κι' αυτό. ("Ο ντε Μορά έχει, από μιά στιγμή, σιμολοιζει τα μάτια του και κοιτάζει τον γιατρό και τη Σόνια. Σ' όλη την επόμενη σκηνή ο θεατής αίσθάνεται πώς ο άρρωστος προσπαθεί να καταλάβει το νόημα, από τα λόγια τους, και τα καταλαβαίνει όλα σιγά-σιγά, αλλά το κρύβει από το γιατρό τη στιγμή που γυρνάει και τον κοιτάζει).

Σ ό ν ι α.— "Αλλά;

Ο γ ι α τ ρ ό ς.—"Εκανα την έγχειρηση όπως έπρεπε να την κάνω (Σιγή). "Εβγαλα το ξένο σώμα από την πληγή, κι' ύστερα, (Κοιτάζοντας κατάματα τη Σόνια), κι' ύστερα, μ' ένα μονάχα χτύπημα, έσβυσα τη νόση μεσ' από τον έγκέφαλο!

Σ ό ν ι α (με μιά κραυγή).— Τι;

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— Ναι, είχα ανάγκη από κάποιο ξωτανό κορμί, για ένα πείραμα, ήθελα να ξέρω. "Ε λοιπόν, μονάχα με το Μίτσιν για βοήθ.

Σ ό ν ι α (με τρόπο).— Το Μίτσιν.

Ο γ ι α τ ρ ό ς (έξακολουθώντας).—

"Εκανα μιά πολύ μικρή τομή, και τότε, τότε άνοιξα την πόρτα στην τρέλλα, ξύπνησα τα φαντάσματα, που κοιμόντουσαν πίσω από το λογικό, δημιούργησα τη θύελλα των παρακρούσεων, τη μπόρα των κακών πόθων, την Κακία. Και τώρα, να θεωρία μου ήτανε σωστή, έχει, σ'ε κείνο το σημείο έπρεπε να χτυπήσω, όχι αλλού.

Σ ό ν ι α.—Τόλμησες να διαπράξεις αυτό το έγκλημα.

Ο γ ι α τ ρ ό ς (προκλητικά).— Ναι,

τόλμησα.

Σ ό ν ι α.—Μά γιατί; Γιατί;

Ο γ ι α τ ρ ό ς (τονίζοντας κάθε λέξη).—Για να εκδικηθώ.

Σ ό ν ι α.—Τι σούχε κάνει; Πέσμου,

τι σου είχε κάνει, ο δυστυχισμένος;

("Ο γιατρός βγάζει απ' την τσέπη

του ένα γράμμα και της το προτείνει "Η Σόνια, άναγνωρίζοντας το γράψιμό της, μπήγει μιά κραυγή και ρίχνεται πάνω του για να το άποσπάσει. "Ο γιατρός τη σπρώχνει άπότομα).

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— "Εσύ δέν τ'όγραφες αυτό το γράμμα; "Εσύ δέν τούλεγες πώς είσαι δυστυχισμένη έδω, πώς είναι η μοναδική σου ευτυχία μέσα στη ζωή; και πώς... και πώς. "Δέν είσαι σ'ε πού τ'όγραφες δλ' αυτά; "Οχι;... Και δέν είναι έραστής σου αυτός ο άνθρωπος;

Σ ό ν ι α.—"Οχι δέν είναι έραστής μου...

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— Ψεύτρα.

Σ ό ν ι α.—Δέν υπήρξεν ποτέ έραστής μου.

Ο γ ι α τ ρ ό ς.—Ψεύτρα. Ψεύτρα.

Σ ό ν ι α.—Το πιστεύεις αυτό; Και τότε διέπραξες αυτή την καταχθόνια άναγδρεία τ'ε άτιμο αυτό έγκλημα. Ναι, λοιπόν, τον άγαπούσα, κι' ήμουν έτοιμη να φύγω μαζί του για νάμαι μακριά από σ'ενα, πού μισώ!

Ο γ ι α τ ρ ό ς (καγχάζοντας δειχνοτάς της τον ντε Μορά).—Κοιτάξέ τον αυτόν, πού άγαπούσες, κοιτάξέ τον καλά.

Σ ό ν ι α.—"Αθλιε!... Κακούργε!

Ο γ ι α τ ρ ό ς (μανιασμένος).—"Ητανε έραστής σου; πέστο, μά πέστο λοιπόν. (Την άδράζει στα χέρια του, πού τρέμουν σπασμωδικά από λύσσα. "Η Σόνια υπεραυπίζεται με μανία. Μέσα στο πάλλαιμα αυτό σκίζεται το καρσάξ της Σόνιας, φαίνονται γυμνοί οι ώμοι της). "Εραστής, όπως σου χρειάζότανε. "Α! θα μπορούσα ακόμα να δώ τα σημάδια, από τα χείλη του πάνω στη σάρα σου. Ναι, πάνω σ' αυτή τη σάρα, πού άργιότανε να δοθεί σ'ε μένα και δόθηκε σ' αυτόν. "Ομολόγησε... "Ομολόγησε, λοιπόν...

Σ ό ν ι α.— Είσαι ένας τιποτένιος, ένας φοιχτός έγκληματίας... θα σ'ε καταγγείλω...

Ο γ ι α τ ρ ό ς.— Θα με καταγγείλεις!

δέν θα τολμήσεις ποτέ...

Σ ό ν ι α.—Δέν θα τολμήσω;

Ο γ ι α τ ρ ό ς.—Δέν θα σ'ε πιστέψουν, δέν υπάρχουν άποδείξεις... δέν υπάρχουν ποτέ άποδείξεις!

Σ ό ν ι α.—Θα το δεις αυτό, δολοφόνε. (Του ξεφεύγει με μιά τρομερή προσπάθεια και φεύγει προς την πόρτα δεξιά την άνοίγει και βγαίνει τρέχοντας).

Ο γ ι α τ ρ ό ς (καγχάζοντας).— Δολοφόνος.

(Κάνει ένα βήμα προς την πόρτα, προσπαθώντας να την ξαναπιάσει, αλλά κεινη τη στιγμή, ο ντε Μορά, πού άκουσε και κατάλαβε, σηκώνεται ξαφνικά, χυμάει πάνω του και τον

πιάνει απ' το λαρυγγί).

Ντέ Μορά.— Α! έσύ σαι που μ' έκανες νά ύποφέρω! που με βασάνισες 'Ο γ ι α τ ρ ό ς (παλεύοντας νά του ξεφύγει).— Αφήστε με!

Ντέ Μορά.— Τ' άκουσα...ναί, τ' άκουσα όλα.

'Ο γ ι α τ ρ ό ς (οογγάζοντας από τό σφιξιμο).— Αφήστε με.

(Οι δυό άντρες παλεύουν άγρια, βουβά. Στροφογυρίζουν γύρω απ' τό τραπέζι. 'Ο γιαντρός με μιá βίαιη κίνηση κατορθώνει νά σπρώξει τόν ντέ Μορά ό όποιος όμως, χυμάει πάλι με φόρα πάνω του, και τόν ρίχνει πάνω στο χειρουργικό τραπέζι. Κατόπι, σφίγγοντάς του τόν λάρυγγα με τό ένα χέρι, ό ντέ Μορά παίρνει με τό άλλο έν' από τά λουριά του τραπέζιού και με γοργές, δυνάτες κινήσεις δένει τό γιαντρό).

Ντέ Μορά.— Θα σέ κάνω νά πο- νέσεις. Μ' αυτό τό νιστέρι, μ' αυτό τό σφυρί...θα σέ... (Παίρνει τό μαχαίρι και τό σφυρί που βρίσκονται στο τραπέζι κάτω από τό χειρουργικό τραπέζι, ένώ ό γιαντρός άγανίζεται νά ξεφύγει δεμένος πάνω στο τραπέζι. Τότε τούρχεται πάλι κρίση μανιακής τρέλλας κι' άρχίζει ν' άνοίγει τό κρανίο του γιαντρού χτυπώντας με τό μαχαίρι και ούρλιάζοντας). Μεγαλώ- νω τό άνοιγμα...σβύνω τη νόηση...σβύνω τη σκέψη...δέν άπομένει πιά τίποτα...δέν άπομένει πιά παρά μονάχα ό πόνος...μονά- χα ό πόνος...ό πόνος.

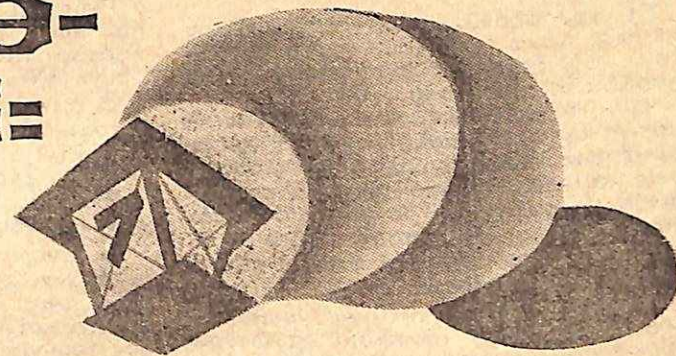
ΑΥΛΑΙΑ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΑΝΕΒΑΣΜΑ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ ΧΩΡΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗ ΑΔΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ

ΤΟ ΥΠΟΓΕΙΟ ΑΡΙΘ- ΜΟΣ=

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ο ΔΗΜΙΟΣ ΓΕΡΕΜΕΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.

Ενα βράδυ που ό στρατιώτης Γε- ρεμέι, άφοϋ τέλειωσε ή ύπηρε- σία του, σκοπός μπροστά στο θλιβερό και βουβό κτίριο της Τσέ- κας, έσερνε ανάμεσα στους βρώμι- κους, λασπωμένους δρόμους του Ταμπώφ τά ξεσκισμένα παπούτσια του, αντίκρυσε μιá γυναίκα, που τά μάτια της τούκαναν μεγάλη έντό- πωση.

Κάθε βράδυ, έκανε από συνήθεια τόν ίδιο περίπατο, άκόμα και με τη βροχή. σιγανοτραγουδώντας μηχανι- κά κάποιο νοσταλγικό τραγούδι του χωριού του, μά ποτέ του δέν είχε δώ- σει προσοχή στα φουστάνια τών γυ- ναικών, γιατί όλη του ή προσοχή ή- ταν άπορροφημένη από τη φτώχεια και την πείνα, που τόν έδερνε.

Αυτή τη φορά όμως ό Γερεμέι έέχα- σε όλα του τά βάσανα, την πείνα και τη θλίψη του μουζίκου, πούχει χάσει τά νερά του σέ ξένα κι' άφιλόξενα μέ- ρη, και σχεδόν χωρίς νά τό πολυσυλ- λογιστεί παρακολούθησε την άγνωστη εκείνη γυναίκα.

Κοίταζε μ' έπιμονή τά χοντρά της πόδια με τίς πρόστυχες μπαμπακερές κάλτσες, μπαλωμένες κι' άκόμα τρύ- πιες σέ μερικές μεριές παρατηρούσε την κυματιστή και λυγιστή περπατίσιά της, και προπάντων τόν άσπρο της λαιμό.

Αν κι' είχε βρέξει τό πρωί, ό ήλι-

ος είχε βγει ύστερότερα, και τώρα κατά τό βραδάκι, ζεστός άκόμα, χεί- δευε γλυκά τόν ξανθόλευκο λαιμό της νεαρής εκείνης γυναίκας, προκαλών- τας άγνωστες ως τη στιγμή εκείνη συγκινήσεις στην πρωτόγονη καρδιά του στρατιώτη Γερεμέι.

Οί διαβάτες, περνούσαν από κοντά τους, θλιβεροί και βιαστικοί, με τά χείλη κλειστά, τό βλέμμα ανήσυχο, αλλά ό Γερεμέι ούτε τούς έβλεπε, ά- πορροφημένος, κυριευμένος καθώς ή- τανε από μιάν άγνωστη περιπόθεια, μιá γλυκεία θέρμη, που κυλούσε στις φλέβες μαζί με τό ζωηρό αίμα του, μεθώντας ολόκληρο τό γιγάντιο κορ- μί του.

Περπατούσε πιδό γρήγορα από τη γυναίκα, έτσι που ακούγοντας εκείνη τά βαρείά βήματά του νά πλησιάζουν από πίσω της, στράφηκε άπότομα.

Τότε ό Γερεμέι αντίκρυσε τά σαρ- κωμένα της χείλη, την κανονική μύτη της, τά μάτια της που είχαν ένα πα- ράξενο χρώμα, πράσινο βαθύ, σαν τό πράσινο που έχουν τά φύλλα του κισ- σου πρds τό σκούρο, και δίχως νά συλ- λογιστεί διόλου, ρώτησε με χαμηλή φωνή:

—Πώς σέ λένε;

—Αγκάφια, άποκρίθηκε ή γυναίκα χωρίς νά φανερώσει καμμιάν άπορία για την ξαφνική κι' άπροσδόκητη έρώ- τηση ούτε και για τό θάρρος του

άγνωστο εκείνου στρατιώτη.

Ο Γερεμεί δὲ βρῆκε τίποτ' ἄλλο νὰ προσθέσει καί, σάν αὐτόματο, ἐβγαλε τὸ γούνινο σκουφοῦ του, πού φοροῦσε στὸ κεφάλι.

Οἱ χρυσόξανθες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου πέσανε πάνω στὸ ξουρισμένο κρανίο του, πού ξεχώριζε ὠρότερο ἀπὸ τὴν πυράδα τοῦ μετώπου του.

Ἡ γυναῖκα τότε ἔρριξε μιὰν ἐμπειρία πάνω στὸ πολὺ στενὸ γι' αὐτὸν ἀμπέχωνο, πού φοροῦσε ὁ στρατιώτης, στὶς παμπάλαιες μπότες του, πού ἄφιναν νὰ φαίνωνται τὰ γυμνά του πόδια, χωρὶς νὰ τῆς διαφύγει οὔτε ἡ ἀδεξιότητά του ἔχουν οἱ φτωχοὶ σὲ παρόμοιες περιστάσεις.

Ἀπόμεινε λίγες στιγμὲς σιωπηλὴ, ἐξακολουθώντας τὸ δρόμο σιγώτερα ἔνω ἐκεῖνος τὴν παρακολουθοῦσε, ἀμίλητος μὲ τὸ σκουφοῦ του στὸ χέρι.

Ἐπειτα τοῦ εἶπε :

—Ναί, μὲ λένε Ἀγκάφια, μὰ τί σ' ἐνδιαφέρει σέβανε πῶς μὲ λένε, καὶ πῶς δὲ μὲ λένε ;

—Ἔτσι, ρώτησα.

—Τότε, τράβα στὸ καλὸ. Καληνύχτα σου.

Δὲν μπόρεσε οὔτε νὰ τῆς ἀποκριθεῖ οὔτε καὶ νὰ τὴν ἀκολουθήσει περισσότερο τὴν κοντοπάχουλη ἐκείνη γυναῖκα ὁ πελώριος γίγαντας.

Στάθηκε καρφωμένος, ἐκεῖ, πού ἄκουσε τὰ σκληρὰ τῆς αὐτὰ λόγια, νοιώθοντας μιὰ παράξενη πίκρα στὸ στόμα του, ἀλλὰ καὶ στὴν ψυχὴ του.

Φόρεσε μὲ μηχανικὲς κινήσεις τὸ σκουφοῦ του, στέναξε βαθεῖα κι' ἔπειτα γύρισε στὸ στρατόν.

Ἀργὰ-ἀργὰ, σκυφτός.

Ὅταν πῆρε τὸ συσσίτιό του—ψωμί καὶ ρέγγα—πῆγε νὰ βρεῖ μέσα στὸ θάλαμο τὸ Στέφανο, ἕνα μουζικοῦ ἀπὸ τὰ δικά του μέρη, στρατιώτη κι' αὐτόν, πού ἡ νοσταλγία τῆς Ἰσμπας καὶ τῶν κάμπων, ὁ πόθος τῆς λεύτερης καὶ ἐγγονιαστῆς παληῆς ζωῆς, τὸν εἶχαν μισοτρελλάνει.

Κάθε βράδυ, οἱ δύο τους, μασουλώντας μὲ ἀργὲς κινήσεις, μιλοῦσαν γιὰ τὴ γῆ, γιὰ τὰ καματερά καὶ τὶς κοπέλες στὰ χωριά τους, γιὰ τοὺς γέρους καὶ γιὰ τὰ γεννήματα.

Ἀπόψε ὅμως, ὁ Γερεμεί, ἀφοῦ μὲ δυσκολία μάσησε τὸ ψωμί του, καμωμένο ἀπὸ ἄχυρο καὶ κριθάρι ξερό, εἶπε στὸ Στέφανο :

—Ξέρεις, ἀντάμωσα στὸ δρόμο, λίγο πρὶν, μιὰ γυναῖκα, ἀδερφέ μου, μιὰ γυναῖκα...

Βαρυαναστένανε σὰ νὰ στραβοκατάπιε.

Ὁ ἄλλος γύρισε καὶ τὸν κοίταξε μὲ τὰ θλιβερά του μάτια, ὅπως βλέπουν ἕνο φιλικὸ πρόσωπο τ' ἄρρωστα ζῶα.

—Τὴ λένε Ἀγκάφια, ἐξακολούθησε ὁ Γερεμεί. Ἐχει κάτι μάτια, πῶς νὰ σοῦ πῶ ;... πράσινα καὶ γλυκὰ, σάν τὸ χορτάρι τὴν πρώτη ἀνοιξη, μόλις λυώσουνε τὰ χιόνια.

Ὁ Στέφανος τότε τὸν κοίταξε πὶδ ἐντατικά καὶ ρώτησε :

—Εἰν' ἀπὸ τὰ δικά μας τὰ μέρη ;

—Δὲν ξέρω.

Μιὰ μικρὴ σιγή, χωρὶς νὰ κινηθεῖ κανένας τους.

Ὁ Στέφανος χαμήλωσε τὸ κεφάλι κι' ἄρχισε πάλι νὰ τρώει, μὲ ὄρεξη, τὸ ψωμί του.

—Ὅ,τι καὶ νὰ τοῦλεγε πιά ὁ σύντροφός του γιὰ τὴν Ἀγκάφια, δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἐνδιαφέρει.

Δὲν ἦταν ἀπὸ τὰ μέρη τους.

Τί τὸν ἐνοιαζε, λοιπόν, ἂν εἶχε μάτια πράσινα καὶ γλυκὰ ;

Ὁ Γερεμεί, ὥστόσο, ἐξακολουθοῦσε νὰ λέει φωναχτὰ τὶς σκέψεις του γιὰ τὴν γυναῖκα ἐκείνη :

—Μοῦχει ἀναστατώσει τὴν καρδιά πρέπει νὰ ἔβρεις ἀδερφέ μου. Θαρρεῖς καὶ τὴν βλέπω ἄκόμα νὰ περπατᾷ καὶ γὰ νὰ τὴν ἀκολουθᾷ ξωπίσω τῆς. Μόνο πού, καταλαβαίνει, φαίνεται πῶς εἶναι ἀπ' αὐτές, πού διασκεδάζουν μ' ὅποιον λάχει, ὅπου βροῦνε, κι' αὐτές οἱ γυναῖκες θέλουν χρήματα. Μοῦ χρειάζονται λεφτά, πρέπει νὰ τῆς κάνω κι' ἕνα δῶρο βέβαια, ἔτσι συνηθίζεται πάντα.

—Βγάλτην λοιπόν ἀπὸ τὸ νοῦ σου, καὶ τέλειωσε! εἶπε ὁ Στέφανος ἀνασηκώνοντας τοὺς ὤμους. Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε ψωμί νὰ φᾶμε καὶ οὐ κάθεσαι καὶ κουβεντιάζεις γιὰ δῶρα.

Σώπασαν.

Ὁ Γερεμεί πῆγε κοντὰ στὸ παράθυρο πούβλεπε σὲ μιὰ στενὴ καὶ βαθεῖα αὐλή, ὅπου τὸ σκοτάδι μαζεῖστανε πυκνὸ σάν τὰ νερά μέσα στὸ πηγάδι, ἐνῶ τὰ φτερά τοῦ σοῦρουπου σκέπαζαν σιγὰ - σιγὰ μὲ τὰ χάρδια τους τὸν οὐρανὸ.

Καὶ τὸ ἀπλοϊκὸ του ὄνειρο ἐξέφυγε πάνω ἀπὸ τὶς μαυριδερὲς στέγες, μέσα στὴν παραγμένη πολιτεία, κυνηγώντας τὴν ἄγνωστη γυναῖκα, πού μὲ τὸ πέρασμά της τὸν εἶχε βγάλει μὲς ἀπὸ τὴν νυσταγμένη κούραση τῆς ἀσκοπῆς ζωῆς του.

Ἀπόμεινε ἔτσι ἐκεῖ, ὥσπου νύχτωσε, μὲ τὰ δόντια σφυγμένα καὶ τὸ στήθος βαρὺ, μέσα στὸ ξύπνημα κάποιου πόθου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II.

Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του, ὁ ἐργατικὸς κι' ὑποῖαχτος μουζικός, ὁ ἄνθρωπος πού ἦταν συνηθισμένος στὴν πειθαρχία τῆς φύσης, πού δαμάζει κάτω ἀπὸ τὸν ἴδιο ζυγὸ ὅλα τῆς τὰ πλάσματα, ὁ στρατιώτης πού τόσον καιρὸ ἦταν πιά συνηθισμένος νὰ τὸν ὀδηγοῦν κι' αὐτὸς ν' ἀκολουθεῖ, παθητικά, στὴ μάχη ὅπως καὶ στὴν ἐπανάσταση, ὁ μοιρολατρικὸς Γερεμεί, βρέθηκε ἀντιμέτωπος μὲ μιὰ δική του, ξεχωριστή, ἀτομικὴ του ἐπιθυμία.

Γιὰ πρώτη φορὰ, μέσα στὴ νάρκωμένη του θέληση, γλύστρησε κάτι τὸ ἄγνωστο, πού τὸν ἀνάγκασε νὰ σκεφτεῖ, νὰ ψάχνει ν' ἀγωνιστεῖ. Κι' αὐτὴ ἡ καινούργια ψυχικὴ κατάσταση τὸν ἀνεστάτωνε, τὸν παραρταλίζε.

Συγκεχυμένες σκέψεις πηγαίνοντες χόντουσαν μέσα στὸ μυαλό του καὶ μὲ δυσκολία κατόρθωνε νὰ τὶς συγκεντρώνει χειρονομώντας καθὼς μιλοῦσε μονάχος του.

Τὸ αἷμα του σφυροκοποῦσε στὶς φλέβες του, μαζεῖστανε στὰ μιλύκια του, τοῦ θόλωνε τὸ μυαλό.

Ἐσφίγγε τὰ δόντια του καὶ τὶς γροθιές του κι' ἐνοιοθε τὰ ρουθούνια του νὰ ἀνοικοκλίνουν σπασμωδικά.

Πρῶτη φορὰ στὴ ζωὴ του ἐνοίωσε αὐτὸ τὸ ἀλλόκοτο κοφτερό κύμα νὰ τοῦ ἀνεβαίνει στὸ κεφάλι νὰ τοῦ ξεραίνει τὸν λάρυγγά του.

Καὶ στὴ δίχως ἔκφραση μορφὴ του, πού μονάχα ἡ μέθη ὡς τώρα τῆς ἔφερνε κάποια ἀλλαγὴ, φανεωνότανε τώρα μιὰ ἐπικίνδυνη κι' ἀνήσυχη φλόγα.

Σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση ἦταν ὁ Γερεμεί, ὅταν τὸν βρῆκε ἡ τύχη του.

Ἐνα πρωί, πού φύλαγε ὅπως πάντα μπροστὰ στὸ θλιβερό καὶ σκυθρωπὸ κτίριο τῆς Τσεκας, τοῦ μῆνυσε ὁ διευθυντὴς τῆς φυλακῆς, πού οἱ στρατιῶτες τὸν λέγανε μὲ οἰκειότητα Ἰλλιτς.

Ὅταν τελείωσε ἡ βάρδια του ὁ Γερεμεί πῆγε καὶ βρῆκε τὸν Ἰλλιτς.

Ἦταν ἕνας κοντόχοντρος, καλοζωῖσμένος ἄνθρωπος, παληὸς σκαφτιάς καὶ τῶρ' ἀπὸ τοὺς πρώτους τῆς Τσεκας στὴν πολιτεία ἐκείνη.

Σήκωσε τὰ μικρά, καταγάλανα μάτια του καὶ κοίταξε ἐξεταστικά μιὰ στιγμὴ τὸν μουζικο.

Ἐπειτα τοῦ εἶπε.

—Δὲ μοῦ λές, σύντροφε, θέλεις, νὰ βοηθήσεις ἀπόψε τὸν Τιμόθεο ;

Ὁ Γερεμεί, χωρὶς ν' ἀποκριθεῖ, κοί-

ταζε χάμω τὸ πάτωμα.

Ὁ Τιμόθεος ἦταν ὁ δῆμιος τῆς Τσεκας καὶ κανένας δὲν ἤθελε νάχει πάρει—δῶσε μαζί του.

Ὁ Ἰλλιτς, ἐξακολούθησε :

—Ἐχει πολλὴ δουλειὰ ἀπόψε καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ βγάλει πέρα ὁλομόναχος ὁ Τιμόθεος πρέπει κάποιος νὰ τὸν βοηθήσει. Θὰ ἐκτελεστοῦν πολλοὶ κατάδικοι τὸ ἀπόγευμα.

—Ἀ ! γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ μὲ θέλετε ; εἶπε ὁ στρατιώτης μὲ ὑπόκωφη φωνή.

—Εἰν' ἀπὸ τὶς δουλειές πού καλοπλερώνονται, εἶπε ὁ Ἰλλιτς μὲ ἥρετα. Συσσίτιο ἀριθ. 1. καὶ τὰ ρούχα τῶν ἀποφυγόντων, χωρὶς νὰ λογαριάσουμε ἂν μπορεῖ κανεὶς νὰ βρεῖ στὶς τσέπες τους.

Πρὶν ἀντικρύσει τὴν Ἀγκάφια, ὁ Γερεμεί δὲν θὰ συζητοῦσε καθόλου.

Θὰ χαμήλωνε τὸ μέτωπο, θὰ ἀνασήκωνε τοὺς ὤμους καὶ θὰ μουρμούριζε.

«Θὰ κάνω ὅτι μὲ προστάξουν. Δὲν εἶμαι γὰρ ἀφέντης».

Ἀλλὰ τώρα, ὅλα ὅσα γινόντουσαν γύρω του κατασταλάζαν μὲ μιὰ ἀκανίκητὴ δύναμη στὴν εἰκόνα τῆς γυναῖκας ἐκείνης, κι' ἀνάμεσα στὴν προσφορὰ τοῦ διευθυντῆ, προσπάθησε νὰ διακρίνει κείνο πού θὰ μπορούσε νὰ νὰ τὸν φέρεϊ κοντὰ της.

Χωρὶς νὰ σηκώσει τὰ μάτια του πάνω ἀπὸ τὸ πάτωμα, εἶπε :

—Θὰ προτιμοῦσα νὰ μοῦδιναν λίγα χρήματα. Ἐνα χαρτί τῶν 10.000 ρουβλιῶν, ἂν γίνεταί.

—Ἡλίθιε, τοῦ εἶπε ὁ Ἰλλιτς σὲ συμπληρητικὸ τόνο. Θὰ βρεῖς τὰ διπλά καὶ τὰ τρίδιπλα μέσα στὰ ρούχα τῶν σκοτωμένων ἀπόψε. Θὰ περάσουν τὸ λιγώτερο μιὰ δωδεκάδα ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ χέρια σου.

Ὁ Γερεμεί ἀπόμεινε ἄφωνος μερικὰ δευτερόλεπτα ἄκόμα, χωρὶς ν' ἀλλάξει στάση.

Ἐπιτέλους τὸ πῆρε ἀπόφαση :

—Σύμφωνοι, ἀρχηγέ, θὰ τῆς κάνω τὴ δουλειά, πού μοῦ ζητάς.

—Ὁρα ἦταν νὰ πῆς τὸ ναί. Γιατὶ ξέρω πολλοὺς πού δὲν θὰ δίσταζαν τὴν ὥρα σάν καὶ σένα, ἂν εἶχαν τὴν τύχη σου. Στὶς 6 τὸ λοιπόν, ἐδῶ. Εἰσαι λεύτερος ὡς τὴν ὥρα κείνη.

Ὁ Γερεμεί ἔφυγε, ἀλύγιστος, ἀπὸ τὸ δωμάτιο καὶ τράβηξε ἴσια στὸ θάλαμό του.

Ἐστρίψε ἕνα τσιγάρο μέσα σὲ χαρτί ἀπὸ ἐφημερίδα, καὶ ξαπλώθηκε πᾶ-

νω στο κρεβάτι του.

Μέ το μέτωπο κατσουφιασμένο, τὰ φρύδια ἀνασηκωμένα, προσπαθοῦσε νὰ ὑπολογίσει τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ κέρδη ποὺ θὰ εἶχε ἀπὸ τὴν πρότασιν τοῦ ἀρχιφύλακα.

Ἡ σκέψις τῆς δουλειᾶς, ποὺ ἔπρεπε νὰ κάνει γι' αὐτὸ δὲν τὸν ἀπασχόλησε διόλου.

Ὅλα θὰ κανονίζοντουσαν στὶς ἔξῃ, στὴ φυλακὴ.

Κι' εἶχε ἀκόμα τόσον καιρὸ ὥς τις ἔξῃ.

Πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλο, ἔπρεπε νὰ δεῖ τὴν Ἀγκάφια καὶ νὰ συνεννοηθεῖ μαζί της γιὰ τὸ βράδυ, γιατί ἤθελε νὰ περάσει μαζί της τὴν νύχτα ἐκεῖνη, κι' αὐτὴ ἡ σκέψις τὸν παραζάλιζε περισσότερο.

Ἐνοίωθε τὰ πόδια του νὰ λυγίζουν ἀπὸ μιὰ συγκίνηση, ποὺ ποτέ του ὡς τὴ μέρα κείνη δὲν τὴν αἰσθάνθηκε.

Θάβλεπε λοιπὸν τὴν Ἀγκάφια, τὸ ἀπόγευμα, στὴ λεωφόρο, ποὺ συνήθιζε νὰ κάνει τὸν περίπατό της καὶ θὰ τῆς εἶταζε χρήματα, πολλὰ χρήματα.

Ὁ ἴλλις εἶχε πεῖ, πὼς τὰ ρούχα τῶν σκοτωμένων ἀξίζουν πολὺ, καὶ ἂν ἔκρινε ἀπὸ τὸν τρόπο τῆς ζωῆς τοῦ δυνατοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου, πρέπει νὰ ἔφερε καλὰ τὰ πράγματα.

Τὸ δύσκολο ἦταν ν' ανταλλάξει ἀμέσως αὐτὴ τὴν ἀμοιβή του σὲ ρούβλια, ἀλλὰ κι' αὐτὸ θὰ τὸ κατάφερνε, ἀκόμα κι' ἀνἀνακαζότανε νὰ τὰ δώσει τὰ ρούχα σὲ πολὺ χαμηλὴ τιμὴ.

Ἡ μέρα τὸν λοιπὸν ἦτανε καταστρωμένη, μὲ πρόγραμμα.

Ἐπρεπε νὰ βρεῖ τὴ γυναῖκα, νὰ συμφωνήσει μαζί της, νὰ περιμένει νάρθει ὁ ὥρα.

Ἐπειτα νὰ ξεκάνει τὰ ρούχα, καὶ νὰ ξανἀβρεῖ τὴν Ἀγκάφια.

Ἦταν ἀκόμη βυθισμένος σ' αὐτοὺς τοὺς ὑπολογισμούς, ὅταν μπῆκε στὸ θάλαμο ὁ Στέφανος.

Εἶχαν, ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο, ἕνα πρωτόγονο αἰσθημα, ὅπως τὰ ζῶα, ποὺ ἀνῆκουν στὸν ἴδιο σταῦλο.

Μιὰ συνήθεια νὰ νοιώθουν, πὼς βρίσκονται κοντὰ ὅταν κοιμούνται, παρὰ μιὰ συνειδητὴ στοργὴ ἢ συμπάθεια.

Εὐχαριστιόντουσαν νὰ βλέπονται, γιὰ ν' ανταλλάξουν τίς σκέψεις, ποὺ τοὺς ἀπασχολοῦσαν στὶς ἀτέλειωτες ὥρες τῆς μηχανικῆς ὑπηρεσίας τους, ποὺ δὲν εἶχε καμμιά σχέση μὲ τὴν ἀτομικὴ τοὺς ὑπόστασις οὔτε καὶ μὲ τὴν ψυχικὴ τοὺς ζωὴ.

Ἀλλ' αὐτὴ τὴ φορά, ὁ ἐρχομὸς τοῦ συντρόφου του, τάραξε τὸν Γερεμῆ

χωρὶς κι' ὁ ἴδιος νὰ καταλαβαίνει τὸ γιατί.

Τὴ βλέμμα του, ἀπόφυγε τὰ μάτια τοῦ Στέφανου, καὶ δὲν σηκώθηκε γιὰ νὰ τοῦ δώσει μιὰ, φιλικὰ στὴν πλάτη, ὅπως συνήθιζε πάντα.

Ὁ Στέφανος ἔλυσε μὲ ἀργές, βαρετὲς κινήσεις τὴ ζώνη του ὅπου κρεμότανε τὸ βαρὺ περιστροφὸ τῆς ὑπηρεσίας κάθε στρατιώτη τῆς Τσέκας.

Ἐστερα μὲ τὴν ἀφελῆ καὶ δισταχτικὴ φωνή του, ρώτησε.

— Δὲν εἶσαι σκοπὸς σήμερα;

— Ὅπως βλέπεις, πατρίδα, ἀποκρίθηκε κακόκεφος ὁ Γερεμῆ.

— Δὲν πιστεύω νὰ σοῦ συμβαίνει τίποτε δυσάρεστο;

— Ὁχι, θὰ δώσω ἕνα χέρι, τοῦ Τιμόθεου τὸ βράδυ.

Τὸ εἶπε αὐτὸ ἥσυχος, ὅπως ὅλα ὅσα ἔλεγε κάθε μέρα στὸ Στέφανο, ἀλλὰ μόλις πρόφερε κείνη τὴ φράση ἔνοιωσε κάτι νὰ γλυστράει ἀνάμεσα στὸν σύντροφό του καὶ σ' αὐτόν.

Ἐνοιώσε πὼς, ξαφνικά, τοῦ εἶχε γίνεῖ ὁλότελα ξένος.

Ὁ Στέφανος μουρμούρισε:

— Θὰ βοηθήσεις τὸ δῆμο; Αὐτὸ θέλεις νὰ πεις;

Δὲν τὸν κοίταξε στὰ μάτια.

Ὁ ἄλλος βεβαίωσε μὲ μιὰ κίνηση τοῦ κεφαλίου.

Μιὰ ξαφνικὴ ταραχὴ ἀναστάτωσε τότε τὴν ἥσυχον μορφή τοῦ Στέφανου.

Πῆγε πρὸς τὸν Γερεμῆ, ἔγειρε ἀπὸ πάνω του καὶ τραυλίζοντας μὲ τὰ μάτια θαμπωμένα ἀπὲ δάκρυα, ἄρχισε νὰ τὸν ἱκετεύει.

— Μὴν τὸ κάνεις αὐτό, Γερεμῆ, ἔλα στὰ συγκαλά σου κι' ὁ Θεὸς θὰ σὲ συγχωρέσει ποῦ τ' ἀποφάσεις. Θὰ σκοτώσεις ἀνθρώπους ἐσὺ; μὰ, μήπως δὲν εἶσαι χριστιανός; Γερεμῆ, θὰ χάσεις τὴν ψυχὴ σου.

Ὁ Γερεμῆ ξεφύσησε ἀμίλητος.

Ὁ Στέφανος ξανἀρχισε τίς ἱκεσίες του:

— Ἄν εἶναι γιὰ νὰ τρῶς καλλίτερα θὰ σοῦ δίνω ἐγώ, τὸ συστάδιό μου, εἶμαι πρὸς ἀδύνατος ἀπὸ σένα, κι' ἔχω λιγώτερη ἀνάγκη ἀπὸ ψωμί ἐγώ. Μὴ γίνεις δῆμιος. Τί θὰ ποῦνε γιὰ σένα στὸ χωριό, ὅταν γυρίσεις μιὰ μέρα;

Ὁ Γερεμῆ μὲ τὰ κόκκινα χέρια, ἔτσι θὰ σὲ φωνάζουν ὅλοι. Ἀρνῆσου νὰ τὸ κάνεις αὐτό, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Χριστοῦ ἀρνῆσου, σοῦ τὸ ζητᾶ γιὰ χάρη.

Θὰ βροῦνε κάποιον ἄλλο. Ἐσὺ τὸν ἐαυτὸ σου πρέπει μονάχα νὰ συλλογιστῇ, τὸν ἐαυτὸ σου καὶ τὸ χωριό σου.

Ὁ μεσημεριανικὸς ἥλιος, ἔμπαινε μέσα στὸ θάλαμο καὶ χτυποῦσε τὸ

κλαμμένο πρόσωπο τοῦ Στέφανου, ποὺ μέσα στὴ θερμὴ τῆς ἱεσίας του, τοῦ οἴκτου καὶ τῆς πίστεως, εἶχε ἕνα ἀπλοϊκὸ μεγαλεῖο.

Ὁ Γερεμῆ τὸν κοίταξε μὲ φόβο μαζί καὶ μίσος.

Τὴ νύκτα εἶχε, αὐτὸς ὁ ἡλίθιος νὰ τοῦ ξυπνήσει τίς τύψεις μέσα στὴ συνείδησή του, σὰν τὰ βατράχια πάνω

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III.

Ὅταν ἔφτασε μπροστὰ στὴν Τσέκα ὁ Γερεμῆ αἰσθάνθηκε ἀπότομα μιὰ δύνα ἢ στενωχώρα σ' ὅλο του τὸ κορμί, σ' ὅλη του τὴν ὕπαρξη.

Εἶχε πάει ὡς ἐκεῖ ἥσυχος καὶ πρόσχαρος.

Ἀφοῦ βρῆκε τὴν Ἀγκάφια καὶ συμφωνήσανε ποῦ ν' ἀνταμωθοῦνε τὸ βράδυ, γύρισε ξέγνοιαστος στοὺς πλατεῖς δρόμους, χαζεύοντας γιὰ νὰ περάσει ἡ ὥρα.

Ὅταν τὸ ἐνστικτό του, τὸ ἔστιχτο τοῦ μουζίκου, ποὺ ἀπὸ παιδὶ συνήθισε νὰ συμβουλευέται τὸν ἥλιο τοῦ εἶπε, πὼς πλησίαζε ἡ ὥρα γιὰ τὴ δουλειά, ποὺ εἶχε συμφωνήσει νὰ κάνει, διευθύνθηκε πρὸς τὴ φυλακὴ.

Καί, μονάχα, ὅταν ἔφτασε κεῖ, μπροστὰ στὸν μαυριδερό βρώμικο τοῖχο μὲ τὸ χαμηλὸ του πορτάκι, ἔνοιωσε τὸ λαρυγγί του νὰ ξεραίνεται καὶ κάτι, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ δυσκολεύεται νὰ γυρίσει τὸ λαιμό, πάνω στοὺς ὤμους του.

Μόλις μπῆκε μέσα στὴν αὐλὴ, εἶδε τὸν Τιμόθεο τὸν δῆμο.

Ἦταν ἕνας ἀνθρωπος ἀρκετὰ ψηλός, μὲ χοντρή κοιλιά, μακρὰ γενειάδα κι' εἶχε περισσότερο τὸ ὕψος ἢ ἀκού ἔμπορου, ποὺ δὲν ἔχει ἄλλη σκέψη παρὰ τίς ἀγορὲς ζώων καὶ γεννημάτων. Ὁ Τιμόθεος μόλις τὸν εἶδε προχώρησε λίγα βήματα κοντὰ του καὶ τὸν ρώτησε:

— Ἐσὺ σαι ὁ Γερεμῆ, σύντροφε;

Καθὼς πρόφερε αὐτὲς τίς λίγες λέξεις, τὰ μικρὰ μάτια του, ποὺ μοιάζανε μὲ φακὲς μουςκεμένες καὶ γιὰ λιστερές, καρφώθηκαν ἐπίμονα πάνω στὸ πρόσωπο τοῦ στρατιώτη.

— Ἐγώ μαι εἶπε ὁ μουζίκος μουγκριστὰ

— Καλὰ, καλὰ. Θὰ προτιμοῦσα, βέβαια νάχα τὸν συνειθισμένο μου βοηθό, ἀλλὰ ὁ κακομοῖρης, πεθαίνει ἀπὸ χολέρα αὐτὴ τὴν ὥρα, ποὺ μιλάμε μεῖς οἱ δύο. Δὲν μοῦ λές, παλληκάρι μου, ἔχεις ξανακάνει αὐτὴ τὴ δουλειά;

— Ὁχι. Τιμόθεε ἱβάνις, ποτέ.

στὸ βαλτονέρι;

Ἀγαναχτισμένος, μὲ μιὰ βίαιη χειρονομία, τοῦ φώναξε:

— Ἄσε με ἥσυχο, δὲν καταλαβαίνεις τίποτα σὺ!

Σηκώθηκε κι' ἔφυγε, ἐνῶ ὁ Στέφανος ἔκανε πίσω, μὴ τυχόν κι' ἀγγίξει πᾶνω του περνώντας.

— Ὁχι πὼς εἶναι δύσκολη, δηλαδή ἀλλὰ χρειάζεται χέρι καὶ, προπάντων καρδιά.

Ἄς εἶναι, θὰ κρατήσω γιὰ τοὺς πρὸς ζόρικους, κείνους, ποὺ ὑπάρχει φόβος νὰ κάνουν ἀντίσταση σὲ σένα θὰ στείλω τοὺς πρὸς ἥσυχους, τοὺς φοβιτσιάρηδες, θάνατι μισοπεθαμένοι, ὅταν θὰ τοὺς πάρεις στὰ χέρια σου.

Ἡ γλῶσσα τοῦ Γερεμῆ κουνήθηκε μὲ δυσκολία μέσα στὸ πικρὸ στόμα του γιὰ νὰ ρωτήσει.

— Θάνατι πολλοί;

— Θὰ σοῦ στείλω, ἐσένα καμμιά δωδεκαριά. Θὰ χρειαστεῖς πάνω-κάτω μιὰν ὥρα γιὰ νὰ τοὺς ξεπαστρέψεις. Τὸ σπουδαιότερο εἶναι, νὰ τὰ καταφέρεις παστρικά, ἔτσι, ποὺ νὰ μὴ πέσουν ἀπάνω σου τὰ αἵματα. Πρέπει νὰ τοὺς βάξεις νὰ στέκωνται ἀρκετὰ κρυὰ, ὅχι ὅμως πάλι καὶ πολὺ μακρὰ, ὅσο χρειάζεται γιὰ νὰ τοὺς πετύχεις, καλὰ, μὲ τὸ πρῶτο, στὰ σίγουρα. Τὸ ζήτημα εἶναι νὰ κανονίσεις τὴν ἀπόστασι.

Οἱ συμβουλὲς αὐτὲς ποὺ τῆς ἔλεγε ἀργὰ-ἀργὰ ὁ δῆμιος, σταματώντας στὶς οὐσιαστικώτερες λέξεις, ὁ Γερεμῆ τίς ἄκουε χωρὶς νὰ καταλαβαίνει.

Ἐνοιώθε τὸ κεφάλι του ἄδειο καὶ τὰ χέρια του τόσο βαρὺ, ποὺ τοῦ πονοῦσαν οἱ ὅμοι του.

Καί, δὲν μπορούσε νὰ καταλάβει γιατί, τὸ πρόσωπο τοῦ Στέφανου περνοῦσε καὶ ξαναπερνοῦσε ὁλοένα μπροστὰ ἀπὸ τὰ μάτια του.

Ἀπὸ τίς συστάσεις, ποὺ τοῦκανε ὁ δῆμιος, μερικὲς λέξεις, μπόρεσαν ὥς τὸσο νὰ φτάσουν ὥς τ' αὐτιά του, καὶ καταλάβαινε τὸ νόημά τους.

— Στὸ σβέρκο! ἔλεγε ὁ Τιμόθεος.

— Στὸ σβέρκο! ἐπανελάμβανε τὸ ζαλισμένο μυαλό τοῦ Γερεμῆ, ναι, ἔξω, ἐκεῖ πρέπει νὰ πυροβολήσω, στὸ σβέρκο.

— Τὰ ρούχα τους, ἔλεγε ὁ δῆμιος.

— Τὰ ρούχα τους, συλλογιζότανε μέσα στὴν παραζάλη τοῦ ὁ Γερεμῆ. Θάπρεπε νὰ γυρέψω κάτι γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα.

«Η εικόνα της Ἀγκάφια τὸν ἀπόσπασε μέσ' ἀπ' αὐτὴ τὴ νάρκη, ὅπου τὸν εἶχαν βυθίσει οἱ πρῶτες προειδοποιήσεις τοῦ δημίου.

Νοιώθοντας, ὅπῃ ἔνστικτο, τὴν ἀνάγκη νὰ βεβαιωθεῖ πὼς ἦτανε ζωντανός, ἀνάσανε βαθεῖα, ὕστερα χασμουρήθηκε, τέντωσε τὰ μπράτσια του τόσο πού τρίζανε τὰ κόκκαλα στὶς κλειδώσεις.

«Ψυχώτερος κάπως, εἶπε στὸ δῆμο:

—Κάνε μου μιὰ μεγάλη χάρη, Τιμόθεε Ἰβάνιτς. Μοῦ χρειάζονται χρήματα ἀπόψε, ἀγόρασέ μου τὰ ρούχα πού θὰ πέσουν στὸ μερτικό μου ἀπ' τὴ δουλειά.

«Ο δῆμιος κατάλαβε πὼς μὲ τὸ βιαστικό ἐκεῖνο παλληκάρι, μπορούσε νὰ κερδίσει ἀρκετὰ.

«Ἔτσι συμφώνησαν γρήγορα.

«Υστερ' ἀπὸ λίγες στιγμὲς ἀκούστηκε νὰ πλησιάζει ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο, πού στάθηκε μπροστὰ σὴν πόρτα τῆς Τσέκας.

«Ο Τιμόθεος εἶπε μὲ σοβαρὸ ὕφος στὸν καινούργιο βοηθό του:

—Ὡρα εἶναι ν' ἀρχίσωμε οὐντροφε, τὸ ἀμάξι τοῦ νεκροταφείου περιμένει.

«Ἐλα νὰ σοῦ δείξω τὸ μέρος. Διέσχισαν τὴν αὐλὴ, πού ἦταν ἀρκετὰ πλατειά, σταμάτησαν μπροστὰ σ' ἕνα μικρὸ κτίριο, πού ἔβγαине στὰ ὑπόγεια.

«Ο Τιμόθεος ἀνοίξε τὴν πόρτα, ἔδωσε ἕνα κλειδί στὸν Γερεμέι καὶ τοῦ εἶπε:

—Θὰ πᾶς στὸ ὑπόγειο, πού εἶναι γραμμένος ὁ ἀριθμὸς 7. Περίμενε κεῖ. Πάω νὰ σοῦ στείλω ἀνθρώπους.

«Ο στρατιώτης κατέβηκε τὰ σκαλιά πάνω στὰ ὁποῖα τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς ἔρριχνε μιὰ σκληρὴ ἀνταύγεια.

Εἶδε τὴ σκιά του, νὰ χοροπηδεῖ πελώρια πάνω σὴν πέτρινη σκάλα καὶ φοβήθηκε.

Φοβήθηκε τὴ σκιά του, φοβήθηκε τὴ σιωπὴ, ἐκεῖνο τὸ δυνατό φῶς, ἀκίνητο καὶ ἀπάνθρωπο, ἀναίσθητο καὶ παγερό, φοβήθηκε τὸ ὑπόγειο ἀριθ. 7.

«Ὡστόσο, ἔφτασε καὶ τὸ χέρι του μὲ τὰ βαρεῖα κι' ἀναίσθητα δάχτυλα, ἔχωσε τὸ κλειδί σὴν κλειδωνιά κι' ἀνοίξε τὴ βαρεῖα πόρτα.

«Ο Γερεμέι λύγισε τοὺς τετράγωνους ὤμους του, ἔκανε προσεχτικά τὸ σταυρὸ του καὶ μῆκε στὸ ὑπόγειο. Μόλις βρέθηκε κεῖ μέσα, ἀμέσως κατάπεσε ἡ τρομπάρα του.

Δὲν ὑπῆρχε τίποτα ὑπερφυσικὸ μέσ' αὐτὸ διάστημα ἐκεῖνο, πού μοιαζε σὰν τετράγωνο κουτί ἀπὸ τσιμέντο.

Κοίταξε τοὺς τοίχους.

«Ἦτανε γκρίζοι, μὲ σκούρους λεκέδες καὶ τρυπημένοι παντοῦ.

Στὸ πάτωμα, πού ἔκλινε ἐλαφρὰ, στὴ μέση, ἦταν ἕνα μικρὸ λοῦκι.

«Ο Γερεμέι προσπαθοῦσε νὰ μὴν τὸ βλέπει, γιατί εἶχε καταλάβει σὲ τί χρειάζετανε καὶ δὲν μπορούσε ἀκόμα νὰ πιστέψῃ, πὼς σὲ λίγο θὰ κυλοῦσε μέσα κεῖ τὸ αἷμα τῶν ἀνθρώπων, πού θὰ σκότωνε μὲ τὰ χέρια του.

Σὲ μιὰ γωνία, στὸ βάθος, εἶδε ἕνα μπάγκο.

«Ἀφῆθηκε νὰ πέσει πάνω ἐκεῖ, πὺς κουρασμένος παρὰ ἂν εἶχε περπατήσει 50 βέρστια.

Τὸ περιστροφὸ τοῦ τὸν στενοχωροῦσε.

Τόβγαλε λοιπὸν καὶ τὸ κοίταξε μ' ἵνα ἡλιθιο βλέμμα.

«Εκεῖνη τὴ στιγμὴ ἀκούστηκε στὴ σκάλα θόρυβος ἀπὸ φωνὲς καὶ πατημασιὲς ἀπὸ βαρεῖες μπόττες.

«Ο Γερεμέι σηκώθηκε ὀρθίος ἀλαφιασμένος, σὰν νὰ ἐρχόντουσαν νὰ ζητήσουν ἐκεῖνον τὸν ἴδιο γιὰ τὸ μαρτύριο.

Δυὸ στρατιῶτες πρόβαλαν στὸ ἀνοιγμα τῆς πόρτας, ἔρριξαν μέσα ἕνα ἀνθρώπο, πού τὸν εἶχανε σύρει ὡς ἐκεῖ μὲ τὴ βία, καὶ ξανάκλεισαν τὴ βαρεῖα πόρτα μὲ κρότο.

Μιὰ ἀποπνιχτικὴ σιωπὴ, πού δὲν βάσταξε οὔτε μισὸ δευτερόλεπτο ἀλλὰ φάνηκε αἰῶνας ὁλόκληρος, βάραινε τὸ μυαλό του.

«Ο Γερεμέι θάρρεψε γιὰ μιὰ στιγμὴ πὼς ὁ κόσμος ὁλόκληρος, δὲν εἶχε ἀρκετὸν ἄερα γιὰ τὸ στήθος του, πού τὸνοιθε νὰ πνίγεται μὲ σπασμούς.

«Ο κατὰδικος σηκώθηκε ὀρθίος.

«Ἦτανε ψηλός, πολὺ ἀδύνατος καὶ κάτω ἀπὸ τὴ λάμπα τοῦ ἠλεκτρικοῦ, πού ἦτανε στὸν τοῖχο, κάτω ἀπὸ τὸ ἀκίνητο κι' ἀσυγκίνητο κεῖνο φῶς, τὸ μονότονο καὶ δίχως τὸ παραμικρότερο τρεμουλιασμα, χωρὶς σκιά, χωρὶς ζωὴ ἔτσι πού πρόβαλε ντυμένος μονάχα μὲ τὸ πουκάμισο, ἔμοιαζε μ' ἕνα ὄρθιο πτώμα.

«Ο Γερεμέι τὸν κοίταξε δίχως νὰ μπορεῖ νὰ διακρίνει τὰ χαρακτηριστικά του.

Μονάχα τὸν ἄσπρο λαιμὸ διέκρινε καθαρά, ὅπου ἀνεβοκατέβαινε νευρικά, σπασμωδικὰ ἕνα σουβλερὸ καρύδι κι' εἶχε ὁλόγυρά του μιὰ χρυσὴ ἀλυσσίδα.

«Εκεῖνος ὁ λαιμὸς ὑπνώτιζε τὸν στρατιώτη.

«Ἀσυνείδητα, ὕψωσε τὸ χέρι του σὰν νᾶθελε νὰ τὸν ἀγγίξει.

«Ο ἄνθρωπος ἔκανε πίσω, ἀπότομα κι' ἔφερε τὰ χέρια στὸ λαιμὸ του τὰ

δάχτυλά του γαντζώσανε τὴν ἀλυσσίδα.

Μιὰ ἀνάμνηση φάνηκε νὰ περνᾷ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀπὸ τὴ σκέψη του, πού ἦτανε σχεδὸν σβυσμένη πιά καί, ἀποπῶντας τὸ χρυσὸ κορδονάκι μαζί μὲ τὸ μενταγιὸν πού κρατοῦσε, τὸ πέταξε χάμω καὶ ποδοπατώντας το οὐρλιάσε:

— «Ὁχι, κι' αὐτὸ, ὄχι κι' αὐτὸ, δολοφόνε! Δὲ θὰ μοῦ τὸ πάρεις κι' αὐτό... ὕστερα προχώρησε πρὸς τὸν τρατιώτη, πολὺ κοντὰ, σγεδὸν ἀγγίζοντάς τον.

«Ο Γερεμέι, ἄρπαξε τὸ περιστροφὸ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV.

Η Ἀγκάφια περπατοῦσε μὲ βαρεὰ νωχέλεια, στὴ λεωφόρο, ὅπου γιὰ πρώτη φορὰ τὴν εἶχε ἀντικρύσει ὁ Γερεμέι.

Τῆς εἶχε ζητήσει νὰ τὸν περιμένει ἐκεῖ, κατὰ τὸ βραδάκι.

Τὰ ἀκίνητα φύλλα τῶν δέντρων χάσανε τὶς τελευταῖες φωτεινὲς τοὺς ἀποχρώσεις, κι' ἡ νύχτα ἔπεφτε ἀργὰ—ποχρώσεις, μὲ τὸ σκοτεινὸ ἀργὰ, σκεπάζοντας μὲ τὸ σκοτεινὸ πέπλο της, τοὺς δρόμους, διώχνοντας τοὺς περισσότερους διαβάτες βιαστικούς πρὸς τὰ σπίτια τους.

«Ἡ γυναῖκα περπατοῦσε, λυγιστὴ, μὲ τὸ στήθος κι' ὅλο της τὸ κορμί προκλητικό ὅπως πάντα.

«Ἀλλὰ τὸ μυαλό της ἦταν ἥσυχον, γιατί εἶχε ἐξασφαλίσει τὴ βραδυὰ της.

«Ἀνάπνεε τὴν ἀπαλὴ ὕγρασία τοῦ δρόμο, ἱκανοποιημένη πού ἦταν ἀκόμα μόνῃ της, ἐλεύθερη, χωρὶς καμμιά ἐνόχληση.

«Ἡ σκέψη τοῦ ἀνθρώπου, πού θαρχότανε σὲ λίγο νὰ τῆς κρατήσῃ συντροφιά, τῆς ἦταν ἐνοχλητικὴ καὶ φανταζότανε, γιὰ λίγο, πὼς ἦτανε λεύτερη κι' ἔκανε τὸν περίπατό της, ὅπως κάποτε, πρὶν ἀπὸ χρόνια, κοριτσάκι, κάτω ἀπὸ τὶς αἰωνόβιες λευκές ἀπὸ ἀπλὴ εὐχαρίστησή της.

Ξεχάστηκε γιὰ λίγο, ἕνα παιδίαστικο χαμόγελο ἀνέβηκε στὰ κακοβαυμένα χεῖλη της, διώχνοντας τὴ χυδαία ἐπαγγελματικὴ ἔκφραση ἀπὸ τὸ ἀνυπόφορον μακιγιαρισμένο μὲ πρόστυχα ὀλικά πρόσωπό της.

«Ὅταν, ὅμως, ἀκούσε τὰ βήματα τοῦ Γερεμέι, νὰ πλησιάζουν, δὲν δοκίμασε καμμιά στενοχώρια, γιατί ἡ ψυχὴ της ἦτανε ὑποταγμένη στὴ σκληρὴ της μοῖρα καὶ τὸ κορμί της στὶς καθημερινὲς περιπέτειες πού τὴν ἀφίναν πιά ἀδιάφορη.

Γύρισε πρὸς τὸν ἄνθρωπον, πού ἐρ-

του, τὸ ἀκούμπησε πάνω στὸν ζεστὸ λαιμό, ἔκλεισε τὰ μάτια, πυροβόλησε.

«Ὅταν εἶδε τὸ πτώμα στὰ πόδια του ἕνας παράξενος καγχασμός ἐξέφυγε ἀπὸ τὰ χεῖλη του.

Συνταραγμένος ἀπὸ τὸ σπασμωδικὸ καγχασμὸ κάθησε πάνω στὸ μπάγκο.

Τὰ χέρια του μονάχα τους, χωρὶς νὰ ξέρει πὼς, στρίβαν ἕνα στιγαρέτο καὶ μέσα σὲ μιὰ σκυθρωπὴ νάρκη, σὰν νᾶχε χάσει πιά γι' αὐτὸν κάθε σημασία ἢ ζωὴ, βέβαιος γιὰ τὸ ἐπάγγελμά του τοῦ δῆμιου, περίμενε τὰ ἐπόμενα θύματα.

χότανε κοντὰ της καὶ τὸν χαιρέτησε μ' ἕνα χαμόγελο πού δὲν φαίδρυνε διόλου τὰ μάτια της.

— Δὲν ἀργήσες, εἶπε,

«Ο Γερεμέι τὴν κοίταξε σαστισμένος. Τοῦ χρειάστηκε ἀρκετὴ προσπάθεια γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ τῆς πεί.

— «Ὁ Θεὸς μαζί σου, Ἀγκαφιούσκα! Καθὼς ἦτανε πολὺ κοντὰ του, πρόσεξε πὼς τώρα, τὰ βλέπαρά του εἶσε πὼς τὸν ἔτρεμε κάπου—κάπου, ἀφίνοντας τὸ στόμα του μισανοιχτό.

Δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε τίποτα καὶ περπάτησαν ἀργὰ—ἀργὰ, πρὸς τὸ σπίτι της.

Πηγαίνανε πλάι—πλάι, βουβοί.

«Ο στρατιώτης φαίνότανε σὰν νᾶχε ξεχάσει πὼς εἶχε κοντὰ του τὴ γυναῖκα, πού ἡ θύμησή της τὸν τάραζε μέσ' ἐς καὶ νύχτες ὁλόκληρες.

Δυσχερستهμένη κάπως ἀπὸ τὴ στάση του αὐτῆς, θέλησε νὰ τὸν ξυπνήσῃ λιγάκι.

Τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τοῦ εἶπε.

— Φαίνεσαι λυπημένος σήμερα.

«Εκεῖνος ἀνατρίχιασε, ἀκούγοντας τὸν ἥχο τῆς βραχνιασμένης ἐκείνης φωνῆς καὶ κοίταξε κατὰματα τὴν Ἀγκάφια.

Μέσα στὴ χρυσωπὴ σκιά τοῦ σούρουπου, τ' ὁμορφὸ κουρασμένο πρόσωπό της θαρρεῖς κι' ἔπεργε καινούργια ἔκφραση, πού συγκλόνιζε τὴν ψυχὴ τοῦ στρατιώτη.

Τὰ μάτια ἦτανε πὺς μεγάλα, τὸ στόμα γεμάτο περισσότερο μυστήριο. «Ο Γερεμέι ξέσπασε σ' ἕνα σύντομο γέλιο.

«Ἡ νάρκη, πού ὕστερα ἀπὸ τὶς ἐκτελέσεις εἶχε ἀλυσσοδέσει τὴ σκέψη του

καί τό κορμί του, εξαφανίστηκε.
Τοῦ φάνηκε πῶς ξανάβρισκε πάλι
τό ἀκατανίκητο θέλημα τῆς γυναί-
κας ἐκείνης.

Μέ μιάν ἀπότομη κίνηση, ἐκεῖ μέσα
στό δρόμο, στό σκοτάδι, τήν ἔρπαξε
καί τήν ἔσφιξε μιά στιγμὴ στήν ἀγ-
καλιά του, μέ ὅση βιαιότητα θά μετα-
χειριζόταν ἂν εἶχε σκοπὸ νὰ τή δέιρει.
Ύστερα, περισσότερο παραζαλι-
σμένος, ἀπόμεινε ἀκίνητος πάνω στο
πεζοδρόμιο, ἀνασαίνοντας μέ δυσκο-
λία.

Ἡ ἀνάσα του ἔπεφτε πάνω στο πρό-
σωπο τῆς Ἀγκάφια καί μουρμούρισε.

— «Εἰ Μά σὺ μυρίζεις πιότᾶ, Γερεμέι!
Τότε θυμήθηκε, ἀκαθόριστα, πῶς
ἐκεῖ κάτω, διὰν εἶχαν τελειώσει ὅλα
ὁ Τιμόθεος τὸν προσκάλεσε νὰ πιεῖ
βότκα μαζί του κι' εἶχε πιεῖ μέ τῇ
μπουκάλᾳ τὸ καυτὸ πιότᾶ, κυριεμμέ-
νος ὑπὸ τῇ δίψᾳ τοῦ σπέρτου καί τὸν
πόθο τῆς λησμονιάς.

Τὰ θυμήθηκε, μέ τὰ λόγια αὐτὰ τῆς
γυναίκας καί ἀποκρίθηκε μ' ἕνα γέλιο
ποὺ τρόμαζε τὴν Ἀγκάφια.

— «Ναί, ἀλήθεια, ἦπια πολὺ. Θάπρε-
πε μάλιστα νάμαι τύφλα μεθυσμένος
αὐτὴ τῇ στιγμῇ ὕστερα ἀπὸ τόσο
πιότᾶ.

Τὴν κοίταξε καθὼς ἐκείνη εἶχε τὰ
δειλὰ μάτια τῆς καρφωμένα ἀπάνω
τοῦ γεμάτου ζήλειᾳ καί πόθο γιὰ λίγη
βότκα.

«Ἐνα ξαφνικὸ πάθος, πλημμύρισε
τότε τὴν καρδιά του.

Νὰ εὐχαριστήσῃ τὴ δυστυχισμένη
κείνη γυναῖκα, νὰ τὴν περιποιηθεῖ νὰ
φροντίσῃ γι' αὐτήν, νὰ τὴν εὐχαρι-

στήσῃ.

«Ύστερ' ἀπὸ τὸ ἀπαίσιο φονικὸ τοῦ
ἔργο, ἐνοιώθη, σκοτεινὰ τὰ τρίψα-
θα τῆς ψυχῆς του, τὴν ἀνάγκη, νὰ δει-
ξῇ κάποια καλωσύνη, νὰ χαρίσῃ λίγη
χαρὰ, ἔστω καί σ' ἐκείνη τῇ γυναίκα
τοῦ δρόμου.

Ἡ συγκίνησή του αὐτὴ ἡ ξαφνικὴ
ἐναλλαγὴ τῶν αἰσθημάτων, μέσα στὴ
χωριάτικη καρδιά του ἔγινε τόσο ἀ-
πότομα καί τόσο συγκλονιστικά, ποὺ
τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα.

Πῆρε τὸ χέρι τῆς Ἀγκάφια, τὸ σφι-
ξε δυνατὰ, σχεδὸν τὴν πόνεσε θέλον-
τας νὰ τῆς φανερώσῃ τὴν τρυφερότη-
τα καί τὴν συμπόνια του, καί μ' ἕνα
δειλὸ ὥχρὸ χαμόγελο τῆς πρότεινε:

— «Θέλεις μοῦ φαίνεται, καὶ σὺ, μι-
κρούλα μου, νὰ πιεῖς λίγη βότκα ἔ;
Δὲν φαντάζομαι νὰ πίνεις καί πολὺ
συχνά, δυστυχισμένη.

«Ἐχω λεφτά, κι' ἂν ξέρεις κανένα
μέρος, ποὺ νὰ μπορέσωμε νὰ βροῦμε
πιότᾶ, μὴ φοβᾶσαι πέσμου το, ν' ἀγο-
ράσωμε.

Μιά φευγαλέα, μισοτρομαγμένη,
ἀλλὰ καί γεμάτη λαχτάρα λάμψη, πέ-
ρασε μέσ' ἀπὸ τὰ μάτια τῆς δυστυχι-
σμένης ἐκείνης.

Κοίταξε τ' ἀπλὰ καί χοντρά χαρ-
κτηριστικὰ τοῦ στρατιώτη, τὰ ὕγρα
μάτια του τὸ σαγόνι του ποὺ ἔτρεμε
ἐλαφρά.

— «Δὲ θά μὲ προδώσεις ἐσύ, τοῦ εἶπε
μέ δειλιά, ξέρω πῶς δὲν θέλεις τὸ κα-
κό μου. Ἐλα θά σὲ πάω κεῖ, ποὺ
πρέπει.

Τὸ σούρουπο ἄρχισε νὰ πέφτει μολυ-
βένιο.

Οἱ ἱσκιὸι πύκνωναν τριγύρω τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V.

Οταν, ὕστερα ἀπὸ λίγο, μπήκανε
μέσα στο δωμάτιο, ἡ Ἀγκάφια
ἀναψε ἕνα κερί.

Ἡ τρεμουλιαστὴ ἀδύνατη
φλόγα, φώτισε τὸ παλὸ, κουρασμένο,
σιδερένιο κρεβάτι, τὸν καναπέ μέ τὸ
ξεθωριασμένο ἀπὸ τὴν πολυκαιρία ὕ-
φασμα, γεμάτο λεκέδες καί μπαλώμα-
τα, ἕνα γούνινο περιλαίμιο, ὀλοκαί-
νουριο, δῶρο ποῖδς ξέρεῖ ποιοανοῦ ἰσχυ-
ροῦ φίλου μιᾶς ὥρας, ριγμένο κι' αὐ-
τὸ μαζί μέ κάτι σκισμένες πετσέτες
πάνω σ' ἐμὴ κούτσῃ καρέκλα.

Οἱ σκιὲς τῶν πραγμάτων χοροπηδοῦ-
σανε τρεμουλιαστὰς κατὰ τὶς κινήσεις
ποῦκανε ἡ χλωμὴ φλόγα τοῦ κεριοῦ,
πάνω στοὺς τοίχους μέ τὰ ξεφλουδι-
σμένα τοιχοχάρτα.

Ὁ Γερεμέι, ἀφοῦ ἀκούμπησε τὴ

μπουκάλᾳ, ποὺ κρατοῦσε πάνω στο
τραπέζι, δὲν τολμοῦσε νὰ καθῇσει.

Μιά μεγάλη δειλία κυρίευε τὴν καρ-
διά του στο κατῶφλι τοῦ ταπεινοῦ πα-
ράδεισου, ποὺ τόσο λαχτάρισε καί τό-
σο ἀκριβὰ εἶχε πληρώσει.

Δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ, πῶς βρι-
σκότανε πραγματικὰ μέσα στο δωμά-
τιο τῆς Ἀγκάφια καί πῶς ἡ γυναῖκα
κείνη, ποὺ τόσο τὴν πόθησε, ἔζητανε τώ-
ρα στὴ διάθεσή του.

Ὅλη ἡ ἀπαίσια δουλειά του στο ὑ-
πόγειο ἀριθ. 7, τοῦ φαινότανε τώρα
λιγώτερο δύσκολη, λιγώτερο σοβαρὴ,
παρὰ τὰ λόγια ποὺ ἔπρεπε νὰ προφέ-
ρει, οἱ κινήσεις ποὺ ἔπρεπε νὰ κάνει
μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ φτωχοεπιπλωμένο
δωμάτιο,

«Ὡς κι' ἡ ἀπλότητα τῆς γυναίκας ἐ-

κείνης ἀποτελοῦσε ἕναν παραπάνω
φραγμὸ ἀνάμεσό τους.

Ἡ Ἀγκάφια, ὥστόσο, πῆρε δυὸ πο-
τήρια, τὰ ξέπλυνε μέσα στὸν κουβᾶ
μέ τὸ νερό, ποὺ εἶχε δίπλα στο κρεβ-
βάτι τῆς.

Καθεμιὰ ἀπὸ τὶς κινήσεις τῆς φαι-
νότανε σὰν ν' ἀπομάκρυνε ἀκόμη πε-
ρισσότερο τὸν στρατιώτη ἀπὸ κοντὰ
τῆς.

Ἐπιτέλους ἀφέθηκε νὰ πέσει πάνω
στὸν καναπέ, γέμισε τὰ ποτήρια καί
κάλεσε μέ μιὰ κίνηση τὸν Γερεμέι νὰ
πιεῖ.

Ὁ βοηθὸς τοῦ δήμιου, κατέβασε μο-
νορουφί τὴ βότκα, γιὰ νὰ νοιώσῃ καλ-
λότερα τὸ δυνατό κάψιμο νὰ κυλάει
μέσ' ἀπὸ τὸ στόμα του.

Ἐκείνη, ἔπινε μέ ἀργὰς γουλιές, ἀ-
πολαμβάνοντας μέ μισόκλειστα
πρασινωπά τῆς μάτια, τὴν κόρη γου-
λιά τοῦ πιότου, ποὺ τόσο εἶχε ποθη-
σεῖ.

— Καλὴ εἶναι ἔ; ρώτησε ἡ γυναῖκα
εὐχαριστήτικα καί κοιτάζοντας τὴ γε-
μάτη σχεδὸν μπουκάλᾳ μπροστὰ τῆς.
Πληρώνει κανεὶς ἀκριβὰ, βέβαια, ἀλλὰ
τουλάχιστο σοὺ δίνουν καλὸ πρᾶμμα.
Ὁ Γερεμέι ἐπεκύρωσε τὰ λόγια
τῆς μέ μιὰ κίνηση τοῦ κεφαλιοῦ, μὴ
μπορῶντας ἀκόμα νὰ μιλήσῃ ἀπὸ τὴ
συγκίνηση καί τὴν ταραχὴ του.

Ἡ Ἀγκάφια ἦπια ἀκόμα μιὰ γουλιὰ
μέ ἀπόλαυση, γύρισε ὕστερα καί κοι-
τάξε τὸ φίλο τῆς κι' εἶδε τὰ μάτια
τοῦ γεμάτα τρυφερότητα, ἀγάπη ἴσως
νὰ παρακολουθοῦνε κάθε τῆς κίνηση.

Γιὰ πρώτη φορὰ φάνηκε στὰ χεῖλη
τῆς ἕνα πραγματικὸ χαμόγελο, ἕνα
χαμόγελο παιδιάτικο μικροῦ λαιμαρ-
γοῦ κοριτσιοῦ, μπροστὰ στὶς λιχου-
διές, ποὺ τοῦ χαρίζεῖ κάποιο ἀγάπη-
μένο του πρόσωπο.

— Ἐχεις μάτια γεμάτα καλωσύνη,
τοῦ εἶπε. Καὶ νάξερεις, πόσον καιρὸ
λαχταροῦσα νὰ βάλω στο στόμα μου
λίγη βότκα.

Ἡ φωνὴ τῆς, τὸ χαμόγελό τῆς προ-
πάντων ἀναστάτωσαν τὸν Γερεμέι.

Στενάζοντας μουρμούρισε ἀνάμεσα
στὰ δόντια του, κουνώντας τὸ ξουρισ-
μένο του κεφάλι:

— Μικρούλα μου, δυστυχισμένη μου.
Ἀγκάφια, κανέναν δὲν ἀγάπησα στὸν
κόσμο πιότερο ἀπὸ σένα.

Ἐκείνη ἀνασήκωσε ἡρεμα τὸ κεφάλι
σὰν νὰ τὴν περιμένε αὐτὴ τὴν ὁμολο-
γία.

Ἦπια ἕνα ποτηράκι ἀκόμα, μέ τὴν
ἴδια ἀπολαυστικὴ ἀργοπορία.

Ἀξάφνα μέ παραξενὴ κάπως εὐθυ-
μία, φώναξε:

— Τὰ ρούχα σου ἔχουν μιὰ μυρωδιά,
δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω γιατί μυρί-
ζουν ἔτσι.

Ὁ Γερεμέι ἔφερε κοντὰ στὴ μύτη
τοῦ ἑν' ἀπὸ τὰ μανίκια του καί τὸ ὁ-
φράνθηκε.

Τότε κοίμηθηκε: μύριζε σὰν τὸ ὑπό-
γειο ἀριθ. 7.

Μέ τὰ σαγόνια συσπασμένα, μπό-
ρεσε νὰ ἀποκριθῇ: «Δὲν εἶναι τίποτα.

Ὁ Γερεμέι ἦπια ἀκόμα μιὰ γουλιὰ
ἀπὸ τὸν πόθο ποὺ κόρωσε.

Ἡ γυναῖκα ἔβγαλε τὸ κορσάζο τῆς.
Μέσα στο ἀμυδρὸ φῶς τοῦ μοναδι-
κοῦ κεριοῦ, στὸ φτωχικὸ κείνο δωμά-
τιο, κοίταξε τὸ μισόγυμνο κορμί τῆς
Ἀγκάφια, χωρὶς νὰ ναι βέβαιος ἂν εἴ-
ναι ὑπνιστός ἢ ὄνειρεύεται.

Τίποτα δὲν ὕπνηξε πιά στὸν κόσμον
γι' αὐτὸν, ἔξω ἀπὸ κείνη τὴν γυναῖκα,
μιὰ γυναῖκα τοῦ δρόμου.
Τ' ἀστρά στίλιζαν ἀναρίθμητα, χρυ-
σὰ, πρασινωπά, γαλάζια, ὠχροκόκ-
κινα τὸν οὐρανὸ, διὰν ὁ Γερεμέι γυρ-
νοῦσε στὴν στρατιῶνα τοῦ μεθυσμένου
χωρὶς κι' ὁ ἴδιος νὰ ξέρεῖ ἀπὸ τί.

Ἀπὸ τὸ αἷμα ποὺ ἔχυσε;
Ἀπὸ τὸν πόθο ποὺ κόρωσε;

Ἡ ἀπὸ τὴν τρυφερότητα, τὴ θανά-
σιμα, θλίβερη, ποὺ ἔκλινε μέσα στὴν
καρδιά του, καθὼς συλλογιζότανε τὸ
παιδιάτικο χαμόγελο, ποὺ γιὰ μιὰ
στιγμὴ ἀντίκρουσε πάνω στὰ κακοβαμ-
μένα χεῖλη τῆς Ἀγκάφια;

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI.

Μέ τοὺς ἀγκῶνες πάνω στὰ γό-
νατα, τὸ πηγοῦνι μέσα στὰ
χέρια, ἕνα ἀποτολμάρὸ ἀνάμε-
σα στὰ σφιγμένα του δόντια,
ὁ Γερεμέι καθότανε πάνω στο μπάγ-
κο τοῦ ὑπογείου ἀριθ. 7.

Δυὸ πτώματα σκοτωμένων ἦτανε
ξαπλωμένα, ἀκίνητα χάμω, λίγο πα-

ρατέρα μέ μιὰ σύσπαστη ποὺ κι' ὁ
θάνατος ἀκόμα δὲν μπόρεσε νὰ τὴν
ἡρεμήσῃ.

Ἐνα ἄργὸ μουρμουρητὸ, μόλις εὐ-
διάκριτο ἀπ' τὸ ὑπερερεθισμένο αὐτὶ
του, γλυστρουσε σ' ὅλο τὸ μᾶκρος
τοῦ ὀκκινου λουκιῖο, καθὼς ἀργοκυ-
λοῦσε κεῖ μέσα τὸ ζεστὸ αἷμα, τῶν

δυο θυμάτων.

Ο Γερεμεί δεν συλλογιζότανε, δεν αισθανότανε τίποτα, ούτε σάλεινε από τη θέση του.

Εμοιαζε σαν καρφωμένος σε κείνον το γκρίζο τοίχο, που άκουμπούσε, βαρειά, τις πελώριες πλάτες του.

Μονάχα ή σιγή, ή άποκαρδιωτική μυρουδιά από το αίμα των δυο πεθαμένων, τον ανάγκαζε κάπου κάπου να ζαρώνει τα χοντρά, γεμάτα τρίχες, ρουθούνια της μύτης του.

Στο πρόσωπό του δεν υπήρχε άλλη έκφραση εκτός από μιά άποχαύνωση, μιά ψυχική νάρκωση, ύπομονητική και τραγική.

Η πόρτα άνοιξε μιά φορά ακόμη κι ένα ανθρώπινο πλάσμα σπρώχτηκε βάνουσα και μπήκε τρικλίζοντας μέσα στο ύπγειο.

Ο στρατιώτης δεν άλλαξε στάση. Μονάχα το χέρι του άπλωθηκε, προς το βαρύ περίστροφο, που ήτανε κεί κοντά του, πάνω στον μπάγκο.

Αλλά το χέρι του απόμεινε σαν κρεμασμένο και σαν άλυσσοδεμένο, γιατί ο Γερεμεί είχε κοιτάξει το καινούργιο θύμα, που έτρεμε κεί, σε λίγων βημάτων απόσταση, μπροστά του και τη χείλη του τρέμοντας μουρμούρι-σαν κιόλας αυτόματα ένα όνομα:

— Άγκάφια!

Δεν κατάλαβε μονομιάς τη φριχτή σημασία, που είχε ή ανάκαλυψη του. Είχε τόσο πολύ, με τέτοια ένταση συλλογιστεί τη νεαρή γυναίκα, που το μυαλό του, άργοκίνητο στις συγκινήσεις, και μουδιασμένο από τη νάρκη του φόνου, δεν κατόρθωνε να κατανοήσει όλη τη φρίκη, που είχε ή παρουσία της γυναίκας αυτής μέσα σε κείνο το μέρος.

Αλλά εκείνη τον άναγνώρισε άμέσως και, με μιά κραυγή τρόμου, τον έβγαλε από τη βαρειά δμίχλη, που σκέπαζε και κρατούσε άκίνητη τη σκέψη του.

— Άγκάφια! Ξανάπε ο Γερεμεί ξεχωρίζοντας μιά-μιά τις συλλαβές, Α—γκά—φια!..

Αυτή τη φορά είχε μισοσηκωθεί όρθιος, άφίνοντας να ξεφύγει από το στόμα του το τσιγάρο, που σβύσε τσιτρίζοντας μέσα στον ύγρο πολ-τό που ήτανε σκορπισμένος πάνω στο πάτωμα.

Σάν να έλευθερωνόντουσαν από έναν ύπνο δίχως όνειρο, οι αισθήσεις του, έρχόντουσαν τη στιγμή εκείνη, του, άπαφή με την άπαίσια άπότομα, σ' άπαφή με την άπαίσια άποκαρδιωτική πραγματικότητα.

κι' άκατανόμαστη πραγματικότητα.

— Μά πώς έπεσες εδώ μέσα; ούρ-

λιαξε βραχνά, με μισοπνιγμένη φωνή άνοίγοντας διάπλατα τα τρομαγμένα μάτια του ο δήμιος.

Κι' ή φωνή του έκλεινε πιά όλο τον τρόπο που το βαρύ μυαλό του δεν κατόρθωνε ακόμη να ύπολογίσει.

Και τα μάτια του, που ως τη στιγμή εκείνη δεν έβλεπαν σε κάθε κατάδικο, που τουστελναν, παρά μιά συγκεχυμένη, άκαθόριστη μάζα όπου μονάχα ο σβέρκος ξεχώριζε για το χτύπημα του θανάτου, τα μάτια του, τυφλωμένα από το δυνατό φως του ήλεκτρικού, διέκριναν έπιτέλους, μπόρεσαν να μεταδώσουν στον έγκέφαλό του την εικόνα της Άγκάφια μέσα στο ύπγειο άριθ. 7

Ο γυναίκα, όπως όλοι οι κατάδικοι που τουστελναν φορούσε μονάχα ένα πουκάμισο.

Κι' από το πουκάμισο αυτό, πολύ άνοιχτο μπροστά, στο λαιμό και πίσω, στις πλάτες, ο Γερεμεί διέκρινε τη στρογγυλάδα των ώμων, τον καλοφτιαγμένο άσπρο λαιμό, τις άρμονικές γραμμές του στήθους,

Μάντευε όλόκληρο το κορμί της γυναίκας, κάτω από το χοντρό ύφασμα.

Το κορμί εκείνο, που τώρα παλλότανε σαν να τρόμαζε, προσμένοντας την άπαφή, τα φιλιά κάποιου τέρατος που παραμόνευε κάπου εκεί κοντά.

Και ρώτησε άλλη μιά φορά, αλλά πολύ σιγαλά τώρα.

— Τι έκανες για να κατασταλάξεις εδώ, δυστυχισμένη;

Όταν άναγνώρισε τον Γερεμεί, καθώς έρριξε μιά ματιά, πάνω στον δήμιο, που την περίμενε, ή Άγκάφια, μη μπορώντας να πιστέψει στα μάτια της, έκανε όσώτοσο πίσω, ως τον τοίχο, προβάλλοντας τα χέρια της από ένστικτο, σε μιάν άπελπισμένη κίνηση να ύπερασπιστεί τη ζωή της.

Είχε άφεθεί να την σύρουν ως το ύπγειο εκείνο μισολιγοθυμισμένη, δίχως αντίσταση, ακόμη και χωρίς φόβο.

Αλλά ο θάνατος έπρεπε νάχει ένα πρόσωπο δίχως όνομα, άγνωστο.

Ν' άποτελεί κι' αυτός μέρος του τρομερού κι' άκαταβλήτου οργανισμού που την έπιασε, την φυλάκισε, την κα-ταδίκασε, χωρίς να γνωρίζει κανένα από τους άμύλητους και σκυθρωπούς εκείνους ανθρώπους.

Αντικρύζοντας γνωστά χαρακτηριστικά, ένα πρόσωπο που ως χτες άκόμα, έλαμπε από χαρά και τρυφερότητα αντικρύζοντας τα μάτια του και το πρόσωπό του, μέσα στην αίθουσα

που θα γινότανε ή θανατική της εκτέλεση, ή άνάμνηση και προπάντων ο πόθος της ζωής της ξανάρθαν με όλη τη δύναμη του γερού και νεανικού κορμιού της.

Ενοιωσε τον τρόπο να παραλύει τα μέλη της.

Τότε έμπηξε την άπελπιστική κραυγή, που τράβηξε τον Γερεμεί μέσ' από την δμίχλη της σωματικής και ψυχικής του άναίσθησίας.

Η φωνή του στρωτιώτη, άργη, μονότονη, με τη χωριάτική της προφορά την καθυσέχασε λίγο.

Αποκαμωμένη, τρέμοντας δίχως καμιά δύναμη πιά στη θέλησή της το άποκρίθηκε ύποταχτικά:

— Βοηθούσα να κυκλοφορούνε κιβδηλα χαρτονομίσματα με πιάσανε με φυλακίσανε κι' έπειτα, άπόψε, ήρθαν και μουπανε να γδυθώ. Αυτό είναι.

— Αυτό είν' όλο; Όχι, πρέπει να ύπάρχει κάτι άλλο, ένα πράμα που δεν είναι όπως τα λές. Μίλα μη μου κρύβεις τίποτα, πέσου τα όλα.

— Σού τάειπα όλα, όπως τ' άκουσες. Δεν σού κρύβω τίποτες.

— Δεν γίνεται μίλα μου λοιπόν, μη φοβάσαι! Τι έχεις πιά να φοβηθείς δυστυχισμένη;

Εβρισκε την ιστορία πολύ άπλη.

Θάθελε περιπλοκές άνεξήγητες, άτέλειωτες κι' άκαθόριστες, μια πολύ μεγάλη διήγηση της τραγωδίας εκείνης, που να τουδινε καιρό να σκεφτεί.

Να κέρδιζε λίγη ώρα, να μη τέλειωναν όλα, έτσι σύντομα.

Ζητούσε μιά δικαιολογία, κάτι τελοσπάντων, που ν' άργοπορούσε λιγάκι, τη στιγμή, όπου ή μοίρα θα στυλωνότανε όρθια και φριχτή, άμειλικτη σαν τη βαρειά πόρτα του ύπγειου και διπλαμπαρωμένη σαν και κείνη.

Αλλά ή Άγκάφια ξανάειπε:

— Είν' όλα όπως σού τάειπα. Δεν έχει τίποτα άλλο, σού τ' όρκίζομαι, στο Χριστό.

Είχε φτάσει λοιπόν ή στιγμή, χωρίς καμιά διέξοδο.

Επρεπε να παραδοθούνε στη μοίρα.

Ο Γερεμεί έμπηξε έναν βαθύ και άγριο στεναγμό, σαν πληγωμένο άγρίμι, που νοιώθει δεμένα τα μέλη κι' είναι άνίσχυρο να χυμήξει, πάνω στον άνθρωπο, που το σκοτώνει.

— Μά τότε, τί πρέπει να κάνω γώ; Μά, τότε, πρέπει, έγώ, να σε σκοτώσω; Σε φέρανε δώ στο δικό μου το ύπγειο, πρέπει να σε άποτελειώσω. Άλλοιώς, θα με σκοτώσουνε μένα.

νε. Κι' έπειτα, με πλερώνουνε γι' αυτή τη δουλειά.

Ενας καρχασμός τρελλού άνοιξε άπαίσια το στόμα του κι' ή Άγκάφια είδε άφρους στις άκρες των χειλιών του.

Μέσα στο άπλοϊκό μυαλό του, ο Γερεμεί, τώρα μόλις καταλάβαινε, κι' ύστερα από τη φράση που τυχαία πρόφερε, την τερατώδη, τη φριχτή κι' άπελπιστική στροφή της τυχής.

Αυτός σκότωνε για την Άγκάφια, μετρούσε τα θύματά του με τα φιλιά, που θα του επέτρεπαν ν' αγοράσει τα γουρέλια τους, από τη μυριοπόθητη κείνη γυναίκα.

Και να που τώρα ήταν ύποχρεωμένος να την σκοτώσει αυτήν, την ίδια.

Για μιά στιγμή, το φάνηκε πως έβλεπε το κακομοιριασμένο το φουστάνι της Άγκάφια μαζί με τ' άλλα παληόρουχα των σκοτωμένων που θάβονταν στο μερτικό του κείνο το βράδυ.

Κι' αυτό το δράμα τον συγκλόνησε τόσο βαθειά, τόσο άπότομα που, καθώς βημάτιζε νευρικά μέσα στο ύπγειο, τρικλίζε σαν μεθυσμένος και σκόνταφε πάνω σ' ένα πτώμα.

Μιά μανιασμένη βλαστήμια ξεφυγε από τ' άφρισμένα χείλη του και σκούνησε παρέκει με μια κλωτσιά της μπότας του τον σκοτωμένο, που κυλίστηκε βαρύς πάνω στο ύγρο από αίματα χώμα.

Η μυρουδιά από το φρέσκο ακόμη αίμα, ανέβηκε δυνατώτερη καθώς ξεφυγε ένα στενό κομα από την πληγή, που είχε στο σβέρκο ο πεθαμένος εκείνος κι' ή Άγκάφια μουρμούρισε, άθελά της, καθώς της ήρθε μιά συγκεχυμένη άνάμνηση στο μυαλό:

— Αυτή ήτανε λοιπόν ή παράξενη μπόχα που είχαν τις προάλλες τα ρούχα σου; Ήταν από δώ μέσα.

Ο Γερεμεί, συντριμμένος από τον καύμό, που σπάρανε τα σπλάχνα του, χωρίς να μπορεί κι' ο ίδιος να καθορίσει τι αισθανότανε τη φριχτή εκείνη στιγμή καθώς δεν μπορούσε να ξεχωρίσει στο μυαλό του τον οίκτο από κάτι άλλο που θαρούσε πως τον έκαιγε σύγκορπο, θάρρεψε πως αντίκρισε σ' αυτά τα λόγια την άηδία που προκαλούσε στη γυναίκα εκείνη.

Αυτή ή σκέψη έφερε στην ψυχή του μιάν άπελπιστική λύσσα.

Σάν τρελλός την άρπαξε από τους ώμους και, κοιτάζοντας την άγριέμενη μέσα σ' άτονα μάτια της, μούγκρισε τρέμοντας:

— Ά! Δεν σού άρέσω λοιπόν, Άγκάφια! Με συχαίνεσαι; Ά! ή μυρουδιά

του πετσιοῦ μου σοῦ φέρνει ἀναγούλα! Καταραμένη! Γιά σένανε βρωμοκοπάει αἷμα καί σαπίλα τὸ πετσί μου, γιά σένα ἔχω σπᾶσει τὰ κεφάλια αὐτῶν ἐδῶ, πού βλέπεις χάμω πεθαμένους κοντά στο ἀλλάκι, καί σέ πολλούς ἄλλους ἀκόμη.

»Δὲν σκοτιζόμουν ἐγὼ γιά τὰ λεφτά πρὶν σέ γνωρίσω, οὔτε καί μοῦ χρειάζοντουσαν διόλου, ἤθελα μονάχα νὰ γυρίσω στο χωριό μου, ἀλλὰ σὲ εἶδα σένα, κι' ἀπὸ τὴ στιγμή, πού σὲ ἀντίκρυσα, μοῦκανε μάγια, στρίγκλα καί σένανε δὲν μπορεῖ νὰ σ' ἔχει νένεας δίχως λεφτά.

Τῆς ἔδωσε μιὰ σπρωξιά.
"Ὑστερα ὅμως τὴν ξανάρπαξε κι' ἐξακολούθησε.

Τὴν πρώτη φορά, πού ἦρθα κοντά σου καί σοῦ μίλησα μὲ κορροῖδες κατὰ πρόσωπο, ἔφυγες, δὲν σκέφτηκες νάρθεις μαζί μου.

Τότε λοιπόν, γιά νὰ σὲ σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου, δὲν ξέρω καί γὼ τί ἔχουν ἱκανὸς νὰ κάνω.

Καί κόλασα τὴν ψυχὴ μου καί κατὰ τὰς τρεῖς τὴν ζωὴν μου ὁλόκληρη, ὅλα αὐτὰ ἐξ αἰτίας σου.

Καί τώρα σοῦ φέρνω ἀηδία, ἐπὶ καταραμένη! Τρεῖς φορές καταραμένη! Ὁ Θεὸς τὰ βλέπει ὅλα ἀπὸ κεῖ πάνω, ψηλά καί ξέρει καλά, πὼς δὲν φταίω γὼ σὲ τίποτα, ξέρει πὼς δὲν θὰ δεχόμουν ποτέ, πρὶν σέ γνωρίσω νὰ κάνω τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δήμιου. Ἐσένα ὅμως, θὰ σοῦ τὸ πλερώσει τὸ κακὸ πού μοῦκανε.

Μιὰ κρυγὴ τρελλῆς, σάν οὐρλιασμα ἀγριμοῦ λαβωμένου, ἔφυγε ἀπὸ τὰ γυνᾶ, παγωμένα στήθια τῆς γυναίκα, πού, κάτω ἀπὸ τὰ φλογισμένα μάτια καί τίς σιριγγιές τοῦ στρατιώτη, ἔβλεπε πραγματικά τὴν κόλαση ν' ἀνοίγεται μπροστά της νὰ τὴν καταπιεῖ.

—Σὼπα λοιπόν, δολοφόνε. Σκότωσέ με, μὰ μὴ μὲ βασανίζεις πρὶν μ' ἀποτελειώσεις. Ἀχ. Ἀχ, μὴ μὲ κοιτάξεις ἔτσι. Δὲν μπορῶ πιά, σκότωσέ με νὰ τελειώσω, νὰ μὴν ὑποφέρω πιά, σκότωσέ με σὲ ἱκετεύω.

Οἱ τοῖχοι καί τὸ πάτωμα τοῦ ὑπογείου, χοροπηδούσανε μπροστά στὰ κοκκινισμένα μάτια τοῦ Γερεμεί.

Ἡ Ἀγκάφια, τὰ δύο πτώματα, οἱ τοῖχοι, τὸ ἀλλάκι ὅπου κυλούσε ἀκόμα ἀργά—ἀργά, τὸ αἷμα, ἀνακατωνόντουσαν ὅλα μαζί, μέσα σὲ γραμμὲς ἐφιαλτικές, καμπύλες, σπασμένες, τρελλές, κόκκινες κατακόκκινες.

Εἶχε τὴν ἐντύπωση πὼς τὸ κορμὶ του χανότανε μέσα στο φριχτὸ κι' ἀπερίγ-

ραπτο ἐκεῖνο στροβίλισμα τοῦ σπαραγμοῦ τῆς καρδιάς του, ὁλόκληρης τῆς ὑπαρξέας του.

Γιά μιὰ στιγμή, μέσ' ἀπὸ τὸ σαστισμένο του μυαλὸ πέρασε ἡ σκέψη, μήπως κοιμότανε κι' ὅλ' αὐτὰ ἦταν ἕνα κακὸ ὄνειρο, ὅπως τότε πού ἀρρώστησε μικρὸς, στο χωριό του ἀπὸ θερμὲς κι' ἔβλεπε στὸν ὕπνο του νὰ τὸν κυνηγᾶνε τὰ θερία, δίχως αὐτὸς νὰ χεῖ τὴ δύναμη οὔτε νὰ σηκώσει τὸ πόδι του ἀπὸ χάμω, γιά νὰ τρέξει, νὰ σωθεῖ.

Μὰ ὄχι !

Δὲν ἦταν ὄνειρο :

Ἡ Ἀγκάφια ἦταν ἐκεῖ, μπροστά του, τὸν κοίταζε, τοῦ μιλοῦσε, ζωντανὴ ἀκόμα, ἀλλὰ γιά πόσες στιγμὲς ἀκόμα ζωντανή :

Ἐνοίωσε μέσα στὴν ψυχὴ του πίκρα, λῦσσα κι' ἀπόγνωση σ' ἕνα δαιμονισμένο ἀνακάτωμα.

Καί τὸ κορύφωμα τῆς τρέλλας, πού κυρίευε τὸ μυαλὸ του ἦταν οἱ φωνὲς τῆς γυναίκας ἐκείνης, πού τοῦ ἔσκιζαν τ' αὐτιά, μὰ καί τὴν καρδιά του καί κείν' ἡ μπόχα, κείνη ἡ φοβερὴ μυρουδιά σὸν χασαπιδό.

Ἀρπάξε τὸ περιστροφὸ τοῦ ζεστοῦ ἀκόμη ἀπὸ τοὺς προηγούμενους φόνους καί τ' ἀκούμπησε στο λαιμὸ τῆς Ἀγκάφια πού κλεισε τὰ μάτια.

Δὲν ἀκούστηκε πυροβολισμός.

Γιατὶ πάνω στὸν ἀριστερὸ ὦμο τῆς γυναίκας, ὁ Γερεμεί, κοίταζε μιὰν ἑλῆ, πού κι' ἄλλοτε, κάποιο βράδυ, ἕνα μοναδικὸ κι' ἀξέχαστο στὴν ἀδεια κι' ἀχαρὴ ζωὴ του, τὴν εἶχε ξαναεἰδεῖ κι' ἔτσι, ξαφνικά, ἐνοίωσε, πὼς δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ σκοτώσει..

Ἦτανε, τώρα, πὺδ ἀδύνατος ἀπὸ τὸ παιδάκι πού κλαίει, πὺδ ἀξιοθρήνητος ἀπὸ τὸ σκυλὶ πού ψυχομαχάει.

Κι' αὐτὴ ἡ ἀπόγνωση, δὲν τοῦ ἐρχότανε μονάχα γιὰτὶ εἶχε κεί, μπροστά του τὴν Ἀγκάφια κι' ἔπρεπε νὰ τὴν θανατώσει ὁ ἴδιος, ἀλλ' ἀπὸ ἕνα συναισθημα βαθύτερο, πὺδ μεγάλο καί πὺδ ἀποπνιχτικὸ.

Γιά πρώτη φορά, ἀπὸ τὴ μέρα, πού σκότωνε ἀνθρώπους, ὁ Γερεμεί, κατάλαβε τὴ σημασία τοῦ ἔργου τοῦ δήμιου.

Ὡς τότε, τὰ θύματα δὲν ἦσαν γι' αὐτὸν παρὰ πράγματα ἀδιάφορα, σάν τοὺς στόχους ὅπου τοῦδεῖξαν κάποτε πὼς νὰ πυροβολεῖ κανονικά.

Τώρα ὅμως, ὕστερα ἀπὸ τὴ βαθειὰ συγκίνηση, πού κράτησε ἀκίνητο τὸ χέρι του, δίχως νὰ βρῶκε τὴ λίγη δύναμη, πού χρειαζότανε, γιά νὰ πιέσει τὴ σκανδάλη, ἐνοίωσε νὰ συνταράξει

ὁλόκληρη τὴν ὑπαρξὴ του μιὰ ξαφνικὴ καί βαθειὰ ἀναστάτωση καί κατάλαβε τὸ καθεὶ πού πάλλεται κι' ἀνατριχιάζει καί μουρμουρίζει μέσα στὴν στερνὴ πνοὴ τοῦ κατὰδικου :

Κατάλαβε πὼς κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ σηκώσει τὸ χέρι του γιά ν' ἀφαιρέσει μιὰν ἀνθρώπινη ζωὴ.

Ἡ ἱκεσία τοῦ συντρόφου του, τοῦ Στέφανου, ἀντήχησε πάλι σι' αὐτιά του καί στο λαχανιασμένο του στόμα ἀνέβηκαν οἱ προσευχὲς τῆς μετάνοιας ἀπόμακρη, θαμπή, ἀντανάκλαση ἀπὸ τὰ κηρύγματα τοῦ γέρο—παπᾶ πού, παιδάκι ἀκόμα, εἶχε ἀκούσει μέσα στὴν μικρὴ ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ του.

—Στέφανε, εἶχες δίκιο, στέναξε. Εἶμαι χαμένος καί θὰ παρουσιασθῶ μπροστά στὴν κρίση τοῦ Κυρίου, πὺδ δυστυχισμένος ἀπὸ κείνους πού τκότωσα. Σκότωσα γιά νὰ πλερωθῶ κι' ἀπὸ τὸν πόθο, πού μοῦ ἀναψν πονηρὰ αἰσθήματα. Σκότωσα ὅπως ὁ χασάπης χτυπάει τὸ βῆδι. «Ὁ Γερεμεί μὲ τὰ κόκκινα χέρια,» αὐτὸ θάνα ἀπὸ δῶ καί μπρὸς τ' ὄνομά μου καί σ' αὐτὴ τὴν ζωὴ καί στὴν αἰωνιότητα.

Γονάτισε πάνω στο γλυστερὸ ἀπὸ τὰ αἵματα χῶμα.

—Συχώρεσέ με Θεέ μου, φώναξε ὑψώνοντας τρεμάμενα, ψηλά τὰ χέρια του. Καί σένα, Ἀγκαφιούσκα, σὲ εὐχαριστῶ. Σ' εὐχαριστῶ, μικρούλα μου

σ' εὐχαριστῶ δυστυχισμένο πλάσμα, γιά τὴ χαρὰ, πού μοῦδωσες καί πὺδ ἀκόμα γιά τὸ φῶς, πού ἦρθες ἐδῶ μέσα κι' ἔφερες ὡς ἐμένα, τὸ φῶς πού μούφερες καί φωτίσες τὸ ἔγκλημά μου.

Ἡ Ἀγκάφια τὸν ἀκούγε ἀνασηκωνοντας τὸ κεφάλι, ὅπως συνήθιζε πάντα.

Δὲν ἤξερε πιά, ἂν ἦταν ζωντανὴ ἢ πεθαμένη, ἀλλὰ μέσα στὰ συντριμμένα νεῦρα, ἡ συρτὴ φωνὴ τοῦ στρατιώτη ἔχυνε μιὰ γλυκειά, μιὰν ἀπαλὴ ἡρεμία.

Τὰ μεγάλα τῆς πρασινωπά μάτια, δὲν ξεκολλοῦσαν ἀπάνω ἀπὸ τὸν Γερεμεί, γεμάτα ἀπορία καί τρυφερότητα μαζί, μὲ μιὰν ἔκφραση ἐξαυλωμένη εὐτυχίας, πού εἶν' ἀδύνατο νὰ περιγραφεῖ.

Σάν ὄνειροπαρμένη, σάν νὰ μὴ καταλάβαινε οὔτε κι' ἡ ἴδια τὸ νόημα τῶν λόγων τῆς, εἶπε μὲ σιγαλὴ καί ἡρεμὴ φωνή :

—Μὰ ἐσύ... μ' ἀγαπᾶς λοιπόν, Γερεμεί ; Μοῦ μιλάς τόσο γλυκά...

Τότε, μπροστά στὴ γυμνὴ σχεδὸν γυναικᾶ ἐκείνη, μὲ τ' ἀναμαλλιασμένο κεφάλι, μέσα στο ὑπόγειο, πού μύριζε τὸ θάνατο καί τὸ αἷμα κι' ὅπου κυλιόντουσαν τὰ πτώματα, ὁ στρατιώτης ἀκούσε νᾶρχωνται πάλι σι' αὐτιά του ὅλα τὰ λόγια τῆς ἀγάπης, ὅπως τ' ἀκούσε κάποτε στοὺς παληοὺς ρωσικοὺς θρύλλους.

Ὅλα τὰ χαδιάρικα, ἀπαλὰ λόγια, πού ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ, ἔρριξε στὰ παραμύθια καί στὰ τραγούδια, ὅλα ὅσα οἱ ἀπέραντες γόνιμες στέπες, τὰ

μεγάλὰ ποτάμια μὲ τ' ἀργὰ κύματα τὰ δάση ποῦναι γεμάτα ὄνειρα, ὑπαγόρεψαν αἰῶνες ὁλόκληρους στοὺς καλόκαρδους χωριάτες μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά καί τὰ γαλανὰ, σάν τὸν ἀνοιξιᾶτι-

κον οὐρανὸ, μάτια.

Σάν πέταγμα χαρούμενου πσιλιοῦ, κύκλωσαν ἀπαλὰ, μὲ τίς μεταξένιες τοὺς χαδιώτικες φτερούγες τὸν Γερε-

μέι και λίκνισαν την Άγκάφια, που τότε μονάχα θυμήθηκε πως όταν οι στρατιώτες, φέρνοντας έναν άλλο κατάδικο, άνοιξαν πάλι την πόρτα, είδαν τον

δήμιο γονατισμένο μπροστά σε μία γυναίκα, που του χάιδευε απαλά τα μαλλιά, ενώ εκείνος της ψυθίριζε ακαθόριστες και συγκεχυμένες εξομολογήσεις.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΦΟΝΙΣΣΑ ΚΑΙ Η ΚΟΥΚΛΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.

Η Λενοτσκα, που διάβαζε σ' ένα ξεχαρβαλωμένο βιβλίο του Μάρκ Τουαίν τις ξεκαρδιστικές περιπέτειες του Τόμ Σώγιερ, δεν μπόρεσε να συγκρατήσει το δροσερό παιδιαστικό γέλιο της.

Άμέσως, όμως, γύρισε από την άλλη μεριά σαν να είχε κάνει μεγάλο σφάλμα:

Η αύστηρότητα του παληού σπιτιού, μεγάλο γραφείο, γυμνό από επιπλα, τα ψηλά παράθυρα δίχως κουρτίνες, από όπου έμπαινε μέσα ο ήλιος καφτός, θύμισαν στη μικρούλα, πως το γέλιο ήταν ένα πράγμα απαγορευμένο.

Νόμισε πως άκουσε τη βαρεία θλιβερή φωνή του Ίβαν Μιχαήλοβιτς, του πατέρα της, να της λέγει.

— Μην κάνεις τόσο θόρυβο, Λένα, δεν περνούμε πια μέρες χαράς.

Τα χείλη της μικρής πήραν μία λυπημένη έκφραση.

Ανασήκωσε τους ώμους με μία κίνηση, που φανέρωσε το ελαφρό τους σχήμα κάτω από το μπατιστένιο της φόρεμα και ξανάπιασε το διάβασμα του ξεσκισμένου βιβλίου της.

Ήταν ένα χλιαρό απόγευμα, όλο κουφόβραση, στο ρωσικό Τουρκεσταν.

Η πόλη του Τασκέν, κοιμώτανε κάτω από τον φλογισμένο ουρανό.

Μία κάψα, σαν από στόμα φούρνου, ανέβαινε από τον δρόμο, όπου η σκόνη σχημάτιζε παχύ στρώμα, απαλό.

Καμήλες με μάτια μελαγχολικά, άφοδ πέρασαν τις στέπες, διάβαιναν τώρα μπροστά από την έκκλησία των ορθοδόξων, με τα ολόλαμπρα καμπαναριά και μπροστά από τα τζαμιά, που οι υπερύψηλοι σουβλεροί μιναρέδες τους, δείχνανε τον ουρανό στους πιστούς.

Μία χοντρή μύγα γέμιζε το δωμάτιο με το μονότονο κι' έκνευριστικό βόμβισμά της, τόσο που νόμιζε κανείς πως βρίσκονταν παντού, σε κάθε γωνιά την ίδια στιγμή.

Η Λενοτσκα άρχισε να παρακολουθεί το πέταγμά της. Μικρή βουλίσσα μαυριδερή και γιαλιστερή μαζί, η μύγα περνούσε σαν σφαίρα κοντά από τ' αυτιά του κοριτσιού, χτυπούσε δυνατά πάνω στους τοίχους και ξαναριχνότανε στο δωμάτιο μ' ένα δυνατότερο βόμβισμα. Λές κι' ήταν ένα παράξενο παιγνίδι, μία στάλα από τον ήλιο κι' από τη γη ανακατωμένη, μία τρελλή σταγόνα χαράς, μέσα στο θλιβερό εκείνο δωμάτιο.

Το μεταλλικό τραγουδι του εντόμου έχυνε μία ελαφρή νάρκωση μέσα στο κορμί του κοριτσιού.

Η μικρούλα έκλεισε τα μάτια της και χωρίς καμιά κίνηση, κουρασμένη κι' αποκαμωμένη από τη ζέστη, με τα κοντά μαλλιά της, που της σκίαζαν το μέτωπο, ζήλεψε, μέσα στην παιδιαστική καρδιά της την τύχη της μύγας εκείνης.

— Είσαι χαρούμενη, έσύ, σκέφτηκε, μπορείς να κάνεις ό,τι θέλεις. Δεν είσαι υποχρεωμένη να κουβαλάς απ' το πηγάδι τους βαρειούς κουβάδες με το νερό στο σπίτι, πρωί βράδυ. Τρως εύκολα, δεν πηγαίνεις στο σχολείο.

Και σιγά-σιγά, η Λενοτσκα φαντάστηκε πως ήτανε κι' αυτή ελεύθερη και άερινη, πως δεν υπήρχαν πια οι καθημερινές δουλιές του σπιτιού, πως δεν είχε παρά να πετάξει λιγάκι ελαφρά, να μπει μέσα στο σπίτι, να βγει πάλι έξω, όταν της άρήσει και να τραγουδάει βλέποντας τον ήλιο.

Σερνάμενα βήματα, άκούστηκαν να πλησιάζουν στην πόρτα κι' ένας χοντρός βήχας διέκοψε αυτή την όνειροπόληση.

Η μικρή σηκώθηκε δρθια, ακριβώς τη στιγμή, που παρουσιάστηκε στο κατώφλι του δωματίου ένας άνθρωπος ψηλός, αδύνατος, ελαφρά σκυφτός.

Ήταν ο πατέρας της.

Δυο μεγάλες πτυχές τσάκιζαν το στόμα του κι' έδιναν στα χείλη του μία θλιβερή έκφραση.

Είχε πρόσωπο αύστηρό, μάτια γαλανά ανοιχτά, που έμοιαζαν σαν τυ-

φλά κάτω από τα πυκνά μαύρα του φρύδια.

Τα κοντά γένεια του σκέπαζαν το πηγούνι.

Σε όλο του το κορμί υπήρχε μία λεπτότητα, αλλά και κάποια αστάθεια μαζί, κάτι κακοφτιαγμένο, απροσάρμοστο, που δεν μπορεί να καθοριστεί με λέξεις, αλλά που υπήρχε σε κείνον τόν άνθρωπο, κι' έκανε εντύπωση σ' όσους τον αντίκρυζαν.

Φίλησε την κορούλα του στο μέτωπο.

Η μικρή, νοιώθοντας τον ιδρώτα, που μούσκευε το μέτωπο του πατέρα της, όπισθοχώρησε.

— Είστε κουρασμένος, μπαμπά; ρώτησε.

Ο Ίβαν Μιχαήλοβιτς, έδειξε με μία χειρονομία πόσο μάταιη ήταν αυτή η ερώτηση κι' αφέθηκε να πέσει σε μία πολυθρόνα.

Τέντωσε τα μακρυνά του πόδια, ακούμπησε πάνω στα γόνατα τ' αδύνατα χέρια του, που σιγότρεμαν, μουντζουρωμένα από μελάνη, και, με τα χείλη μισανοιγμένα απόμεινε ακίνητος.

Είχε τόσο αποκαμωμένο ύφος, που η μικρούλα ανησύχησε και του είπε:

— Θέλετε λιγάκι νερό;

— Ναί, δόσμου!

Έκείνη, πήγε να πάρει απ' την κουζίνα ένα ποτήρι, το γέμισε και του το έφερε.

Ο Ίβαν Μιχαήλοβιτς, τόφερε με απληστία στα χείλη του, ύστερα όμως από την πρώτη γουλιά, είπε με αηδία:

— Είναι χλιαρό, δεν πίνεται.

— Ξέρετε πολύ καλά, μπαμπά, παρατήρησε με μεγάλη σοβαρότητα η μικρή, πως δεν μπορεί να είναι διαφορετικό. Πουλήσαμε την παγωνιέρα κι' ο πάγος σήμερα στοιχίζει εκατομμύρια.

Έκείνος χαμογέλασε θλιβερά και μουρμούρισε:

— Είσαι δώδεκα χρονών, δεν είν' έτσι παιδί μου;

— Ναί, μπαμπά.

— Δώδεκα χρονών και ξέρεις τόσα πράγματα.

Ένας απέραντος οίκτος, πλημμύρισε την ψυχή του ανθρώπου εκείνου, που συνήθως, ύστερ' απ' την κοπιαστική δουλειά του στα γραφεία των Σοβιέτ, που τον είχαν υπάλληλο, ξεχνούσε την κόρη του, για να βυθιστεί σε άκαθόριστες, συγκεχυμένες αναμνήσεις, να φέρει πάλι στο νοῦ του

την παλιά του ζωή του πλούσιου εγγενούς, ζωή ακόπιστη, άνετη, άδεια βέβαια, αλλά ευχάριστη, που την εκμηδένισε τώρα και την κατάστρεψε ο μπολσεβικισμός.

— Έλα στα γόνατά μου, αγαπημένη μου μικρή, είπε, αγκάλιασέ με.

Έκκληκτη από την απροσδόκητη αυτή τρυφερότητα, η Λένα υπάκουσε δειλά.

Γρήγορα, όμως, πάλι, ο Ίβαν Μιχαήλοβιτς ένοιωσε πως στενοχωριότανε.

Σε κάθε του αισθηματική εκδήλωση, σταματούσε από έναν παράξενο φόβο του γελοίου, μία ντροπή μπροστά στους ανθώπους αλλά και στον ίδιο τον έαυτό του, που δημιουργούσε γύρω του μία ατμόσφαιρα δυσφορίας και στενοχωρίας.

Κι' αυτόν τον φόβο τον ένοιωσε και μπροστά στην Λένα, του είχε καταντήσει άρρώστεια, από τότε που τον εγκατέλειψε η γυναίκα του αυτόν και την κορούλα του δυο χρονών.

Δεν ήξερε ο δυστυχισμένος πως έπρεπε να μιλήσει στην κόρη του. Τα δάχτυλά του ήτανε άδέξια να χαδέψουν το λεπτό εκείνο κοριτσάκι, του φαινότανε πως ό,τι και να της έλεγε δεν μπορούσε να είναι σωστό, να είναι εκείνο που πρέπει να πει ένας μπαμπάς, στην κορούλα του.

Η Λένα, καταλαβαίνοντας από ένστικτο αυτή τη στενοχώρια, κατέβηκε από τα γόνατα του πατέρα της.

Η ίδια στενοχώρια κυρίεψε έντονότερα την ψυχή του Ίβαν Μιχαήλοβιτς. Θα ήθελε να μπορούσε να έμβασθαι στην ψυχούλα του παιδιού του να το καθοδηγήσει, να το θερμάνει με τη στοργή του, κι' όλος αυτός ο πόθος, όλη του η αγάπη, που ήταν ωστόσο γεμάτη ελίκρινεια, αναλυώτανε σε κοινότατες φράσεις.

«Άλλη μία φορά σκέφτηκε πάλι.

«Δεν μπορώ να κάνω τίποτα τί δυστυχία.»

«Όσο προσπάθησε ν' αντιδράσει:

— Πήγες σήμερα στο σχολείο; ρώτησε.

Η Λενοτσκα αποκρίθηκε χωρίς να διστάσει.

— Ναί, όλη τη μέρα.

Από τον τρόπο, που χαμήλωσε το μέτωπό της, εκείνος κατάλαβε πως τούλεγε ψέμματα, αλλά δεν θέλησε να επιμείνει.

Μία απερίγραπτη κούραση τον κυρίεψε ολόκληρο.

Γιατί να την ρωτήσει;

Γιατί να δυσαρεστηθεί μαζί της, α-

φοῦ ποτέ σχεδόν δεν κατόρθωσε να

είναι φίλος της και τώρα, και στο υλικό μέρος ακόμη, δεν μπορούσε πια να κάνει τίποτα γι' αυτήν;

Κοίταζε την κορούλα του, το κοριτσάκι εκείνο, που γεννήθηκε απ' αυτόν και που ωστόσο ήτανε τόσο πολύ μακριά του.

Μπροστά σε κείνο το λεπτό, εύκνητο κορμί, στο σαρκώδες στόμα, που ήτανε όμοιο με το δικό του, απaráλλακτο, μπροστά σε κείνα τα γαλανά άθωα ματάκια, βαθεία όμως και ζωηρά, ο Ίβαν Μιχαήλοβιτς πόθησε να κλάψει από την μελογχολία και την ανησυχία που γέμιζαν την ψυχή του.

Ενοίωθε ότι όνειρα επικίνδυνα περνούσαν κάτω από το λείο κείνο μέτωπο και πρώτες όρέξεις βραδύνιζαν εκείνη την καρδιά, που δεν την ήξερε δόλου.

Ήθελε να στενάξει αλλά δεν ήξερε. Ένας παράξενος ήχος σαν ξύσιμο, βγήκε από τα στήθη του, αυτό ήταν όλο.

Σ' αυτό το μεταξύ, το κοριτσάκι τράβηξε στη μέση του δωματίου ένα τραπέζι από άσπρο ξύλο, κι έβαλε μέσα σ' ένα ραγισμένο πιάτο λίγα καλοκυδάρια.

Ο Ίβαν Μιχαήλοβιτς έβγαλε από την τσέπη του σακκακιού του ένα κομμάτι ψωμί μαύρο και σκληρό όπου φαινόταν κομμάτια από άχυρο.

Η Λένοτσα σήκωσε τα μάτια προς τον πατέρα της και κείνος νόμισε πως αντίκρυσε μέσα στο βλέμμα της ένα παράπονο.

Αυτό μονάχα μπόρεσα να πάρω, αφού περίμενα μια ώρα στη γραμμή, της είπε σαν να δικαιολογότανε, είναι ή χθεσινή μερίδα.

Εκείνη δεν άποκρίθηκε τίποτα και κάθισαν στο τραπέζι.

Ετρώγαν γρήγορα, σιωπηλά. Η ζέστη ήτανε τόσο, που η προσπάθειά τους να μασήσουν το ψωμί τους τους μούσκευε ιδρώτα.

Όταν καλοφάγανε και το τελευταίο ψίχουλο ένοιωθαν την πείνα επίμονη, όσο και πριν, μέσα στ' άδειανά τους στομάχια.

Πηγαίνω να πλύνω τα πιάτα είπε η Λένα. Είναι άπλυτα τρεις μέρες τώρα.

Άρχισε αυτή τη δουλειά στην κουζίνα.

Τίποτα δεν σιχαινότανε περισσότερο από το πλύσιμο των πιάτων.

Άγαπούσε από φυσικό της τα καθαρά, λεπτά και ωραία πράγματα κι' η καρδιά της σπάραζε όταν θυμότανε

τις μέρες της άφθονίας, που είχε ζήσει, χαϊδεμένη από τη δασκάλα της, που κανείς δεν την επέβλεπε, μ' έναν πατέρα που ποτέ της σχεδόν δεν τον αντίκριζε κι' ο οποίος εξαγόραζε, με άφθονα και διαλεχτά δώρα, την απουσία του από κοντά της, και την απόλυτη ξεγνοιασιά του γι' αυτήν.

Καταλάβαινε, όμως, η Λένα, πως η ζωή της δεν μπορούσε να περιοριστεί στα άπλυτα πιάτα και στ' άχαρα γεύματα με τον πατέρα της.

Ήξερε πως θα έρχότανε κάτι, ένα πράγμα μαγικό, να την ελευθερώσει, και το περίμενε με όλους τους παλμούς του νεανικού της πόθου, με όλη της την ύπαρξη.

Δεν είχε αποτελειώσει την εργασία της στην κουζίνα κι' από το διπλανό δωμάτιο, άκούστηκε κάπως πρόσχαρη ή φωνή του πατέρα της:

— Εσύ 'σαι Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς; Ποιά καλή τύχη σε φέρνει στο σπίτι μας;

Η Λένοτσα, έπλυνε με προσοχή τα χέρια της κι' έτρεξε στο μεγάλο δωμάτιο.

Λάτρευε τον Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς, τον φίλο του πατέρα της, έναν ήλιωμένο, λεπτό άνθρωπο, ξυρισμένο και καθαρό, με ύφος πρόσχαρο και γελαστό, καλοντυμένον, με καραμέλες πάντα στις τσέπες, ένα από τους καινούργιους φίλους του πατέρα της.

Ο Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς, καθώς είχε φίλους πιστούς σι' αμείωτο προχωρημένα στις νεωτερικές και επαναστατικές ιδέες κόμματα, η επανάσταση δεν τον πείραζε σχεδόν διόλου.

Ετσι τουλάχιστο έλεγε αυτός.

Κατόρθωσε, με την βοήθεια αυτών των φίλων του, να περισώσει μερικά λείψανα της μεγάλης περιουσίας του και εύρισκε τώρα, τον τρόπο, να τα πολλαπλασιάζει με μια μυστηριώδη ένεργητικότητα.

Και πραγματικά η ένεργητικότητά του αυτή φαινότανε μυστηριώδης γιατί ο πατέρας της Λένοτσας δεν μπορούσε να φαντασθεί πως ο νέος φίλος του χρημάτιζε βοηθός του διμηνού της Τσέκας και με τα λεφτά αυτά είχε ξεελιχθεί τώρα σε έμπορο.

Ο Ίβαν Μιχαήλοβιτς, έλεγε συχνά γι' αυτόν με κρυφή ζήλεια, όχι όμως και δίχως θαυμασμό:

— Θα καταντήσε κάποτε στα ύψη της Τσέκας, θα τον σκοτώσουν κι' αυτόν, όπως όλους τους κερδοσκόπους, για την ώρα, όμως, περνάει πολύ καλά.

Βλέποντας τη μικρούλα να μπαίνει ο Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς χαρογέλασε

Το υπόγειο αριθμός 7

και κάρφωσε παράξενα τα μάτια του πάνω στο λεπτό της στόμα.

— Καλησπέρα γλυκειά μου Λένα, επιτρέπεις να σε φιλήσω;

Της μιλούσε σαν να ήτανε μεγάλη δεσποινίς κι' οι τρόποι του συγκλόνιζαν πάντα το κοριτσάκι εκείνο.

Πρόσφερε το μέτωπό της στον ήλιωμένο φίλο του πατέρα της, ο οποίος παίζοντας ελαφρά με τα λεπτά μαλλιά της, άκούμπησε τα χείλη του.

Επειτα ο Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς, είπε πρόσχαρα στον Ίβαν Μιχαήλοβιτς.

— Λοιπόν, Βάνια, πως πάνε οι δουλειές σου;

— Θα ήθελα πολύ να ξέρω τι πράγμα ονομάζεις δουλειές μου. Έξακολουθώ να μουντζουρώνω τα χαρτιά και να φοβάμαι της πείνας. Αυτό είναι όλο. Συνηθίζει, όμως, κανείς με τον καιρό.

— Έλα, καυμένη, τώρα, μην παίρνεις αυτό το απελπισμένο ύφος! Όλα θα σιάξουν, αγαπητέ μου, όλα θα σιάξουν. Μήπως σου χρειάζονται λίγα χρήματα;

— Πως να μη μου χρειάζονται; Είπε ο Ίβαν Μιχαήλοβιτς, χωρίς όμως να δείξει και μεγάλη λαχτάρα ή στενοχώρια. Είσαι λοιπόν πλούσιος; — Τέλειωσα σήμερα μια καλή δουλίτσα. Ένα τσιγαράκι;

— Δόσμου, είπε ο Ίβαν Μιχαήλοβιτς, απλώνοντας το χέρι του με απληστία. Έχω δυο μέρες να καπνίσω.

Τα δάχτυλά του έτρεμαν όταν ο φίλος του του πρόσφερε τη σιγαροθήκη του κι' οι πρώτες ρουφιγιές του προξένησαν απερίγραπτη απόλαυση.

— Και σύ, Λένα; Ένα τσιγαράκι και σύ;

— Ω τι καλός που είστε, θείε Γερεμέι, φώναξε το μικρό κοριτσάκι. Και γυρνώντας στον πατέρα της ρώτησε:

— Μπαμπά, δεν πιστεύω να χεις αντίρρηση;

— Αφού αυτά σ'ας μαθαίνουν στο σχολείο σας, τώρα, μπορείτε να καπνίσετε. Μονάχα, πρόσθεσε με το κουρασμένο ύφος του, εσύ Γερεμέι κάνεις άσκηση να την διαφείρεις έτσι. Κάνεις άσκηση δηλαδή από ήθικης απόψεως γιατί, όσο για τ' αποτελέσματα, βέβαια, το τσιγάρο σου δεν θα την πολυτεριάξει.

Κουρασμένος από τη μακριά αυτή φράση πλησίασε στο παράθυρο. Η βραδυνη σκοτεινιά άρχισε να σκεπάζει την πόλη.

Εκλείσε τα μάτια του, για ν' απο-

λαύσει καλλίτερα το τσιγάρο του. Σ' αυτό το διάστημα, ο Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς κουβέντιαζε με την Λένοτσα.

Αυτός, ήξερε πολύ καλά να μιλεί με την μικρούλα μιλούσε μάλιστα πάρα πολύ καλά, με πολύ γλυκειά φωνή, ματιά γεμάτη χάδια και πολύ συγκρατημένες κινήσεις.

Αυτά όλα δυσαρεστούσαν πολύ τον Ίβαν Μιχαήλοβιτς κι' έφερναν στο πρόσωπό του έναν αγέρωχο μορφασμό.

Αλλά τι μπορούσε να κάνει.

Κι' όταν ο φίλος του τον ρώτησε: — Επιτρέπεις να πάρω την Λένα μια βολτίτσα με το άμαξι;

Τι μπορούσε ν' απαντήσει παρά: — Φυσικά. Αυτό θα την διασκεδάσει λιγάκι.

Κατόπιν, σαν να του είχε έλθει ξαφνικά η ιδέα, πρόσθεσε:

— Δεν μου λες Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς θα μπορούσες να μου αφήσεις μερικά τσιγάρα;

Η μικρούλα κι' ο ήλικιωμένος άνθρωπος βγήκαν έξω. Είχε βραδυάσει, γρήγορα.

Περπάτησαν στην αρχή σιωπηλά, άναπνέοντας απολαυστικά τον δροσερότερο αέρα που κυλούσε σαν κύμα μέσα στα στήθη τους.

Πέρασε έν' άμαξι.

Ο Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς είπε στον άμαξα:

— Πηγαίνε μας, όπου θέλεις και μη σε μέλλει για την πληρωμή.

Το άμαξι, κυλούσε μέσα στην πόλη. Οι μινιάρδες, γκρίλοι, ύφωνα τις κομψές σιλουέτες τους προς τα άστρα. Το φέγγος της σελήνης έλουζε με άσημένα κύματα τα φύλλα των δένδρων μες τους ανθόκηπους. Ρυακία σχεδόν ξερά, έλαμπαν ακόμη αδύνατα στη μέση των δρόμων.

Η ξερή φλόγωση, των νυκτών της ανατολής, έμπαινε μέσα στο κορμί της μικρούλας.

Μέσα από το ελαφρό της φορεμάκι ένοιωθε την κάψα εκείνη, που την ανησυχούσε και δεν την άφινε να χαρεί την απροσδόκητη ευχαρίστηση εκείνου του περιπάτου.

Ο Γερεμέι 'Αδριάνοβιτς, είχε βάλει το ένα του χέρι πάνω στον ώμο της, και την γλυκοχάιδευε αδιάκοπα.

Κάπου-κάπου ένα δάχτυλο γλυτρούσε στο νυμνόν δέρμα του λαιμού. Τότε η Λένα έκλεινε τα μάτια με

μιά παράξενη επιθυμία να βάλει τα γέλοια και τα κλάμματα μαζί.

“Αξαφνα εκείνος την ρώτησε :

— Για πέσμου, κοριτσάκι μου, θα ήθελες να φύγεις από εδώ ;

Τό ειπε αυτό με ύφος δλότελα ά-μέριμνο, αλλά και με κάποια δειλία. “Η έρώτηση, όμως, αυτή δέν προκάλεσε καμμία έκπληξη στην Λένα, γιατί ήτανε τόσο πολύ σύμφωνη με τις συχνές όνειροπολήσεις της.

— “Ω, ναι, θείε Γερεμέι, άποκρίθηκε.

“Εβαλε σ’ αυτά τα λόγια δύναμη, μιά θέληση, πού άπόρρησε ό ήλικιωμένος συνοδός της, και ψιθύρισε ένώ τό χέρι του σιγότρεμε πάνω στον ώμο του παιδιού.

— “Ακουσε λοιπόν, αγαπημένη μου Λένοτσα. Έγώ σ’ αγαπώ υπερβολικά πολύ περισσότερο άκόμα από όσο φαντάζεσαι. Λυπάμαι πολύ πού σέ βλέπω να δουλεύεις και να ζεις σ’ αυτή την κατάσταση. Έσένα σου χρειάζονται ώραία φορέματα, γλυκίσματα, λουλούδια. Τ’ αγαπάς αυτά τα πράγματα, ε ; για πέσμου τ’ αγαπάς.

— Τα παιχνίδια, τα παιχνιδάκια, θείε Γερεμέι, αυτά αγαπώ περισσότερο από κάθε άλλο. Και προπάντων τις κοῦκλες.

— Φυσικά, τις κοῦκλες, φώναξε εκείνος, σαν να του προέβουσε μεγάλη χαρά ή επιθυμία εκείνη της μικρούλας. Τό λοιπόν, θάχεις μιά μεγάλη ώραία κοῦκλα, θά σου τη χαρίσω εγώ.

— Καλός πού είστε, θειούλη μου ! Πότε θά μου την χαρίσετε ; Γρήγορα ;..

— “Εδώ είν’ ό κόμπος, βλέπεις... Έ-δω καταλαβαίνεις, δέν είναι δυνατό να σου την χαρίσω. Πού νά βρεθεί κοῦκλα σ’ αυτό τό μέρος. “Ακουσέ με λοιπόν, άκουσέ με καλά, Λένα. Κατά τό τέλος της έβδομάδος φεύγω για τη Μόσχα. Έκεί, είναι μιά μεγάλη πολιτεία, με φαρδείς δρόμους, με αυτοκίνητα, πού τρέχουν αδιάκοπα και με ώραία, ψηλά σπίτια. Έκεί κά’ω θά μπορούσα να σου αγοράσω ό,τι κι άν μου ζητήσεις. Έχει άπ’ όλα. Θέλεις λοιπόν ναρθεις μαζί μου ;

— Ναρθώ άμέσως, μονάχα ό μπαμπάς, θά μ’ άφίσει ;

— Μήπως έχεις, τώρα ανάγκη, να του ζητήσεις την άδεια ; Δέν είσαι πιά ένα μεγάλο κορίτσι έλεύθερο ; Δέν πρέπει ούτε λέξη να του πεις για όλα αυτά.

“Η Λένοτσα δέν άποκρίθηκε τίποτε.

Θυμήθηκε όλα όσα έλεγαν στο σχολείο όπου ό σύντροφος Ζωτώφ, κα-

θηγητής κομμουνιστής, δίδασκε, ότι οι άστοι γονείς, δέν έπρεπε να έχουν πιά καμμία έξουσία πάνω στα παιδιά τους, διι από τα 10 χρόνια κι’ άπάνω κάθε άνθρωπος είχε τό δικαίωμα της ανεξαρτησίας του, κι’ ήτανε γελοίο για έναν έλεύθερο άνθρωπο ν’ άκούει τη γνώμη των ήλικιωμένων.

“Η δασκαλία αυτή δέν την είχε διόλου πείσει τη Λένα, γιατί δέν τόν αγαπούσε διόλου τόν σύντροφο Ζωτώφ, έναν πελώριο εργάτη με κόκκινα μαλλιά και γένεια, πού βρωμοκοπούσε δλόκληρος.

“Αλλά να τώρα, πού κι’ ό θείος Γερεμέι αυτός, πού τόσο τόν θαύμαζε, της βεβαίωσε την άξια έκείνων των λόγων.

Μπορούσε να διστάσει πιά ;

“Ωστόσο μιά τελευταία αντίρρηση για τό πρακτικό μέρος του προγράμματος αυτού, ήλθε στο νου της, γιατί τό γοητευτικό έκείνο παιδιαστικό κεφαλάκι, είχε πολύ πρόωρη πείρα, και τα σοβαρότερα ζητήματα άνακατευόντουσαν εκεί μέσα με παράξενο τρόπο με τις πιο άθωες επιθυμίες της ήλικίας της.

— Και πώς θά κάνουμε για διαβατήριο. Έγώ δέν έχω διαβατήριο, είπε σοβαρή.

Τό ύφος της αυτό, ύφος μεγάλης γυναίκας, πού ξέρει και προβλέπει τό καθετί-άρεσε, τόσο πολύ στον Γερεμέι “Αδριάνοβιτς, πού την έσφιξε στην άγκαλιά του και την φίλησε.

“Ητανε συνηθισμένη στα φιλιό του ήλικιωμένου έκείνου ανθρώπου, αυτή τη φορά όμως είχε στα χείλη του μιά καινούργια φλόγα, πού την έκανε ν’ άνατριχιάσει κρυφά.

— Μή φοβδσαι για τίποτα, κοριτσάκι μου γλυκό, της άποκρίθηκε γεμάτος ταραχή. Θά τα κανονίσω όλα εγώ. Λοιπόν, είμαστε σύμφωνοι ; “Ερχεσαι μαζί μου στη Μόσχα ;

Είχε κάτι μέσα στην διεισδυτική και φλογερή φωνή του, πού τρόμαξε λιγάκι τη μικρούλα.

Καθώς όμως δέν ήξερε άκόμα να ξεδιαλύνει τα συναισθήματα και τα πάθη μέσα στη φωνή ενός άνδρος, άποκρίθηκε :

— Ναι, θαρθώ, όταν θελήσετε, θείε Γερεμέι.

“Εκείνος τη φίλησε και πάλι, ή μικρή, ένοιωσε τό κορμί της να φλογίζεται.

“Όταν τό άμάξι την άφισε μπροστά στο σπίτι της, παρατήρησε στο παρ-

θυρο του μεγάλου γραφείου, μιά σκιά πού μόλις διακρινότανε κι’ ένα φωτεινό μικρό σημείο.

“Ητανε ό “Ιβάν Μιχαήλοβιτς, πού κάπνιζε άκόμα.

“Η πνοή της Λένας πιάστηκε για μιά στιγμή, όταν αντίκρυσε έκείνο τό

θέαμα, ένοιωσε ένα έλαφρό πόνο στην καρδιά της, αλλά άμέσως σκέφτηκε την κοῦκλα, τη μεγάλη κοῦκλα, ντυμένη στα βελούδα, και στα μεταξωτά, πού της είχε υποσχεθεί ό θείος Γερεμέι, κι’ αποφάσισε όριστικά να τα κρύψει όλα από τόν πατέρα της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II.

Όταν, στη Μόσχα, ό Γερεμέι “Αδριάνοβιτς έγκατέλειψε την Λένοτσα, άφού την είχε κάνει φιλενάδα του, της άφισε όλο-όλο για να ζήσει μιά δέσμη ρούβλια και την άόριστη αντίληψη έκείνου πού μπορεί ένα κοριτσάκι να κερδίσει με τό κορμί του.

Δέν ένοιωσε τύψεις για τό πού έκανε.

“Ητανε κι’ αυτός ένα θυμά των κλημάτων, πού του είχαν έπικυβει νη διαπράξει.

“Ενοιωσε πώς τίποτα δέν θά μπορούσε να έξιλεώσει τις τραγωδίες του υπόγειου άριθμός 7 και γι’ αυτό είχε καταντήσει σερισσότερο χτήνος παρά άνθρωπος.

“Ηθελε μονάχα να πέφτει με τα μουτρα στη λάσπη, προσπαθώντας να ξεχνάει τα παλιά του έγκλήματα.

Είχε καταντήσει ένα κουρέλι ήθικό, πού άξιζε τόν οίχτο του καθενός.

Τη μέρα πού δέν τόν είδε να γυρνά ή Λένα δέν κατάλαβε άμέσως πώς άπόμεινε όλομόναχη.

“Όταν ή οπιτονοκοκυρά της της έδωσε να τό καταλάβει, τό δωμάτιο όπου έμεναν οι δυό τους της φάνηκε ξαφνα πελώριο και βγήκε έξω τρομαγμένη από τόν έρημιά της.

Τό σούρουπο των τελευταίων ήμερών του καλοκαιριού έσερνε μέσα στην άπέραντη πολιτεία την άπαλή χλιαρότητα του.

“Η Λένοτσα διέσχισε μηχανικά τις λεωφόρους, τα στενά δρομάκια, και κουρασμένη, άκούμπισε νά ξεποστάσει σ’ ένα μισογκρεμισμένο κάγκελο.

Τό βλέμμα της παρακολουθούσε άποχαυνωμένο τα παιχνίδια τριών σπουργιτιών και τότε μονάχα άρχισε να κλαίει.

Χωρίς φωνές, χωρίς καμμία παιδιαστική νευρικήτητα. “Εκλαιγε, με βαρεία σιωπηλά δάκρυα, πού κυλούσανε πάνω στα μάγουλά της κόμπο-κόμπο σά δάκρυα γρηάς γυναίκας.

Καθώς είχε τό πρόσωπο χωμμένο μέσα στα χέρια της, δέν είδε πώς την εξέταζε ένα παράξενο πλάσμα.

“Ητανε ένα κοριτσάκι, μόλις λιγάκι ψηλότερο άπ’ αυτήν, παρ’ όλα τα πελώρια τακούνια των παπουτσιών του, ντυμένο μ’ ένα κατακόκκινο φουστάνι, πολύ άνοιχτό πάνω στα κοκκαλιάρικα στήλια του, χτενισμένο σαν μεγάλα λουλούδια, με χείλη βαμμένα, μάγουλα λιγάκι πούδραρισμένα και βλέμμα

παράξενο αυτό πρόσωπο είπε άργά :

— Τι έχεις και κλαίς, ζωό ;

“Η Λένοτσα άνασήκωσε τό κεφάλι της και δίχως να άπορήσει διόλου, κοίταξε μέσ’ από τα δάκρυά της την άγνωστη.

Αυτή εξακολούθησε, πολύ σοβαρή :

— Δέν πρέπει να κλαίς, γιατί χαλούν τα μάτια, και συ έχεις πολύ όμορφα μάτια, βλάκα. Έλα να περπατήσεις μαζί μου. Δυό μαζί έχουμε πάντα μεγαλύτερη τύχη. “Ανιούτα με λένε έμένα. Και σένα ;

— Λένα.

Σαν να ήταν αρκετή αυτή ή ανταλλαγή των ονομάτων για να γεννήσει άνάμεσό τους την έμπιστοσύνη, ή Λένα άκολούθησε τό κορίτσι με τα κόκκινα μαλλιά.

— Μά, έσύ, δέν ξέρεις ούτε να περπατάς, φώναξε ή “Ανιούτα με περιφρόνηση. Πρέπει να πηγαίνεις λιγάκι πεταχτή, λιγάκι κουνιστή.

— Και γιατί αυτό ; ρώτησε ή Λένα

— Για να σε προσέξουν οι άντρες, γιατί άλλο ; Δέν φαίνεσαι όμως πρωτόγαλτη, πρέπει να ξέρεις.

“Η Λένα άρχισε να καταλαβαίνει. “Αλλά κι’ άν δέν είχε καταλάβει ή άλλη, εξακολουθούσε τις εξηγήσεις της, με ύφος προστατευτικό, σαν μεγαλύτερη πού ήθελε να φανεί :

— “Ενοία σου και θά σου τα μάθω όλα εγώ. Θαρθείς να μείνεις μαζί μου. Μένουμε κάπου εκατόν τόσοι μέσα στο σπίτι, δίχως μεγάλους, να μάς σκοτίζουν. Είμαστε, βέβαια, λιγάκι στενόχωρα αλλά θά βρεθεί μιά σταλα θέση και για σένα. Θά δεις, είναι κάτι παιδιά υπέροχα. “Ο Δημήτρης, πού είναι ό μεγαλύτερος από όλους.

Είναι 17 χρονών, πουλάει κοκαΐνη, ξευπνο παιδί, λεφτά με την ούρα, Είναι κατόπι η γυναίκα του, η Τάνια, όχι μεγαλύτερη από μένα, αλλά χε-ροδύναμη και καπάτσα σε κάθε δου-λειά: αυτή πουλάει τσιγάρα. Κι' ο Βάσσις δέν πέφτει παρακάτω, πολύ επιτήδειος αλλά θάχει κακό τέλος αύ-τός, γιατί κλέβει πολύ, λένε μάλιστα πως έχει ξεκοιλιάσει και κάποιον. Της δικής μας της δουλειάς είναι καμμιά τριανταριά, αλλά δέν ξέρουν ν' αρέ-σουν στους άντρες, ασφαλώς κατα-λαβαίνει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III.

Είχε έρθει το φθινόπωρο ή βροχή μούσκεψε τους δρόμους με μιάν έπιμονη ύγρασία. Ο άνεμος, που φυσομανούσε πάνω στις στέγες των μικρών και μεγάλων σπι-τιών ήταν κι' ολίσ φορτωμένος από τις παγερές πνιές του χειμώνα.

Ήτανε σχεδόν πέντε ή ώρα, το από-γευμα, κι' άρχισε κιόλας νά σκοτει-νιάζει. Το σούρουπο έπεφτε μεγα-χολικό στους ύγρους ψυχρούς δρόμους όπου οι λιγοστοί διαβάτες περνούσαν βιαστικοί με τη λαχτάρα νά βρεθούν το γρηγορότερο κοντά στο σαμοβάρι με το ζεστό τσάι.

Η Άνιούτα κι' η Λένα, μόλις είχαν σηκωθεί κι' ήταν ολομόναχες οι δύο τους στον άπέραντο κοιτώνα.

Τα μικρά κορίτσια κι' οι έφηβοι που κατοικούσαν, εκεί, μαζί τους είχαν από πολύ ώρα ό καθένας κατά το έ-πάγγελμα και τις ανάγκες του βγει έξω για νά φροντίσουν για τις διφο-ρούμενες και γεμάτες μυστήριο δου-λιές τους.

Τό κενό μέσα στην άπέραντη και σαραβαλιασμένη εκείνη σάλα, ήτανε θλιβερό και άπαίσιο.

Μερικοί σωροί από άχυρο, ριγμένοι κατάρχαμα και μιά-δυό μπουκάλες μι-σοσπαρμένες σε μιά γωνιά, αποτελού-σαν όλη την έπιπλωση.

Η Άνιούτα έβγαλε μέσ' από το κορσάξ της ένα κομματάκι κόκκινο χαρτί, τό ξεδίπλωσε με μεγάλη προ-σοχή κι' άφού τό μούσκεψε με τό αλά-ιο της, φτιασίδωσε μ' αυτό τό μάγου-λα και τό χείλη της.

Ύστερα τώωσε, καλόκαρδη, στην Λένα, που έκανε κι' αυτή με μεγάλη προσοχή και σοβαρότητα την ίδια δουλειά.

Έτσι σιαγμένες και στολισμένες κοιτάχτηκαν.

Είναι πολύ μικρές, πιό μικρές ακόμη κι' από σένα Δέν θέλω νάρχεται καμ-μιά τους μαζί μου. Ο Θεός σε στέλ-νει για νά δουλέψουμε μαζί. Τό φό-ρεμά σου είναι καινούργιο, πολύ όμορφο, θά σου διορθώσω λιγάκι τό μαλλιά, γιατί πρέπει νά χτενιζόμαστε σάν τις μεγάλες κι' όλα θά πάνε μιά χαρά, θά ιδείς.

Η Λένα την άκουγε κι' από τώρα, μπροστά στην καινούργια αυτή ζωή, που πρόβαλλε μπροστά της, ένα χα-μόγελο γλυστρουσε πάνω στα σαρκώ-δη χείλη της.

Έπρεπε νά βγούν έξω και τό σκο-τάδι, που ανέβαινε από τό σπασμένο τζάμια του θαλάμου άφησε ωστόσο νά διακρίνουν τό θλιβερά, λυπημένα τους πρόσωπα, παγωμένα και μελαγ-χολικά.

Ένας δισταγμός τις κυρίεψε και τις δυό θλιβερές εκείνες ναυαγισμέ-νες ύπάρξεις, άν και ήσαν πιό έτοι-μες νά βγούν, ένας δισταγμός που γεννήθηκε με τις πρώτες βροχερές θλιβερές μέρες του φθινοπώρου και μεγάλωνε όσο βράδυαζε γρηγορώτε-ρα κάθε μέρα.

Τό φως τουλάχιστον χαρίζει κάποια χαρά και στις πιό θλιμμένες καρδιές, τό φως, ό ήλιος ή άνοιξη.

Ένδω ή παγωνιά τό σκοτάδι, τό θλι-βερό φθινόπωρο, με τις άτέλειωτες μελαγχολικές μονότονες βροχές του, πλημύριζε πίκρα κι' άπογοήτευση, τις καρδιές των δυό εκείνων κοριτσιών.

Αξαφνα όμως ή Λένα άρχισε νά γελάει.

— Για κόίτα ! Φόρεσες ένα κίτρινο κι' ένα μαύρο παπούτσι φώναξε.

— Τό ξέρω, άποκρίθηκε με σοβαρό-τητα ή φιλενάδα της, δέν μου μένει τίποτα άλλο νά φορέσω.

— Πάλι καλά λοιπόν, έβγαλε ή Λέ-να τό συμπέρασμα, που έτυχε νάναι τό ένα δεξιό και τό άλλο άριστερό. Τι θά γινότανε άν ήτανε και τό δυό για τό ίδιο ποδάρι ;

Γέλασε πάλι.

Η Άνιούτα στην άρχή στενοχωρέ-θηκε λιγάκι για τό άτοπα εκείνα γέ-λοια της φίλης της, δέν άργησε, όμως, νά την κυρίεψει κι' αυτήν ή μεταδοτι-κή εύθυμία της Λένας κι' έτσι βγήκαν έξω γελώντας.

Οι δυό μικρές τους σιλουέττες χά-θηκαν άμέσως μέσα στην μεγάλη τα-ραχώδη πολιτεία.

Μιά σιλουέτα, μιά όρμα, ένας άνεξή-

γίτος τρόμος έσφίγγε τις καρδιές τους και τις έσπρωχνε τό περπατούν γρήγορα.

Καθώς έπεφταν παγωμένες οι ψιγά-λες πάνω στα μαλλιά τους, κάθε τό-σο τό διορθώναν μηχανικά με τό χέ-ρι τους.

Δέν μιλούσαν διόλου στενοχωρημέ-νες από τό σκοτάδι, από τόν χαμηλόν ουρανόν, βασανισμένες από την πείνα και προπάντων, από τό τραγικό εκεί-νο άγνωστο, που κυριαρχεί μέσα στις έρημικές συνοικίες των μεγαλουπό-λεων.

Περνούσαν από μπροστά, από δι-πλα τους διάφορες σκιές, που φαίνόν-τουσαν ή πολύ φοβισμένες ή πολύ ά-γριες : μερικές φορές ένα σκυλί με φλογισμένα μάτια, τις άκολουθούσε με κάποια έλπίδα, οι δυό απόκληρες μάντευαν τό μισανοιγμένο στόμα του με τό σουβλερά άχρηστα δόντια.

Τότε άύγωνε ή μιά κοντά στην άλλη γιατί είχαν άκούσει πολλές φορές, πως τό πεινασμένα ζώα όρμουν και ξεσκίζουν τό μικρά παιδιά.

Επιτέλους φτάσανε σε μιά λεωφό-ρο κάπως φωτισμένη.

Κάπου--κάπου ένα ηλεκτρικό λα-μπιόνι έρριχνε τό αδύνατο φως του κάτω άπ' τη βροχή και φώτιζε τόν τρομαγμένο δρόμο τους.

Τότε τό δυό κοριστάκια άνάπνεαν πιό έλεύθερα, λυτρωμένα από την άπερίγραπτη άγωνία, που τάπνιγε μέ-σα στους σκοτεινούς στενούς δρόμους.

Πρώτη ή Λένα άναστήλωσε καλά τό κορμί της, σήκωσε ψηλά τό κεφάλι της και ήρθε κείνο τό λικνιστό βάδι-σμα που έχουν οι γυναίκες του έπαγ-γέλματος της και που θαρρούσε πως άποτελούσε την μεγαλύτερη τους γοη-τεία.

Προχωρούσαν έτσι, προκλητικές, γε-μάτες πονηριά, πότε στη μέση του πεζοδρομίου, πότε κοντά στους τοί-χους των σπιτιών, που ήταν ύγροι και μαυρισμένοι από την ύγρασία, άν νό-μιζαν πως διάκριναν κάποια σιλουέ-τα νά τις κοιτάζει προσεχτικό.

Γιατί ή μυστική άσιτυνομία καταδίω-κε την πορνία.

Αυτός ό περίπατος κάτω από την παγερή ψιγάλα, αυτός ό τρόμος μήν τις πιάσει ή άσιτυνομία, ούό τό φο-βισμένο κυνήγι για ένα κομμάτι ψωμί, δέν τάραζαν διόλου τις ψυχές τους, που ή σήδια κι' ή κούραση δέν είχαν άκόμη τόν καιρό νά τις μαράνουν.

Διασκεδάσαν μάλιστα μ' αυτό τό παράξενο παιχνίδι, προπάντων ή Λένα, που ήταν ή πιό θαρραλέα κι' ή

πιό καινούργια στο έπάγγελμα.

Γλυστρώντας μέσα από τό μακρυά της ματόκλαδα, τό τολμηρό της βλέμ-μα, χαμογελούσε στους λιγοστούς διαβάτες, που έτρεχαν βιαστικοί, χα-μυλώνοντας προς τό έδαφος την πα-νισμένη μορφή τους, από την άρρώ-στεια ή από την πείνα, που τους βα-σάνιζε δίχως έλεος κι' έλπίδα.

Αυτοί, οι δυστυχισμένοι και κακο-μοιρασμένοι, δέν ένδιάφεραν διόλου τις δυό φιλενάδες, ώπλισμένες με μιά πρόωρη αλλά και άσφαλή πείρα των πρτγμάτων και των προσώπων.

Ήξεραν πως ήταν γρηνιάριδες και δύστροποι, όπως τ' άρρωστα ζώα, και θλιβεροί από τη φτώχεια και την άπελπισία τους.

Αυτές ζητούσαν νά βρούν κανέναν χοντρό έπιχειρηματία, κανέναν από τους κρυφούς έμπόρους, που ζούσαν πλούσια μοιράζοντας τό άνομα κέρδη τους με τους άσιτυνομικούς, είτε κα-νέναν έπίτροπο σε καλή διάθεση, που βγήκε έξω για γλέντι, ανθρώπους που δέν τους τάραζε τό ζήτημα του ψω-μιού, που είχαν λαίμαργο αλλά καλο-ταγισμένο τό στόμα και τό χέρι πάντα άνοιχτό, καλοπληρωτές.

Γυρνούσαν έτσι τουλάχιστον μίαν ώρα.

Τά παράταιρα παπούτσια της Άνι-ούτας, πλημμυρισμένα από τό νερό και τις λάσπες, είχαν πάρει τό ίδιο άκαθόριστο χρώμα καθώς μαλάκωναν μέσα στην ύγρασία.

Η Λένα ξεμάκρυνε, όσο μπορούσε, τό χέρια της γιατί κάθε φορά, που άγγιζε τό κορμί της ένιωθε πιό δυ-νατό τό κρύο μέσα στα μούσκεμμένα της φορέματα.

Η φιλαρέσκεια που συγκρατούσε τό βάδισμά τους είχε καταντήσει μηχανική, ύστερ' από τόση ώρα, ή λάμψη των ματιών τους είχε χαθεί.

Συλλογιζόντουσαν νά πάνε σε καμ-μιά πιό εύνοική συνοικία όταν ξεαφνα ή τύχη φάνηκε νά τις βοηθάει.

Ένας άνθρωπος, που δέν είχαν διό-λου άκούσει τό βήματά του, μέσα στον κρότο που έκαναν οι χοντρές σταγόνες του νερού, πλησίασε πέρασε μπροστά και, γυρίζοντας άπότομα πί-σω, τους είπε :

— Ε, κορισόπουλα, ό καιρός είναι άσκημος για περίπατο.

Οι δυό μικρές, άνατείχσαν από χαρούμενη έκπληξη, αλλά ή Άνιούτα άποκρίθηκε με ψεύτικη άθωότητα.

— Γυρεύουμε συντροφιά, κύριε. Ο άγνωστος, εξέτασε με προσεκτι-κή ματιά τό δρόμο όλόγυρα πριν προ-

τείνει.

—Τότε, έλάτε τὸ κατόπι μου, χωρὶς ὅμως νὰ φανεῖ πὼς με παρακολουθεῖτε.

Προχώρησε λιγάκι μπροστὰ, καὶ με ὕψος ἀδιάφορο, ἐκεῖνες τὸν ἀκολουθῶσαν.

Ἡ Λένα σκουντῶντας με τὸν ἀγκῶνα τῆς φιλενάδα τῆς μουρμούρησε :

—Εἶδες τὴ γούνα του ;

—Ναί, εἶπε ἡ ἄλλη, περίφημη. Ἐ-χουμε τύχη ἀπόψε, Λένα, μεγάλη τύχη σῶμα.

Μὲ μάτι ἔμπειρο, χάιδευε τὴν ὁλοστροφύλλη ράχη, ποὺ προχωροῦσε μπροστὰ τους, σύμβολο πολυτελείας καὶ χορτασιάς.

Κάπου κάπου ὁ ἄγνωστος γυρνοῦσε πίσω καὶ τὶς ἔβλεπε νὰ τρέχουν βιαστικές πίσω του, κάνοντάς του νοήματα.

Ὅταν βγήκαν ἀπὸ τὴν κεντρικὴ συνοικία τῆς πόλης καί, τὸ ἀδιάκριτο φῶς τῶν ἡλεκτρικῶν φαναριῶν, φαινότανε πᾶ ἀπὸ μακριὰ σὰν μιὰ ἀδύνατη ἀσημένι πᾶχη, ἄφισε τὰ δυὸ κοριτσάκια νὰ τὸν φτάσουν καί, μπαίνοντας ἀνάμεσά τους, τὰ πῆρε ἀπὸ τὴ μέση. Ἐκεῖνες ἀνατρίχισαν.

—Κρυώνετε, παιδιά μου, τοὺς εἶπε, περιμένετε, λιγάκι ὑπομονὴ ἀκόμα καὶ γρήγορα θὰ ζεσταθοῦμε. Θὰ σᾶς πᾶω ὅ ἕνα μέρος, ποὺ οὔτε μπορεῖτε νὰ φαντασθεῖτε, ὅ ἕνα μέρος περίφημο ! Θὰ θαρρέψετε πὼς βρῖσκεστε στὴν ποδιά τοῦ Χριστοῦ...

Σκόνησε πάνω σὲ μιὰ πέτρα. Καθὼς ἡ Λένα ἔβαλε τὰ γέλοια με ὅλη τὴν τὴν παιδιὰστικὴ ἀνταρσία καὶ ἀφέλεια, ἡ Ἀνιούτα, πιδό φρόνιμη καὶ πιδό πονηρή, θεώρησε καλὸ νὰ πεῖ με εὐγένεια :

—Μὴν τὴν συνερῖζεστε, κύριε, εἶναι πολὺ μικρὴ ἡ καυμένη καὶ δὲν ξέρει ἀπὸ τρόπους.

—Δὲν πειράζει, δὲν πειράζει διόλου, ἀποκρίθηκε ὁ ἄγνωστος, τὰ παιδιά τῆς ἡλικίας τῆς, πρέπει νὰ γελοῦνε : Μ' ἀρέσει ἑμένα ἡ νεότης κι' ἡ εὐθυμία. Γέλα ὅσο θέλεις, μικρούλα μου, γέλα, πρόσεχε μονάχα νὰ μὴ σπάσεις καὶ σὺ κανένα πόδι στὸν ἐλεεινὸ αὐτὸν δρόμο.

Περνοῦσαν πραγματικά ἕνα δρομάκι στενὸ, σκοτεινὸ καὶ τρισάθλιο, ποὺ κά-θε βῆμα ἦτανε καὶ μιὰ παγίδα γιὰ τὸν ἀπρόσεχτο διαβάτη, μέσα στὶς βυθολμένες πέτρες τοῦ λιθοστρώτου καὶ τὶς ἀπερίγραπτες λάσπες.

Παληδόξυλα κι' ἀκαθαρσίες ἢ ἀνε-ριγμένα παντοῦ. Μιὰ μπόχα ἀπὸ σκου-

πίδια πολλῶν ἡμερῶν, μιὰ ἀηδιαστικὴ σαπίλα γέμιζε τὸν ἀέρα.

Ὁ ἄγνωστος περπατοῦσε γρηγορώ-τερα, νὰ βγοῦνε ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν πνι-κτικὴ ἀτμόσφαιρα, κι' οἱ μικρὲς κατα-κουρασμένες, ἀποκαμωμένες ἀπὸ τὸ περπάτημα, τὴ βροχὴ καὶ προπᾶντων ἀπὸ τὴν πείνα τὸν ἀκολουθοῦσαν με δυσκολία, μὴ μπορῶντας νὰ ποῦνε τί-ποτε.

Ἐπιτέλους σταμάτησε μπροστὰ σ' ἕνα παλὸ ξύλινο σπῆτι, τοῦ ὁποῦ θάμπᾶ μέσα στὴ νύχτα φαινότουσαν τὰ δυὸ πατώματα.

—Εἶναι ἕνα παλὸ ἰδιωτικὸ μέγαρο αὐτὸ ποὺ βλέπετε, εἶπε με περιφάνεια ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Μένω στὸ σπι-τι μιᾶς κυρίας, μιᾶς ἀριστοκρατίας, ποὺ μπόρεσε νὰ τακτοποιηθῇ πολὺ κα-λὰ καὶ καλοπερνᾷ.

Ἐβγαλε, ἀπ' τὴν τσέπη του, ἕνα κλει-δί, ἀνοίξε τὴν ἐξώπορτα, κατόπι, μέσ' ἀπὸ ἕναν στενὸ διάδρομο, ὁδήγησε τὶς δυὸ μικρὲς στὸ δωμάτιό του.

Πρὶν ἀκόμη νὰ τὸ καλοξετάσουν, τὶς κυρίευσε ἡ ἄνεση, μέσα σὲ κεῖνο τὸ δια-μέρισμα.

Μιὰ μεγάλη λάμπα πετρελαίου με ὠραῖο κεντημένο γαλάζιο ἀμπαζοῦρ φώτιζε γλυκὰ τὸ εὐρύχωρο δωμάτιο.

Ἐκανε ζέστη ἐκεῖ μέσα. Βαρειὰ κί-τρινα παραπετάσματα κρεμόντουσαν στὰ παράθυρα καὶ στὴν πόρτα. Παλὴ γερὰ ἔπιπλα, ἀναπαυτικά, προκαλοῦ-σαν μιὰν οἰκειότητα γεμάτη ὄνειρο-πολήσεις μέσα σὲ κεῖνη τὴν ἄνεση, καὶ τὴν εὐχάριστη ζεστασιά ποὺ ζωογο-νοῦσε.

Ἡ μόνη ἀνορθογραφία μέσα σὲ κεί-νη τὴν καθαριότητα καὶ τὴν τάξη ἦταν ἕνα πινέλο τοῦ ξυρίσματος πάνω σ' ἕνα τραπεζάκι κι' ἕνα ξυράφι, σκεπα-σμένο ἀκόμη ἀπὸ τὴ σαπουνάδα.

—Λοιπόν, μικρούλα, σ' ἀρέσει ἔδω-μέσα ; ρώτησε ὁ ἄγνωστος τὴν Λένα πιάνοντάς τὴν, ἐλαφρὰ, ἀπὸ τὸ πη-γούρι.

—ὦ, ναί, κύριε.

—Γιατὶ με λές, κύριο ; Δὲν εἶμαι διόλου κύριος ἐγὼ εἶμαι ὁ ἔμπορος Νικίτας Βασιλίτης, καὶ γιὰ σένα μικρὸ μου ὁ θεῖος Νικίτας, χωρὶς περὶ τὰ λό-για. Κατάλαβες, συμφωνοί ;

Ἐτρίβε χαρούμενος, κατευχαριστη-μένος τὰ χέρια του καί, βγάζοντας τὴ γούνα του, φάνηκε ντυμένος μ' ἕνα καρρὼ παντελόνι, σακκάκι καφετὶ κι' ἀπὸ πάνω μιὰ μπλουζα ρούσικη.

Κοντὸς, παχουλὸς, εἶχε φαρδεῖς ὤ-μους καὶ μέτωπο φαλακρὸ.

Παρὰ τὸ κοινότατο πρόσωπό του,

κάποια λεπτότητα ἔλαμπε μέσα στὰ μικρὰ μάτια του, ποὺ ἦσαν κατακό-κινα δλόγυρα.

Τὸ βλέμμα ἐκείνων τῶν ματιῶν, χω-ρὶς νὰ καταλάβει γιατί, θύμισαν στὴ Λένα τὴ ματιά τοῦ Ἀδριάνοβιτς, τοῦ πρώτου τῆς φίλου.

Ὡστόσο οἱ μικρὲς, δὲν τολμοῦσαν νὰ καθίσουν, ἀπὸ φόβο μήπως λερῶ-σουν τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα παλαιὰ ἔ-πιπλα.

Ὁ Νικίτας Βασιλίτης τὸ πρόσεξε ἀ-μέσως αὐτὸ καὶ χτύπησε τὸ κουδούνι. Μπήκε μέσα στὸ δωμάτιο μιὰ ψηλὴ ἡλικιωμένη γυναῖκα.

Κάτω ἀπὸ τὸ δουλικὸ, ὑποταγμένο χαμόγελό τῆς διατηροῦσε ἕνα φυσικὸ ἀγέρωχο ὕψος καθὼς κοίταζε τὸν νοι-κάρη τῆς.

—Καλησπέρα, κόμηση, εἶπε ὁ Νι-κίτας, σοῦ παρουσιάζω δύο μικρὲς φι-λεναδοῦλες, ποὺ κρυώνουν ὑπερβολι-κὰ καὶ πεινοῦν ἀκόμη περισσότερο. Δώσε τους πρώτα δυὸ ρόμπες νὰ φο-ρέσουν κι' ἔπειτα θὰ μᾶς φέρεις ζα-κουσκας, γλυκίσματα καὶ τὴ βότκα μου.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμή ἀπὸ τὸ γειτονικὸ δωμάτιο ἔφθασε ὁ θόρυβος πιατικῶν ποὺ χτυποῦσαν τὰ μαχαίροπῆρουνα.

—Ἄ! ἔχεις καλεσμένους ἀπόψε; εἶ-πε ὁ Νικίτας Βασιλίτης.

—Ἦρθαν μερικοὶ, δόξα νᾶχει ὁ Θε-ὸς, Νικίτα Βασιλίτης.

—Τόσο τὸ καλλίτερο γιὰ σένα, κό-μηση, μὴ ξεχάσεις ὅμως νὰ φυλάξεις γιὰ μᾶς τὰ καλλίτερα κομμάτια. Ξέ-ρεις, ἐγὼ εἶμαι ὁ πιδό παλὸς κι' ὁ πλουσιώτερος ἀπὸ τοὺς πελάτες σου.

Ἡ ἡλικιωμένη γυναῖκα τ' ἀκούσε αὐτὰ με τὸ ἴδιο ταπεινὸ ὕψος, ποὺ δὲν κατόρθωνε, ὥστόσο, νὰ κρύψει τὴν εὐγενικὴ τῆς καταγωγή.

Χωρὶς νὰ πεῖ τίποτε, με τὸ στε-ρεότυπο ἐπαγγελματικὸ μείδιγμα πάνω στὰ μαρμαμένα ἀπὸ τὰ χρόνια κι' ἀπὸ τὰ βάσανα χεῖλη τῆς, βγήκε ἔξω.

Τότε ὁ Νικίτας Βασιλίτης σήκωσε σ' ἕνα μέρος τὸ τοιχοχάρτο κι' ἔδειξε στὰ δυὸ κοριτσάκια μιὰ τρύπα φρε-σκοανοιγμένη στὸ τούβλινο χῶρισμα. Εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ προ-πάντων ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ του εἶπε στὶς μικρὲς :

—Ἐλάτε νὰ δῆτε. θὰ δισκεδάσετε πολὺ μ' αὐτὸ τὸ θέαμα.

Ἐκεῖνες κοίταξαν με μεγάλη πε-ριέργεια, πατώντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν τους γιὰ νὰ φθάσουν ὡς τὸ ἀνοιγμα ἐκεῖνο τοῦ τοίχου.

Ὁ φίλος τους δὲν εἶπε ψέμματα, τὸ θέαμα ἀξίζει τὸν κόπο :

Ἐνα τραπέζι ἦτανε στημένο στὴ μέση τοῦ εὐρύχωρου διπλανοῦ δωμα-τίου, στολισμένου με πανάκριβα κι' ἀρχοντικά χαλιά.

Στὸ βάθος ἕνα μεγάλο ντιβάνι ἦτα-νε σκεπασμένο ἀπὸ λεπτοκεντημένα πολυχρώμα μεταξωτὰ μαξιλλάρια καὶ μικρὰ περσικὰ χαλιά καὶ στὴ γω-νία μιὰ χρυσοῦ καντύλα ἔρριχνε τὸ ἡ-ρεμο φέγγος τῆς μπροστὰ σὲ μιὰν ὁλόχρυσή εἰκόνα τῆς Θεοτόκου. Τὸ τραπέζι ἦτανε πελώριο, στολισμέ-νο με προσοχὴ καὶ ἐπιμέλεια μεγάλῃ, ἀποτελοῦσε τὸ κυριώτερο καὶ ἐπιβλη-τικώτερο ἀντικείμενο ἐκείνου τοῦ δωματίου.

Βλέποντάς το καταλάβαινε κανεὶς πὼς πάνω σὲ κεῖνο τὸ τραπέζι τρώγα-νε πλούσιοι ἄνθρωποι.

Γύρω του οἱ πελάτες περίμεναν σιωπηλοί.

Τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου τους εἶχαν τὴν κοινὴ ἔκφραση ὄλων τῶν κερδοσκόπων.

Εὐκόλα θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τοὺς παρομοιάσει, γιὰ τὴν ἔκφραση τοῦ προσώπου, τὴν ἐξυπνάδα τῶν ματιῶν τὸ ἐμπορικὸ τους χαμόγελο, τὸ ὕψος τους ἐν γένει, με τὸν Νικίτα Βασιλίτη.

Παρόμοιοι τύποι ὄλοι του, οἱ πελά-τες τῆς κοντέσας : Φαλακροί, κοντό-λαιμοι, με ἀπεριποίητα μαλλιά καὶ γένεια, ντυμένοι γερὰ, ζεστὰ καὶ δι-χῶς κανένα γούστο, ἀποτελοῦσαν ἄ-ληθινὰ παράξενο θέαμα, καθισμένοι ὄλοι τους γύρω στὸ μεγάλο τραπέζι μέσα σὲ κεῖνο τὸ ἀριστοκρατικὸ πε-ριβάλλον, στὸ δωμάτιο ἐκεῖνο, ποὺ ἔφερε ἀκόμα τόσο πολλὰ ἴχνη ἐνὸς ἐκλεπτισμένου κι' ἐξευγενισμένου πλούτου.

Τὰ χοντρά τους δάκτυλα, με τὰ φα-γωμένα ἢ ἀκάθαρτα νύχια, πιάνανε με κάποιο σεβασμὸ τ' ἀσημένια σκα-λιστὰ μαχαίροπῆρουνα καὶ τὰ λεπτό-τατα φλιντζάνια καὶ ποτήρια.

Μάντευε κανεὶς με μεγάλη εὐκολία πὼς τὰ χέρια ἐκεῖνα ἦτανε συνηθισμέ-να σὲ ἄλλες δουλειές : νὰ κουβαλοῦ-νε στοὺς ἀγρούς, στὴν ἐξοχὴ σακκία-φουσκωμένα ἀπὸ τὰ γεννήματα καὶ νὰ τὰ πουλοῦνε κατόπιν σὲ ἀφάντα-στες τιμὲς στὴν πόλη, ν' ἀνοίνοκλεί-νουν βαρεῖς ξώποριες, νὰ πλένουν-τὶς αὐλές, νὰ περιποιῶνται τ' ἄλογα καὶ νὰ τ' ὀδηγοῦν στὶς γούρνες με τὸ παγωμένο κρουσταλλισμένο νερό, ποὺ πρέπει νὰ τοῦ σπᾶσουν πρῶτα τὸν πάγο, με τὸν μπαλτά, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ πιοῦνε τὰ ζωα.

στο στόμα του, ξγυρε προς τα πίσω το κεφάλι του και το κοριτσάκια είδαν το άσημόχρωμο ύγρο να εξαφανίζεται.

Δέν ακούμπησε στο τραπέζι τη μπουκάλια παρά όταν δέν είχε πιά, ούτε σταγόνα πιστό.

Λίγες στιγμές απόμεινε αποχαυνωμένος, με το πρόσωπο χλωμό, ύστερα ξέσπασε σ' ένα διαπεραστικό γέλιο, κοφτό, βασανισμένο.

— Γιατί σ' άφρα έδω έσας; Βόγυσε. Μήπως σ' άφρα; Μήπως μού φέρνεται τη χαρά, την εύθυμία; Κάθεστε εκεί κι' οι δυο και με κοιτάζετε σαν χαζές, αντί να γελάτε και να με διασκεδάσετε. Βλέπετε πολύ καλά πώς είναι λυπημένος πού μού έρχεται να ξεφωνίζω, να ούρλιάζω, σαν τον μανιασμένο. Του κάκου κερδίζω όσα ρούβλια θέλω, πού μπορώ να τ' άκάνω στρώμα να κοιμηθώ πάνω δέν μπορώ να ξεχάσω. Αυτοί μού σκότωσαν το γυιό μου, ένα γυιό λεβέντη, ως εκεί επάνω, πού ήταν έξωμιατικός. Ναί, έγω πού βλέπετε, ό Νικίτας, ό ταπεινός έμπορος, είχα ένα άφραίο παλληκάρι, όλη την περιφάνεια και την χαρά των ματιών μου. Κι' αυτοί τον κατέντησαν τώρα ένα φάντασμα.

Λαχανιασμένος, άναπνέοντας με τρομερή δυσκολία, σάπασε. Κατόπι όμως, σ' έ λίγο, εξακολουθήσε με περισσότερη βιασιότητα:

— Σταματήστε με λοιπόν, κρατήστε με, πού να σ' άφρα πάρει ό διάβολος. Δέν πρέπει να μιλώ γι' αυτό! Πρέπει να είμαι χαρούμενος, να χωρέψτε, τραγουδήστε. Άχ! δυστυχία μου! δέν μπορεί κανείς ούτε να διασκεδάσει πιά σήμερα. Τον παληό καιρό, όταν ένοιωθα θλίψη, σπαραγμό στην ψυχή μου, πήγαινα στους τοιγάνους. Τους μέθαγα, κι' άρχιζαν κάτι τραγούδια όι άφιλότιμοι, κάτι τραγούδια! Τά τραγούδια τους ήταν πιο όμορφα κι' από τον παράδεισο, έφερναν μια μελαγχολία, μια θλίψη στην ψυχή, να πεθάνει κανείς εκεί όταν τόπο, πού καθότανε.

Με μια πλατείά χειρονομία, άναπόλησε τ' άπερασμένα όργια, τον άφρο της σαμπάνιας, πού έβγαζε σπίνες, τις φωνές, τους λυγμούς, τους ρόγχους, τ' άγέλια των βιολιών, τους τρελλούς μανιασμένους χορούς των γυναικών και μέσα στο συσπασμένο πρόσωπό του πέρασε για μια στιγμή ή άλλο φροσύνη των δαιμονισμένων εκείνων γλεντιών, πού ήταν ζυμωμένα από ύστερική χαρά και θανάσιμη θλίψη.

Τό βλέμμα του, έπεσε πάνω στην

άδεια μπουκάλια. Με μια δυνατή γροθιά έκανε να τρέμει το τραπέζι όλόκληρο και ξεφώνισε:

— Κοντέσσα, κοντέσσα, πού να σ' άφρα ό διάβολος και να σ' σηκώσει.

Η ήλικιωμένη γυναίκα παρουσιάστηκε κατακίτρινη.

— Βότκα, κι' άλλη βότκα. Για παιδί του σχολείου με πέρασε και! δέν με περιποιείσαι, σκύλας γέννημα;

— Νικίτα Βασίλιτς, είπε ή ξεπεσμένη άριστοκράτισσα με ραγισμένη φωνή, θά σ' άφρα παρακαλέσω και πάλι να μη μεταχειρίζεστε τέτοιες έκφράσεις και να μη μιλήτε τόσο δυνατά. Έχω ξένους άνθρώπους δίπλα.

— Ξένους άνθρώπους; Ποιους λοιπόν; Ά, ναί, τους καλεσμένους σου! Έ, λοιπόν, μ' έμποδίζουν να διασκεδάσω όι καλεσμένοι σου, με μάτιασαν αυτοί όι παληάνθρωποι και δε μπορώ να ξεχάσω τον πόνο μου. Να τους πετάξεις όλους έξω στη στιγμή.

— Μα δέν μπορώ να κάνω τέτοιο πράγμα, Νικίτα Βασίλιτς, σκεφτήτε λοιπόν...

— Πληρώνω για όλους αυτούς. Νά, πάρε λεφτά. Έννοώ στη στιγμή να μη μείνει κανείς τους μέσα στο σπίτι. Όταν γλεντάει ό Νικίτας θέλει έλεύθερο τό μέρος, άκουσε;

— Άν και ό έμπορος εκείνος άποτέλουσε γι' αυτήν όλόκληρη περιουσία, ή ήλικιωμένη γυναίκα θά τον ξεφορτώνονταν μ' εύχαρίστηση.

Τόν κοίταξε, όμως, μια στιγμή και φοβήθηκε καθώς τον είδε σ' εκείνη την κατάσταση.

Ήταν ίκανός για κάθε τρέλλα μέσα στο μεθύσι του τό άχαλίνωτο.

Μπορούσε, μ' ένα τρομερό σκάνδαλο να κινήσει την προσοχή της άστυνομίας κι' αυτό σήμαινε για την κοντέσσα τό υπόγειο της Τσέκας, τ' άβασανιστήρια, τον θάνατο.

Υποταγμένη ψιθύρισε.

— Πολύ καλά, Νικίτα Βασίλιτς, θά τους πω πώς φοβάμαι μη γίνει έρευνα άπόψε στο σπίτι. Θά φύγουν άμέσως.

— Μιλάς σωστά, κόμισσα, και μη φοβάσαι διόλου ό Νικίτας πληρώνει.

Ήτανε δέκα ή άφρα, περασμένες. Καινούργιες καράφες με οινόπνευμα άδεια ή μία κατόπι από την άλλη.

Ό Νικίτας Βασίλιτς μιλούσε άδιάκοπα, άλλοτε γεμάτος από μιάν άγρια εύθυμία κι' άλλοτε τσακισμένος, έρείπιο από τους λυγμούς.

Ένα είδος παραμλητό των κυρίων. Ζητούσε με τρομερή έπιμονή με πείσμα, τη χαρά πού τον άπόφευγε σαν ένα υπέρλαμπρο πουλί, τρο-

μαγμένο.

Κάπου κάπου γέμιζε τις μικρές από άπότομα χάρδια, από δαγκωματιές και κείνες, κατακουρασμένες, άναμμένες από την άνοστη για τό στόμα τους βότκα, δέν καταλάβαιναν τίποτε από την άπελπισμένη κείνη κι' άγρια μέθη κι' άρχισαν να τον μισούν να τον άφραδιάζουν.

Επιτέλους άποκαμωμένος, έξαντλημένος, κυλίστηκε πάνω στο ντιβάνι, ξεκούμωσε τό σακκάκι του και, μη μπορώντας ν' άνοίξει τη μπλούζα του πού τον έπνιγε ό γιακάς της, μουρμούρισε.

— Βοηθήστε με λοιπόν λιγάκι, σκύλες του Σατανά.

Όταν ή Λένα πλησίανε στον καναπέ για να τον ύπακούσει εκείνος είχε άποκοιμηθ' κιόλας και ροχάλιζε με τ' άμάγουλα ξαναμμένα, τ' άβλέφαρα μαλακά και τό στόμα μαυρισμένο. Η Λένα έλεγε τότε, άηδισμένη:

— Είναι σαν σκιάχτρο... σαν...

Δέν άποτελείωσε την κουβέντα της και άκίνητη κράτησε την άναπνοή της καθώς έδειχνε με τό δάχτυλο στη συντρόφισσά της την τσέπη του άνθρώπου εκείνου. Ένα πελώριο πορτοφόλι μισόβγαине από κεί μέσα παραφουσκωμένο από τ' άχατρονομίσματα.

Η άπληστία, πού παραμόρφωσε τό πρόσωπο της Λένας ήτανε τόσο έκφραστική πού ή Άνιούτα κατάλαβε άμέσως. Συμφώνησε με μια κίνηση του κεφαλιού και προνοητική ψιθύρισε:

— Να ντυθούμε πρώτα.

Βουβές, με γοργές κινήσεις, χωρίς να πουνε λέξη, όι μικρές ξαναφόρεσαν τ' άμουςκεμμένα κουρέλια τους. Όι καρδιές τους κτυπούσαν τόσο δυνατά μέσα στο ήχηρό δωμάτιο, πού φοβόντουσαν μη ξυπνήσουν τον Νικίτα.

Ότόσο εκείνος κοιμότανε βαθεία, άκίνητος, στην ίδια πάντα στάση.

Μονάχα τ' άχέρια του σάλευαν πότε πότε νευρικά, σαν πελώρια έντομα πιασμένα και τό ένα μάλιστα από ένστικτο, άκούμπησε κοντά στο πορτοφόλι, σχεδόν άπάνω του. Όι μικρές περιέμεναν λιγάκι, το χέρι όμως δέν σάλευε από τη θέση εκείνη.

Ό καιρός περνούσε, έπρεπε να τελειώνουν.

Τότε λοιπόν ή Λένα, ρίχνοντας μια έξεταστική ματιά μέσα στο δωμάτιο, είδε τό άνοιχτό ξυράφι.

Τό πήρε στο χέρι της και, χωρίς να διστάσει, με μια μονάχα κίνηση, έκοψε τό λάφυργα του Νικίτα Βασίλιτς.

Έπειτα, ή βροχερή νύχτα δέχτηκε

δυο μικρές σκιές.

Ό σύντροφος Σοκολνικόφ, άνακριτής του επαναστατικού κακούργου κείνου, είχε πάει εύδιάθετος στο γραφείο του. Είχε λίγη δουλειά εκείνη τη μέρα και λογάριζε να περάσει όλόκληρο τό άπόγευμα μαζί με τ' άπαιδιά του, τού τ' άγαπούσε υπερβολικά.

Έφερνε μ' εύχαρίστηση τό χέρι του πάνω στα καλοθερμεμένα, φρεσκοξυρισμένα μάγουλά του και συλλογιότανε τι καλό πράγμα είναι να μπορεί κανείς να είναι καθαρός και μωσκομυρισμένος σ' έ μια έποχή, πού τό σαπουνι ήτανε τόσο σπάνιο.

Πρόσταξε κατόπι τον στρατιώτη, πού έκτελούσε καθήκοντα κλητήρος να καλέσει τον κατηγορούμενο για την δολοφονία Βασίλιτς.

Περίμενε σιγανοσφυρίζοντας, χωρίς να κοιτάξει τον σχετικό φάκελλο.

Δέν την είχε μελετήσει διόλου αυτή την ύπόθεση γιατί προτιμούσε, όπως σχεδόν πάντα, να έμπιστευθεί στο ένστικτό του και να κρίνει από την φυσιογνωμία του κατηγορουμένου.

Ήταν ένας άνθρωπος, πού δέν πολυσκοτιζότανε για ζητήματα δικαστικής εύσυνειδησίας και τόσες άλλες παρόμοιες άνοησίες.

Όταν όμως άνοιξε ή πόρτα του γραφείου και παρουσιάστηκε μπροστά του ό κατηγορούμενος, ό άνακριτής δέν μπόρεσε να συγκρατήσει μια βλαστήμια, πού άνέβηκε άθελα ως τ' άχέλι του.

Ήταν ή Λένα.

Της είχαν ξυρίσει τό κεφάλι και μέσα στη μακρυνή ρόμπα της φυλάκης, έμοιαζε σαν ένα παθιασμένο άγοράκι.

Ό σύντροφος Σοκολνικόφ φύσηξε δυνατά μέσα στις παλάμες του.

— Έσύ σαι, ρώτησε, ή κατηγορούμενη για τον φόνο του πολλού Νικίτα Βασίλιτς;

— Έγώ είμαι πού τον σκότωσα άποκρίθηκε ή μικρή.

— Ά! Καλά, καλά, μουρμούρισε ό άνακριτής, άποφeyόντας τό βλέμμα του παιδιού. Και γιατί τόκανες αυτό;

— Είχε την τσέπη του γεμάτη ρούβλια. Ήθελα να τ' άπάρω.

Η φωνή της δέν έτρεμε διόλου.

Καμμία τύψη, κανέναν φόβο, δέν ρυτίδωνε τό λείο μέτωπό της.

Ό Σοκολνικόφ, αν και ήτανε καιρό τώρα άνακριτής στο επαναστατικό κακούργου κείνο, ένιωσε μια παράξενη

στενοχώρια στην ψυχή του. Προσπά-
θησε νά διώξει από τη φαντασία του
την εικόνα της κορούλας του, της Μά-
σας, που κυρίευσε με μιιά άνόητη έπι-
μονή τό μυαλό του και δέν μπορούσε
ν' άπαλλαγει από την άυθυποβολή
αυτή.

Χαϊδεψε με μιιά μηχανική κίνηση τά
μάγουλά του, που ή φρεσκάδα τους
τόν στεναχωρούσε αυτή τή στιγμή.

Έπιτέλους, με μεγάλη τρυφερότητα.
πού δέν την καταλάβαινε κι' ό ίδιος
ψιθύρισε, σάν νά μιλούσε στο ίδιο του
τό καιδί :

— Μά για πέσμου, δυστυχισμένο
μου, αυτό που έκανες είναι τρομερό.
Τό καταλαβαίνεις τουλάχιστον, τό κα-
κό που έκανες, τό καταλαβαίνεις ;

Η χαϊδευτική φωνή του ανθρώπου
έκείνου έκανε βαθειά έλύτωση στη
Λένα που μήνες τώρα είχε λησμονήσει
τόν τόνο μιās τυρφερης κουβέντας.

Χαμήλωσε τά μάτια της, που τά ει-
χε ως τή στιγμή εκείνη καρφωμένα
με τόλμη πάνω στον Σοκολνικώφ.

Πέρασαν λίγα λεπτά μέσα στη σιωπή
και έξαφνα βαθειοί λυγμοί, λυγμοί
παιδικοί, που μοιάζουν σάν νά πνίγουν
νόν μικρό λαιμό και νά ξεσκίζουν τ'
εδύνατα πονεμένα στήθη, γέμισαν την
αίθουσα εκείνη.

— Λοιπόν, παιδί μου, είπε ό Σοκολ-
νικώφ, τά βλέπεις ; Βλέπεις πόσο με-
γάλο είναι τό έγκλημά σου.

Εκείνη όμως
τόν διέκοψε.

— Κύριε δικα-
στή, Κύριε δικα-
στή, έσεις που έ-
χετε τόσο καλή
μιλιά, που φαί-
νεστε τόσο κα-
λός άνθρωπος, πη-
τε τους νά μου
δώσουν την κού-
κλα μου, την κού-
κλα, που αγορά-
σα ύστερα άπ' αυ-
τό την όμορφου-
κλίτσα μου, που

Απόδοση στα ελληνικά:
ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΠΑΝΟΥ

Εικονογράφηση κειμένου:
ANTREE SURATOFF

μου την πήρανε όταν με βάλανε στη
φυλακή.

Και μπροστά σέ κείνο τό άπόκληρο
που έμοιαζε σάν άρρωστημένο άγο-
ράκι, ό σύντροφος Σοκολνικώφ, δοκι-
μασμένος κουμμουνιστής, άνακριτής
του έπαναστατικού κακουργοδικείου,
ένοιωσε για πρώτη φορά στη ζωή του
την έντύπωση πώς ήτανε αυτός ό
κατηγορούμενος.

Μά τό δικαστήριο, που δίκασε τη
Λένα φάνηκε άμελιχτό.

Είχε σκοτώσει έναν άνθρωπο για
νά τόν κλέψει κι' έπρεπε νά πεθά-
νει.

Με φωνή, που έτρεμε από συγκίνηση
ό σύντροφος Σοκολνικώφ άπάγγειλε
τή θανατική καταδίκη της, που σύμφω-
να μ' αυτή, έπρεπε νά τή ρίξουν στο
υπόγειο άριθμός 7.

Αυτή την ώρα πέρασε φευγαλέα από
τή μνήμη της ή εικόνα του ανθρώπου,
που την ώδήγησε μέχρις εδώ.

Πού νά ξερε ή φτωχή κοπέλλα, τί
σχέση είχε ό διαφθορέας της με τό
υπόγειο άριθμός 7, όπου θά την ώδη-
γούσανε τώρα...

Στύλωσε για τελευταία φορά τό
βλέμμα της στον άνακριτή Σοκολνι-
κώφ, γεμάτο από μιιά βουβή ίκεσία.

Κι' αυτός ό τελευταίος είπε κάτι
στούς άλλους δι-
καστές.

Η Λένα δέν θά
πήγαινε όλομόνα-
χη ν' άντικρύσει
τό θάνατο.

Τό κομμουνιστι-
κό δικαστήριο της
έπέτρεψε νά πά-
ρει μαζί και την
κούκλα της, την
κούκλα, που είχε
αγοράσει με τά
λεφτά εκείνου,
που σκότώσε.

ΕΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΕ ΣΥΝΑΡ-
ΠΑΣΤΙΚΗ ΠΛΟΚΗ ΚΑΙ ΜΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΛΥΣΗ, ΤΟΥ
VICTOR BRIDGES:

Μιά περίεργη κληρονομιά.—Ο εύγενικώτατος για-
τρός, που ένδιαφέρεται υπερβολικά για ένα...τζάκι.—
"Όπου οί φύλακες του νησιού, ένας χεροδύναμος
άντρας κι' ένα πιστό σκυλί, βρίσκονται νεκροί.—Τό
ψεύτικο γράμμα και τό έγκληματικό σχέδιο, που
τό ματαιώνει ή άυτοθυσία μιās όμορφης γυναίκας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.

Τό υπερωκεάνειο «Ποσειδών», που
ήμουνα δεύτερος πλοίαρχος
του βρισκόταν άγκυροβολημένο
στο λιμάνι του Όπόρτο, στο
ταξίδι του, της έπιστροφής από τη
Νότιο Άμερική στο Λονδίνο.

Από τό πρωί έπιστατούσα στο ξε-
φόρτωμά του. Τέλος, τό άπόγιομα ά-
νέβηκα στο κατάστρωμα και κουρα-
σμένος άκούμπησα στην κουπαστή
κοιτάζοντας τούς καινούργιους έπι-
βάτες.

Πλησίαζε ή στιγμή νά σηκώσουμε
άγκυρα όταν μου έφεραν ένα τηλε-
γράφημα.

Τό άνοιξα περίεργος και διάβασα :
«Άγγέλλομεν μετά λύπης ότι θείας
σας Ρίτσαρντ Τζανεγουαίη απέθανε

17ην τρέχ. μ. Ός πλησιέστερος συγ-
γενής κληρονομείτε. Μόλις έπιστρέ-
ψετε Άγγλίαν έπισκεφθήτε γραφείον
μου. Τ. Βίλμοτ, συμβολαιογράφος.

Για μιιά στιγμή στάθηκα, με τόσο
φανερή κατάπληξη, που ό Ρός, ό για-
τρός του πλοίου, περνώντας δίπλα
μου εκείνη τή στιγμή, με κοίταξε
άνησυχος και με ρώτησε.

—Ντρέυτον, φίλε μου, έλπίζω νά
μήν έλαβες καμιά δυσάρεστη είδηση ;
Χωρίς ν' άπαντήσω του έδωσα τό τη-
λεγράφημα.

—Ποιός ήταν ό Ρίτσαρντ Τζανεγου-
αίη, με ρώτησε σάν τό διάβασε.

—Ένας άδερφός της μητέρας μου,
που νιτρόπιασε τ' όνομα της οικογε-
νείας μας και έκπατρίστηκε. Δέν ήξε-

ρα πώς ζούσε ακόμα. Ούτε τόν είδα ποτέ μου. Ήξερα μονάχα πώς είχε φύγει για τη Νότιο Αμερική.

«Πάνε πολλά χρόνια τώρα. Όπως και νάναι σε συγχάριω φίλε μου: ίσως ν' άφησε μεγάλη περιουσία...»

— «Η πολλά χρέη.

— Δεν τὸ πιστεύω. Κάτι μοῦ λέει, πὼς θά σέ χάσουνε ἀπὸ τὸ καράβι.

«Θά μᾶς ἐγκαταλείψεις γιὰ νὰ ζήσεις στὸ ἐξῆς σύμφωνα μὲ τὸ κέφι σου.

«Εκεῖνο τὸ βράδυ ἄργησα πολὺ ν' ἀποκοιμηθῶ. Ὁ νοῦς μου ἦταν γεμάτος ἀπὸ χίλιες σκέψεις κι' ἤμουν ἀνυπόμονος νὰ φτάσω στὸ Λονδίνο, γιὰ νὰ μάθω τὸ γρηγορώτερο, τίς λεπτομέρειες τῆς ἀνέλπιστης κληρονομιάς μου.

«Ἀλλὰ καὶ κάτι ἄλλο, ἀκόμα βασάνιζε τὸ μυαλό μου: «Ἡ κατάπληξη κι' ἡ ταραχὴ τῆς μίς Κριστὴν ντὲ Ρόντα, σὰν ἔμαθε πὼς ὁ Τζανεγούαϊν εἶχε πεθάνει, πὼς ἦταν θεῖός μου κι' ἐγὼ κληρονόμος του.

«Ἡ Κριστὴν ντὲ Ρόντα ἦταν μιὰ γοητευτικὴ μελαχροινὴ νέα, ποὺ ταξίδευε μὲ τὸ θεῖο της. Εἶχαν ἐπιβιβαστεῖ στὸ Μανάος τῆς Βραζιλίας καὶ πλοῖον στὸ Λονδίνο. Ὁ θεῖός της ἦταν ἕνας κοντὸς καὶ ἀδύνατος ἄντρας, ποὺ ἡ ἀρρώστεια τὸν εἶχε καταβάλλει πρόωρα σχεδὸν σ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ ἔμεινε κλεισμένος στὴν καμπίνα του, ἀπόφυγε νὰ γνωριστεῖ μὲ κανέναν. Σπάνια ἀνέβαινε στὸ κατάστρωμα γιὰ νὰ κάνει λίγα βήματα ἀκουμπισμένος στὸ μπράτσο τῆς ἀνεψιάς του καὶ πάλι ἔξαναγύριζε στὴν καμπίνα του. Τίς ἐλάχιστες πληροφορίες ποὺ μοῦ δώσαν γι' αὐτοῦς, τίς χρωστάω ὅλες στὸν Ρός, ποὺ πολλὰς φορὲς τὸν εἶχαν καλέσει γιὰ νὰ ἐπισκεφτεῖ τὸν ἀρρωστο. «Εἶμαι ἔμπαθα πὼς ἡ μίς ντὲ Ρόντα ἦταν ὀρφανή; ἡ μητέρα της ἦταν Ἀγγλίδα κι' ὁ πατέρας της Ἰσπανός. Ὁ θεῖός της τὴν εἶχε ἀναθρέψει.

«Ὁ ντὲ Ρόντα ὑπέφερε ἀπὸ τὴν καρδιά του κι' ὅπως μοῦ εἶπε ὁ Ρός δὲν ὑπῆρχε ἐλπίς νὰ γιαιτρεφθεῖ. Τίς ἐλάχιστες φορὲς, ποὺ κατόρθωσα νὰ κουβεντιάσω γιὰ λίγα λεπτά μὲ τὴ νέα, μὲ εἶχε γοητίζει μὲ τὴ χάρη της καὶ τὸ πνεῦμά της. Ἀπὸ τὴν πρώτη, στιγμή, ποὺ τὴν εἶδα, τὴν ἀγάπησα τρελλά. Τὴ στιγμή, ποὺ μιλοῦσα μὲ τὸν Ρός γιὰ τὴν ἀνέλπιστη κληρονομιά μου, ἡ μίς ντὲ Ρόντα, ποὺ εἶχε βγεῖ στὴν ξηρά, γύρισε στὸ πλοῖο καὶ πέρασε δίπλα μας.

«Ὁ Ρός τῆς φώναξε:

— Μίς ντὲ Ρόντα, δὲν ἔρχεστε νὰ

συγχαρεῖτε τὸν μίστερ Ντρέϋτον;

— Τὸν συγχάριω μ' ὅλη τὴν καρδιά μου, εἶπε ἡ νέα καὶ γέλασε. Δὲν μπορῶ νὰ μάθω, γιὰ τί πρᾶγμα πρέπει νὰ τὸν συγχάρω;

— Πές της λοιπὸν τὰ νέα σου, Τζάκ, εἶπε ὁ Ρός κι' ἔφυγε.

— Πέθανε ἕνας θεῖός μου, τῆς εἶπα ὁ Ρίτσαρντ Τζανεγούαϊν καὶ εἶμαι φαίνεται ὁ μόνος κληρονόμος του... Ἀλλὰ Θεέ μου, δεσποίνις, τί πάθατε; Μήπως γνωρίζετε τὸ θεῖο μου, γιὰτι ἄλλοτε εἶχε ζήσει πολλὰ χρόνια στὴ Νότιο Αμερική.

«Ἡ μίς ντὲ Ρόντα, ὠχρὴ καὶ ταραγμένη ψιθύρισε:

— Μίστερ Ντρέϋτον, μὴ μὲ ρωτᾶτε τίποτα, γιὰτι δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω... οὔτε μπορεῖ νὰ ὑπάρχει φιλία μεταξὺ μας. Δὲν μπορεῖτε νὰ καταλάβετε. Ὁ Θεὸς νὰ δώσει νὰ μὴ καταλάβετε ποτέ, πρόσθεσε στεναζόντας βαθεῖα.

«Αφοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ παράξενα λόγια ἡ νέα, βιάστηκε νὰ κατεβεῖ στὴν καμπίνα της.

«Ἀπὸ τὴ στιγμή, ποὺ χωριστήκαμε τόσο ἀπτόμα, ἀντιλήφτηκα πὼς μὲ ἀπόφυγε συστηματικὰ καὶ σ' ὅλο τὸ ὁλόιπο διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ δὲν κατόρθωσα νὰ τὴν συναντήσω πιά.

Στὸ μεταξύ τὸ καράβι μας πλησίαζε στὸ τέρμα τοῦ ταξιδιοῦ.

Σὲ λίγο οἱ ἐπιβάτες θ' ἀποβιβαζόντουσαν καὶ δὲν θὰ μοῦ δινόταν ἡ εὐκαιρία νὰ συναντήσω τὴ μίς ντὲ Ρόντα. Ἀποφάσισα τότε καὶ τῆς ἔγραψα λίγες λέξεις:

«Ἀγαπητὴ μίς ντὲ Ρόντα, φοβάμαι πὼς θὰ θελήσετε νὰ φύγετε χωρὶς νὰ μὲ ἀποχαιρετήσετε. Δὲν θέλω νὰ σᾶς ἐνοχλήσω μ' ἐρωτήσεις, μιὰ ποὺ τέτοια εἶναι ἡ ἐπιθυμία σας. Ἀλλὰ δὲν ἀνέχομαι κανένα ἐμπόδιο στὴ φιλία μας. Γι' αὐτὸ θὰ κάνω ὅτι μπορῶ γιὰ νὰ ξεκαθαρίσω τὸ μυστήριό. Οὔτε θὰ πάψω νὰ σᾶς συλλογίζομαι. Μὴν ξεχνᾶτε, πὼς εἶμαι πάντοτε πρόθυμος νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος. Γιὰ λίγες μέρες ἡ ὑπηρεσία μου θὰ μὲ κρατήσει στὸ πλοῖο, κατόπι, ἂν θελήσετε νὰ μᾶς γράψετε, στείλετε τὸ γράμμα σας στὰ γραφεῖα τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἐταιρείας μας.

Ἀφοσιωμένος φίλος σας

Τζάκ Ντρέϋτον»

«Ἐδῶσα τὸ γράμμα μου στὸν καμαρότο, γιὰ νὰ τὸ δώσει στὴ μίς ντὲ Ρόντα. Κατόπιν ἡ ὑπηρεσία μου στὸ πλοῖο μὲ ἀπασχόλησε καὶ οὔτε εἶδα τὴν Κριστὴν, οὔτε ἔλαβα ἀπάν-

τηση στὸ γράμμα μου.

«Ἐβρεχε δυνατὰ, ὅταν τέλος κατόρθωσα κι' ἐγὼ νὰ βγῶ στὴ στεριά.

Μὲ τὸ τηλεγράφημα στὴν τσέπη μου, τράβηξα γιὰ τὸ συμβολαιογραφεῖο τοῦ μίστερ Βίλμοτ.

«Εκεῖ σὰν ἔφτασα στὴν πόρτα τοῦ γραφείου, παρατήρησα κάποιον ποὺ παραμόνευε καὶ μὲ κοίταζε ἐπίμονα. Σὰν ἀντίκρυσσε τὸ βλέμμα μου προ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II.

μίστερ Βίλμοτ μὲ δέχτηκε μ' εὐγένεια καὶ μὲ προθυμία τὸ σύντομο τηλεγράφημά του.

— Μίστερ Ντρέϋτον, μοῦ εἶπε, λυπᾶμαι γιὰτι δὲν μπόρεσα νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί σας πρὶν γρήγορα, ἀλλὰ δὲν ἔξερα, ποὺ μπορούσα νὰ σᾶς βρῶ.

Φαίνεται πὼς κι' ὁ θεῖός σας δὲν ἔξερε τίποτα ἄλλο γιὰ σᾶς παρὰ μονάχα πὼς εἶχε κάποιον ἀνηψιό.

— Αὐτὸ δὲν μοῦ κάνει ἐντύπωση, εἶπα, γιὰτι τὸ ἴδιο συνέβαινε καὶ μὲ μένα. Πὼς ἔτυχε νὰ γνωρίσετε τὸ θεῖο μου;

— Πέρυγί τὸν χειμῶνα οἱ ἑφημερίδες εἶχαν μιὰ ἀγγελία πὼς πουλιόταν τὸ Γρήνην. Αἰλάνδ, ἕνα νησάκι ποὺ ἡ περιφέρειά του ἦταν τρία χιλιόμετρα στὸ στόμιο τοῦ ποταμοῦ Δάνγου. Ἐλ τῆς κομητείας τοῦ Ἑσσεξ. Ὁ Τζανεγούαϊν ἦρθε τότε στὸ γραφεῖο μου καὶ μοῦ ἀνέθεσε ν' ἀγοράσω γιὰ λογαριασμό του τὸ νησί.

— Θεέ μου, φώναξα χαρούμενος, θέλετε νὰ πείτε πὼς τὸ νησάκι αὐτὸ μοῦ ἀνήκει.

— Ναί ὁ θεῖός σας τὸ ἀγόρασε γιὰ δυὸ χιλιάδες λίρες. Ἐπισκεύασε τὸ σπῆτι καὶ ἐγκατεστάθηκε ἐκεῖ.

— Δικό μου τὸ νησί! Δικό μου! Ἐξάνπα μ' ἀκράτητο ἐνθουσιασμό, γιὰτὶ ἀπὸ τὰ παιδικὰ μου χρόνια τ' ὄνειρό μου ἦταν ν' ἀποκτήσω ἕνα νησάκι. Καὶ πὼς ζοῦσε ὁ θεῖός μου; Ἦταν μόνος του, δὲν εἶχε κανέναν!

— Ζοῦσε ἐκεῖ ἀποτραβηγμένος μ' ἕναν πιστὸ ὑπηρέτη, κάποιον Βάσκομπ ποὺ ἦταν ἄλλοτε πυγμαῖος. Εἶχε κι' ἕνα ἀγριόσκυλο, ἕναν πελώριο μολοσσό, ποὺ δὲν ἀφήκε κανέναν νὰ πλησιάσει στὸ νησί. Ὁ μόνος ποὺ ἦρθε σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸ θεῖο σας, κι' αὐτὸ σὰ τελευταίᾳ του, ἦταν ὁ γιατρός Μάνινγκ, ποὺ τὸν φώναξε ὁ Βάσκομπ, σὰν ἀρρώστησε ὁ ἀφέντης του.

— Ἀπὸ τί πέθανε ὁ θεῖός μου;

— Κρυολόγησε. Ἐπαθε περιπνευμονία κι' ὁ Βάσκομπ μοῦ τηλεγράφησε,

σποήθηκε ἀδιαφορία καὶ ἀποτραβήχτηκε. Δὲν ἔδῶσα σημασία, οὔτε φαντάστηκα πὼς ἦταν δυνατό νὰ μὲ παρακολουθεῖ κανεὶς. Γιὰ ποῖο λόγο; Ὡστόσο μοῦ εἶχε κάνει ἐντύπωση ἡ τσακισμένη μύτη τοῦ ἀγνώστου, ποὺ ἔκανε ἀπαίσια τὴν ἀντιπαθητικὴ φυσιογνωμία του. Ἀσφαλῶς ὀπουδήποτε κι' ἂν τὸν ξανάβλεπα θὰ τὸν ἐγνώριζα ἀμέσως.

Πῆγα ἀμέσως. Ἀλλὰ ὁ Τζανεγούαϊν παρομιλοῦσε κι' οὔτε μὲ ἀναγνώρισε. Ὁ Μάνινγκ ἂν καὶ δὲν ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμά του, δέχτηκε ὥστόσο σὰν γείτονα ποὺ εἶναι νὰ πάει νὰ τὸν δῇ.

Ὁ γιατρός περνᾶει τὸν περισσότερο καιρὸ τοῦ σὲ μιὰ μαοῦνα, ποὺ τὴ μετάρειπε σὲ σπῆτι του. Εἶναι φανατικὸς κυνηγός. Ἐκανε ὅτι μπορούσε γιὰ νὰ σώσει τὸν θεῖο σας ἀλλὰ ἡ καρδιά τοῦ ἀρρωστοῦ δὲν βάσταξε καὶ τρεῖς μέρες κατόπι μὲ εἰδοποίησαν πὼς εἶχε πεθάνει.

Ὁ δόκτωρ Μάνινγκ μὲ βοήθησε πολὺ Μετὰ τὴν κηδεῖα τοῦ θεῖου σας κοίταξα τὰ χαρτιά του μὰ δὲν βρῆκα τίποτα νὰ μὲ διαφωτίσει γιὰ τὴν οἰκογένειά του. Τὸ μόνον, ποὺ κάποτε μοῦ εἶχε πεῖ ὁ ἴδιος ἦταν, πὼς κληρονόμος του ἦταν ὁ ἀνηψιός του καὶ μοναδικὸς συγγενὴς του, ὁ Τζάκ Ντρέϋτον. Παράγγειλα στὸν Βάσκομπ νὰ φυλάει τὸ νησί καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔξερα, ποῦ νὰ σᾶς βρῶ, ἀνάθεσα αὐτὴ τὴ φροντίδα σ' ἕνα φίλο μου, τὸν Μάρτιν Κάμπελ, ἐπιθεωρητὴ τῆς Σκώτλαντ Γουάρδ. Ἐτοίμαθα, πὼς εἶστε δεῦτερος ἀξιωματικὸς στὸ ὑπερωκεάνιο «Ποσειδών» καὶ πὼς τὸ πλοῖό σας βρισκόταν στὸ Ὀπόρτο. Ἐτρέξα ἀμέσως νὰ σᾶς τηλεγραφήσω ἐκεῖ. Στὸ μεταξύ ταχτοποίησα διάφορα χαρτιά τῆς κληρονομίας σας κι' εἶμαι σὲ θέση νὰ σᾶς δώσω ὅσες σχετικὲς πληροφορίες θέλετε.

— Χρήματα δὲν ἔφησε ὁ θεῖός μου;

— Περίμενα τὴν ἐρώτηση αὐτὴ καὶ σᾶς τιμᾶ, ποὺ δὲν τὴν κάνατε ἀμέσως. Ὁ θεῖός σας ἔφησε δεκαπέντε χιλιάδες λίρες. Τίς ἔχει καταθέσει στὴν Τράπεζα. Ἐδῶ ὁμῶς ὑπάρχει κάτι ποὺ δὲν κατόρθωσα νὰ ἐξακριβώσω. Ὁ θεῖός σας ἔδωκε δυὸ χιλιάδες λίρες περίπου τὸ χρόνο ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὰ βιβλία του. Σὲ τρεῖς διαφορετικὲς περιστάσεις κατάθεσε στὴν Τράπεζα, πρῶτα ὀχτὼ χιλιάδες λίρες, ἀργότερα τρεῖς χιλιάδες καὶ τέλος τέσσερες χιλιάδες σὲ τραπεζογραμ-

μάτια. Από πού εύρισκε αυτά τα χρήματα δεν μπόρεσα νάνακαλύψω.

— Διάβολε! φώναξα, μα αυτός έπρεπε νάναί κανέναν Ρότσιλντ για νάχει τόσα λεφτά.

— Όποσδήποτε είναι λυπηρό, πού δεν ξέρουμε την πηγή τους. Γιατί αν εξακολουθούσε έτσι, ποιός ξέρει πόσες καταθέσεις μπορούσε νά κάνει ακόμα.

— Ω! φώναξα εϋθυμα, κι' αυτά δεν είναι λίγα.

— Έχω και μιά πρόταση νά σάς κάνω, εξακολουθήσε ο Βίλμοτ. Ο γιατρός Μάνινγκ σάς προσφέρει διακόσιες πενήντα λίρες για νά του νοικιάσετε τόν νησί σας, θέλει νά τόν μετατρέψει σέ Tjachtig Club.

— Λυπάμαι, δήλωσα κατηγορηματικά. Σκοπεύω νά κατοικήσω στό νησί. Σκέφτομαι νά παραιτηθώ από τή θέση μου. Θά κρατήσω τόν Βάσκομπ στήν υπηρεσία μου και θά έγκατασταθώ εκεί σύντομα.

— Μπορείτε νά διαβιάσετε τήν άρνησή μου στόν δόκτορα, μίστερ Βίλμοτ. Ελπίζω πρόσθεσα πώς θά μου κάνετε τήν ευχαρίστηση νά φάμε μαζί. Έτσι θά κουβεντιάσουμε πιδ έλευθερα.

— Λυπάμαι, αλλά περιμένω τόν Κάμπελ καί...
— Άς έρθει κι' εκείνος. Έτσι θά κάνω, τή γνωριμία του και θά τόν ευχαριστήσω για τούς κόπους, πού έκανε για μένα. Θά περάσω νά σάς πάρω σέ μιά ώρα.

Πήγα στή Διεύθυνση τής Άτμοπλοϊκής Έταιρείας. Εϋτυχώς δέχτηκαν τήν παραίτησή μου, με συγχάρηκαν για τήν ανέλπιστη τύχη μου και κατόπι γύρισαν στού Βίλμοτ. Ο Κάμπελ βρισκόταν κι' όλας εκεί, κι' έτσι οι τρείς μαζί, πήγαμε σ' ένα εστιατόριο.

Ο Βίλμοτ μου είπε, πώς ο Μάνινγκ πού τού τηλεφώνησε τήν απάντησή μου, φάνηκε απογοητευμένος για τήν άρνησή μου νά τού νοικιάσω τόν νησί. Επίσης μου είπε πώς είδοποίησε τόν Βάσκομπ, για τόν προσεχή έρχομό μου στό Γκρήνση Άϊλαντ.

Ο Κάμπελ μου φάνηκε ένας πολύ συμπαθητικός άνθρωπος. Τού είπα πώς θά μ' ευχαριστούσε νά μ' επισκεφθεί στό νησί και τού υποσχέθηκα, πώς θά κάναμε μιά έκδρομή. Κουβεντιάσαμε για τόν θείο μου και τόν μυστήριο τής περασμένης ζωής του. Ο Κάμπελ, πού μάταια είχε προσπαθήσει νά έρευνήσει τόν παρελθόν του είχε σχηματίσει τήν έντύπωση, πώς τόν άπειλούσε κάποιος κίνδυνος και γι' αυτό τραβήχτηκε στό νησί.

Δέν τούς άνάφερα τήν παράξενη τα-

ραχή τής μίς Ρόντα, σάν έμαθε τόν θάνατο τού Τζαναγουαί γιατι δεν είχε όρεξη νά ένοχληθεί αυτή κι' ο θεός της με ζητήματα, πού προτιμούσα νά εξακαθρίσω μόνος μου. Χωρίστηκα με τόν Βίλμοτ και τόν Κάμπελ, σάν νάμαστε πολλοί φίλοι.

Τό άπόγευμα τέλειωσα κάτι δουλειές μου και ύστερα πήγα στού Βίλμοτ.

Είχαμε ακόμα διάφορα κληρονομικά ζητήματα νά κανόνισουμε κι' όταν τέλος σηκώθηκα για νά φύγω με ρώτησε, αν ήμουν πραγματικά άποφασισμένος νά κατοικήσω στό νησί.

Φαίνεται πώς ο Μάνινγκ ξανάρτε και επέμεινε πολύ στήν πρότασή του. Γύρεψε τή διεύθυνσή μου γιατι ήθελε νά με συναντήσει και ήτανε βέβαιος, πώς θά κατόρθωνε νά μου αλλάξει γνώμη.

Η έπιμονή του, μου φάνηκε παράξενη.

— Σας παρακαλώ μίστερ Βίλμοτ, είπα, νά τού έξηγήσετε, πώς είναι περιττό νά έπιμείνει περισσότερο. Δέ θέλω νά δυσχεραισθώ από τήν πρώτη στιγμή με τόν γείτονά μου Κατόπι μάλιστα πού παραστάθηκε με τόση καλοσύνη στίς τελευταίες στιγμές τού θείου μου. Γι' αυτό είναι προτιμώτερο νά μη τότε δώ παρα άφού τού μιλήσετε σείς. Και τώρα, πρέπει νά γυρίσω στό πλοίο. Θά μείνω εκεί μιά δυό μέρες ακόμα ώπου νά παραδώσω τήν υπηρεσία μου. Ελπίζω μεθαύριο νά είμαι έλεύθερος και τότε θά έρθω πάλι νά σάς δω. Χαίρετε μίστερ Βίλμοτ. Σας ευχαριστώ για όσα κάνατε για μένα.

Εφυγα από τόν συμβολαιογραφείο, πήρα τόν τραίνο στό σταθμό τού Τσέρουγκ - Κρός και σέ λίγο βρισκόμουν στίς αποβάθρες.

Μιά πυκνή δμίχλη σκέπαζε τώρα τόν τόπο, αλλά δεν φοβόμουν μήπως χάσω τόν δρόμο γιατι ήξερα σέ ποιο σημείο άκριβως ήτανε άγκυροβολημένος ο «Ποσειδών». Όσοτοσο προχώρουσα προσεχτικά στήν έρημική προκυμαία, όταν άκουσα ξωπίσω μου βάρματα.

Προτού προλάβω νά κοιτάξω πίσω μου, δέχτηκα κατακέφαλα ένα φοβερό χτύπημα, πού μ' έρριξε χάμα.

Θέλησα νά σηκώθω, μα άμέσως ένα δυνατό σπρώξιμο με κύλησε ως τήν άκρη τής αποβάθρας. Βρέθηκα μονομιάς στό κενό.

Μάταια προσπάθησα νά πιαστώ από τόν γλυστερό τοίχωμα και γκρεμίστηκα κάτω στα σκοτεινά νερά.

Έρω καλά κολύμπι, αλλά ντυμένος όπως ήμουνα και ζαλισμένος από τόν δυνατό χτύπημα, βούλιαξα άμέσως. Όσοτοσο τόν ένστικτο τής αυτοσυντήρησης μ' έκανε νά συνέρθω και κατόρθωσα νά βγώ στήν έπιφάνεια.

Μέσα στό πυκνό σκοτάδι μόλις διακρίνα τόν τοίχο τής προκυμαίας. Θά ήταν εύκολο νά πλησιάσω, αλλά τόν άδιάβροχο, πού φορούσα δυσκόλευε τίς κινήσεις μου. Δυό φορές βούλιαξα και πάλι ανέβηκα στήν έπιφάνεια. Τέλος τόν χέρι μου συνάντησε ένα σιδερένιο κρίκο στόν τοίχο.

Πιάστηκα άπ' αυτόν, τίναξα τόν νερό πού με τύφλωνε και ανάπνευσα βαθεία. Ούτε σκέφτηκα εκείνη τή στιγμή, πώς ο άγνωστος, πού με χτύπησε ίσως νά βρισκόταν ακόμα εκεί, έτοιμος νά με άποτελειώσει.

Μια μόνη σκέψη είχα στό νού μου: νά μη χάσω τόν στήριγμα πού είχα βρεί.

Ήταν αδύνατο ν' αναρριχηθώ από τή λεία έπιφάνεια τού κρηπιδώματος. Αν δεν έρχόταν γρήγορη βοήθεια ήμουν χαμένος.

— Βοήθεια! φώναξα μ' όλη τή δύναμη τής φωνής μου.

— Ε! πού είσαι; άκούστηκε μιά φωνή μέσα στήν δμίχλη.

— Εδώ! ούρλιαξα. Στό νερό... κοντά στόν τοίχο.

— Κρατήσου κι' έφτασα! απάντησε ένθαρρυντικά ή φωνή.

Σέ λίγο μιά βάρκα έφτασε κοντά μου κι' ένα στιβαρό χέρι μ' άρπαξε και με τράβηξε μέσα.

Ένα λεπτό αν περνούσε ακόμα δεν θά μπορούσα πάλι νά κρατηθώ.

Ζαλισμένος, άποκαμωμένος, σωριάστηκα μέσα στή βάρκα.

Μόλις πρόλαβα, νά πω στό σωτήρα μου νά με πάει στόν «Ποσειδών» κι' άμέσως όλα σκοτείνιασαν γύρω μου κι' έχασα τίς αισθήσεις μου.

Όταν άνοιξα τά μάτια μου, βρέθηκα με τίς πυτζάμες μου ξαπλωμένος στό κρεβάτι μου, στήν καμπίνα μου.

— Άλλο Τζάκ! Συνήρθε; Πώς αισθάνεσαι τώρα;

Η γνωστή φωνή τού Ρός μ' έκανε νά συνέρθω όλότελα.

Μιά στιγμή έμεινα άκίνητος.

Κατόπι θέλησα νά σταθώ καθιστός στό κρεβάτι μου, μα ένας δυνατός

πόνος στό κεφάλι μου μ' έκανε νά κλείσω τά μάτια και νά γογγύζω.

— Σιγά! Μή βιάζεσαι φίλε μου, είπε πάλι ο Ρός.

Κοίταξα τριγύρω μου. Είδα πώς ο ήλιος έμπαινε από τόν άνοιχτό παραθυράκι τής καμπίνας μου και παραξενεμένος ρώτησα.

— Από πότε λοιπόν, βρίσκομαι εδώ; Τί ώρα είναι;

— Είναι μεσημέρι φίλε μου.

Από χτές τόν βράδυ, πού ένας γέρος βαρκάρης σ' έφερε εδώ άναίσθητο, κοιμήθηκες μονορούφι ως τώρα. Πιστεύω, πώς θά πεινάς; Μή κουνηθείς! Πηγαίνω νά σού φέρω λίγο φαί, και κατόπι τή ξαναλέμε.

Έμεινα ξαπλωμένος, σέ βαθεία συλλογή για τήν ανέλπιστη περιπέτειά μου, ώστόσο ο Ρός ήρθε κρατώντας ένα φορτωμένο δίσκο.

Εφαγα με πολλή όρεξη μιά όμελέτα, λίγες φρυγανιές με βούτυρο και δυό φέτες ζαμπόν.

Η τροφή και ένα ποτηράκι κρασί, μ' έκαναν νά συνέρθω έντελώς και τότε ρώτησα τόν Ρός τί συνέβη.

— Εσύ πρέπει νά μου πεις τί έπαθες, είπε ο Ρός. Ο γέρος, βαρκάρης, πού σ' έφερε νόμιζε, πώς ήσουν πιομένος. Μαζί με τόν λοστρόμο, πού εϋτυχώς δεν είχε φύγει ακόμα, σέ κουβαλήσαμε εδώ, σέ γδύσαμε και σέ βάλαμε στό κρεβάτι.

Ξέρω, πώς δεν ήσουν πιομένος αλλά πώς διάβολο χτύπησε τόσο άσχημα στό κεφάλι; Αυτό θέλω νά μου έξηγήσεις.

Τού μίλησα τότε για τήν ανέλπιστη κληρονομιά μου και τήν επίθεση τού άγνωστου έχθρου μου. Ούτε στό Ρός δεν μίλησα για τήν αλλόκοτη στάση τής μίς ντέ Ρόντα σάν έμαθε πώς ο Τζαναγουαί ήταν θεός μου.

Ούτε άνάφερα για τόν άτομο εκείνο με τή σπασμένη μύτη, πού με είχε παραπιάσει τόν πρώτο.

— Σάν περίεργο μου φαίνεται, είπε ο Ρός σκεπτικός, είσαι άγαπητός στούς άνδρες τού πληρώματος και γι' αυτό άποκλείεται νάταν έκδίκηση από κανέναν νάυτη μας. Αν ήταν λωποδύτης ο άγνωστος θά φρόντιζε νά σού άδειάσει τίς τσέπες και όχι νά σε πετάξει στό νερό. Είναι φανερό δολοφονική άπόπειρα. Από ποιόν όμως και γιατί;

— Αναρωτιέμαι μήπως ο θεός μου άδίκησε κανέναν, πού είχε βλέψεις

στην κληρονομιά. Έχτος αν είχε τίποτα έχθρους, αλλά, τι τους φταίω εγώ; Από τα λεγόμενα του Κάμπελ συμπεραίνω, πως ο μακαρίτης δεν ήταν καλό υποκείμενο. Υποθέτω, πως ο θεός μου κάτι φοβόταν. Άλλοιως δεν ξηγηγίται γιατί αγόρασε το έρημονήσι αυτό και ζούσε άποτραβηγμένος από τον κόσμο, με μόνους συντρόφους έναν υπηρέτη και ένα αγριόσκυλο για να τον φυλάει. Έσθ, τι λές; Τι με συμβουλευείς να κάνω;

—Μμ! Σίγουρα θα είχε κάποιο λόγο για να φοβάται. Το καλλίτερο είναι να πιάς να γνωρίσεις το νησί. Ίσως εκεί ανακαλύψεις κάτι που για μας θάιναι μυστήριο.

—Ξέρω καλά το Γκρήνση—“Αϊλαντ γιατί την εποχή του πολέμου υπηρέτοσα στην περιπολία της άκτης εκείνης για τα υποβρύχια. Χάρηκα πολύ, που γίνηκα ιδιοκτήτης του νησιού. Έλπίζω να με συνοδεύεις στην πρώτη μου επίσκεψη εκεί. Πάμε αύριο;

—Αύριο δεν θα μπορέσω, μεθαύριο όμως έρχομαι ευχαρίστως. Άλλωστε πρέπει να συνέρθεις ολότρελα από τον κλονισμό που έπαθες. Πρέπει να δοξάζεις το θεό που έχεις γερό κρανίο, φθηνά την γλύτωσης, μπορούσες να είχες μείνει στον τόπο.

Το κεφάλι μου με πονούσε και κατάλαβα, πως ο Ρός είχε δίκιο.

Ακολούθησα λοιπόν τη συμβουλή του και έμεινα ήσυχα στο κρεβάτι μου.

Το βράδυ δειπνήσα ελαφρά και κοιμήθηκα καλά τη νύχτα.

Την επομένη το πρωί σηκώθηκα ευδιάθετος με μόνο μια ευαισθησία στο πρησμένο άκμα σημείο του χτυπήματος.

Πέρασα όλο το πρωί μόνος μου, γιατί ο Ρός κι οι συνάδελφοί μου είχαν βγει στην ξηρά, όταν κατά τις γράμμες.

Ήταν της μίς ντε Ρόντα και μου έγραφε.

«Φίλε μίστερ Νιρέυτον, Πρέπει να σάς μιλήσω για κάτι σοβαρό.

“Αν σάς είναι εύκολο, έλτε να με συναντήσετε στην έξοδο του σταθμού του ύψους οιδροδρόμου.

Στην όδο Ντόβερ στις δύο μ. μ. Δεν θα σάς άπασχολήσω πολύ.

Κριστήν ντε Ρόντα»

“Η Κριστήν! “Αι με πόση χαρά έτοιμάστηκα να πάω να τη συναντήσω.

Τόση ήταν η άνυπομονή μου, που μου φάνηκε πως ή ώρα θα περνούσε πιο γρήγορα, αν πήγαινα άμέσως μέσα στην πόλη.

Την όρισμένη ώρα βρισκόμουν μπροστά στο σταθμό.

Στις δύο ακριβώς την είδα από μακριά, που έρχόταν.

Φορούσε ένα άπλο φόρεμα κι ήταν τόσο χαριτωμένη, που ένοιωσα τη καρδιά μου να χτυπάει γοργά.

Πήγαμε σ' ένα Τη-ρούμ. Εκείνη την ώρα η αίθουσα ήταν σχεδόν άδεια.

—“Εδώ θα μπορέσουμε να μιλήσουμε ήσυχα, είπα, αυτή την ώρα δεν υπάρχει κίνηση.

—Θέλετε να παραγγείλω καφέ ή προτιμάτε τίποτε άλλο;

—Θα πάρω καφέ γιατί μόλις λίγες ώρες πριν έφαγα. Άκούστε μίστερ Νιρέυτον, ίσως φανώ αδιάκριτη αλλά θέλω να μιλήσετε για τη κληρονομία του θεού σας. Πιστέψτε με, είναι για το συμφέρον σας.

Ενώ πίνανε τον καφέ μας της είπα όσα ήξερα. Πως ο θεός μου δεν άφησε διαθήκη, πως σαν πιδ στενός συγγενής του είχα κληρονομήσει το Γκρήνση—“Αϊλαντ και δεκαπέντε χιλιάδες λίρες.

—“Ο θεός σας ζούσε στο νησί;

—Ναι και πέθανε εκεί. Ζούσε μόνος του μ' έναν υπηρέτη κι ένα σκυλί.

—“Ο Βέλμοτ νομίζει, πως κρυβόταν από κάποιον ή φοβόταν κάτι. Υποθέτω πως ίσως να τον βάραινε ή συνείδησή του, ποιός ξέρει με τι παληές άμαρτίες και ζούσε σαν έρημότης Θά εγκατασταθώ στο νησί.

—Για να ζήσετε έτσι ολομόναχος σαν το θεό σας;

—“Οχι δά, θα δέχομαι τους φίλους μου.

—“Ακούστε τις συμβουλές μου: Μη μείνετε ποτέ μόνος σας στο νησί. Πρέπει να έχετε κοντά σας έναν άνθρωπο έμπιστοσύνης. Δεν μπορώ να ξηγηθώ περισσότερο. Το μόνο, που μπορώ να σάς πω είναι πως υπάρχει κίνδυνος για σας για τη ζωή σας.

—Το αντίληφτηκα κι' όλας είπα γελώντας.

—Τι θέλετε να πείτε; ρώτησε ανήσυχη.

Τής διηγήθηκα την έπίθεση του άγνωστου έχθρου μου και φάνηκε τρομερά ταραγμένη.

—Θεέ μου, είναι δυνατόν; τραύλισε. Δεν καταλαβαίνω.

—Ούτε κι' εγώ. Το μόνο, που ξέρω είναι πως υπάρχει κάποιος, που θέλει

να με βγάλει από τη μέση. Γιατί, δεν ξέρω αλλά θα μάθω, θα πάω στο Γκρήνση “Αϊλαντ και ίσως εκεί έξακριβώς, τι συμβαίνει. “Η μήπως με συμβουλευετε να μην πάω;

—“Οχι, όχι! Να πάτε το νησί είναι δικό σας. Μονάχα φυλαχτήτε.

“Η Κριστήν σηκώθηκε. Σηκώθηκα κι' εγώ.

—Μην φύγετε ακόμα, είπα, έχουμε τόσα να πούμε.

—Δεν μπορώ να μείνω. Κι' αυτό, που έκανα, να έρθω ήταν τρέλλα. “Οχι μη με συνοδεύετε, πρόσθεσε, πρέπει να χωριστούμε εδώ. Άντίο μίστερ Νιρέυτον, “Υποσχέθηκε μου, πως θα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV.

Μα την πίστη μου, είσαι τυχερός, φώναξε ο Ρός, καθώς σταμάτησε το αυτοκίνητο στην κορυφή του καλλίτερου κου δρόμου για να δούμε την τοποθεσία.

Μπροστά μας άπλωνόταν ο κάμαρος του Ντείνγουελ και πέρα από τα μάτια, σαν μια άσημνια κορδέλλα, λαμποκοπούσε κάτω από τη ζωηρή πρωινή λιακάδα καθώς κυλούσε τα νερά του λιμένα στα όλοπράσινα λειβάδια, ανάμεσα στα όλοπράσινα λειβάδια, κατόπιν χωριζόταν εις δυο κι' ο χώρος που έμεινε ανάμεσα στους δυο βραχίονες σχημάτιζε το Γκρήνση—“Αϊλαντ. “Ο σταμάτος ένώνονταν κατόπιν με τα σταχτερά νερά της Βορείου θαλάσσης.

—“Ωστε σ' άρέσει το νησάκι μου; ρώτησα.

“Ο Ρός σκίασε τα μάτια του με το χέρι του και κοίταξε το νησί. Τό σπíti δέ φαινόταν.

Ήταν κρυμμένο πίσω από ένα δέντρο και μονάχα ο μικρός μώλος, με το ξύλινο στύλο για τη βάρκα, διακρινόταν.

—Δε βλέπω ούτε τον υπηρέτη ούτε το σκυλί, είπε ο Ρός.

—Θα τους δούμε σαν φτάσουμε εκεί, είπε κι' έβαλε πάλι μπροστά τη μηχανή.

Σε λίγο φτάσαμε στο χωριό του Πέν—Μίλλ και σταμάτησα μπροστά σ' ένα πανδοχείο.

Δεν καθήσαμε πολλή ώρα εκεί. Κατεβήκαμε στην αποβάθρα, όπου ο Τζίμυ, ένα παιδί, που μας είχε δώσει ο ιδιοκτήτης του πανδοχείου για οδηγό, μας περίμενε. Πέντε χρόνια είχαν περάσει από την τελευταία έπισκεψί μου στο μέρος αυτό. “Ο παληός

φυλάγεστε.

—Σας το ύπόσχομαι, αλλά δεν σάς άφίνω να φύγετε, αν δεν μου πείτε, πότε θα συναντηθούμε πάλι, είπα, και τρυφερά της έσφιξα το χέρι.

—Δεν ξέρω, ψιθύρισε, “Ισως ποτέ. “Οπωσδήποτε, πρόσθεσε κοιτάζοντάς με κατάματα με θλιμμένο βλέμμα, οτιδήποτε κι' αν σάς συμβεί, θέλω να θυμηθείτε, πως προοπάθησα να σάς βοηθήσω.

Δεν πρόλαβα ν' άπαντήσω και η Κριστήν έφυγε βιαστική.

Μια στιγμή στάθηκε άναποφάσιτος κατόπι έτρεξα στο δρόμο. Κοίταξα τριγύρω μου, μα η Κριστήν είχε χαθεί κι' όλας ανάμεσα στους διαβάτες

ενοδόχους είχε πεθάνει στο μεταξύ και τ' άφηρε άλλος. Παράγγειλε να μας φέρουν πιστά κατόπιν του είπα, ή ήμουν ο κληρονόμος του Τζαν-γουάκι κι' οτι στο εξής θα ζούσα στο νησί και τέλος τον ρώτησα αν μπορούσε να μας προμηθεύει μια βάρκα.

—Βεβαίως, είπε κι' άμέσως πλησίασε στο παράθυρο και φώναξε.

—Τζίμυ! “Ε, Τζίμυ. Οί κύριοι άπ' εδώ θέλουν να πάνε στο νησί. Πήγαμε στην αποβάθρα όπου ο Τζίμυ ένα αγοράκι ένδεκα χρόνων με έξυπνη και γελαστή φυσιογνωμία μας περίμενε.

—Θέλετε να έρθω μαζί σας σέρ; ρώτησε ο μικρός.

—“Οχι, θα τα καταφέρουμε, μόνοι μας.

—Προσέξτε γιατί το ρεύμα είναι δυνατό, συμβούλεψε ο Τζίμυ.

—Έννοια σου, θα τα βγάλουμε πέρα, είπα και μπήκαμε στη βάρκα. “Η απόσταση, που μας χώριζε από το νησί δεν ήταν μεγάλη.

—Περίεργο, ο Βάσκομπ δεν φαίνεται πουθενά, μουρμούρισα. Και όμως ο Βίλμοτ τον είδωποίησε.

Την ίδια στιγμή, ένα πελώριο σκυλί πετάχτηκε πίσω από τους θάμνους και γρυλλίζοντας άγρια πλησίασε. Σταθήκαμε χωρίς να τολμάμε ν' άποβιβασθούμε, όταν από μακριά ήρθε τρέχοντας ο Βάσκομπ.

—Μη φοβάστε! φώναξε και σφύριξε στο σκυλί. Το ζωό στάθηκε άμέσως.

—Με συγχωρείτε κύριε, έξακολούθησε ο ύπηρέτης. Πιστεύω, πως είστε ο Μίστερ Νιρέυτον: Με είδωποίησε ο Μίστερ Βίλμοτ και έτοιμάζα το γιόμα Γι' αυτό δεν σάς περίμενα στο μώλο καθώς έπρεπε.

—Δέν πειράζει Βάσκομπ, είπα. Πως

τὸ φωνάζετε τὸ σκυλί :

—Σατάν, εἶναι τ' ὄνομά του. Τὸ ἔχουμε γυμνασμένο νὰ μὴν ἐπιτρέπει σὲ κανέναν νὰ πλησιάσει. Ἀλλὰ εἶναι καλὸ καὶ πιστό.

—Σωστός Σατανᾶς, εἶπε ὁ Ρὸς γελῶντας, ἐνὼ στερέωνε τὸ σκοινὶ τῆς βάρκας σ' ἕναν κρίκο τοῦ μῶλου.

Βγήκαμε στὴν ξηρὰ καὶ τὸ σκυλί μᾶς πλησίασε ἀμέσως.

Μᾶς τριγύρισε, σὰν νᾶθελε νὰ κἀνει τὴ γνωριμία μας.

Φάνηκε, καθὼς φαίνεται, ἱκανοποιημένο, γιατί μ' ἄφησε νὰ τὸ χαϊδέψω καὶ ἡσυχό τῶρα μᾶς ἀκολούθησε.

—Θέλετε νὰ ἐπισκεφτῆτε τὸ νησί πρῶτα, μᾶς ρώτησε ὁ Βάσκομπ, ἢ προτιμάτε νὰ δῆτε τὸ σπίτι;

—Πᾶμε πρῶτα στὸ σπίτι κι' ἂν τὸ φαί εἶναι ἔτοιμο θὰ τὸ τιμήσουμε, γιατί ὁ περίπατος μᾶς ἀνοίξε τὴν ὄρεξη.

Προχωρήσαμε σ' ἕνα στενὸ μονοπάτι ἀνάμεσα σὲ πυκνοὺς θάμνους καὶ σὰν περάσαμε τὸ σῦδενιρο φάνηκε ἁφαντικά τὸ σπίτι.

Ἦταν ἕνα διόροφο, κομψὸ χτίριο, οἱ τοῖχοι του ἦταν σκεπασμένοι μὲ κισσό.

Δεξιὰ, στὴν πόρτα τῆς εἰσόδου ἦταν μιὰ βεράντα.

Μπήκαμε σ' ἕνα εὐρύχωρο χῶλλο. Ἡ ἐπίπλωσή του ἦταν ἀπλὴ καὶ ἀρμονικὴ.

Μπροστὰ στὸ πελώριο τζάκι δυὸ μεγάλες πολυθρόνες καλοῦσαν στὴ τεμπελιά.

Ἀπέναντι ἕνα ντιβάνι φορτωμένο μὲ μαξιλάρια, ἕνα γραφεῖο καὶ μιὰ βιβλιοθήκη συμπλήρωναν τὴν ἐπίπλωση.

—Βλέπω, πὼς ὁ μακαρτίτης ἀγαποῦσε τίς ἀναπαύσεις του, εἶπε ὁ Ρὸς.

—Δὲν ξέρω, τί διάβολο ἦταν ὁ θεῖός μου, ἀλλὰ εἶχε γούστο, εἶπα.

Ὁ Βάσκομπ μᾶς ἔρριξε μιὰ πλάγια ματιά, μὰ δὲν εἶπε τίποτε, μόνο προχώρησε καὶ μᾶς ἀνοίξε τὴν πόρτα τῆς τραπεζαρίας.

Τὸ τραπέζι ἦταν ἔτοιμο, στρωμένο. Ὡστόσο προτοῦ καθήσουμε νὰ φάμε ἀνεβήκαμε στὸν ἀπάνω ὄροφο γιὰ νὰ ρίξουμε μιὰ ματιά στὶς κρεβατοκάμαρες.

—Αὐτὸ εἶναι τὸ δωμάτιο τοῦ θεῖου σας, σέρ, εἶπε ὁ Βάσκομπ, ἂν τυχὸν δὲν τὸ θέλετε γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας, ὑπάρχουν ἄλλα δυὸ τὸ ἴδιο ὥραϊα.

—Αὐτὸ μ' ἀρέσει, εἶπα κοιτάζοντας τριγύρω μου, κι' ἡ θέα ἀπὸ τὸ παράθυρο εἶναι ὑπέροχη.

»Εὐτυχῶς δὲν μὲ βτραίνει ἡ συνειδησή μου κι' ἔτσι δὲν δυσκολεύομαι νὰ πλαγιάσω στὸ κρεβάτι τοῦ γέρου.

Εἶδα τὴ σκληρὴ ματιά, ποὺ μοῦ ἔρριξε πάλι ὁ Βάσκομπ.

Εἶχε παραξηγήσει τὸ χωρατὸ μου.

Κι' ὁ Ρὸς εἶχε παρατηρήσει τὸ ὕφος τοῦ ὑπνέτη.

Σὰν βρεθήκαμε μόνοι στὴν τραπεζαρία μοῦ-εἶπε.

—Δὲν μοῦ λές σκέπτεσαι νὰ κρατήσεις αὐτὸν τὸν ἀγριάνθρωπο στὴν ὑπηρεσία σου; Δὲν μοῦ φαίνεται νὰ σὲ βλέπει μὲ καλὸ μάτι.

—Ἵσως τὸν δυσαρέστησαν τὰ χωρατά μας γιὰ τὸν ἀφεντικό του. Αὐτὸ ὅμως ἀποδεικνύει πὼς εἶναι πιστὸς καὶ ἀφοσιωμένος. Γιὰ τὴν ὥρα θὰ τὸν κρατήσω, ἀργότερα βλέπουμε.

Σὰν τελειώσαμε τὸ φαί μας, φώναξε τὸν Βάσκομπ καὶ τοῦ εἶπα πὼς θὰ πηγαίναμε νὰ δοῦμε τὸ νησί.

Ὁ Σατάν, μόλις μᾶς εἶδε σηκώθηκε καὶ μᾶς ἀκολούθησε.

Ἦρθε κι' ὁ Βάσκομπ.

Ἀλλὰ δὲν προλάβανε ν' ἀπομακρυνθοῦμε πολὺ, ὅταν ὁ Ρὸς φώναξε.

—Κοιτάξετε, θαρρῶ, πὼς κάποιος ἔρχεται στὸ νησί.

Γυρίσαμε καὶ κοιτάξαμε.

Πραγματικά μιὰ βάρκα πλησίαζε.

—Εἶναι ὁ δόκτωρ Μάνινγκ, εἶπε ὁ Βάσκομπ.

—Ὁ Μάνινγκ, εἶπα μὲ ἀπορία. Ἀλλὰ τὸν νόμιζα στὸ Λονδίνο.

—Γύρισε χτές τὸ βράδυ σέρ. Τὸν εἶδα τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφθασε.

—Χμ! Ὑποθέτω πὼς δὲν μπορῶ ν' ἀποφύγω τὴν ἐπίσκεψή του, μουρμούρισα δυσαρεστημένος. Ξέρω, πὼς θέλει νὰ μοῦ μιλήσει. Πᾶμε λοιπὸν στὸν μῶλο.

Ὅλοι μαζί προχωρήσαμε στὴ μικρὴ ἀποβάθρα καὶ φτάσαμε τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ Μάνινγκ ἀποβίβαζε τὸν ἑαυτό του.

Ἦταν ἕνας ὥραϊος ἄνδρας, ὡς σὰ ράντα χρονῶν. Φοροῦσε ἕνα ἄσπρο φανελένιο κοστούμι κι' ἕνα ναυτικὸ κασκέτο.

Τὸ ἀνδρικό παράστημά του τὰ τέλεια χαρακτηριστικά του τὸ ἡλιοκαμένο πρόσωπό του ἀποτελοῦσαν ἕνα ὠραῖο σύνολο. Κι' ὅμως. Δὲν ξέρω γιατί ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἔνοιωσα κάποια δυσπιστία γι' αὐτὸν.

—Καλημέρα, εἶπε μὲ πρόσχαρο ὕφος καὶ μὲ παράξενη γλυκειὰ φωνή. Ἄν δὲν κάνω λάθος εἶστε ὁ μίστερ Ντρέυτον. Εἶμαι ὁ δόκτωρ Μάνινγκ.

Ἦρθα σὰν γείτονας νὰ σᾶς γνωρίσω.

—Σᾶς εὐχαριστῶ, ἀπάντησα. Περί-

Τὸ μυστήριο τοῦ νησιοῦ

μενα νὰ σᾶς συναντήσω στὸ Λονδίνο γιατί ὁ μίστερ Βίλμοτ μοῦ εἶπε πὼς σᾶς ἔδωσε τὴν διεύθυνσή μου στὸν «Ποσειδῶνα». Ἀλήθεια; νὰ σᾶς συστήσω τὸ φίλο μου καὶ συνάδελφό σας δόκτορα Ρὸς, γιατρὸ τοῦ πλοίου μας.

—Χαίρω γιὰ τὴ γνωριμία σας, εἶπε ὁ Μάνινγκ κι' ἔρριξε ἕνα ἐξεταστικὸ βλέμμα στὸν Ρὸς, κι' ἐγὼ ὑπνέτησα κάποτε γιατρός στὸ Ναυτικόν. Κατόπι, πρόσθεσε, δὲν μπόρεσα νὰ ἔρθω στὸ πλοῖο σας μίστερ Ντρέυτον γιατί δὲν πρόλαβα. Ἀλλὰ σὲ ἤξερα πὼς θᾶταν εὐκολο νὰ σᾶς συναντήσω ἐδῶ.

Γυρίσαμε στὸ σπίτι κι' ὁ Βάσκομπ μᾶς ἔφερε οὐίσκου καὶ ὀσδα.

—Καθῆστε, εἶπα ὅπου σᾶς ἀρέσει. Ξέρετε τὸ σπίτι καλλίτερα ἀπὸ μένα.

Ἀλήθεια δὲν σᾶς εὐχαρίστησα ἀκόμα γιὰ τίς φροντίδες σας γιὰ τὸ θεῖο μου. Ἦταν μεγάλη ἡ καλωσύνη σας.

—Ὡ, διεμαρτυρήθη, ἔκανα ἀπλῶς τὸ καθήκον μου. Ὡστόσο σὰν πιὰ τὸ ἐπάγγελμά μου, ὥστόσο σὰν γείτονας εἶμαι πάντοτε πρόθυμος νὰ φανῶ χρήσιμος. Δυστυχῶς δὲ μπόρεσα νὰ τὸν σώσω. Ἡ καρδιά του βλέπετε.

—Ναί, ξέρω. Ὑποθέτω, πὼς μετὰ τὴν αἰσθητὴ ζωὴ ποὺ πέρασε.

—Τὸν γνωρίζατε καλὰ τὸν θεῖο σας, ρώτησε ὁ Μάνινγκ μὲ μόλις συγκαταληκτικὴν περιέργεια.

—Καθόλου. Ἐφυγε γιὰ τὴ Νότιο Ἀμερική, ὅταν ἦσαν μικρὸ παιδάκι. Καὶ ἀπὸ τὸ τηλεγράφημα τοῦ Βίλμοτ ἔμαθα τὸ θάνατό του.

—Ὡστε ἡ κληρονομία του θὰ σᾶς ἐξάνιασε, ὑποθέτω. Τὸ νησί εἶναι ὁ μόνος ἄλλος μόνος γιὰ τὸ καλοκαίρι, μορφοῦ ἄλλα μόνος γιὰ τὴν πλοιοκτησίαν καὶ τὸν χειμῶνα εἶναι πληκτικὴ καὶ μελαγχολικὴ ἡ ζωὴ ἐδῶ. Συχνὰ ἀποροῦσα, πὼς ὁ θεῖος σας μποροῦσε καὶ ζοῦσε τόσο μόνος.

—Ἵσως ἡ μοναξιά νὰ τὸν εὐχαριστοῦσε. Ὁ καθένας ἔχει τὰ γούστα του.

—Φυσικὰ. Σκεφθήκατε γιὰ τὴν πρότασή μου, μίστερ Ντρέυτον; Σκόπευα νὰ νοικιάσω τὸ νησί καὶ νὰ τὸ χρησιμοποιήσω γιὰ Tjaching Club.

—Λυποῦμαι, ἀλλὰ ἀποφάσισα νὰ κατοικήσω ἐδῶ.

—Ἀλλὰ προσφέρω καλὴ τιμὴ καὶ φαντάζομαι, πὼς θᾶς ἦταν πιὸ εὐχάριστο νὰ κατοικήσετε σὲ μέρος πιὸ κεντρικόν.

—Δὲν πρόκειται γιὰ τὴν τιμὴ. Ἀπάντησα λίγο ἀπότομα. Ἡ τιμὴ ποὺ προσφέρετε εἶναι πολὺ καλὴ. Ἀλλὰ βλέπετε τὸ ὄνειρό μου ἦταν πάντοτε νάχω ἕνα δικό μου νησάκι. Τώρα ποὺ ὁ πό-

θος μου πραγματοποιήθηκε, θέλω νὰ ζήσω ὅπως μ' ἀρέσει.

—Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, εἶπε ὁ Μάνινγκ καὶ γέλασε, δὲν ἐπιμένω. Σκέπτεστε νὰ κρατήσετε τὸν Βάσκομπ ἢ θὰ φέρετε δικούς σας ὑπνέτες; Ὁ Βάσκομπ δὲν μοῦ φαίνεται ἀξίος ἐμπιστοσύνης. Θὰ σᾶς συμβούλευα νὰ τὸν διώξετε.

—Ναί, εἶναι παράξενος τύπος, ἀπάντησα μονάχα.

Ὁ Μάνινγκ σηκώθηκε νὰ φύγει. Τὸν συνοδέψαμε, ὡς τὸ μῶλο καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ μᾶς ἀποχαιρετοῦσε μοῦ εἶπε:

—Ἐλπίζω, πὼς θὰ σᾶς δῶ πάλι γρήγορα.

—Μετὰ τρεῖς, τέσσερες μέρες θὰ ἔρθω νὰ ἐγκατασταθῶ ὀριστικά.

Σταθήκαμε μὲ τὸν Ρὸς, ὡς ποὺ ἡ βάρκα δὲ φαινόταν πιὰ. Ὑστερα ἐκείνος γύρισε στὸ σπίτι. Ἐγὼ ἔμεινα μὲ τὸν Βάσκομπ.

—Δὲν θὰ προφτάσω σήμερα νὰ γυρίσω ὅλο τὸ νησί, εἶπα. Ἐχῶ δουλειὰ στὸ Λονδίνο καὶ πρέπει νὰ φύγω. Θὰ γυρίσω τὴν Τετάρτη. Μήπως θέλετε νὰ φωνίσω τίποτα στὸ Λονδίνο;

—Ὅχι σέρ. Οἱ προμηθευτές μας μᾶς φέρνουν ἀπὸ τὸ Σάλστον τίς παρὰγγελλίες μας καὶ τίς ἀφήνουν στὸ Πέν Μέλλ. Ὅσο γιὰ κρασί καὶ πιόττα τὸ κελλάρι τοῦ θεῖου σας εἶναι γεμάτο.

—Λαμπρά, Μήπως ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ λεφτά;

—Ὅχι. Ὁ μίστερ Βίλμοτ μοῦ ἔδωσε εἰκοσι λίρες καὶ δὲν τίς ἐξόδεψα... Συγγνώμη σέρ, πρόσθεσε διστακτικά, ἀλλὰ τί σκέφτεστε νὰ κάνετε γιὰ μένα;

—Ὑπερέτησε πιστὰ τὸ θεῖο μου, Βάσκομπ, εἶπα οὐθόρμητα χωρὶς νὰ θυμῶ τὴ συμβουλὴ τοῦ Μάνινγκ. Ὁ ὑπνέτης αὐτὸς μοῦ εἶχε ἐμπνεύσει ἐμπιστοσύνη.

—Σκέφτηκα λοιπὸν νὰ σὲ κρατήσω στὴν ὑπηρεσίᾳ μου. Ἄν πάλι, δὲν μείνω εὐχαριστημένος, τότε βλέπουμε.

Τὸ σκυθρωπὸ ὡς τῶρα, πρόσωπο τοῦ Βάσκομπ φωτίστηκε μὲ χαρὰ καὶ πρόθυμος ἀπάντησε.

—Θὰ κάνω ὅτι μπορῶ γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω σέρ...

»Καὶ τὸ σκυλί θὰ τὸ κρατήσετε;

—Βέβαια, εἶναι δικό μας καὶ θὰ μείνει κοντά μας.

—Δὲν θὰ μετανιώσετε σέρ, εἶπε ὁ Βάσκομπ χαρούμενος, θὰ δῆτε πὼς θὰ νὰ σᾶς ἔνας ἀνεκτίμητος φίλος.

Τὸ σκυλί σὰν νὰ κατάλαβε τὴν καλὴ πρόθεσή μου, πλησίασε καὶ μ' ἐμπι-

στοσύννη έχωσε το μουσουδι του μέσα στο χέρι μου.

Η νοημοσύνη του καλού ζώου με συγκίνησε και το χάιδεψα μ' αγάπη.

— Βλέπετε σέρ, δεν έχω δικη; Είπε ο Βάσκομπ μ' ένθουσιασμό.

Λίγη ώρα αργότερα ο Ρός κι' εγώ βρισκόμαστε πάλι στο μεγάλο δρόμο γυρίζοντας στο Λονδίνο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V.

Την Τετάρτη ξαναγύρισα στο νησί.

Ο Ρός, πού του πρότεινα να με συντροφέψει για λίγες μέρες, δεν μπόρεσε να έρθει γιατί είχε υποσχεθί στην αδερφή του πού θα περνούσε κοντά της το μήνα της αδειάς του.

Σκάφτηκα μιά στιγμή να καλέσω τον Κάμπελ, αλλά δεν ήθελα να φέρω άμέσως τον αστυνομικό στο νησί, πριν εξακριβώσω μόνος μου την κατάσταση.

Έτσι χωρίς να λογαριάσω τη συμβουλή της Κριστίν ντέ Ρόντα γύρισα μόνος μου στο Γκρήνση. Αϊλαντ. 'Επί τέλους, τι είχα να φοβηθώ; Με τον Βάσκομπ και το Σατάν ποιός θα τολμούσε να πατήσει στο νησί;

Πραγματικά οι τρεις πρώτες μέρες πέρασαν χωρίς να συμβεί τίποτα.

Γύρισα όλο το νησί από τη μιά άκρη ως την άλλη.

Ο Βάσκομπ έτοιμάζε το φαί και έκανε ότι μπορούσε για να μ' ευχαριστήσει.

Την τρίτη μέρα αποφάσισα να του ζητήσω μερικές πληροφορίες για τον θείο μου.

Τόν φώναξα και του είπα.

— Πές μου Βάσκομπ, ότι ξέρεις για το θείο μου γιατί εγώ δεν τον γνώρισα. Έχτός από το μίστερ Βίλμοτ, έσύ είσαι ο μόνος άνθρωπος πού τον άνεχόταν κοντά του.

— Δεν ξέρω, τι σάς είπε ο μίστερ Βίλμοτ είπε ο Βάσκομπ με το σκυθρωπό ύφος του. Αλλά εγώ δεν θα άφήσω κανέναν να κατηγορήσει μπροστά μου τον άφεντικό μου. Δεν ξέρω, τι ήταν τι έκανε ο μακαρίτης, αλλά ήταν πάντα καλός μαζί μου κι' αυτό με άρκει.

— Μ' ευχαριστεί πού σ' ακούω να μιλάς έτσι Βάσκομπ, είπα μ' έγκαρδιότητα. Γιατί θα πεί, πώς έχεις ευγενικά αίσθήματα και πώς μπορεί να βασισθεί κανείς σέ σένα.

— Μ' αυτό δεν θέλησα να σάς προ-

Είχαμε φτάσει σχεδόν στο Τόρωγκτον, όταν διασταυρωθήκαμε μ' ένα άλλο αυτοκίνητο.

Ο Ρός πετάχτηκε όρθός. Γύρισε και κοίταξε τον επιβάτη του αυτοκινήτου, πού είχε περάσει πιά και φώναξε.

— Διάβολε! Αυτός ήταν ο ντέ Ρόντα. Έκτός άν έχει κανένα δίδυμο άδερφό, πού να του μοιάζει τόσο πολύ

σβάλω σέρ, αλλά ίσως να σάς, είπαν πράματα, πού να σάς έκαναν να σχηματίσετε κακή ιδέα για το θείο σας.

— Δεν είναι, πώς έμαθα τίποτα σπουδαίο, αλλά ο περίεργος τρόπος της ζωής του με κάνει να φαντάζομαι, πώς κάτι ή κάποιον φοβόταν.

»Αλλοιώςτικά δεν εξηγείται γιατί ζούσε έδω σάν μέσα σ' ένα φρούριο, χωρίς να δέχεται κανέναν. Ξέρεις, άν φοβόταν τίποτα;

— Νομίζω. Θα σάς πω, ότι ξέρω. Στην άρχή ζούσε στο Λονδίνο. Έβγαινε τότε ταχτικά. Πήγαινε στις ίπποδρομίες και στα θέατρα και τη νύχτα γύριζε άργά. Μου είχε δώσει άύστηρη διαταγή να μην επιτρέπω άπολύτως σέ κανένα να μπαίνει στο διαμέρισμά μας.

»Ένα πρωί μπήκα στην τραπεζαρία για να του σερβίρω το πρόγευμά του. Τόν βρήκα σέ μιά πολυθρόνα κάτωχρο με μιά έφημερίδα στο χέρι. Βάσκομπ, μου είπε, θέλω να μου βρείς ένα άγριο σκυλί, έναν καλό φύλακα, πού να μη τολμήσει κανείς να πλησιάσει στο σπίτι μας. Ευχαρίστως σέρ άπάντησα. Θα φροντίσω και πιστεύω να σάς ευχαριστήσω. Το ίδιο βράδυ, είχα αγοράσει το Σατάν και τόν έφερα στόν κύριό μου.

»Εκείνος φάνηκε να ήσυχασε. Όταν σέ έπαψε να βγαίνει έξω τη νύχτα. Έβγαινε μονάχα το μεσημέρι και άν και δεν μου είπε τίποτα, καταλάβαινα πώς κάποια σοβαρή σκέψη τόν βασάνιζε. Δεν πέρασαν πολλές μέρες όταν μου άνάγγειλε πώς είχε αγοράσει το Γκρήνση—Αϊλαντ. Μου είπε, πώς είχε βαρεθεί το θόρυβο του Λονδίνου και πώς αποφάσισε να ζήσει στην έξοχή. Μπoreίς, με ρώρησε, να έτοιμάσεις άμέσως τις άποσκευές μου ώστε να φύγουμε αύριο; Το σπίτι, πού αγόρασα είναι έτοιμο, έπιπλωμένο, μ' όλα τά χρειαζούμενα.

»Δεν έχεις παρά να έτοιμάσεις τις βαλίτζες μου. Την άλλη μέρα ήρθαμε δώ. Από τότε ως την ήμέρα του θανά-

του του δεν βγήκε από το νησί.

— Βρήκατε το σπίτι έτοιμο; Δεν έκανε έπισκευές;

— Το μόνο, πού έκανε ο θεός σας ήταν να προσθέσει άμπάρες και λουκέτια σ' όλες τις πόρτες. Αργότερα έφερε Όλλανδούς εργάτες για να του χτίσουν το τζάκι.

— Όλλανδούς; ρώτησα παραξευμένος, αλλά γιατί; Μήπως οι τεχνίτες μας δέ θα μπορούσαν να τόν ευχαριστήσουν το ίδιο;

— Δεν ξέρω κύριε. Το βέβαιο είναι πώς οι άνθρωποι αυτοί ήρθαν από το Ρότερνταμ. Έφεραν μαζί τους τά ύλικά, έμειναν πέντε μέρες έδω και έφυγαν κατόπι χωρίς να μπορέσω ούτε μιά λέξη να πω μαζί τους γιατί δεν ήξεραν παρά τη δική τους γλώσσα.

— Πώς περνούσε ο θεός μου τόν καιρό του;

— Τόν περισσότερο καιρό καθόταν σέ μιά πολυθρόνα μπροστά στο άναμμένο τζάκι. Κρύωνε πολύ. Όταν ο καιρός ήταν καλός έβγαινε λίγο περπάτο. Ο Σατάν δεν έβγαινε από το πλευρό του. Τη νύχτα βγάλαμε το σκυλί έξω και τ' ακούγαμε, πού τρυγούριζε, άγρυπνος φύλακας μέσα στο σκοτάδι.

— Πού να πλησιάσει κανείς, είπα γελώντας. Πώς άρρώστησε;

— Μιά μέρα τόν έπιασε μιά ξαφνική βροχή, γύρισε στο σπίτι μουσείδι. Τόν έπιασε ένα δυνατό ρίγος. Ρωδήθηκε και πλάγιασε «Θαρρώ, πώς έφτασε το τέλος μου, Βάσκομπ.» ήταν τά τελευταία λόγια του. Έκαιγε από τόν πυρετό και άρχισε να παραμιλεί. Φοβήθηκα. Ήξερα πώς ο μίστερ Μάνινγκ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI.

Πέρασαν άλλες δυο μέρες. Έρεύνθηα προσεχτικά τά χαρτιά του θείου μου, χωρίς ωστόσο να βρω το ελάχιστο, πού να μπορεί να με δια φωτίσει για την περασμένη ζωή του.

Για να περνά την ώρα μου έκανα το γύρο του νησιού με τη βάρκα, πήγαινα περίπατο με το Σατάν τόν άχώριστο πιά σύντροφό μου, και τά βράδυα καθόμουν μπροστά στο τζάκι και διάβαζα.

Τέλος ένα πρωί, άπεφάσισα να πάω στο χωριό μήπως εκεί μάθω τίποτα σχετικά με το μυστήριο, πού με περιτριγύριζε.

Μάλιστα ήθελα να βεβαιωθώ, μήπως ο ντέ Ρόντα είχε έγκατασταθεί στη

είναι γιατρός. Έτρεξα με τη βάρκα στη μαούνα του και τόν παρακάλεσα να έρθει. Ήρθε άμέσως μαζί μου. Έξέτασε τόν άρρωστο και μου είπε πώς ή κατάσταση του ήταν σοβαρή και πώς έπρεπε να μείνει κοντά του. Του έστρωσα λοιπόν να πλαγιάσει σ' ένα ντιβάνι μέσα στην κάμαρα του άρρωστου. Δυο μέρες κατόπι, χωρίς να σνέλθει από το παραμιλητό του, ξαφνικά ο κύριός μου πέθανε.

— Τι άνθρωπος είναι ο δόκτωρ Μάνινγκ.

— Μου φαίνεται ύποπτος κύριε, και δεν μ' άρέσει, είπα ο Βάσκομπ, με σκληρό ύφος. Θα σάς πω τό γιατί. Τις τέσσερις μέρες, πού έμεινε έδω δεν έπαψε να μου κάνει χιλίες δυο άλλόκοτες έρωτήσεις για το το θείο σας. Έπειτα όλο τριγύριζε μέσα στο σπίτι, σάν κάτι να γύρευε. Δκεφτήτε, πού και μετά την κηδεία άκόμα ήρθε δυο φορές στο νησί και έπέμεινε καλά και σώνει, να μπει μέσα στο σπίτι. Εγώ όμως είχα διαταγή από τόν μίστερ Βίλμοτ να μην άφήσω κανέναν να μπει. Τη δεύτερη φορά μάλιστα θέλησε να με πληρώσει. Αλλά τόν έδωσα να καταλάβει.

— Ήθελε να νοικιάσει το νησί για να το μετατρέψει σέ Tjaching Club. Έπειτα εξηγείται, υποθέτω, ή έπιμονή του.

— Μπορεί, μ' άνεν το πιστεύω ΕΙ-ναι ύπουλος άνθρωπος. Άκούστε με, κύριε, είπα ο Βάσκομπ με πείσμα.

— Ίσως. Όποσδήποτε δέ σκοπεύω να νοικιάσω το νησί και του το είπα, φαντάζομαι, πώς στο έξης δεν θα μ' ένοχλήσει πιά.

βίλλα «Δάφνη» απέναντι ακριβώς στο νησί μου.

Θυμώμουν, πώς υπήρχε ένα σπίτι μ' αυτό τ' όνομα, αλλά ποιό ήταν ακριβώς δέν μπορούσα νά θυμηθώ.

Σάν ήπια τή μύρα μου, πλήρωςα κι' έφυγα. Πήγα σ' ένα μαγαζάκι στην άκρη του χωριού, όπου άλλοτες συνήθιζα ν' αγοράζω τά τσιγάρα μου.

Η καλή μίσση Σόμερς μ' αναγνώρισε άμέσως.

Χαιρετηθήκαμε διαχυτικά σάν παλαιοί γνώριμοι.

Χάρηκε όταν τής είπα, πώς είχα κληρονομήσει τή Γκρήνη. Αίλαντ από τή γέρο Τζανεγουαίη και πώς στο έξης θά κατοικούσα εκεί. Αλλά πολύ περισσότερο χάρηκα εγώ, σάν μου είπε πώς ο πλοίαρχος Μπόμπυ Ντήν βρισκόταν στη γειτονιά μας.

— Ο Μπόμπυ Ντήν! φώναξα. Πού μπορεί νά τόν βρω;

— Μένει στο Μάρτλση. Νόμιζα, πώς τή ξέρατε. Θαρρούσα μάλιστα στήν αρχή, πού σās είδα, πώς ήρθατε επίτηδες γιά τή φίλο σας.

— Έχω καιρό νά λάβω γράμμα του τόν νόμιζα ακόμα στίς άκτες τής Σκωτίας.

— Α! Δέν φαντάζεστε, πόσο μ' ευχαριστήσατε μ' αυτήν τήν καλή είδηση, μίσση Σόμερς. Υπάρχουν τίποτα καινούργιοι κάτοικοι στο χωριό; ρώτησα κατόπι.

— Ο ταγματάρχης Πέντρεν κι' ή οικογένεια Σμίθ έχουν εγκατασταθεί

έδω τελευταία.

— Και κάποιος ντέ Ρόντα με τήν άνεψιά του νοίκιασαν τή βίλλα «Δάφνη» αυτές τις μέρες.

— Τή βίλλα «Δάφνη», μουρμούρισα σκεπτικός. Θυμάμαι τ' όνομα, αλλά πού είναι ακριβώς;

— Στήν άκρη του άκρωτηρίου, ένα άσπρο σπίτιάκι... δέν μπορεί νά μή τή θυμάστε. Είναι απέναντι στο νησάκι σας.

— Μάλιστα! Τώρα τή θυμήθηκα.

— Τι άνθρωποι είναι; Ξέντοι βέβαια.

— Ιταλοί ή Ισπανοί, δέν ξέρω ακριβώς. Φαίνονται ήσυχτοι. Ο ντέ Ρόντα είναι συχνά άρρωστος.

Η άνεψιά του είναι χαριτωμένη.

Χαιρέτησα τήν μίσση Σόμερς κι' έφυγα με τήν υπόσχεση πώς σύντομα θά έρχόμουν πάλι νά τήν έπισκεφθώ.

Ημουν αλήθεια ένθουσιασμένος με τή σκέψη πώς ο Μπόμπυ βρισκόταν τόσο κοντά.

Τι είχα νά φοβηθώ μιά πού με μιά λέξη μου ήξερα πώς ο φίλος μου θά έτρεχε νά με βοηθήσει σέ ώρα ανάγκης; Είχα πέντε χρόνια νά τόν δώ. Τά δυό τελευταία χρόνια τόν πολέμου υπηρετούσαμε μαζί. Εκείνος είχε άνδραγαθήσει, παρασημοφορήθηκε και προβιβάστηκε. Σάν τελείωσε ο πόλεμος έμεινε στή θέση του. Έγώ δέν είχα ούτε τήν τύχη του ούτε τήν αξία του.

Μετά τόν πόλεμο, πήγα στο έμπορικό ναυτικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII.

Καθώς αναπολούσα τά περασμένα, έφθασα μπροστά στήν βίλλα «Δάφνη». Στάθηκα και άναρωτιόμουν πώς θά μπορούσα νά είδοποιήσω τήν Κριστίν χωρίς νά με άντιληφθεί κανείς, όταν ή ξώπορτα τής βίλλας άνοιξε και άκουσα βήματα στόν κήπο.

Έτρεξα νά κρυφτώ πίσω από τόν φράχτη στήν απέναντι πλευρά του δρόμου.

Απόρησα πολύ σάν είδα τήν Κριστίν με τόν Μάνινγκ.

— Δέν υπάρχει λόγος ν' άνησυχείτε μίς, έλεγε ο γιατρός, ο θεός σας θά γίνει καλά. Αύριο τή πρωί στίς δέκα, θά έρθω πάλι νά τόν έπισκεφθώ. Αν τυχόν με χρειασθήτε προτίτερα, στείλτε νά με φωνάξετε. Πάμε λίγο πιο πέρα νά σās δείξω, πού ακριβώς είναι ή μαοΰνα μου. Από κεί δέν έχετε παρά νά φωνάξετε και θά σās άκούσω.

Κουβεντιάζοντας άπομακρύνθηκαν

κι' ο Μάνινγκ φαινόταν σάν νά προσπαθούσε νά τήν πείσει γιά κάτι, πού εκείνη δέν παραδεχόταν. Τέλος τόν χαιρέτησε και γύρισε νά φύγει, αλλά ο Μάνινγκ τήν κράτησε από τή χέρι και τής μιλούσε με θέρμη.

Εκείνη φαινόταν στενοχωρημένη. Ο Μάνινγκ, πού σ' όλο τή διάστημα πού τής μιλούσε, κρατούσε τή χέρι της τή έφερε στά χείλη του.

Νευριασμένη ή νέα τράβηξε τή χέρι της κι' έτρεξε πίσω στο σπίτι της.

Ενοιώσα τήν αίμα νά βράζει μέσα μου από άγανάκτηση, ώστόσο συγκρατήθηκα γιατί δέν ήθελα νά με δοΰνε. Σάν βεβαιώθηκα πώς ο Μάνινγκ είχε φύγει και πριν προλάβει ή Κριστίν νά μπη στο σπίτι της φώναξα σιγά,

— Κριστίν! Κριστίν! Πλησίασε στο φράχτη. Μή φοβάσαι.

Φάνηκε τρομαγμένη, κοίταζε δλόγυρά της. Κατόπι πλησίασε στο μέρος, όπου ήμουν κρυμμένος και ψιθυριστά

είπε.

— Είναι τρέλλα αυτό, πού κάνετε. Φύγετε άμέσως. Αν μās δοΰν μαζί.

— Ω, Τζάκ, φύγε!

— Δέ φεύγω παρά άφου μου πής, μπόρ νά σε συναντήσω.

— Πρέπει νά σοΰ μιλήσω Κριστίν άγαπημένη μου. Αδιαφορώ γιά τόν κόσμο

δλω.

Στάθηκε μιά στιγμή άναποφάσιστη. Ύστερα είπε.

— Αύριο στίς τρεις θά είμαι στο

ζαχαροπλαστείο

του σταθμού στο

Σάλστον. Εκεί

υπάρχει μιά ιδιαιτερή κάμαρα

στον άπάνω όροφο. Θά με

βρείς εκεί. Μόνο

φύγε τώρα. Σε

παρακαλώ Τζάκ,

φύγε γιά χάρη

μου.

Εκείνη γύρισε

στο σπίτι της και

σε λίγο έάπομακρύνθηκα κι' έγώ.

Γύρισα στο χωριό και κατέβηκα στο μώλο. Εκεί με περίμενε

μιά ευχάριστη έκπληξη. Ο Μπόμπυ Ντήν άποβιβαζόταν εκείνη

τή στιγμή από τήν άμάκατό

του. Τάχυνα τή βήμα μου και τόν χτύπησα φιλικά

στον ώμο.

— Αλλό, Μπόμπυ! φώναξα. Τι ευχάριστη συνάντησε είναι

αυτή.

— Τζάκ! Είπε χαρούμενος, Έσύ φίλε μου, έσύ

έδω. Σε νόμιζα μίλια μακριά εις τόν Ατλαντικό

με τή καράβι σου.

— Δέν είμαι πιά σε καράβι. Έγινα κτηματίας, είπα γελώντας.

— Δέ βλέπω ν' άλλαξεις γι' αυτό.

Ίδιος είσαι πάντα. Ο παληός μου Τζάκ. Έλα πάμε στο πανδοχείο νά πιούμε καμιά μύρα και νά τά ποΰμε.

— Εκεί δέν θά κουβεντιάσουμε έλεύτερα. Έλα καλλίτερα μαζί μου στο νησί μου. Θά φάμε μαζί.

— Στο νησί σου; Μήπως τρελλάθηκες;

— Αλήθεια άφεντικό, είπε ο Τζίμμου, τή Γκρήνη— Αίλαντ είναι δικό

του, δέν είν' αλήθεια παιδιά;

— Βέβαια! Βέβαια! άπάντησαν μερικά παιδάκια, πού χάζευαν εκεί κοντά.

— Αφού είναι έτσι, έλα νά πάμε εκεί μετ' άντράκατόμου είπε ο Μπόμπυ.

— Τζίμμου! φώναξα καθώς φεύγαμε. Φύλαξε τή

βάρκα μου. Τό άπόγευμα θά έρθω νά τήν πάρω.

— Με τά σωστά σου, τή νησί είναι δικό σου;

ρώτησε ο Μπόμπυ, σάν φθάσαμε στο μώλο. Διάβολε! πρόσθεσε

με θαυμασμό, είσαι τυχερός φίλε μου. Είναι σωστό

σ' αυτό τή νησάκι. Αλλά έξηγήσέ μου, γιατί, με τήν

αλήθεια, δέν κατάλαβαίνω πώς βρέθηκες κάτοχος

του νησιού;

— Πάμε στο σπίτι, έχω πολλά νά σοΰ πώ.

Ο Σατάν μόλις μās είδε ήρθε τρέχοντας νά με συναντήσει με

γαυγίσματα χαράς.

— Χμ! χαριτωμένο σκυλάκι, μουρμούρισε ο

Μπόμπυ, θά προτιμούσα νά με θεωρήσει φίλο

παρά έχθρο.

— Βάσκομπ, είπα σάν μās άνοιξε ο υπηρέτης, ο φίλος

μου πλοίαρχος Ντήν θα γιοματίζει μαζί μου. Έτοιμασε να φάμε γιατί πεινάμε.

Ο Μπόμπυ φάνηκε ένθουσιασμένος με το σπίτι, με το φαγητό, με όλα. Σάν βρεθήκαμε μόνοι μας, ρώτησε ανυπόμονος.

— Έξηγησέ μου λοιπόν, πώς βρέθηκες κύριος του Γκρήνση—Αϊλαντ;

— Είναι ολόκληρη ιστορία φίλε μου και θέλω να μ' ακούσεις προσεχτικά, γιατί θα γυρέψω τη γνώμη σου αργότερα. Το βίβα είπα όλα από τη στιγμή που έλαβα το τηλεγράφημα του Βίλμοτ ως τη στιγμή, που τον συνάντησα, μ' όλα τα ενδιαμέσια επεισόδια.

Μονάχα αποσιώπησα τον ρόλο της Κριστίν σ' αυτή την υπόθεση. Ούτε κι αυτή τη φορά ανάφερα τ' όνομά της.

— Τώρα που τα ξέρεις όλα, είπα, τι συμπεράσμα βγάζεις;

— Μμ! Σίγουρα ο μακαρίτης θα έδωσε σοβαρή άποψη για να φοβάται τόσο πολύ. Για να θέλουν όμως να ξεκάνουν και σένα, ποιός μου λέει πως ο θεός σου δεν ήταν μέλος σε καμιά συμμορία από κλέφτες, πως ίσως να κατακράτησε ολόκληρη τη λεία και τώρα, που πέθανε ζητούν να τη βρουν και συ τους στέκεις εμπόδιο; Πού ξέρεις, αν δεν υπάρχει έδω κανένας κρυμμένος θησαυρός;

— Έδω; φώναξα κατάπληκτος. Δεν το σκέφτηκα αυτό.

— Έπρεπε νάρθω, έχω για να σου ανοίξω τα μάτια; Όπωςδήποτε φυλάξω. Είναι φανερό, πως έχεις μπλέξει με άτομα, που τίποτα δεν τους εμποδίζει για φτάσουν στο σκοπό τους. Όσο για τον Μάνινγκ, από όσα ξέρω γι' αυτόν, είναι ύποπτο πρόσωπο. Κατανοείς δεν ξέρει το παρελθόν του. Πέρσου το καλοκαίρι ήρθε έδω, αγόρασε μια παλιά μαοῦνα και τη μετέτρεψε σε κατοικία του. Είναι λαμπρός κυνηγός και μέλος στις δυο λέσχες στο Σάλστον. Όσο για την πρότασή του να θέλει να νοικιάσει το νησί για Tjaching Club, είναι γελοία δικαιολογία, γιατί υπάρχουν όπως σου είπα άλλες δυο λέσχες έδω. Έπειτα η επιθυμία του να διώξεις τον Βάσκομπ;

Ίσως θέλει να σου προτείνει κανένα δικό του άνθρωπο.

— Σκέφτηκα να καλλιεργήσω τη γνωριμία του, ίσως μέσα σε κουβέντα να καταλάβω το σκοπό του.

— Λυπάμαι φίλε μου, που δεν μπορώ να μείνω κοντά σου. Οι δυο μαζί θα ξεκαθαρίσαμε εύκολα την υπόθεση, μόλις μετά μια βδομάδα θα είμαι ελεύθερος και θα μπορέσω να έρθω να σε συντροφέω. Στο μεταξύ σε συμβουλεύω να φυλάγεται. Κατόπι βλέπουμε. Για την ώρα έχεις τον Βάσκομπ και το σκυλί σου.

— Έχεις καλούς φύλακες.

— Ίσως να μην έχεις άδικο, είπα καθώς γυρίζαμε στο χωριό μαζί με τον Μπόμπυ.

— Ωστόσο, αν τύχει να συναντήσω τον Μάνινγκ θα προσπαθήσω να μάθω, τι ξέρει.

Γιατί δεν υπάρχει αμφιβολία, πως κάτι ξέρει.

— Αν τυχόν με χρειασθείς, τηλεγράφησέ μου στη βάση του Χάρβιτς, όπου θα βρίσκομαι αυτές τις μέρες. Σου υπόσχομαι σε τρεις ώρες να είμαι κοντά σου.

Α' αυτή την υπόσχεση χωριστήκαμε. Πήρα τη βάρκα μου, έδωσα στον Τζίμμου ένα σελλίνι, τον ευχαρίστησα για τον κόπο του και ξεκίνησα για το νησί. Μόλις είχα φύγει από την παραλία, όταν είδα τον Μάνινγκ, που πλησίαζε με τη βάρκα του.

— Σας είδα, που περάσατε προηγουμένως μ' ένα φίλο σας, είπα.

— Αν δεν κάνω λάθος ήταν ο Μπόμπυ Ντήν, λαμπρός άνθρωπος! Θα μ' ευχαριστούσε να τον γνωρίζω καλύτερα. Σας χρειάζεται συντροφιά καλλί-νησί σας θα νοιώθωτε πλήρη στο σας. Σκεφτόμουν ίσα ίσα να έρθω να σας κάνω λίγη συντροφιά.

— Αν θέλετε έλατε αύριο να δειπνήσετε μαζί μου. Μπορείτε μάλιστα να κοιμηθείτε στο σπίτι μου για να μη γυρίσετε τη νύχτα πίσω.

— Θάναυτο μεγάλη ευχαρίστηση για μένα απάντησε ο Μάνινγκ με τόση προθυμία, που μου έκανε εντύπωση. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII.

Βάσκομπ δέ φάνηκε ένθουσιασμένος, σαν έμαθε πως ο Μάνινγκ θα έρχόταν την άλλη μέρα. Κατσουφιασμένος είπα.

— Έσείς ξέρετε καλλίτερα από μένα, αν πρέπει ή όχι να τον φιλοξενη-σείτε. Έμένα δεν μου πέφτει λόγος. Το καθήκον μου είναι να σας υπηρετώ.

— Βάσκομπ, είπα, σκέφτηκα, πως καλύτερα να επιτηρώ τον δόκτορα Μάνινγκ. Έχω την εντύπωση πως ετοιμάζει κάποια βρωμοδουλειά.

— Συμφωνώ μαζί σας κύριε. Αυτός κι' ο μορφονιός Κραϊλ κάνουν ένα ταιριαστό ζευγάρι.

— Ποιός είναι ο Κραϊλ;

— Ο έμπιστος του υπηρέτης. Κατοικεί μαζί του στη μαοῦνα. Κάποτε που ήρθε στο νησί, τότε που ο άφεντικός μου ήταν άρρωστος, ο Σατάν κόντεψε να τον κομματιάσει. Ο Σατάν δεν μπορεί να υποφέρει ούτε τον γιατρό ούτε τον υπηρέτη του. Αν θέλετε να ακούσετε τη συμβουλή μου, αύριο τη νύχτα, που ο δόκτωρ Μάνινγκ θα κοιμηθεί έδω να βάλετε το σκυλί να πλαγιάσει μπροστά στην πόρτα της καμαράς του.

— Ετσι τουλάχιστον θα είστε βέβαιοι πως δεν θα σας βλάψει θα φοβηθεί.

— Άλλα αυτό ακριβώς θέλω να αποφύγω Βάσκομπ. Δεν πρέπει να καταλάβει πως τον υποψιάζομαι. Μόνο έτσι θα μπορέσω να τον παρακολουθήσω, ίσως προδοθεί μόνος του. Κατάλαβες.

— Ίσως νάχετε δίκιο κύριε, είπα ο Βάσκομπ συλλογισμένος.

Με την πρόβλεψη πως ίσως θ' άγρυπνούσα την άλλη νύχτα πλάγιασα νωρίς και το πρωί σηκώθηκα ξεκούραστος και καλοδιάθετος.

Στην ορισμένη ώρα πήγα στο Πέ-Μίλλ, παρέδωσα τη βάρκα μου στη φύλαξη του Τζίμμου και ξεκίνησα για το Σάλστον.

Η απόστασις δεν είναι μεγάλη, μόλις δύο μίλια, ένας ευχάριστος περίπατος.

Σαν έφθασα στο ζαχαροπλαστείο παραγγείλα το τσάι και είπα στο γκαρσόνι ότι θα πήγαινα στην Ιδιαι-τερη αίθουσα του άπάνω όρόφου κι' ότι θα περίμενα εκεί κάποια δεσποινίδα.

Μπήκα σ' ένα δωμάτιο και περίμενα. Πράγματι δεν πέρασε πολλή ώρα όταν η πόρτα άνοιξε κι' η Κριστίν πιά όμορφη παρά ποτέ, μπήκε στο δωμάτιο.

— Ηθελα τόσο πολύ να σε δω Κριστίν, είπα και τρυφερά έσφιξα το χέρι της μέσα στα δικά μου. — Ελπίζω να μη σε δυσαρέστησα χιές. Δεν συνηθίζω να σπιγουνάρω, είναι η πρώτη φορά που έκανα τέτοιο πράγμα.

— Δέ θύμωσα, είπα η Κριστίν με θλιμμένο ύφος, έχεις δίκιο να μ' ε-ποψιάζεσαι και είναι φυσικό να λάβεις τα μέτρα σου.

— Κριστίν, θέλω να ξεκαθαρίσω αυτή την υπόθεση. Δέ θέλω να υπάρχει παραξήγηση, μεταξύ μας τουλάχιστον. Δεν ξέρω τί μυστήριο κρύβεται σχετικά με το Γκρήνση—Αϊλαντ ή τί έχει να κάνει ο θεός σου σ' αυτή την υπόθεση. Όπωςδήποτε, αν κρίνω από τη δολοφονική επίθεση, που γίνη-κε έναντίον μου στο Λονδίνο, άσφα-

λως παίζω άθελά μου, ένα σπουδαίο ρόλο.

— Ναί. Η ζωή σου κινδυνεύει, είπα ή νέα με απόγνωση, σου το είπα και άλλοτε. Μά δυστυχώς δεν μπορώ να πω περισσότερα.

— Ακολουθήσα τη συμβουλή σου Κριστίν και φυλάγομαι. Δεν έχω διά-θεση να πεθάνω άκόμα. Ωστόσο προ-τιμώ να με σκοτώσουν παρά να πάθεις έσύ κάτι για μένα.

— Σώπασε Τζάκ! φώναζε ή νέα με πνιχτή φωνή, μη μιλάς έτσι, αν πα-θαινες τίποτα έγω θα... θα... Ω! εί-μαι τόσο δυστυχισμένη δεν ξέρω, τι να κάνω. Η θέση μου είναι τόσο δύ-σκολη.

— Κριστίν, μιά έρώτηση θα σου κά-νω και θέλω να πεις την αλήθεια. Σε συνδέει παλιά φίλια με τον Μάνινγκ;

— Ο Μάνινγκ δεν είναι φίλος μου, είπα κοκκίζοντας. Τον συχαίνομαι. — Αν περνούσε από το χέρι μου δεν θα του ξαναμιλούσα. Έσύ τί ξέρεις, γι' αυτόν;

— Τίποτα σχεδόν. Απόψε τον προσ-κάλεσα να δειπνήσει μαζί μου και θα περάσει τη νύχτα...

— Στο νησί; θα κοιμηθεί στο σπίτι σου; Άλλα αφού τον υποψιάζεσαι;

— Έχω δυο σοβαρούς λόγους που μ' έκαναν να τον προσκαλέσω: Περι-ποιήθηκε τον θείο μου στην άρρώστεια του και μετά το θάνατό του έδειξε έξαιρετικό ενδιαφέρον με το νησί.

— Δεν το ήξερα. Της είπα για την έπιμονή του να νοικιάσει το νησί και φάνηκε σκε-φτική.

— Άκουσε Τζάκ, είπα σε λίγο. Τον Μάνινγκ τον γνώρισα έδω για πρώτη φορά. Ο θεός μου έπαθε μιά από τις συνηθισμένες καρδιακές κρίσεις του και ζήτησα ένα γιατρό. Μας έφεραν αυτόν.

— Ίσως είναι παλιός γνώριμος του θείου σου.

— Όχι. Είμαι βέβαιη, πως δεν έ-χουν συναντηθεί άλλοτε. Ωστόσο νο-μίζω πως είναι τρομερά ριψοκίνδυνο, να μένεις μόνος σου μαζί του.

— Αυτό λέει κι' ο Βάσκομπ. Άλλα είμαστε δυο άντρες και το σκυλί. Σε λίγες μέρες θα έρθει ένας φίλος μου, πλοίαρχος Ντήν να μένει μαζί μου. Το έχω πη, όσα έπρεπε να ξέ-ρει, και μου είπε να το τηλεγραφι-σω, αν βρεθώ σε ανάγκη. Κι' αυτός υποψιάζεται τον Μάνινγκ.

— Θα ήμουν πιό ήσυχη, αν ένοιωθα το φίλο σου κοντά σου από τώρα.

— Λίγες μέρες είν' αυτές. Άλλα

άρκετά μιλήσαμε για μένα. Πρέπει να σε μαλώσω Κριστίν. Δεν κάνεις καλά να κολυμπάς τόσο μακριά κάθε πρωί. Το ρεύμα είναι δυνατό στον κόλπο.

— "Ω! Είμαι συνηθισμένη. Έχω λάβει μέρος σε κολυμβητικούς αγώνες και δεν κουράζομαι εύκολα. Άλλα είναι άργα, πρέπει να φύγω.

Σηκώθηκε κι' εγώ τη ρώτησα, πότε θα μπορούσα να τη συναντήσω πάλι. Δίστασε, κατόπι όμως μου υποσχέθηκε πως θα με ειδοποιούσε μ' ένα γράμμα της.

Συμφωνήσαμε, πως θα το έδινε στο Τζίμυ να μου το φέρει. Τη στιγμή, που κίνησε να φύγει δε βάσταξα. Την άρπαξα στην αγκαλιά μου και τὰ χείλη μου ζήτησαν τὰ δικά της.

— Κριστίν, λατρευτή μου, σ' αγαπώ από τη πρώτη φορά, που σε είδα στο πλοίο. Χρυσή μου, δε μπορώ να ζήσω χωρίς ξέσένα.

— Σωπα Τζάκι! ψιθύρισε ή νέα μ' απέλπισία. Θέλω να σε βοηθήσω, αλλά τίποτα περισσότερο. "Ω! αν ήξερες θά...

— Συχώρεσέ με Κριστίν, δε θέλω να σε στενοχωρήσω, αλλά δεν μπορείς να μ' έμποδίσεις να σ' αγαπώ, είπα και τη γέμισα φιλιά.

Τραβήχτηκε από την αγκαλιά μου και βιαστικά έφυγε. Σε λίγο έφυγα κι' εγώ. "Ημουν χαρούμενος γιατί ή-

ξερατώρα, πώς κι' έκλεινε μ' αγαπούσε — Τζίμυ, είπα στον μικρό, σαν έφτασα στην προκυμαία, ξέρεις βέβαια τη μίς ντε Ρόντα, αν λοιπόν σου δώσει ένα γράμμα για μένα θέλω να μου το φέρεις άμέσως. Άλλά θα μου υποσχεθείς πως δε θα πεις τίποτα σε κανέναν. Ούτε στους φίλους σου. Κατάλαβες ;

— Έννοια σας, κύριε, ξέρω να κρατήσω ένα μυστικό. Μπορείτε να βασισθείτε σε μένα.

Γύρισα από νησί. Έκει μέ περίμενε ένα γράμμα του Βίλμοτ. Μου έγραφε: «Αγαπητέ Ντρέϋτον. Είναι ανάγκη να έρθετε στο Λονδίνο, γιατί πρέπει να υπογράψετε κάτι χαρτιά. Θέλω επίσης να συζητήσουμε για μερικά ζητήματα. Χθές είδα το φίλό μας, τον Έπιθεωρητή. Κάμπελ. Με ρώτησε για σάς. Εμπνέει πως υπάρχει κάποιο μυστήριο στην υπόθεση της κληρονομίας σας και πως σίγουρα πολύ γρήγορα νέα γεγονότα θα επιβεβαιώσουν τις υποψίες του. Στενοχωρείται γιατί δεν μπόρεσε να μάθει τίποτα για το παρελθόν του θείου σας.

Φιλικά Τζώρτζ Βίλμοτ.»

Αποφάσισα να πάω την άλλη μέρα στο Λονδίνο. Θα συναντούσα τον Κάμπελ και θα τον παρακαλούσα να έρθει στο νησί. Ίσως ή παρουσία του θα με βοηθούσε στην ανάκαλυψη αυτού του μυστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ.

Μάνινγκ καθόταν σε μιά πολυθρόνα μπροστά στο τζάκι, όταν σε λίγο κατέβηκε από το δωμάτιό μου. Ξαπλωμένος απέναντί του ο Σαταν είχε το βλέμμα του καρφωμένο άπάνω του. Σίγουρα δεν μπορούσα να βρω καλλίτερο φύλακα.

— Φοβάμαι πως ήρθα πολύ νωρίς, είπε ο Μάνινγκ, αλλά δεν ήξερα, τι ώρα ακριβώς δειπνάτε. Όπως βλέπετε, σύμφωνα με την πρόσκλησή σας έφερα τη βαλίτσα μου για να μείνω τη νύχτα μαζί σας.

— Πολύ καλά κάνετε, είπα, και πήρα τη μικρή βαλίτσα. Έλάτε να σας δείξω την κάμαρά σας.

Ανεβήκαμε στον άπάνω όροφο και τον πήγα στην κάμαρά του, Βεβαιώθηκα, πως είχε ό,τι του χρειαζόταν και του είπα, πως θα τον περίμενα στο χώλ, για να πιούμε μαζί ένα κοκταίλ, πριν από το δείπνο.

Όταν σε λίγο κατέβηκε, με βρήκε

μπροστά στο παράθυρο.

— Θαυμάζω την όμορφη αυτή βραδυά, είπα. Κοιτάξετε και πέστε μου ειλικρινά, αν ή υπέροχη αυτή γαλήνη δεν ά-έζει καλλίτερα από το θόρυβο του Λονδίνου.

— Ναί. Είχαμε θαυμάσιες μέρες τελευταία. Αν όμως δε βάλει άγέρα, θα ήητε, πως θα σηκωθεί τέτοια ομίχλη, που σίγουρα θα κρατήσει μιά βδομάδα. Τον ξέρω καλά αυτό τον καιρό.

Αφού δειπνήσαμε, πήγαμε στο χώλ για να πιούμε τον καφέ μας. Σαν μείναμε μόνοι ο Μάνινγκ με ρώτησε.

— Πώς τὰ περνάτε με τον Βάσκομπ; — Καλά. Φαίνεται τίμιος άνθρωπος και ξέρει τη δουλειά του. Για την ώρα δεν έχω κανένα παράπονο.

— Ίσως ήμουν προκαταλειμμένος έναντίον του, είπε ο Μάνινγκ γελώντας, γιατί όμολογώ, πως μου φέρθηκε σχεδόν βάνουσα, όταν ήρθα εδώ για το θείο σας. Όπως οι περισσότεροι άμόρφωτοι άνθρωποι, έτσι κι' αυτός,

Το μυστήριο του νησιού

δε συμπαθεί τους γιατρούς.

— Δεν συμπαθεί τους ξένους γενικά. Σ' αυτό ταίριαζε με το θείο μου.

— Συχνά άναρωτιόμουν, γιατί ό θείος σας ήρθε και κλείστηκε σ' αυτό το νησί. Άλήθεια, κατάρθώσατε να μάθετε τίποτα για το παρελθόν του;

— Τίποτα. Κι' εγώ άπορώ, πως άποφάσισε να έρθει σ' αυτή την έρημιά.

— Θα έδωσε πολλά λεφτά για να έπισκευάσει και να επιπλώσει το σπίτι του.

— Έλάχιστα πράγματα. Βρήκε το σπίτι έτοιμο. Μονάχα αυτό το τζάκι πρόσθεσε. Όπως μου είπε ο Βάσκομπ έφερε έπίτηδες Όλλανδούς τεχνίτες για να το χτίσουν.

Ο Μάνινγκ φάνηκε συλλογισμένος, έσκυψε και κοίταξε προσεχτικά το τζάκι. Ξαφνικά τον είδα που τινάχτηκε σαν κάποια σκέψη να πέρασε άπό το νοῦ του και τὰ μάτια του άστρά-τλαν με μιά φλόγα θριάμβου. Έτσι που φάνηκε τουλάχιστον. Άλλά άμέσως με ήρεμη φωνή άδιάφορος είπε.

— Φαίνεται καλά δουλεμένο θάναί θαυμάσιο το χειμώνα. Καλή είναι ή μάσκινα μου αλλά με το πολύ κρύο είναι προτιμώτερο να ζει κανείς στην ξηρά.

— Άλήθεια, πως σάς ήρθε ή παρά-ξενη αυτή σκέψη να μετατρέπεται μιά μάσκινα σε σπίτι ;

— Έμαθα τυχαία πως πουλιόταν σε τιμή εύκαιρίας κι' έπειδή μου χρειαζόταν ένα σπίτι σκέφθηκα πως για μένα, που είμαι μανιακός στο κυνήγι θάταν κατάλληλο για το σκοπό μου. Ή μισή μου εύχαρίστηση είναι το κυνήγι της άγριόπαπιας και οι έκδρο-νές που κάνω στα περίχωρα με την άιμάκατό μου.

Για πολλή ώρα ο Μάνινγκ μιλούσε για τη ζωή του και τ' αγαπημένα του σπόδο. Σ' αυτό το θέμα ήταν ανεξάντλητος.

Στις δέκα ο Βάσκομπ, ήρθε και έ-κλεισε τις πόρτες και τὰ παράθυρα.

— Ποῦ κοιμάται ο φίλος μας ο Σα-τάν ρώτησε ο Μάνινγκ.

— Τον έχουμε έξω τη νύχτα, όπως έκανε κι' ο θείος μου. Έτσι κανείς κλεφτοκοττάς δεν τολμάει να πλησι-άσει στο νησί.

— Τό πιστεύω, είπε ο Μάνινγκ γε-λώντας. Κατόπι πρόσθεσε μ' ένα χα-σμουρητό. Θα μου επιτρέψετε να πάω να κοιμηθώ γιατί σήμερα κουράστηκα πολύ.

— Βέβαια, είπα, και το πρωί κοιμη-θήτε όσο άργά θέλετε.

Αναψα τὰ κεριά, που μās είχε φέ-ρει ο Βάσκομπ και του έδωσα το ένα.

Με καληνύχτησε κι' άνέβηκε στην κά-μαρά του.

— Ποῦ είναι το σκυλί; ρώτησα τό-τες τον Βάσκομπ.

— Το έβγαλα έξω κύριε αν θέλετε όμως μπορώ να το φωνάξω.

— Όχι. Θα κάνουμε όπως είπαμε.

— Όπως θέλετε. Δεν ξέρω αν σās είπα, πρόσθεσε σιγά ο ύπνρέτης, πως το κουδοῦνι, που βρίσκεται δίπλα στο κρεβάτι σας, χτυπάει κατ' ευθεία στην κάμαρά μου. Ο θείος σας έτσι το ήθελε. Αν με χρειασθήτε κουδου-νίσετε κι' άμέσως θα τρέξω κοντά σας.

— Ευχαριστώ Βάσκομπ, άπάντησα μ' εύγνωμοσύνη για το ενδιαφέρον του. Άνέβηκα στο δωμάτιο μου. Γδύθηκα και έσβυσα άμέσως το κερί. Πλάγια-σα στο κρεβάτι μου άποφασισμένος ν' άγρυπνήσω ως το πρωί.

Άργά ή ώρες περνούσαν. Κοντά τὰ ξημερώματα έννοιωσα μιά άκατανίκη-τη διάθεση για ύπνο. Μέσα στην ά-πόλυτη ήσυχία μονάχα το μεγάλο ρο-λόι του τοίχου άκούγόταν, που χτυ-πούσε τις ώρες κάτω στο χώλ. Δεν ξέρω πόση ώρα κοιμόμουν όταν μονο-μιās σηκώθηκα καθιστός στο κρεβάτι μου με το συναίσθημα, πως κάτι συ-νέβαινε. Στην άρχή δεν άκουσα τίπο-τα. Κατόπιν το έλαφρό τρίξιμο μιās πόρτας, που άνοιξε μ' έκανε να ση-κωθώ άπό το κρεβάτι μου. Κοίταξα το ρολόι μου και είδα, πως ήταν τέσ-σερες και μισή. Έψαξα για κανένα όπλο αλλά το μόνο, που βρήκα, ήταν ή σιδερένια τσιμπίδα του τζακιού. Την πήρα και προσεχτικά άνοιξα την πόρ-τα και άφουγκράστηκα. Διάκρινα έ-λαφρά βήματα, που κατέβαιναν τη σκάλα. Βγήκα τότε στο διάδρομο και προχώρησα, ως το πλατύσκαλο.

Έσκυψα πάνω άπό τὰ κάγκελλα αλλά δεν είδα κανέναν, γιατί μονάχα ή μιά άκρη του χώλλ φανόταν άπό εκεί, που στεκόμουν. Τότε άρχισα να κατεβαίνω σιγά. Άλλά σαν έφθασα στη μέση της σκάλας κάποιο σκαλο-πάτι έτριξε. Κατάλαβα πως έπαιζα άδέξια το ρόλο του Σέρλοκ Χόλμς. Άποφασιστικά κατέβηκα, τρέχοντας τὰ υπόλοιπα σκαλοπάτια. Βρέθηκα όπως το περίμενα απέναντι στον Μά-νινγκ. Στεκόταν μπροστά στο τζάκι. Γύρισε άπότομα μόλις με άκουσε άλ-λά δεν έδειξε καμμία δυσφορία ή τα-ραχή για την παρουσία μου.

— Λυπάμαι, που σās ξύπνησα είπε. Πρόσεξα τόσο πολύ να μην κάνω θό-ρυβο κι' όμως σās άνησούχησα.

— Δεν πειράζει ξυπνητός ήμουν. Σās πήρα για λωποδύτη κι' όπως βλέπετε

ήρθα όπλισμένος και του έδειξα την τοιμπίδα, που κρατούσα.

— Έχασα την πίπα μου χτές το βράδυ, άπάνω στο τζάκι. Ξύπνησα τη νύχτα κι' έπειδη έχω την κακή συνήθεια να καπνίζω, δέν βάσταξα και κατέβηκα να την πάρω. Έλπιζω μόλις, καπνίσω λιγάκι να ξανακοιμηθώ δυο τρεις ώρες.

Την ίδια στιγμή άκουσα στη βεράντα τα σιγανά πατήματα του Σατάν. Θά παραξευέυτηκε, φαίνεται, για την άσυνήθιστη άνησυχία και ήρθε να

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ.

Την άλλη μέρα στις όχτώ, ό Βάσκομπ μπήκε στην κάμαρά μου με τό πρωινό τσάι μου.

— Έσείς μπάσατε τό Σατάν τη νύχτα ; με ρώτησε.

— Ναί. Σκέφτηκα, πώς θα κοιμόμουνά πιό ήσυχα, άν τον ένιωθα μέσα στο σπίτι, είπα και άναρωτιόμουν άν είχες άντιληφθεί τίποτα. Δέν μ' άκουσες που σηκώθηκα ;

— Όχι. Τό πρωί σάν είδα τό σκυλί μπροστά στο τζάκι παραξευέυτηκα.

Ο Βάσκομπ δέν έδειξε περιέργεια να μάθει, περισσότερα. "Ανοιξε τά παράθυρα και βγήκα από την κάμαρα. Τότε σηκώθηκα, και σε λίγο χτύπησα την πόρτα του Μάνινγκ. Τόν βρήκα, που ξυριζόταν.

— Καλημέρα, μου είπε με εύθυμο ύφος. Έλπιζω να κοιμηθήκατε. Έγώ κοιμήθηκα ως τώρα.

— Κι' έγώ τό ίδιο. Ο Βάσκομπ έτοιμάσε τό πρόγευμά μας, θα σάς περιμένω κάτω.

— Το έ είπατε τίποτα για τό νυχτερινό έπεισόδιό μας ; θα άπόρησε τό πρωί σάν βρήκε τό Σατάν μέσα στο σπίτι.

— Το έ είπα, πώς έγώ του άνοιξα χωρίς να του δώσω περισσότερες έξηγήσεις.

— Καλά κάνετε, είπε ό Μάνινγκ με φανερή άνακούφισή. Η άλήθεια είναι, πώς τό πάθημά μας ήταν κάπως γελοίο. Θά μάς κοροΐδευαν στη Λέσχη του Σάλτσον, άν μαθαινόταν τέτοιο πράγμα.

Κατέβηκα στο χώλλ και όπως τό περίμενα βρήκα τόν Σατάν ξαπλωμένο στην ίδια θέση.

Κατέβηκα στον κήπο κι' έκανα μερικούς γύρους. Σκεφτόμουνά, πόσο ποθητή ήταν για μένα ή παρουσία του Μπόμπυ, όταν ένα γρύλλισμα του Σατάν μου άνάγγειλε την παρουσία του

δεί, τί συμβαίνει. "Ανοιξα τη μπαλκονόπορτα και τό ζωό μπήκε στο δωμάτιο. Σάν είδε τόν Μάνινγκ κοντοστάθηκε κατόπι πήγε και ξαπλώθηκε άπάνω στο χαλί μπροστά στο τζάκι.

— Έδω του άρέσει να κοιμάται, είπα. Τό πρωί θα τόν βρούμε στην ίδια θέση.

Ξαναγύρισα στις κάμαρές μας και μιá που ήξερα πώς ό Σατάν βρισκόταν μέσα στο σπίτι, άποκοιμήθηκα ξένοιαστα ως τό πρωί.

Μάνινγκ.

Γύρισα άμέσως στο σπίτι.

— Είσατε καλός οικοδεσπότης, είπε ό Μάνινγκ γελώντας, αλλά όμολογώ ότι ό ύπνρέτης σας και τό σκυλί σας με δυσκολία με άνέχονται.

— Έτσι φέρονται με όλους τούς ξένους, είπα. Δέν πρέπει να σάς κάνει έντύπωση.

Λίγη ώρα άργότερα ό Μάνινγκ προφασίστηκε, πώς είχε δουλειά και σηκώθηκε να φύγει. Μου πρότεινε να πάω τό άπόγιομα να τόν έπισκεφτώ στη μαούνα του.

— Δυστυχώς δέ θα μπορέσω να έρθω σήμερα, του είπα. Έλαβα γράμμα από τόν μίστερ Βίλμοτ, πώς με περιμένει για κάτι ύποθέσεις μου. Άλλά μόλις γυρίσω σάς ύπόσχομαι νάρθω.

— Θα λείψετε πολλές μέρες στο Λονδίνο ;

— Λογαριάζω να γυρίσω αύριο ή μεθαύριο.

— Θα σάς περιμένω λοιπόν, όταν γυρίσετε. Σας ευχαριστώ για την όμορφη βραδυά, που πέρασα κοντά σας.

Τόν συνόδεψα, ως τό μώλο και κατόπι γύρισα στο σπίτι. Φώναξα τόν Βάσκομπ και του είπα πώς θα πήγαινα στο Λονδίνο. Λίγο άνήσυχος με ρώτησε, άν θα γύριζα τό βράδυ.

— Όχι, είπα. Είναι αδύνατο να προφτάσω. Αύριο όμως σίγουρα θα γυρίσω. "Αν μου παρουσιαστεί κανένα έμπόδιο θα σε είδοποιήσω. Μην αφήσεις τόν Μάνινγκ να μπει στο σπίτι όταν θα λείπω. Είχες δίκηο Βάσκομπ, ό Μάνινγκ είναι ένας παληάνθρωπος...

— Μπορείτε να μείνετε ήσυχος κύριε με βεβαίωση ό Βάσκομπ ίκανοποιημένος. Όσο βρίσκομαι έγώ έδω, ούτε αυτός, ούτε εκείνος ό κουτσομούτης ό Κραίλ.

— Κουτσομούτης είπες ; φώναξα κατ'άπληχτος και μονομιáς θυμήθηκα τόν άνθρωπο, που με παραμόνευε άπ'

Τό μυστήριο του νησιού

έξω από τό γραφείο του Βίλμοτ. Νά-ταν τάχα τό ίδιο πρόσωπο ό Κραίλ και ό άγνωστος με τί σπασμένη μύτη ;

— Έχεις δίκηο Βάσκομπ, άς έτοιμαστούμε λοιπόν. Έσύ θα γυρίσεις άμέσως. Στο σύντομο διάστημα, που θα λείψεις ό Σατάν, θα φυλάξει τό νησί.

"Ετσι κι' έγινε.

Μόλις έφτασα στο Λονδίνο. Πήγα στο συμβολαιογραφείο του Βίλμοτ. Το έ διηγήθηκα όσα είχαν συμβή τις τελευταίες μέρες και με συμβούλεψε να ζητήσω τη βοήθεια του Κάμπελ. Είχε τη γνώμη πώς κάποιος σοβαρός κίνδυνος με άπειλούσε. Μόλις ταχτοποίησαμε τις διάφορες ύποθέσεις μου, πήρα ένα ταξί και πήγα στο σπίτι του Κάμπελ. Ο ίδιος μου άνοιξε τη πόρτα.

— Καλώς ήρθατε μίστερ Ντρέυτον, μου είπε με τό πρόσχαρο ύφος του. Σας περίμενα από μέρα σε μέρα. Πώς τά περνάτε εκεί κάτω ; Γνωρίζετε με πόσο ένδιαφέρον παρακολουθώ την ύπόθεσή σας. Λοιπόν είμαι βέβαιος πώς ύπάρχει κάποιο μυστήριο πέρα από τό Γκρήνση. "Αϊλαντ, που δέν έχω με τό άνακαλύψει. Και φυσικά αυτό πληγώνει τό επαγγελματικό μου γόητρο.

— Ηρθα έπίτηδες για να σάς συμβουλευτώ και να γυρέψω τη συνδρομή σας. Υπάρχουν όμως μερικά γεγονότα, που είμαι ύποχρεωμένος να μην τά πω. Ξέρω, πώς αυτές οι έπιφυλάξεις δέν είναι σωστές άπέναντι σας και είναι φυσικό να σάς κακοφανή Μίστερ Ντρέυτον ; Πέτε μου μόνάχα, όσα θέλετε.

Το έ διηγήθηκα όσα είχαν γίνει, χωρίς ν' άναφέρω τις ύποψίες μου για τόν ντε Ρόντα. Τόν ρώτησα άν γνώριζε τόν Μάνινγκ.

— Ναί, τόν θυμάμαι. Ζή σε μιá μαούνα σε μικρή άπόσταση από τό Γκρήνση. "Αϊλαντ.

— Εκεί βρίσκεται ακόμα. Είναι γείτονάς μου και θα με ύποχρεώσετε να μάθετε, ότι μπορείτε γι' αυτόν.

— Δέν πιστεύω νάαι δύσκολο. Ένας γιατρός είναι γνωστό πρόσωπο Μήπως ξέρετε, σε ποιά πόλη ή σε ποιά νοσοκομείο δούλευε ;

— Κάποτε μου είπε, πώς ύπνρέτησε γιατρός στο Ναυτικό, αλλά δέν έδωσα πίστη στα λόγια του γιατί ίσως να είπε ψέμματα.

— Μην τό λέτε αυτό. Συχνά λέει κανείς ένα λόγο και κατόπι μετανοιώνει γιατί τό είπε.

Μιλήσαμε ακόμα κάμποση ώρα. Το έ θήμησα την ύπόσχεσή του ναρθεί να μ' έπισκεφθεί. Μου ύποσχέθηκε, πώς

θαρχόταν μόλις θα εύκαιρούσε και τη στιγμή που τόν άποχαιρετούσα, είπε :

— Μην ξεχνάτε μίστερ Ντρέυτον, πώς άν ποτέ βρεθείτε σε ανάγκη, δέν πρέπει να διστάσετε να μου τηλεγραφήσετε. Σας ύπόσχομαι ν' αφήσω κάθε άλλη δουλειά και να τρέξω άμέσως.

Τόν ευχαρίστησα κι' έφυγα με την πεποίθηση πώς θα έκανα ότι ήταν δυνατό για ν' πληροφορηθώ όσα ήθελα.

Γύρισα στο ξενοδοχείο και τό άπόγευμα ξαναπήγα στο Βίλμοτ και έτοιγράφα διάφορα χαρτιά, που είχε έτοιμάσει στο μεταξύ. Βγαίνοντας από τό συμβολαιογραφείο είδα, πώς είχε αρχίσει να ψιχαλλίζει. Θυμήθηκα την πρόγνωση του Μάνινγκ, πώς ό καιρός θα χαλούσε.

Την άλλη μέρα όταν ξύπνησα μιá ελαφρή διέχλη σκέπαζε την πόλη. Βιάστηκα να κάνω τά ψώνια μου και με τό μεσημεριανό τραίνο γύρισα στο Τόρρινγκτον κι' από εκεί με τ' άμάξι στο Πέν Πίλλ. Και εκεί βρήκα τόν ίδιο καιρό. Ο Τζίμμου με περίμενε στο πανδοχείο. Μόλις με είδε έτρεξε κοντά μου. Πήρε την βαλίτζα μου και προχωρήσαμε στο μώλο.

— Δέν άργήσατε κύριε πολύ, είπε ό μικρός. Θα βρήτε ένα γράμμα στο σπίτι σας από τη μη ντε Ρόντα. Μου τό έδωσε χτές τό βράδυ και τό πήγα άμέσως στο σπίτι σας.

— Είσαι άξιο παλληκάρι Τζίμμου. Που τη συνάντησες ;

— Ηρθε στο μώλο. Κατάλαβα πώς έμένα ζητούσε και πήγα κοντά της. Χωρίς να μου πη τίποτα μου έχωσε τό γράμμα στο χέρι κι' άμέσως κατόπι έφυγε. Την είδα πάλι πριν από λίγο. Έτοιμαζόταν να πάει στη μαούνα του γιατρού.

— Πώς ; ρώτησα κατ'άπληχτος. Είσαι βέβαιος.

— Όπως σάς βλέπω και με βλέπετε. Περνούσα από τό μεγάλο δρόμο. Έκείνη στεκόταν στην παραλία και φώναζε τό γιατρό να έρθει να την πάρει. Πιστεύω να βρίσκεται εκεί ακόμα έχτος άν γύρισε στο μεταξύ.

Είχαμε φθάσει στο νησί. Πλήρωσα τόν Τζίμμου και έτρεξα στο σπίτι με τη σκέψη να πάω άμέσως στη μαούνα. Κάτι μου έλεγε πώς ή Κριστίνη κινδύνευε. Παραξευέυτηκα πολύ όταν είδα την έξοδορτα άνοιχτή. Έτοιμαζόμουν να φωνάξω τόν Βάσκομπ, και να τόν μαλώσω για την άμέλειά του, όταν τόν είδα να έρχεται. Ήτανε ώ-χρός και τρομερά ταραγμένος.

— Θεέ μου, φώναξα, Βάσκομπ, τί συνέβηκε ;

Στάθηκε μιά στιγμή, με κοίταξε με άγριεμένα, κοκκινισμένα μάτια σαν να είχε κλάψει. Κατόπι με πήρε από το χέρι και με πνιγμένη φωνή είπε.

— Έλατε μαζί μου, έχω κάτι να σας δείξω.

— Ανήσυχος τὸν ἀκολούθησα. Κάναμε τὸ γύρο τοῦ σπιτιοῦ καὶ σὰν φθάσαμε μπροστὰ στὴν πόρτα τῆς

κουζίνας στάθηκε. Μοῦ ἔδειξε μὲ τὸ χέρι του ἓνα σκοτεινὸ ἀκίνητο ὄγκο πάνω στὸ χῶμα καὶ ψιθύρισε.

— Κοιτάξτε.

Προχώρησα καὶ μιά φοβερὴ βλαστή-
μα ἀνέβηκε στὰ χεῖλη μου. Ἐκεῖ
μπροστὰ μου βρισκόταν τεντωμένος,
ὁ Σατάν ὁ πιστὸς μου φίλος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙ.

Για λίγα δευτερόλεπτα στάθηκε ἀκίνητος, βουβός, με τις γρο-
θιές σφιγμένες. Ἐνοιώθα τρο-
μερὸ θυμὸ καὶ βαθειὰ λύπη
μαζί. Μὲ κόπο τραύλισα.

— Ποιὸς, ποιὸς δαίμονας τὸ ἔκανε
αὐτό;

— Ποιὸς ἄλλος, ἀπάντησε ἄγρια ὁ
Βάσκομπ. Ἐνας δαίμονας μονάχα
εἶναι ἄξιος γιὰ τέτοια ἀτιμία.

Λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἔπεσε γο-
νατιστὸς κοντὰ στὸ σκυλὶ καὶ ἀπαλὰ
ἀνασήκωσε κι' ἀγκάλιασε τὸ χοντρὸ
κεφάλι τοῦ ζώου.

— Ἐννοεῖς τὸ Μάνινγκ; εἶπα αὐ-
θόρμητα.

— Αὐτόν, μάλιστα! Αὐτόν τὸν ἄτι-
μο δηλητηριαστή. Ἀλλὰ δὲν θὰ μοῦ
γλυτώσει. Θὰ τὸ πληρώσει ἀκριβὰ.
Θάχει νὰ λογαριαστεῖ μαζί μου.

— Πότε γίνηκε, ξανάπα σὰ νὰ μὴ κα-
ταλάβαινα. Χτὲς τὸ βράδυ στὶς δέκα
ἦταν ζωντανὸ, ζωηρό, ὅπως πάντα.
Τὸν ἔβγαλα ὅσω. Ἦμουνα στὴν κου-
ζίνα. Σὲ λίγο βγήκε ὅδε ἀπὸ τὴν πόρ-
τα τῆς κουζίνας κι' ἐκεῖ μπροστὰ τὸν
βρήκα ξαπλωμένο ἀκίνητο. Τὸ φτωχὸ
εἶχε γυρίσει, σύρθηκε ὡς τὸ σπῆτι γιὰ
νὰ πεθάνει ἐκεῖ.

Κι' ἐγὼ οὔτε ἀντελήφτηκα τίποτα.
Ἡ φωνή του ἔτρεμε καὶ με μιά ἀ-
πότομη κίνηση τοῦ χεριοῦ σκούπισε
δυὸ χοντρά δάκρυα. Τὸν εἶδα τόσο
ταραγμένο, πὺ δὲν ἐπέμεινα περισ-
σότερο. Μονάχα εἶπα.

— Πρέπει νὰ τὸ θάψουμε Βάσκομπ.
Ἄν θέλεις νὰ σὲ βοηθήσω φώναξέ
με, θάμαι στὸ σπῆτι. Ὅσο γιὰ τὸ Μά-
νινγκ, ἂν αὐτὸς τὸ ἔκανε...

— Ἐγὼ θὰ τὸν διορθώσω αὐτόν,
φώναξε με πάθος. Ἐσεῖς δὲν θ' ἀνα-
κατευτήτε σ' αὐτὴ τῇ δουλειᾷ. Τὴν ἀ-
ναλαβαίνω ἐγὼ!

Πῆγα στὸ σπῆτι μελαγχολικός. Λυ-
πήθηκα κατάκαρδα γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ
σκυλιοῦ. Ἐπεσα σὲ μιά πολυθρόνα
μπροστὰ στὸ τζάκι. Κρύωνα. Ἀναψα
τὴ φωτιά καὶ ἔγειρα πίσω στὸ κάθισμα
σὲ βαθειὰ συλλογή. Ἀποροῦσα με τὸν

ἐαυτὸ μου, πὺς δὲν εἶχα σκεφτεῖ, πὺς
ἦτανε εὐκολὸ νὰ δηλητηριάσουν τὸ
σκυλὶ. Δὲν εἶχα ἀμφιβολία, πὺς ὁ
Βάσκομπ εἶχε δίκιο. Ἐνοιώσα ἓνα
φοβερὸ μῖσος γιὰ τὸ Μάνινγκ. Γιὰ νὰ
ἐκάνει τὸ σκυλὶ θὰ πεί πὺς εἶχε σκο-
πὸ νὰ κάνει ἀρχή. Ὅτι κι' ἂν σκόπευε
νὰ κάνει, θὰ ἐνεργοῦσε γρήγορα τώ-
ρα, γιὰτὶ κινδύνευε ν' ἀποκαλυφτεῖ
ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή.

Ἀποφάσισα νὰ γράψω ἀμέσως στὸν
Μπόμπυ καὶ νὰ τοῦ πῶ νᾶρθεῖ ἀμέσως.
Ἄν ταχυδρομοῦσα ἀμέσως τὸ γράμ-
μα μου, τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι
θὰ βρισκόταν κοντὰ μου. Σηκώθηκα
καὶ πλησίασα στὸ γραφεῖο. Ἐκεῖ ἀπά-
νω βρήκα τὸ γράμμα τῆς Κριστὴν. Μὲ
τὴ σύγχυσή μου τὸ εἶχα ξεχάσει. Τὸ
ἄνοιξα καὶ διάβασα:

«Τζάκ, ἔξρω πὺς πηγες στὸ Λονδίνο.
Δὲν ἔξρω πότε θὰ γυρίσεις, ἀλλὰ μό-
λις ἔρθεις πρέπει νὰ σὲ δῶ. Εἶμαι βέ-
βαιη, πὺς κάτι σοβαρὸ συνέβηκε καὶ
τρέμω γιὰ σένα. Κάτι μοῦ λέει, πὺς
ἡ ἐπίσκεψή τοῦ Μάνινγκ στὸ νησί εἶναι
σχετικὴ. Διὰ τὸ ρέχεις κι' ἐνδύο. Πι-
στεύω ν' ἀντιλήφθηκες πὰς μετὶ ἀν-
θρώπων ἔχεις νὰ κάνεις. Ὅτιδήποτε
κι' ἂν συμβαίνει μὴ μένεις οὔτε λε-
πτὸ μόνος σου στὸ νησί. Γράψε στὸ
φίλο σου, τὸ Μπόμπυ νὰ ἔρθει. Ὁ Βά-
σκομπ εἶναι ἄξιος ἐμπιστοσύνης ἀλλὰ
δὲν ἀρκεῖ. Φυλάξο ὅσον τὸν
Μάνινγκ. Νὰ δυσπιστεῖς στὰ λό-
για του. Ἄν θέλεις τίποτα εἰδοποιήσε
με μετὶ τὸν Τζιμ. Ὁ θεῖός μου ἔφυγε
ἀπὸ προχτὲς ὥστε θάναί εὐκολὸ νὰ
ἔρθω νὰ σὲ συναντήσω. Μὴ με σκέφτε-
σαι ἔμένα. Ἐγὼ δὲν κινδυνεύω, μόνον
πρόσεξε τὸν ἐαυτὸ σου.

Κριστὴν ντὲ Ρόντα»

Ἀπὸ τὸ γράμμα αὐτό, κατάλαβα,
πὺς ἡ Κριστὴν δὲν ἤξερε τίποτα γιὰ
τὴ δηλητηρίαση τοῦ Σατάν, ἀλλοιῶς
θὰ με εἰδοποιούσε. Ἦξερα τώρα, πὺς
ἦταν ἔργο τοῦ Μάνινγκ καὶ πὺς ὁ
ἄθλιος αὐτὸς ἔπαιξε διπλὸ παίγνιδι.
Ὅσο γιὰ τὸν ντὲ Ρόντα ἦμουνα βέ-
βαιος, πὺς ἐνῶ στὴν ἀρχὴ αὐτὸς ἦταν
τὸ κύριον πρόσωπο, εἶχε γίνει τώρα

Τὸ μυστήριον τοῦ νησιοῦ

ὄργανο τοῦ Μάνινγκ. Ἐτρεμα στὴ σκέ-
ψη πὺς μὴ πὺς ὁ θεῖος τῆς ἔλειπε,
ἡ Κριστὴν βρισκόταν ἀνυπεράσπιστη
στὴ διάθεσιν τοῦ Μάνινγκ. Ὁ ντὲ Ρόν-
τα τυφλωμένος ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμὸν τοῦ
σκοπὸ δὲν θὰ δίσταζε στὴν ἀνάγκη
νὰ θυσιάσει καὶ τὴν Κριστὴν ἄκόμα, ἂν
ἴσως ἡ νῆα ἔφερνε ἐμπόδια στὰ σχέ-
διά του.

Ἀλλοῖμονο ἂν ὁ Μάνινγκ ἀνακάλυ-
πτε πὺς ἡ μὴ ντὲ Ρόντα συνενογιό-
τανε μαζί μου. Στὴ σκέψη πὺς ἴσως
αὐτὴ τὴ στιγμή ἡ Κριστὴν βρισκόταν
ἀπάνω στὴ μαοῦνα πετάχτηκε ἀπὸ τὴ
θέσιν μου καὶ ἀρχισα νὰ βηματίζω
νευρικά μέσα στὸ δωμάτιο. Ξαφνικὰ
μοῦ ἦρθε μὴ ἰδέα. Ἄν πῆγαίνα στὴ
μαοῦνα; Μέσα στὴν ὁμίχλη θὰ μπο-
ροῦσα ἴσως νὰ πλησιάσω χωρὶς νὰ
με καταλάβουν. Ἀποφάσισα νὰ δοκι-
μᾶσω. Θὰ δικαιολογοῦσα τὴν παρου-
σίαν μου μετὶ τὴν πρόφαση πὺς πῆγα
νὰ τοῦ ἀνταποδώσω τὴν ἐπίσκεψή.

Κάθησα μπροστὰ στὸ γραφεῖο καὶ
ἔγραψα βιαστικὰ μερικὲς λέξεις στὸν
Μπόμπυ.

Θὰ ἔστειλα ἀμέσως τὸ γράμμα καὶ
κατόπι θὰ πῆγαίνα στὴ μαοῦνα. Τὴ
στιγμὴ, πὺς ἐτοιμαζόμουν νὰ φύγω,
εἶδα τὸν Βάσκομπ, πὺς περνοῦσε
μπροστὰ ἀπὸ τὸ παράθυρο μ' ἓνα
φτυάρι στὸν ὦμο.

— Βάσκομπ! φώναξα, ἔγραψα στὸν
πλοίαρχο Ντὴν νὰ ἔρθει αὐριο. Ἐννοῶ
νὰ ξεκαθαρίσω αὐτὴ τὴν ὑπόθεσιν. Αὐ-
τὸς μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσει.

Ὁ ὑπηρετὴς με κοίταξε παράξενα
καὶ κούνησε τὸ κεφάλι του.

— ἴσως, εἶπε. Ἄν ὡς τότε ἔχουμε
ἀκόμα ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια.

Τὰ ἀπαισιόδοξα λόγια του με τάρα-
ξαν, ἀλλὰ τόση ἦταν ἡ ἀνησυχία μου
γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς Κριστὴν πὺς δὲ
στάθηκαν νὰ τὸν ρωτήσω τί ἐννοοῦσε,
μόνο ἔκλεισα τὶς πόρτες καὶ τὰ παρά-
θυρα καὶ βγήκα ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς
κουζίνας. Ἐκεῖ μπροστὰ ὁ Βάσκομπ
εἶχε ἀρχίσει νὰ σκάβει ἓνα λάκκο.

Θὰ τὸν θάψω ἔδω, εἶπε με βουρκω-
μένα μάτια. Ἐτοί θὰ βλέπω τὸν τά-
φο του ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς κουζίνας.

Βιαστικὰ ἔφυγα, ἔτρεξα στὸ μῶλο,
ἔβγαλα τὴ βάρκα ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο
καὶ τράβηξα ἴσια στὴν ἀνέναντι ἀκτὴ.

Ἐρριξα τὸ γράμμα μου στὸ κιβώτιο
τοῦ ταχυδρομείου καὶ πιδ ἡσυχος τώ-
ρα μετὶ τῆς σκέψης πὺς ὁ Μπόμπυ δὲ θ'

ἀργοῦσε νᾶρθῃ, μῆκα στὴν βάρ-
κα καὶ τράβηξα γιὰ τὴ μαοῦνα. Κῶ-
πηλατοῦσα ὅσο μπορούσα ἀθόρυβα
γιὰ νὰ μὴ με ἀκούσουν. Εὐτυχῶς ἔφτα-
σα ἀπαρητηρητὸς μέσα στὴν πυκνὴ
ὁμίχλη. Στερέωσα τὴ βάρκα μου στὴ

σκάλα καὶ ἀνέβηκα γρήγορα τὰ λίγα
σκαλοπάτια. Κοντοστάθηκα σὰν ἔφτα-
σα στὸ κατὰστρωμα καὶ κοίταξα
τριγύρω μου. Ὁ Κραλ, πὺς περίμενα
νὰ ξεπροβάλλει ξαφνικὰ μπροστὰ μου,
δὲ φάνηκε. Ἡ μαοῦνα ὅπως παρατή-
ρησα ἦταν ἓνα σκάφος συνειθισμένου
τύπου, μόνον πὺς στὶς δυὸ ἄκρες τῆς
εἶχαν φτιάξει δυὸ ὑπόστειγα. Στὸ
κέντρο βρισκόταν ἡ σκάλα, πὺς κατέ-
βαινε στὸ ἐσωτερικόν. Κατέβηκα καὶ
βρέθηκα σ' ἓνα διάδρομο. Τὴν ἴδια
στιγμὴ ἄκουσα ἓνα παράξενο κρότο
σὰν ν' ἀναποδογυρίστηκε κάποιον τρα-
πέζι νὰ ἔσπασαν πιᾶτα Ἀμέσως κα-
τόπι ἀκούστηκε μὴ πνιχτὴ γυναικεῖα
φωνή, κι' ὁ θόρυβος μῆς πάλης. Χω-
ρὶς νὰ διστάσω ἔτρεξα στὸ βάθος τοῦ
διαδρόμου ἄνοιξα, χωρὶς νὰ βρῶ ἀντί-
στασι, τὰ πόρτα, πὺς βρισκόταν ἀπέ-
νοητὸν μου καὶ σὰν ἀνεμοστρόβιλος
βρῆκα τὴν καμπίνα.

Ἐκεῖ, ἀνάμεσα σὲ σπασμένα πιᾶτα
καὶ φλυτᾶνια ἡ Κριστὴν πάλαιε στὴν
ἀγκαλιὰ τοῦ Μάνινγκ. Παρὰ τὴν ἀντί-
στασιν τῆς ἐκείνος τὴν κρατοῦσε
σφιχτὰ καὶ γέμιζε τὸ πρόσωπο καὶ τὸ
λαιμὸ τῆς μετὰ τὰ φιλία του. Μόλις
εἶδε τὴν ἄφισε ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ του.
Ἐκείνη λαχανιασμένη ὥρῃ θαρροῦσε
κάνει πὺς θὰ λιποθυμοῦσε. Ὅσο
πιάστηκε ἀπὸ τὸ χέρι μῆς πολυθρό-
νας καὶ φοβημένη με κοίταξε. Εὐτυ-
χῶς πὺς προσποιήθηκε πὺς δὲν με
γνώριζε.

— Συγγνώμῃ Μάνινγκ εἶπα, ἂν ἔρχο-
μαι σὲ ἀκατάλληλη στιγμή. Ἦρθα γιὰ
νὰ σὰς ἐπισκεφθῶ σύμφωνα μετὶ τὴν ἐ-
πιθυμία σας.

— Διαλέξατε ἄσχημη στιγμή ἀπάντη-
σε ὁ ἄθλιος με καταπληκτικὴ ἀπάθεια.
Θὰ με ὑποχρεώσετε νὰ ξανάρθετε
ἀργότερα. Ὅπως βλέπετε ἔχω ἄλλη
ἐπίσκεψιν.

— Τὸ βλέπω καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς
δὲ σκοπεῖω νὰ φύγω.

— Δὲν σὰς νοιώθω εἶπε μετὶ παγερῆ
φωνῆ καὶ ζάρωσε τὰ φρύδια του.

— Εἶναι ἀπλούστατο. Ἡ κυρία, ὁ-
ποιαδήποτε κι' ἂν εἶναι, νόμιζε, πὺς
εἶχε νὰ κάνει μ' ἓνα κύριο. Κατόπι εἶ-
πα στὴ Κριστὴν. Ἐλπίζω νὰ μὴ με
παραξηγήσετε, ἀλλὰ ἂν μπορῶ νὰ
σὰς φανῶ χρήσιμος, εἶμαι στὴ διά-
θεσίν σας.

— Ἄν θέλετε νὰ με συνοδέψετε ὡς
τὴν ὁχθὴ θὰ με ὑποχρεώσετε, εἶπε ἡ
νῆα.

Ὁ Μάνινγκ γύρισε καὶ τὴν κοίταξε.
Καὶ μ' εὐγένεια, πὺς εἶχε μαζί κάτι
τὸ ἀπειλητικόν εἶπε.

— Γιὰ πολλοὺς λόγους, νομίζω πὺς
αὐτὸ τὸ προνόμιον ἀνήκει σὲ μένα.

Είδα, πώς ή Κριστίν δίσταζε φοβισμένη και προτού προλάβει ν' απαντήσει είπα.

— "Αν θέλετε ν' ανεβήτε στο κατάστρωμα, μετά δυο λεπτά θα σ'ας άκούω."

"Η Κριστίν χαιρέτησε ψυχρά και βγήκε από την καμπίνα. "Εκλεισα την πόρτα και αντίκρισα τον Μάνινγκ. Με ειρωνικό χαμόγελο μου είπε:

— Δεν θέλω νά σ'ας έμποδίσω στα ιπποτικά αίσθήματά σας. "Η κυρία σ'ας περιμένει.

— Δεν θα περιμένει πολλή ώρα. Λίγα λεπτά μονάχα ώσπου λογαριαστούμε οι δυο μας.

Μιά φλόγα άστραψε στα μάτια του και γρήγορο, τ'όβλεμμα του αναμέτρησης την απόσταση, πού τον χώριζε από ένα γραφείο στη γωνιά της καμπίνας. "Αμέσως κατόπι κοίταξε την πόρτα πίσω μου και φώναξε.

— "Εμπρός Κραλ! Χτύπα τον!

"Οποιοι άλλος στη θέση μου ίσως θα γελιόταν. "Αλλά εγώ είχα αρκετή πείρα γιά νά μη την πάθω τόσο εύκολα. "Ετσι τη στιγμή, πού ρίχτηκε στο γραφείο και άνοιξε τό συρτάρι γιά νά πάρει τό περίστροφό του, πρόλαβα την κίνησή του με μιά γερή γροθιά κατόμουτρα. Μπροστά στην "άνέλπιστη επίθεση έχασε την ισορροπία του, σκόνταψε στο χαλί και έπεσε βαρειά χάμα. Στη στιγμή βρέθηκε πάλι όρθος.

"Από τη σύντομη πάλη, πού άκούθησε θυμάμαι, πώς με λύσσα ρίχτηκε έναντίον του και του κατάφερα γροθιές τη μιά πάνω στην άλλη. Μπορεί ό Μάνινγκ νάταν ένας άθλιος, αλλά ήταν γενναίος. Με τό αίμα πού

κυλούσε από τό πρόσωπό του, ζαλισμένος από τ'α χτυπήματα, χτυπούσε κι' εκείνος μεθοδικά χωρίς νά χάσει ούτε στιγμή τη ψυχραιμία του. "Αλλά ό θυμός μου ήταν τέτοιος, πού ή πυγμαχική του δεξιότητα πήγαινε χαμένη μπροστά στην ακράτητη όρμή μου.

Σάν βροχή έπεφταν άπάνω του τ'α χτυπήματά μου. Τέλος του κατάφερα μιά φοβερή γροθιά στο στομάχι, πού τον έκανε νά κλονιστή και προτού προλάβει νά συνέρθει άλλη μιά γροθιά κάτω από τό πηγούνι τον τινάξε πέρα και σωριάστηκε άναίσθητος στο πάτωμα. Κατόπι πήγα και πήρα από τό συρτάρι του γραφείου τό περιστrophό. "Ηταν γεμάτο και τό έκρυψα στην τσέπη μου.

Στό μεταξύ ό Μάνινγκ είχε συνέρθει. "Ανασηκώθηκε στον άγκώνα του. Με τό μανίκι του σκούπισε τό αίμα από τό πρόσωπό του.

— "Άλλη φορά, του είπα, όταν θέλεις νά προσβάλλεις ένα κορίτσι, φρόντισε νά κλειδώνεις την πόρτα.

Μου έριξε ένα βλέμμα γιομάτο μίσος και με σιγανή φωνή είπε:

— "Από την αρχή υπέθεσα, πώς ήσουν ένας ήλιθιος, Ντρεΐτον.

"Τώρα είμαι βέβαιος γι' αυτό.

— "Οποσδήποτε, καταλαβαίνω έναν παλάνθρωπο, όταν τον συναντήσω. Στη περίπτωση σου δεν χρειάζεται έξαιρετική έξυπνάδα. Παίρνω τό περιστrophό σου. Δέ θέλω νά δεχθώ καμιά σφαίρα στην πλάτη.

— "Ισως βρείς χειρότερο τέλος. Δεν είναι φρόνιμο νά τ'α βάζει κανείς μαζί μου.

— "Θάμαι πάντοτε έτοιμος νά λογαριασθώ μαζί σου άνάντησα ψυχρά και βγήκα από την καμπίνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙΙ.

Μετά τό έπεισόδιο εκείνο βρήκα την Κριστίν νά περιμένει στη γέφυρα του πλοίου. Μά δεν είχαμε καιρό γιά χάσιμο. Της πρότεινα νά πάμε στο νησί κι' αυτή ύστερ' από κάποιους δισταγμούς δέχτηκε.

Μόλις βρεθήκαμε στο σπίτι μου άποφάσισα νά της τ'α όλα όσα ή-

Της μίλησα γιά την έπίσκεψη του Μάνινγκ, γιά τό ταξίδι μου στο Λονδίνο και τη δηλητηρίαση του Σατάν. Τόσο ήταν ή αγανάκτηση κι' ή κατόπληξή της πού δέ χρειάστηκα νά του πεί, πώς δεν ήξερε τίποτα σχετικό. "Υστερα τη ρώτησα ποιοί λόγοι

ανάγκασαν τον θείο της νά έρθει στην "Αγγλία, άρρωστος όπως είναι.

— "Από όσα κατάλαβα συμπεραίνω πώς ό Τζανγουαί είναι ή άφορητή. Ξέρω πώς δεν ήταν τίμιος άνθρωπος, πώς έζησε χρόνια πολλά στη Νότιο "Αμερική και υποθέτω πώς εκεί θά γνωρίστηκε με τον θείο σου. "Ισως νά τον άδίκησε κι' εκείνον. Κατόπι θέλησε νά τον εκδικηθεί. Στην αρχή δεν ήξερα τί ρόλο έπαιζε ό Μάνινγκ σ' όλα αυτά, μιά πού με βεβαίωσε πώς δεν γνωριζόταν με τον θείο σου. Τώρα όμως υποθέτω πώς ξέρεις κάποιο μυστήριο σχετικό με τό Γκρήνον- "Αϊλαντ. Ξέρει ότι και σ' ενδιαφέρεισαι γιά τό ίδιο πράμα και συνεννοήθηκε με τον

Τό μυστήριο του νησιού

ντε Ρόντα. Κι' ύστερα από λίγο πρόσθεσε: Ξέρεις Τζάκ, πώς ό θεός σου λεγόταν κάποτε Στέφαν Γκάρντινερ;

— "Οχι. "Αλλά δεν μου κάνει εντύπωση, άν άλλαξε δέκα φορές όνομα. Πού τον γνώρισες;

— Στο Ρίο, στη Βραζιλία δυο χρόνια πριν από τον πόλεμο. Ζούσαμε εκεί. "Ο θεός μου είχε ένα μεγάλο αγρόκτημα σέ λίγη απόσταση από την πόλη. "Ηταν γνωστός και αγαπητός στον τόπο. "Ο κόσμος ήταν τότε δυσχεστημένος με τον Πρόεδρον Γκομέζ, πού κυβερνούσε από πολύν καιρό τον τόπο. Σχηματίστηκε ένα δυνατό λαϊκό ρεύμα έναντίον του. "Αρχηγός ήταν ό θεός μου. "Εκείνη την εποχή γνωρίστηκε με τον Γκάρντινερ.

— Τί είχε νά κάνει ό θεός σου, ένας ξένος, σ' αυτή την υπόθεση;

— Δεν ξέρω. "Ημουν μικρή τότε, δεκαπέντε χρονών και δεν μιλούσαν μπροστά μου. Τό βέβαιο είναι, πώς μου είχαν άπερίοριστη έμπιστοσύνη. "Ωστόσο τ'α σχέδιά μας προδόθηκαν στην Κυβέρνηση. Μιά μέρα ή επανάσταση ξεσπάσε. "Αν οι δικοί μας κατόρθωναν νά καταλάβουν τ'α δημόσια κτήρια και νά αιχμαλωτίσουν τον Γκομέζ, ή νίκη θάταν με τό μέρος μας, γιατί κι' ό μισός στρατός ήταν δυσχεστημένος.

"Εκατό μίλια ψηλά στον "Αμαζόνιο βρίσκεται τό Σινάτι. "Εκεί κοντά υπάρχουν δυο άδωκαντωρυχείς του Κράχουν δυο άδοκαστολή θά πήγαινε στο Ρίο. Οι δικοί μας πληροφορήθηκαν πώς τ'α πετράδια προτού τ'α στείλουν στο Ρίο τη μέρα ακριβώς, πού θά γινόταν ή επανάσταση. Είχαμε ανάγκη από ή επανάσταση. Μου με μερικούς άλλους τολμηρούς αποφάσισαν νά σταματήσουν τό τραίνο, πριν φτάσει στο Ρίο. Καταλαβαίνεις, πώς οι άποστολές συνοδεύονταν πάντα από δυνατή φρουρά. Διάλεξαν τό θείο μου αρχηγό τους και τον Γκάρντινερ άρχηγό. "Ετσι και τον Γκάρντινερ ή ένας θά έμενε ό άν πάθαινε τίποτα ό ένας θά έμενε ό άλλος. Είκοσι πέντε διαλεγμένα παλληκάρια ξεκίνησαν. Τά μεσάνυχτα τ'α ναζαν μιά γέφυρα με δυναμίτη και κρύφτηκαν στους γύρω θάμνους. Σάν ξόφασε τό τραίνο, ό μηχανοδηγός είδε πώς ή γέφυρα είχε καταστραφεί και σταμάτησε τη μηχανή. Τέλος οι δικοί μας ύρμησαν στην άμαξοστοιχία.

"Από την πρώτη στιγμή ό θεός μου πληγώθηκε βαρεία. Γίνθηκε φοβερή μάχη ως τη στιγμή, πού σκοτώθηκε ό άξιωματικός της φρουράς. Σάν έχασαν τον άρχηγό τους οι στρατιώτες σάστισαν. "Άλλοι πέταξαν τ'α όπλα τους και έφυγαν και άλλοι παραδόθηκαν.

— Και τ'α διαμάντια;

— Τ'α διαμάντια βρέθηκαν σέ δυο σφραγισμένα κιβώτια. Είχαν αξία διακόσιες χιλιάδες λίρες. Θαυμάσια πετράδια. Στο μεταξύ ό θεός κοιτόταν άναίσθητος. Τρείς από τους δικούς μας είχαν σκοτωθεί και έφτά ήταν πληγωμένοι βαρεία. Τότες ό Γκάρντινερ παράλαβε την άρχηγία. Χώρισε τους συντρόφους σέ δυο σώματα. Οι δέκα έμειναν γιά νά φροντίσουν στη μεταφορά των πληγωμένων και οι άλλοι πέντε γύρισαν στο Ρίο με τον Γκάρντινερ. "Εκείνος κρατούσε τ'α δυο πολύτιμα κιβώτια. Κανείς δεν τον ύποψιάστηκε. Είχε πολεμήσει παλληκάρια και όλοι νόμιζαν πώς στο Ρίο είχαν επικρατήσει οι επαναστάτες.

"Πώς νά φανταστούν πώς τους όδηγούσε στο θάνατο; Τ'α σχέδιά μας είχαν προδοθεί στο Γκομέζ. Τη νύχτα ό στρατός είχε καταλάβει μυστικά όλα τ'α δημόσια κτήρια κι' όταν οι επαναστάτες βγήκαν τό πρωί στους δρόμους, οι άλλοι τους τουφέκισαν άλύπητα, σάν σκυλιά, κρυμμένοι πίσω από τ'α παράθυρα.

— Κι' ό θεός μου ήταν άνακατεμένος σ' όλα αυτά;

— Κρίνε μόνος σου. Σάν έφτασε με τους πέντε συντρόφους του, ή πόλη ήτανε στρατοκρατημένη. Συνάντησαν μιά περιπολία και προτού καταλάβουν οι άλλοι τό σκοπό του, εκείνος προχώρησε καβάλα σ' ένα όλογο του και κάτι είπε στον άξιωματικό. Τον άφισαν άμέσως νά περάσει. "Εφυγε καλπάζοντας και άφισε τους συντρόφους του. Τότε μονάχα εκείνοι κατάλαβαν την προδοσία του. Τον πυροβόλησαν μά εκείνος ήτανε μακριά πιά. Οι πέντε σύντροφοί του τουφέκιστηκαν από τους στρατιώτες.

— Θεέ μου. Τί άτιμία! φώναξα άγαναχτισμένος.

"Πρόδωσε τους συντρόφους του και παράδωσε τ'α διαμάντια στο Γκομέζ. Τί φρίκη!

"Η Κριστίν γέλασε λυπημένα και συνέχισε:

— Τον άδικείς. "Ο καθένας μπορεί νά προδώσει τους φίλους του, αλλά μονάχα ένας δαίμονας μπορεί νά γελάσει και την άλλη μερίδα. "Ο Γκομέζ δεν ήξερε τίποτα γιά την έπίθεση έναντίον του τραίνου. Γιά πρώτη φορά στη ζωή του είχε βρεί έναν άξιο αντίπαλο, άτιμο σάν κι' αυτόν. "Ο Γκάρντινερ πρόδωσε τ'α σχέδιά μας αλλά δεν είπε τίποτα γιά τη ληστεία του τραίνου. Είπε στον άξιωματικό της περιπολίας πώς πήγαινε νά συναντήσει τον Γκομέζ με σπουδαίες ειδήσεις

από το έσωτερικό. 'Αντί όμως να πάει στο Γκομέζ τράβηξε ίσια στο λιμάνι, όπου τον περίμενε ένα βενζινόπλοιο. 'Οσότου ανακαλύψουν την αλήθεια αυτός βρισκόταν μακριά στο πέλαγος μαζί με τα διαμάντια. 'Από τότες ο Στέφαν Γκάρντινερ δεν ξαναφάνηκε στη Βραζιλία.

—Κατάρα, φώναξα. Κι' ο ντέ Ρόντα, οί άλλοι; Τι γίνηκαν Κριστήν;

Τη άλλη μέρα τουφέκισαν άλλους τρεις. Αυτοί ήταν οί πιδ τυχεροί γιατί γλύτωσαν. 'Ο θείος μου κι' οί υπόλοιποι φυλακίστηκαν στο Ρίο. Τους βασάνισαν φριχτά. Σάν πέθανε ο Γκομέζ έξη χρόνια κατόπι, ο μόνος που ζούσε ήταν ο θείος μου. 'Ο νέος Πρόεδρος τον απέλυσε αμέσως αλλά σέ τι κατάσταση. 'Ηταν άγνώριστος. 'Ενα έρείπιο. Μονάχα η έμμνη ιδέα της εκδίκησης τον διατηρούσε στα λογικά του.

—Τό καταλαβαίνω είπα με συμπόνια. 'Αλλά πώς τον ανακαλύψατε κατόπι;

—'Ητανε δύσκολο. 'Ο Γκομέζ είχε προκηρύξει μεγάλη άμοιβή σ' εκείνον που θα έφερνε πίσω τα διαμάντια. 'Η άστυνομία όλης της εύρώπης άναστατώθηκε χωρίς άποτέλεσμα όμως. 'Οστόσο η Τύχη βοήθησε. Μερικοί φίλοι μας είχαν ξεφύγει μετά την επανάσταση και ανάμεσα στους άλλους κάποιος ντά Σίλβα. Αυτός είχε έγκατασταθεί στο Λονδίνο. Μιά μέρα είδε τον Γκάρντινερ στο άπέναντι πεζοδρόμιο. Τον άναγνώρισε άμέσως. 'Άλλος στη θέση του, θα τον παράδινε στην άστυνομία για να πάρει την άμοιβή. 'Εκείνος όμως τον παρακολούθησε, έμαθα, που καθόταν, έκανες μυστικές έρευνες και τέλος έγραψε στο θείο μου.

—'Ο Τζανεγουαίη θα κατάλαβε πώς τον ανακάλυψαν και γι' αυτό ήρθε να κρυφτεί έδω.

—'Οχι. Διαπραγματεύονταν την άγορά του νησιού, όταν ο ντά Σίλβα τον είδε. Μάλλον θα διάβασε στην έφημερίδα, πώς έλευθερώθηκε ο θείος μου.

—'Εχεις δίκιο, είπα, γιατί θυμήθηκα τι μου είχε πει ο Βάσκομπ. Θά του φάνηκε σαν να διάβασε τη θανατική καταδίκη του.

—'Ελπίζω να βασανίστηκε πριν πεθάνει, όπως του άξιζε, είπε η Κριστήν με πάθος. 'Αλλοιώς δεν υπάρχει δικαιοσύνη σ' αυτή τη γη.

—'Ο ντά Σίλβα δεν σάς έγραψε για το θάνατό του;

—Δέν μās ξανάγραψε ο ντά Σίλ-

βα, γιατί λίγες μέρες άφου μās έστειλε εκείνο το γράμμα σκοτώθηκε στο σιδηροδρομικό δυστύχημα του Κράυτον. 'Από σένα έμαθα πώς ο Γκάρντινερ πέθανε, όταν έλαβες τη τηλεγράφημα του Βίλμοτ στο 'Οπόρτο.

—Θεέ μου! Τώρα καταλαβαίνω γιατί ταράχτηκες τόσο πολύ.

—Δέν με τάραιε τόσο η είδησης του θανάτου του, όσο η σκέψη της άπογοήτευσης του θείου μου. 'Αλλά κι' εγώ ποθοῦσα την εκδίκηση. Εύχάριστα θα τότε σκότωνα με τα χέρια μου.

—Σέ πιστεύω. Και πότε έμαθε την αλήθεια ο ντέ Ρόντα;

—Μόλις αποβιβάστήκαμε. Πήγε στη διεύθυνση του ντά Σίλβα. 'Εκεί έμαθε το θάνατο του φίλου του. 'Αλλά ο ντά Σίλβα είχε αναφέρει στο γράμμα του την άγορά του Γκρήνση. 'Αίλαντ. 'Αμέσως την άλλη μέρα ο θείος μου πήγε στο Πέν—Μίλλ. 'Εκεί του είπαν πώς ο Γκάρντινερ η Τζανεγουαίη, είχε πεθάνει. Γύρισε στο Λονδίνο τρομερά στενοχωρημένος. 'Ολο το βράδυ εκείνο καθόταν άμίλητος, οὔτε πρόσεχε στα λόγια του.

Την άλλη μέρα νοίκιασε την βίλλα «Δάφνη» με τη πεποίθηση πώς τα διαμάντια είναι κρυμμένα κάπου στο νησί. Βλέπεις μετά τόσα χρόνια, πώς δεν ζούσε παρά μ' αυτή τη σκέψη. Του είχε ριζωθεί η ιδέα πώς τα διαμάντια του άνήκαν δικαιοματικά.

—'Ηξερε πώς εγώ είχα κληρονομήσει τον Τζανεγουαίη;

—Στην άρχή όχι. Μονάχα εγώ το ήξερα. Γι' αυτό σου έδωσε ραντεβού τότε στο Λονδίνο και σου είπα να φυλάγεσαι. 'Ηξερα πώς ο θείος μου θα υποψιαζόταν, πώς έσύ είχες τα διαμάντια στην κατοχή σου. Δέν θα δίσταζε να σέ σκοτώσει για να τα πάρει πίσω. 'Α! σέ τι φοβερό δίλημμα βρέθηκα!

—Μικρή μου Κριστήν, είπα συγκινημένος.

—'Η θέση μου ήταν δύσκολη. 'Η συνείδησή μου μου έλεγε να σέ είδοποιήσω. 'Αλλά μπορούσα να προδώσω το θείο μου; Πώς να φαντασθώ, τι εξέλιξη θα έπερναν τα πράγματα; Δυό μέρες κατόπι γνωρίσαμε τον δόκτορα Μάνινγκ.

—'Α! άπ' έδω κι' έμπρός ένδιαφέρομαι έξαιρετικά.

—Τη νύχτα ο θείος μου έπαθε μια καρδιακή κρίση, όπως τον πιάνουν συχνά. Ζήτησα ένα γιατρό στο χωριό και μās σύστησαν αυτόν. Του έστειλα μια σημείωση και ήρθε άμέσως. Μου έκανε

μάλιστα έντύπωση ή καλοσύνη του, πρόσθεσε ή νέα με το πικραμένο εκείνο γέλιο της.

—Φαντάζομαι πώς ο Μάνινγκ έμαθε το μυστικό από την πρώτη στιγμή, που τον κάλεσε ο Βάσκομπ για τον θείο μου.

—Ναί. 'Εμεινε δυό μέρες κλεισμένος με τον άρρωστο, που παραμιλούσε σ' όλο το διάστημα. 'Ετσι ο Μάνινγκ έμαθε πολλά, έχτος από την κρυψώνα των διαμαντιών. Φυσικά ο θείος σου κοντά σ' άλλα θ' άνέφερε τόνομα του θείου μου. Κατόπιν σαν τον γνώρισε έβγαλε το συμπέρασμα του κι' οί δυό τους δεν άργησαν να συνεννοηθούν.

—Θά φανταζόμουν, πώς θα προτιμούσε να κρατήσει δολόκληρο το θσαυρό για τον έαυτό του.

—Βέβαια. 'Αλλά βρήκε έσένα έμπόδιο.

—Γι' αυτό θέλησε να με ξεκάνει, όταν άρνήθηκα να του νοικιάσω το νησί. Αυτός ή ο Κραίλ γύρευε να με σκοτώσει στο λιμάνι.

—'Ο Κραίλ. Είναι ένας πονηρός και επικίνδυνος άνθρωπος.

—Τι σκέφτονται να κάνουν τώρα; —'Υποθέτω, πώς θα θελήσουν να σου έπιτεθούν τώρα που έμεινες μόνος σου με τον Βάσκομπ. Είμαι βέβαιη πώς τη νύχτα που κοιμήθηκε έδω, ο Μάνινγκ ανακάλυψε το μέρος που είναι κρυμμένα τα διαμάντια γιατί την άλλη μέρα ήρθε κοντά μας καταχαρούμενος; Κουβέντιασε πολλή ώρα με το θείο μου.

—Τό ίδιο βράδυ ο θείος μου έφυγε για το Χάρβιτς. Προτού φύγει, μου είπε πώς θα έστειλε ένα τηλεγράφημα και έπρεπε να τό πάω άμέσως στο Μάνινγκ. Τό τηλεγράφημα ήρθε σήμερα το μεσημέρι.

—Τι πήγε να κάνει στο Χάρβιτς; ρώτησα με άπορία.

—'Από όσα κατάλαβα πήγε ν' άγοράσει μια μεγάλη άμάκατο.

—Διάβoλε. Τώρα καταλαβαίνω. Μόλις πάρουν τα διαμάντια θα φύγουν

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XIII.

για την άπέναντη άκτή της εύρώπης. Χμ. 'Ισως άπόψε θα δεχτώ την έπίσκεψή τους.

—Τό φοβάμαι κι' εγώ. Πήραν τις προφυλάξεις τους. Δηλητηρίασαν το Σατάν που τους έμπόδιζε.

—'Αν ο Μάνινγκ δεν ήταν βέβαιος για την έπιτυχία του δεν θα φερόταν έτσι σήμερα. 'Ακουσε Κριστήν πρόσθεσε ύστερ' από λίγο το καλλίτερο είναι να μείνεις κοντά μου. Άβριοέρχεται ο Μπόμπυ. Αυτός κι' ο Βάσκομπ, άς φυλάξουν τον σι. 'Εμείς θα πάμε στο Λονδίνο να κάνουμε το γάμο μας. Κατόπι άς κάνουν αυτοί ότι θέλουν. Λίγο με νοιάζει για τα διαμάντια. Κριστήν, σ' άγατώ. Τίποτα άλλο δεν έχει σημασία για μένα.

Γονάτισα δίπλα της και την άγκάλιασα.

—'Οχι, όχι Τζάκ, μουρμούρισε. Δέ μπορώ ν' άφίσω τον θείο μου. Σκέψου πώς δεν έχει κανέναν άλλον από μένα. Είναι άρρωστος και δυστυχισμένος. Πήγανέ με στο σπίτι μου Τζάκ, πρόσθεσε και μ' ένα λυγμό άκούμπησε το κεφάλι της στον ώμο μου.

—'Επειτα άπ' αυτά, που γίνηκαν σήμερα, δέ βρίσκω φρόνιμο να μείνεις μόνη στο σπίτι σου, Κριστήν. Μά την αλήθεια, λυπάμαι που δέ σκότώσα το Μάνινγκ.

—Δέν κινδυνεύω Τζάκ. Μη φοβάσαι. 'Ο θείος μου θα γυρίσει άπόψε. 'Αλλωστε υπάρχει ή όπηρετρια στο σπίτι. Δέν θα βρεθώ δόλοτελα μόνη.

Στην άνάγκη θα τη στείλω με μια σημείωση κι' ο Τζίμμου θα σου τη φέρει άμέσως. Για σένα άνησυχώ.

—'Εχω τον Βάσκομπ και το πρωί θα έρθει ο Μπόμπυ. 'Αλήθεια δεν του έχω πει ακόμα τίποτα για σένα. Νομίζει, πώς πρόκειται για το Μάνινγκ μονάχα.

—Πρέπει να του πει την αλήθεια Τζάκ. Στο σημείο, που φτάσαμε δεν πρέπει να του κρύψεις τίποτα. 'Ελα, συνόδεψέ με, είναι άργα. 'Από στιγμή σε στιγμή μπορεί να γυρίσει ο θείος μου.

Γύρισα μόνος και συλλογισμένος στο νησί, άφου συνόδεψα την Κριστήν ως το Πέν—Μίλλ. 'Εκλείσα τη βάρκα στο ύπόστεγο και πήγα στο σπίτι. 'Η φωτιά έκαιγε ακόμα στο τζάκι. 'Απάνω στο τραπέζι τα φλυτζάνια του τσαγιού βρισκόταν στην ίδια θέση.

'Απόρησα γιατί ο Βάσκομπ δεν είχε σκεφτεί να τα συμμαφεί.

—Όταν είδα, πώς ή ώρα ήταν όχτώ περασμένες κι' όμως ο Βάσκομπ δεν είχε φανεί, λίγο άνήσυχος σηκώθηκα και τον φώναξα. Μά δεν έλαβα άπάντηση. Πήγα στην κάμαρά του, στην κουζίνα, στο κελλάρι, μά ο Βάσκομπ δεν

φαινόταν πουθενά. Σκέφτηκα τότε, μήπως είχε πάει στο Πέν-Μίλλ. "Ως τώρα ποτέ δεν είχε φύγει χωρίς την άδειά μου. "Ωστόσο για να βεβαιωθώ πήγα στο μώλο. Βρήκα το υπόστεγο ανοιχτό κι' ή βάρκα έλειπε. Μιά άλλη σκέψη μου πέρασε τότε από το νου. Μήπως είχε πάει στη μασούνα, για να «λογαριαστεί», όπως έλεγε, με τον Μάνινγκ. Αυτό θάταν δυσάρεστο, γιατί, αν ήταν κι' ο Κραϊλ εκεί, δεν ήξερε κανείς ποιο θάταν το αποτέλεσμα. "Οπωσδήποτε δε μπορούσα να κάνω τίποτα. Χωρίς βάρκα, βρισκόμουν αποκλεισμένος στο νησί. Γύρισα στο σπίτι, έφαγα στην κουζίνα, βρήκα ένα κοτόπουλο, που είχε ετοιμάσει ο Βάσκομπ για το δείπνο μου, και έφαγα ανόρεχτα. Κατόπι κάθησα πάλι μπροστά στο τζάκι και άναψα την πίπα μου. Οι ώρες περνούσαν άργα. "Εφτασαν τα μεσάνυχτα κι' ο Βάσκομπ δεν είχε γυρίσει. Τρομερά ανήσυχος, όχι τόσο για μένα όσο για την τύχη του Βάσκομπ, σηκώθηκα και άνοιξα την πόρτα. Στάθηκα στο κατώφλι και άφουγκράστηκα, μήπως ακούσω τα βήματά του. Μά τίποτα δεν άκουγόταν. Τρομερά ανήσυχος τώρα, έκλεισα την πόρτα, έβριξα λίγα ξύλα στη φωτιά, κατόπι ξαπλώθηκα στο ντιβάνι του χώλλ. Προσπάθησα να κοιμηθώ. "Ακούμπησα δίπλα μου το περιστροφικό του Μάνινγκ και περίμενα. Σιγά σιγά όμως, χωρίς να το καταλάβω, με πήρε ο ύπνος. "Οταν ξύπνησα είδα πως το φως της μέρας έμπαινε στην κάμαρα από τις χαρμάδες των παραθυριών. "Η χτεσινή κουράση με είχε νικήσει. "Απόρρισα σαν είδα πως ήταν κι' όλας ή ώρα δέκα. Σηκώθηκα, άνοιξα τα παράθυρα και άναψα τη φωτιά στο τζάκι. "Ετοιμαζόμουν ν' ανεβώ στην κάμαρά μου, όταν άκουσα βαρεία βήματα στον κήπο. "Α, σκέφτηκα μ' ανακούφιση, θά'ναι ο Μπόμπυ. "Πραγματικά αυτός ήταν. Του είπα πόση ευχαρίστηση μου έκανε ο έρχομός του. Μισή ώρα κατόπι καθόμαστε πίνοντας τον καφέ μας και συζητώντας για τα τελευταία γεγονότα. Του διηγήθηκα συμπληρωματικά την γνωριμία μου με την Κριστίν και το ρόλο του ντε Ρόντα στη καταπληκτική αυτή υπόθεση. "Αφού βρήκες το κορίτσι των όνειρων σου άμέσως μετά την ανέλπιστη σεις φίλε μου πως είσαι εξαιρετικά τυχερός και σε συχαίρω είπε ο Μπόμπυ μ' έγκαρδιότητα. "Ελπίζω πως... "Ο Μπόμπυ σάπασε απότομα και κοίταξε έξω στον κήπο. "Σου έρχονται επισκέπτες. Τζάκ.

Περιμένεις κανέναν;

Είχα σηκωθεί περίεργος και είδα τον ξενοδόχο του Πέν-Μίλλ μαζί μ' έναν αστυνομικό. Οι δύο άνδρες πλησίασαν χαιρέτησαν και σαν μπήκανε στο χώλλ, τους ρώτησα.

— Τι συμβαίνει; "Εχετε τίποτα να μου πείτε;

— "Ηρθαμε με δυσάρεστα νέα, κύριε. Είπε ο αστυνομικός. Νομίζω πως έχετε έναν ύπηρέτη, κάποιον Βάσκομπ.

Με το κρυφό συναίσθημα, πως κάτι κακό συνέβηκε απάντησα.

— Μάλιστα. Βρίσκεται στην ύπηρεσία μου από τότε, που ήρθα εδώ.

— Μήπως ξέρετε, που βρίσκεται τώρα;

— "Οχι. "Εφυγε χτες το βράδυ χωρίς την άδειά μου και ακόμα δε γύρισε.

— Ούτε θα γυρίσει μίστερ Ντρέιτον. Γιατί αυτή τη στιγμή βρίσκεται νεκρός στο πανδοχείο του σταθμού.

"Οταν έφυγαν οι αστυνομικοί και μείναμε μόνοι, συμφωνήσαμε με τον Μπόμπυ, πως αφού οι έγχθροι μου σκότωσαν τον Βάσκομπ ίσως να έκαναν άποψη την επίσκεψή τους στο νησί.

"Υστερα από άρκετην ώρα σιωπής είπα στεναχίζοντας.

— "Ας ήξερα, που βρίσκονται τα διαμάντια.

"Ο Μπόμπυ με κοίταζε με παράξενο χαμόγελο.

— Δε σκέφθηκες ποτέ Τζάκ πως ίσως ο θεός σου να είχε κάποιο όρι-

σμένο σκοπό, όταν έχτισε ένα καινούργιο τζάκι.

— Μά την πίστη μου φώναξα δεν το είχα σκεφτεί αυτό. Τώρα καταλαβαίνω. "Ο Βάσκομπ μου είπε πως ο θεός μου έφερε επίτηδες εργάτες από την Ολλανδία θα πει πως...

— Γιατί δεν μου το είπες αυτό προ-

τήτερα διάκοψε ο Μπόμπυ. Δεν μένει καμιά αμφιβολία. "Υπόθεσα την αλήθεια γιατί μου είπες πως το βράδυ, που ο Μάνινγκ κοιμήθηκε εδώ, κατέβηκε τη τύχη στο χώλλ και τον βρήκα μπροστά στο τζάκι.

— "Ω! φώναξα, ο Μάνινγκ δεν είχε άδικο, που με είχε ηλίθιο. "Εκανες καμιά έρευνα στο τζάκι, Μπόμπυ;

— Ναί. Είμαι βέβαιος πως τα διαμάντια βρίσκονται κρυμμένα πίσω από κάποιο τοίχλο του τζακιού.

— Πάω να φέρω ένα σκεπάρνι, φώναξα και πετάχτηκα όρθος, μ' ο Μπόμπυ με συγκράτησε.

— Μή βιάζεσαι φίλε μου, είπε μπο-

ρεί να είναι κληρονομία σου, αλλά απ' εδώ κι' εμπρός έχουμε να κάνου-

με με την "Αστυνομία.

"Οταν έρθει ο Κάμπελ, τότε θα μπορούσαμε να ψάξουμε χωρίς να διακινδυνεύουμε να βρούμε το μπελά μας.

— "Ισως έχεις δίκιο, Μπόμπυ. "Ας κάνουμε υπομονή.

"Η βραδεία πέρασε χωρίς κανείς να μας ένοχλήσει. "Ο Μπόμπυ επέμεινε να πάω να κοιμηθώ στην κάμαρά μου.

Θ' άγρυπνούσε εκείνος, κάτω στο χώλλ.

— Αύριο, που θα λείπεις, είπε, θά-

χω όλο τον καιρό να κοιμηθώ.

Συμφωνήσαμε, πως θα έφευγα με το πρώτο πρωινό τραίνο και θα γύρι-

ζα το μεσημέρι με τον Κάμπελ. Το απόγευμα ο Μπόμπυ θά πήγαινε για δυο ώρες στο Μάρτλση και το βράδυ θα γύριζε κοντά μας.

Χωριστήκαμε νωρίς. Πήγα στην κά-

μαρά μου και αποκοιμήθηκα άμέσως με το περιστροφικό κάτω από το προ-

σκέφαλό μου.

Την άλλη μέρα σηκώθηκα πολύ

πρωί και στις έννηα βρισκόμουν στο

σπίτι του Κάμπελ. Δυστυχώς είχε

βγῆ ξέω, αλλά ο ύπηρέτης μου είπε,

πως μετά μία ώρα θα έρχόταν. Είπα,

πως θα γύριζα και να με περιμένει.

Βρήκα ευκαιρία για να κάνω στο διά-

στημα αυτό, μια καλή προμήθεια τρο-

φίμων. Είπα στον υπάλληλο να ετοι-

μάσει το δέμα και να το στείλει στο

σταθμό, ώστε να το πάρω μαζί μου

με το μεσημεριανό τραίνο.

Στις δέκα ακριβώς πήγα πάλι στο

Κάμπελ. "Ηταν εκεί και με περίμενε.

"Εδωσε διαταγή να μη μ' ένοχλήσει

κανείς και κλειστήκαμε στο γραφείο

του.

— "Ηρθε η στιγμή να σ' πω όλες

τις λεπτομέρειες της υπόθεσής μου,

Κάμπελ, είπα, και τότε θα κρίνετε και

θα με συμβουλευέστε.

Του τα είπα όλα. "Οταν τέλειωσα

στενάξε.

— Κρίμα που δε μ' έμπιστευθήκατε

προτήτερα, είπε σαν τελείωσα. "Ισως

θα προλαβαίναμε και ο δυστυχισμένος

ο Βάσκομπ δε θα χανόταν άδικα.

— Πιστεύετε λοιπόν και σεις πως

τον σκότωσαν;

— Είμαι βέβαιος γι' αυτό. Είναι έρ-

γο του Κραϊλ. Τι περίεργο αλήθεια,

είπε συλλογισμένος, να σκεφτεί κα-

νείς πως από τότε που η βραζιλιανή

Κυβέρνηση προκήρυξε την άμοιβή για

την ανεύρεση των διαματιών, χάλασα

τον κόσμο για να τα ανακαλύψω.

— Καί ξέρετε δεν ήταν μικρή ή άμοι-

ρή. Κάπου σαράντα χιλιάδες λίρες.

— "Ω! φώναξα αφήστε τα διαμάντια

"Εχουμε άλλα ζητήματα σπουδαιό-
τερα.

— Δεν λέω το αντίθετο, αλλά σαν

κανονίσουμε τη διαφορά μας με τον

Μάνινγκ, θα βρῆτε και σεις ενδιαφέ-

ρον για τα διαμάντια.

— Μάθατε τίποτα σχετικά με τον

Μάνινγκ;

— Μερικές ενδιαφέρουσες λεπτομέ-

ρειες είπε ο Κάμπελ ανοίγοντας το

σημειωματάριό του. Το πραγματικό

όνομά του εινε Φράνσις Γουίντερ.

Είναι τριάντα έξη χρονών τελειόφοι-

τος του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ.

— "Οπως έμαθα ειναι φαιίνεται ένα

έλεεινό υποκείμενο. Του ξέφυγε και

σας είπε, πως ύπηρέτησε κάποτε στο

Ναυτικό, αυτό με βοήθησε πολύ. "Εμα-

θα πως πριν από λίγα χρόνια δικά-

στηκε στη Νέα "Υόρκη για τη δηλητη-

ρίαση ενός γέρου, πελάτη του που

τον είχε κάνει κληρονόμο του. Με

τόση τέχνη έκαμε το έγκλημα του

που οι ένορκοι τον έβγαλαν άθωο.

Και το χειρότερο, έφυγε κατόπι από

την "Αμερική με τις εκατό χιλιάδες

δολάρια του θύματός του.

— "Α! τον έλεεινό. Δεν του έφτα-

σαν αυτά μόνο. Ριψοκινδύνεψε το κε-

φάλι του για δεύτερη φορά;

— Ειναι χαρτοπαίκτης και όπως έ-

μαθα χάνει πολλά...

— Τι θα κάνουμε τώρα; ρώτησα ά-

νυπόμονα, δεν πρέπει να ένοχληθούν

ο Σενόρ ντε Ρόντα κι' η Κριστίν. Βο-

ηθήστε με Κάμπελ.

— Το πρώτο που μ'α ενδιαφέρει

ειναι να σώσουμε τον ντε Ρόντα και

την ανεψιά του από τα χέρια αυτού

του ατιμού. Κατόπι θα παραδώσουμε

το Μάνινγκ στη Σκώτλαντ Γουάρδ και

στο μεταξύ εμείς θα ψάξουμε να

βρούμε τα διαμάντια.

— Πηγαίνω λοιπόν να τηλεγραφήσω

στον Μπόμπυ πως θα έρθετε μαζί μου.

— Δεν θα μπορέσω να φύγω πριν

από τις πέντε το απόγευμα. "Εχω κά-

ποια σπουδαία υπόθεση, που δεν

παίρνει αναβολή.

— Τότε, πάρτε το απογευματινό

τραίνο, που περνάει από το Μάρτλση.

Φτάνει εκεί στις έφτα. "Εγώ θα φύγω

τώρα και θα πω στον Μπόμπυ, να πε-

ράσει από το σταθμό και να σ'α πά-

ρει.

— "Ωραία! "Αλλά τί ώρα θα φτά-

σουμε κοντά σας;

— Κατά τις οχτώμιση. "Η άποστα-

ση ειναι μόλις δώδεκα μίλια κι' ο

Μπόμπυ νοιώθοντάς με μόνο, δε θα

χασομερήσει βέβαια.

— Τη στιγμή, που αποχαιρετούσα

χνοντας του τὸ τζάκι. Ὁ Μάνινγκ βρῆκε ἀμέσως τὰ διαμάντια.

— Καὶ ποῦ βρίσκεται τώρα :

— Ἐφυγε γιὰ τὸ Ρόττερδαμ με μιά καινούργια ἀτμάκατο.

— Αὐτοὶ ἦσαν τοὺς συναντήσαμε, εἶπε ὁ Μπόμπυ.

Τοὺς εἶπα με λίγα λόγια ὅσα συμβῆκανε.

Σὲ λίγο ἕνας ἐλαφρὸς θόρυβος στὴ σκάλα μᾶς ἔκανε νὰ γυρίσουμε τὰ βλέμματά μας πρὸς τὰ ἑκεί. Ἡ Κριστὴν κατέβαινε ἀργὰ ντυμένη μ' ἕνα ἄσπρο φανελένιο κουστοῦμι μου καὶ με γυμνὰ πόδια. Ἦταν τόσο χαριτωμένη πού οἱ φίλοι μου τὴν κοίταξαν σαστισμένοι.

— Κριστὴν εἶπα ἔλα νὰ γνωρίσεις τοὺς φίλους μου. Τοὺς διηγῆθηκα πὼς μοῦ ἔσωσες τὴ ζωὴ.

Ὁ Μπόμπυ τὴ χαιρέτησε καὶ με τὸ εὐθυμο ὕφος του εἶπε.

— Εἶπα κι' ἄλλοτε στὸν Τζάκ πὼς ἡ τύχη του τὸν εὐνοεῖ ἀλλὰ μὰ τὴν πίστη μου, βλέπω πὼς κέρδισε τὸ μεγάλο λαχεῖο.

Πιὸ μετρημένος ὁ Κάμπελ εἶπε:

— Εἰστε ἀξιοθαύμαστη μὴς νιέρντα. Εἶμαι περὶφανος πού κάνω τὴ γνωριμία σας.

— Εἶχα πεποίθηση εἶπε ἡ Κριστὴν, πὼς δὲν θὰ μᾶς ἀφήνατε μόνους. Ἀλλὰ γιατί δὲν φεύγουμε ἀμέσως; Τὶ περιμένουμε;

— Ἐχει δίκιο εἶπα, ἡ ἀτμάκατος σου λειτουργεῖ καλὰ, Μπόμπυ;

— Περιφάνεια.

— Θὰ τοὺς προφτάσουμε εἶπε ἡ Κριστὴν. Δὲν θὰ βγῆκαν ἀκόμα ἀπὸ τὸν κόλπο.

— Ἡ δεσποινὶς ἔχει δίκιο εἶπε ὁ Κάμπελ. Πρέπει νὰ πάρουμε πίσω τὰ διαμάντια.

— Δὲν σκέπτομαι τὰ διαμάντια, ἀλλὰ τὸ θεῖο μου, εἶπε ἡ νέα.

— Θὰ σὰς φέρουμε καὶ τὰ διαμάντια καὶ τὸ θεῖο σας.

— Θὰ ἔρθω μαζί σας, εἶπε ἡ Κριστὴν ἀποφασιστικά.

Ὁ Κάμπελ εἶχε ἐνάντια γνώμη. Ἦταν ριψοκίνδυνο εἶπε.

— Γιατί νὰ μὴν ἔρθε; εἶπε ὁ Μπόμπυ, ἔχει θάρρος καὶ ἀντίληψη. Σίγουρα θὰ μᾶς φανεῖ χρήσιμη. Ἐμπρός!

Πηγαίνουμε.

Ἡ ὁμίχλη εἶχε διαλυθεῖ ἐντελῶς καὶ τὸ φεγγάρι πρόβαλλε πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα. Κάτω στὸ μῶλο, ὁ Τζένκινς, ὁ ναύτης τοῦ Μπόμπυ, περιμένε στὴν ἀτμάκατο.

Τίποτα νεώτερο; τὸν ρώτησε ὁ Μπόμπυ.

— Τίποτα ἀπάντησε ὁ ναύτης.

Μπήκαμε ὅλοι μέσα.

— Τζένκινς εἶπε ὁ Μπόμπυ, ἐννοῶ ὅπωςδήποτε νὰ φθάσουμε τὴν βενζινάκατο πού συναντήσαμε προηγήτερα. Πηγαίνει στὸ Ρόττερδαμ καὶ δὲν πρέπει νὰ φθάσουν ἐκεῖ. Κατάλαβες;

— Πολὺ καλὰ σέρ, εἶπε ὁ ναύτης καὶ ἔλυσε τὸ σχοινὶ πού συγκρατοῦσε τὸ πλοιάριο στὸ μῶλο.

Ὁδήγησα τὴν Κριστὴν καὶ τὸν Κάμπελ στὸ ὑπόστεγο, κατόπι γύρισα στὸ κατάστρωμα, μήπως με χρειασθοῦν οἱ ἄλλοι.

Μετὰ πέντε λεπτά τὸ πλοιάριο ἔφυγε ὁλοταχῶς. Ὁ Μπόμπυ καθόταν στὸ τιμόνι. Μοῦ ἔκαμε νόημα νὰ πάω κοντά του.

— Κατέβα στὴ καμπίνα, εἶπε, θὰ βρεῖς ἐκεῖ ἕνα ναυτικό κιάλι. Πάρ' το καὶ πηγαινε στὴν πρῶρα. Ἀπ' ἐκεῖ θὰ παρατηρεῖς καλλίτερα.

— Μήπως ἔχεις κανένα περισσὸ περίστροφο; ρώτησα.

— Ὑπάρχουν δύο. Ζήτησέ τα ἀπὸ τὸν Τζένκινς. Δώστε τὸ ἕνα στὸν Κάμπελ.

Κατέβηκα τὴ μικρὴ σιδερένια σκάλα καὶ πῆγα νὰ βρῶ τὸν Τζένκινς στὴ μηχανή. Μοῦ ἔδωσε τὰ περίστροφα. Βρῆκα τὸ κιάλι στὴ καμπίνα καὶ πῆγα στὸ ὑπόστεγο.

— Κάμπελ, εἶπα, σοῦ εἶχα ὑποσχεθεῖ μιά κυνηγετικὴ ἐκδρομὴ. Νὰ πού κρατῶ τὴν ὑπόσχεσή μου, με τὴ διαφορά πὼς πρόκειται γιὰ μεγάλο θήραμα. Πάρε ἕνα περίστροφο.

— Τὸ κυνήγι θάχει περισσότερο ἐνδιαφέρον, ἀπάντησε. Ὁχι, φίλε μου, ἔχω δικό μου περίστροφο. Ἄν ὁ δόκτωρ Μάνινγκ ἔχει ὄρεξη γιὰ συζήτηση θὰ κουβεντιάσουμε με τὰ ὅπλα μας.

Ἡ Κριστὴν ἄπλωσε τὸ χέρι της καὶ πῆρε ἕνα ἀπὸ τὰ περίστροφα.

Ὁ Κάμπελ θέλησε νὰ τὴν ἐμποδίσει.

— Μὴ στενοχωρεῖστε γιὰ μένα, εἶπε ἡ νέα, ξέρω νὰ τὸ μεταχειριστώ.

— Δὲν ἀμφιβάλλω μὴς, ἀλλὰ ἡ θέση σας εἶναι στὴν καμπίνα ἂν φτάσουμε στὸ σημεῖο νὰ μεταχειριστοῦμε τὰ ὅπλα μας.

— Ὁ Κάμπελ ἔχει δίκιο Κριστὴν, εἶπα, σὲ παρακαλῶ νὰ κατεβεῖς στὴν καμπίνα τὴ στιγμὴ πού θὰ τοὺς φτάσουμε.

Τὸ πλοιάριο μᾶς ἔσχιζε τὰ νερά με καταπληκτικὴ ταχύτητα. Τὸ ἐλαφρὸ σκάφος τρανταζόταν ὁλόκληρο με τὸν δυνατό παλμὸ τῆς μηχανῆς. Στὰ πλεονό σχηματιζόταν ἕνα κύμα πού ἐνώ-

νονταν ξωπίσω μας σὲ μιά πλατεῖα τροχιά ἀπὸ ἀφροῦς.

Προχώρισα ὡς τὴν ἄκρη τοῦ καταστρώματος μαζεύτηκα δίπλα στὸ κιγκλίδωμα καὶ με τὸ κιάλι παρατήρησα ὁλόγυρα.

Ὁ κόλπος ἀπλωνόταν ἔρημος μπροστά μας.

Σίγουρα βλέποντας τὸ πλοιάριο τοῦ Μπόμπυ, ὁ Μάνινγκ δὲν θ' ἀργοπόρησε στὴ βίλλα μόλις ἀντελήφθηκε τὴ φυγὴ τῆς Κριστὴν.

Ὅσο προχωρούσαμε ἡ θάλασσα γινόταν πὺ ἀγρία γιὰτὶ πλησίαζε ἡ ὥρα τῆς παλirroρίας. Σιγά-σιγά ἡ ὄχθες ἔάνοιγαν μπροστά μας. Τέλος φάνηκε ἕνα σῦδενδρο μέρος τῆς ἀκτῆς στὸ νότιο μέρος. Κοίταξα πάλι με τὸ κιάλι. Τὴν ἴδια στιγμὴ στρίψαμε τὸ ἄκρωτήριο καὶ βρεθήκαμε στ' ἀνοιχτά. Μιά φωνὴ θριάμβου ἀνέβηκε στὰ χεῖλῳ μου.

Ἐκεῖ, σὲ ἀπόσταση μισοῦ μιλιοῦ βρισκόταν τὸ πλοιάριο. Κατάλαβα ἀμέσως πὼς ἦταν σταματημένο. Διέκρινα μάλιστα δυὸ ἀνθρώπους πού σκυμμένοι στὴ μηχανὴ προσπαθοῦσαν φαίνεται νὰ διορθώσουν κάποια βλάβη. Ἄλλο ἕνα ἄτομο καθόταν στὴν πλώρη.

— Τοὺς φτάσαμε! οὐρλιαξε ὁ Μπόμπυ καὶ γέροντας ἀπάνω στὴ ρόδα, ἔστριψε τὸ πλοιάριο καταπάνω τους, σὺν τὸ λαγωνικό, πού χυμὰ ἀκράτητο ἀπάνω στὴ λεία του.

Ὁ Κάμπελ ἔτρεξε κοντά μου με τὸ περίστροφο στὸ χέρι.

— Στὴν παραμικρὰ ἀντίσταση, εἶπε ἡρεμα, πυροβολήσετε. Σημαδέψατε τὸν Κραῖλ κι' ἐγὼ τὸν Μάνινγκ.

Τὴν ἴδια στιγμὴ εἶδαμε τὸν Μάνινγκ πού πέταξε τὸ ἄχρηστο πιά ἐργαλεῖο, πού κρατοῦσε. Με ἀπάθεια πάντα σκούπισε τὰ χέρια του στὸ μαντήλι του καὶ προχώρησε στὴν πρύμνη. Ὁ Κραῖλ ἄγριος κι' ἀπαίσιοις τὸν ἀκολούθησε.

Τὸ πλοιάριό μας λιγόστεψε τὴν ταχύτητα του καὶ μ' ἕνα ἐπιδέξιο χειρισμὸ ὁ Μπόμπυ πλεύρισε τὸ δικό του. Ὁ Κάμπελ ἔγειρε μπροστὰ καὶ καρφώνοντας τὸ βλέμμα του ἀπάνω στοὺς φυγάδες διάταξε.

— Περιττὸ ν' ἀντισταθῇτε γιαιτρε, ὡς ἔδω σταματᾷ τὸ παιγνίδι.

Με μιά ἀγρία φωνὴ ὁ νιέρντα σηκώθηκε. Ἀκούμπησε δίπλα του τὸ σκάβη, πού κρατοῦσε ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ, κίνησε ἀπειλητικὰ τίς γροθιές του καὶ ἄρχισε νὰ βρίζει στὴ γλῶσσα τοῦ τόπου του.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Μάνινγκ κι' ὁ Κραῖλ, τράβηξαν τὰ περιστροφὰ τους. Θαρρῶ, πὼς πυροβολήσαμε ὅλοι μαζί. Τὸ μόνο πού θυμᾶμαι εἶναι πὼς ἔνοιωσα ἕναν πόνο στὸ κεφάλι, μιά λάμψη ἄστραψε μπροστὰ στὰ μάτια μου καὶ σωριάστηκα ἀναίσθητος στὸ κατάστρωμα.

Γιὰ λίγη ὥρα νόμιζα, πὼς ὀνειρευόμουν ἀκόμα. Δίπλα μου ἄκουγα ψιθυρισμούς. Κατάβαλα προσπάθεια καὶ ἀνοίξα τὰ μάτια.

— Τὶ συμβαίνει; ρώτησα.

Ὁ Μπόμπυ κι' ἡ Κριστὴν ἔτρεξαν κοντὰ στὸ κρεβάτι μου.

— Μὴ στενοχωρεῖσαι γέρο μου, εἶπε ὁ Μπόμπυ. Ἐδῶ εἴμαστε.

Τὸν κοίταξα σατισμένος. Μοῦ φάνηκε, πὼς βρισκόμουν στὴν καμπίνα στὸν «Ποσειδῶνα» καὶ πὼς ὁ Μπόμπυ ἦταν ὁ Ρός.

— Κάποιος ἄθλιος με χτύπησε καὶ με πέταξε ἀπὸ τὴν προκυμαῖα στὴ θάλασσα, εἶπα φουρκισμένος. Ἀλλὰ καθὼς μιλοῦσα ἀκόμα θυμῆθηκε μονόμιᾶς τὸ σκοτισμένο μυαλό μου.

— Θεέ μου φώναξα κι' ἀνακάθησα στὸ κρεβάτι μου. Ποῦ βρίσκομαι; Τὶ συνέβηκε;

Ἡ Κριστὴν κάθησε δίπλα μου καὶ πῆρε ἀπαλὰ τὸ χέρι μου.

— Εἰσαι στὸ νησί, ἀγαπημένε μου, μέσα στὴν κάμαρά σου. Δὲν ὑπάρχει λόγος ν' ἀνησυχεῖς. Ὅλα τέλειωσαν καὶ εἴμαστε ὅλοι μαζί, ἐσὺ ἐγὼ κι' ὁ Μπόμπυ.

Ἐγείρα πίσω στὸ προσκέφαλό μου.

— Τώρα θυμᾶμαι, εἶπα. Κάποια σφαῖρα με βρῆκε; Εἶδα χίλια ἀστέρια, πού ἀστράψαν μπροστὰ στὰ μάτια μου, κι' ἔπειτα βυθίστηκα σὲ βαθὺ σκοτάδι.

Ὁ Μπόμπυ εἶχε καθῆσει στὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ κρεβατιοῦ.

— Θαυμάζω τὴν ἀντοχή σου, εἶπε γελώντας. Ἐχεις γερὸ κρανίο!

— Τζάκ, εἶπε σιγὰ ἡ Κριστὴν, σὲ πονεῖ πολὺ τὸ κεφάλι;

Ἀγγίξα τὸ μέτωπό μου καὶ ἔνοιωσα ἕνα ἄγρο ἐπίδεσμο.

— Λιγάκι, εἶπα. Τὶ ἔπαθα; Τίποτα σοβαρό;

— Δηλαδή εἶναι θαῦμα πὼς γλύτωσες, εἶπε ὁ Μπόμπυ, ἡ σφαῖρα τοῦ Μάνινγκ σοῦ χάιδεψε, τὸ κεφάλι καὶ σ' ἔρριξε κάτω ἀναίσθητο.

— Κατόπι; ρώτησα. Πές μου τί συνέβηκε.

— Δὲν ξέρω συνέχισε ὁ Μπόμπυ, ἂν ὁ Μάνινγκ πρόφθαε νὰ δεῖ πὼς ἔπες. Ὅπωςδήποτε εἶναι τὸ τελευταῖο

πρᾶμα πού εἶδε σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ. Μόλις σήκωσε τὸ χέρι του πυροβολήσαμε ὅλοι μαζί. Δέχτηκε τρεῖς σφαῖρες. Μιὰ ἀπὸ τὴν Κριστὴν, μιὰ ἀπὸ τὸν Κάμπελ καὶ μιὰ ἀπὸ μένα. Ἀναρωτιέμαι ποιά ἀπ' ὅλες τὸν σκότωσε.

—Κι' ὁ Κραῖλ;

—Τὸν ἀφόπλισες ἐσὺ. Αὐτὴ τὴ στιγμή βρίσκεται στὸ Ἀστυνομικὸ Τμήμα τοῦ Πέν—Μίλλ με μιὰ σφαῖρα στὸ δεξιὸ μπράτσο.

Κοίταξα τὸν Μπόμπυ καὶ δύστασα. Ἀλλὰ ἡ Κριστὴν ἀντελήφθη τὴν βουβὴ ἐρώτησή μου καὶ με πνιγμένη φωνὴ εἶπε.

—Βρήκαμε τὸν καυμένο τὸ θεῖο μου νεκρὸ ἀπάνω στὸ κατὰστρωμα. Ὁ δόκτωρ Ρὸς πάντοτε μοῦ ἔλεγε πὼς μιὰ μεγάλη συγκίνηση...

Ἡ φωνὴ τῆς κόπηκε, ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της με τὰ χέρια της καὶ ἄρχισε νὰ κλαίει.

—Φτωχή μου μικρούλα, εἶπα τρυφερά. Θὰ ἔδινα τὰ πάντα γιὰ νὰ μὴν εἶχε συμβεῖ αὐτό.

—Τὸ ξέρω ἀπάντησε σκουπίζοντας τὰ δάκρυά της. Ξέρω πὼς τὸν λυπόσουν. Ἀλλὰ ὅσα συμβῆκανε ἦτανε τόσο θλιβερά, τόσο φοβερά, πὺς ἴσως εἶναι καλλίτερα γι' αὐτὸν πὺς πέθανε. Τουλάχιστον τώρα, δὲν θὰ ὑποφέρει πιά. Κατόπι εἶπε στὸν Μπόμπυ, νὰ μὴ πεῖ τὴ συνέχεια.

—Δὲν ἔχω πολλὰ νὰ προσθέσω. Ρυμουλκίσαμε τὸ πλοιάριό τους ὡς τὸ Πέν—Μίλλ. Ὁ Κάμπελ ἀποβιβάστηκε καὶ κάλεσε τὴν ἀστυνομία ἀπὸ τὸ Τόρριγκτον.

Ὁ ἀστυνόμος ἦρθε ἀμέσως μαζί με τὸν γιατρό. Φαντάζεσαι τί φασαρία ἔγινε. Τὸ χωριὸ ἀναστατώθηκε.

Ἐννοεῖς ὅτι ὁ ἀστυνόμος ἦταν ἔξω φρενῶν, Εὐτυχῶς γνῶριζε τὸν Κάμπελ κι' ἔτσι μᾶς ἀφίσε νὰ σὲ μεταφέρουμε ἐδῶ. Ἦταν μεσάνυχτα ὅταν φτάσαμε.

—Τί ὥρα εἶναι τώρα;

—Μεσημέρι.

—Κι' ὁ Κάμπελ πὺς εἶναι;

—Ἐμεινε στὸ χωριό. Τὸ ἀπόγιομα θὰ γίνεῖ ἡ ἀνάκρισις γιὰ τὸν Μάνινγκ καί.

Ἐνα δυνατό κουδούνισμα στὴν ἐξορτα τὸν σταμάτησε. Ἡ Κριστὴν σηκώθηκε.

—Πιστεύω, εἶπε, πὼς θάναί ὁ γιατρός. Μείνε Μπόμπυ, πάω ν' ἀνοίξω.

Σὰν βγήκε ἡ Κριστὴν ἀπὸ τὴν κάμαρα, ὁ Μπόμπυ εἶπε χαρούμενος.

—Ξέρεις Τζάκ, πήραμε τὰ διαμάντια ὁ Κάμπελ πὺς νοιώθει ἀπ' αὐτά, τὰ ἐξέτασε καὶ ὑπολόγισε πὼς λείπει μόλις τὸ ἓνα τρίτο. Ἡ ἀμοιβὴ πὺς μπορεῖς νὰ πάρεις ἀπὸ τὴν Βραζιλιανὴν Κυβέρνηση εἶναι τουλάχιστον εἴκοσι χιλιάδες λίρες.

—Ἐγὼ πήρα τὸ μερίδιο πὺς μοῦ ἀναλογεῖ, ἐσὺ ὁ Κάμπελ κι' ἡ Κριστὴν μπορεῖται νὰ μοιρασθῇ τὸ ὑπόλοιπο.

—Βέβαια ὄχι ἐγὼ διαμαρτηρήθην ὁ Μπόμπυ, ἂν θέλεις νὰ δώσεις τίποτα στὸν Κάμπελ.

Μπαίνοντας ἡ Κριστὴν τὸν διέκοψε.

—Μπόμπυ, εἶπε ἕνας ἀνθρώπος ἦρθε σταλμένος ἀπὸ τὸν Κάμπελ. Σὲ παρακαλεῖ νὰ πᾶς ἀμέσως στὸ Πέν Μίλλ.

—Ὑποθέτω, πὼς με χρειάζονται γιὰ τὴν ἀνάκριση, εἶπε ὁ Μπόμπυ καὶ σηκώθηκε. Πάω λοιπόν. Ἐσεῖς οἱ δυὸ ἀσφαλῶς ἔχετε νὰ κανονίσετε τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου σας.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΒΙΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΥΤΗΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Εἰκονογράφηση κειμένου:
ΜΑΡ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀπόδοση στὰ ἑλληνικά:
Κας Φ. ΓΕΡΟΜΙΧΑ

Ἀπὸ τὸ δαιμόνιον τῆς φυλῆς μας Ο ΡΩΜΗΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ

ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΠΑΡΜΠΑΡΑΣ

ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΚΟΥ
ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΤΟΥΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙ-
ΠΕΤΕΙΩΝ, ΠΟΥ ΕΚΤΥΛΙΣΣΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΒΗΣΣΥ-
ΝΙΑ, ΜΕ ΗΡΩΕΣ ΠΕΝΤΕ ΕΞΥΠΝΟΥΣ ΡΩΜΗΟΥΣ
ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ :— Ὁ Γεώργιος Μπαρμπάρης καὶ ὁ Ἰωάννης Νταψώτης, ὑπαξιωματικοὶ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἀρχιφύλακες τῆς φρουρᾶς τῶν παλαιῶν φυλακῶν τοῦ Μεντρέσέ, τὴν παραμονὴν τῆς ἐκτελέσεως πέντε συναδέλφων τους (πὺς εἶχαν καταδικαστεῖ σὲ θάνατο, γιὰτὶ ἀπήγαγαν τὴν ἐρωμένη ἐνὸς ὑπολοχαγοῦ καὶ τὸν ἔκαναν ν' αὐτοκτονήσῃ) τοὺς λεπτέρωνουν κρυφὰ καὶ φεύγουνε μαζί τους, γιὰ τὴν Ἀσία καὶ τὴν Ἀφρική.

Τὴν ὁδύσεια τῶν πέντε καταδικῶν ὑπαξιωματικῶν, πὺς γλύτωσαν ἀπὸ τοῦ χάρου τὰ δόντια, θὰ τὴν δοῦμε πέρα κάτω.

Στὴν πρώτη συνέχεια, βρισκόμα ἀπὸ τοὺς γνωστούς μας, μόνο τὸ Γιώργη Μπαρμπάρη μαζί μ' ἓναν τετραπέρατο Κεφαλλονίτη σύντροφό του, τὸ Μαρῖνο Μπατιστάτο, στὸ Γαλλικὸ Τζιμπουτί, τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰταλοαβησσυνιακοῦ πολέμου τοῦ 1896.

Οἱ δυὸ αὐτοὶ ρωμηοί, γνωρίζονται στὸ Τζιμπουτί, με δυὸ πλουσιώτατους ἀμερικανοὺς κυνηγοὺς λιονταριῶν—τὸν Χάυρολ καὶ τὸν Τζέφρυ—καὶ με ἓνα φραγκολεβαντίνο, λαθρέμπορο ντουφεκιῶν,—τὸν Λουί—πὺς κατορθώνει νὰ τοὺς περάσει στὴν Ἀβησσυνία, συστήνοντάς τους, γιὰ ἀξιωματικούς τοῦ ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ.

Οἱ Ἀβησσυνιοί, πὺς εἶχαν κυριέψει ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς ἔξη κανόνια με τὰ πυρομαχικά τους καὶ δὲν ἤξεραν νὰ τὰ μεταχειριστοῦν, ζητοῦσαν ἀξιωματικούς τοῦ πυροβολικοῦ γιὰ νὰ τὰ χειριστοῦνε, γι' αὐτὸ καὶ δέχτηκαν τοὺς δυὸ ρωμηοὺς με μεγάλες τιμὲς καὶ τοὺς στέλνουν συνοδευόμενους ἀπὸ ἓναν φτασάρη (συνταγματάρχη) στὸ στρατόπεδο τοῦ Ρὰς-Ἀλούλα. Οἱ ρωμηοί, περνᾶνε ἀπόκρημνα βουνὰ βρῖσκουν τὸ στρατόπεδο τοῦ Ρὰς-Ἀλούλα, δοκιμάζουν με μεγάλη ἐπιτυχία ἓνα κανόνι, βάζοντας φωτιά σ' ἓνα δό τοῦ Ρὰς-Ἀλούλα, δοκιμάζουν με μεγάλη ἐπιτυχία ἓνα κανόνι, βάζοντας φωτιά σ' ἓνα σὺδενδρο ἀπὸ ἀπόστασι 3.200 μέτρων καὶ φορτωμένοι τιμὲς στέλνονται με μεγάλη συ-

νοδεία στο στρατόπεδο του Μενελίκ. Στο δρόμο, οι Ἀβησσυνέζες, που βρισκότουσαν μαζί με τους άντρες τους και τους πατεράδες τους στα στρατόπεδα, γίνονται πειρασμοί για τον Μαρίνο Μπατιστάτο, που αν δεν ήταν ο συγκρατημένος Μπαρμπαράς θα είχε ρες κοπέλλες. Την τρίτη μέρα της πορείας τους, ξεμερώνονται κοντά στο στρατόπεδο του Μενελίκ, όπου τους υποδέχονται αποσταλμένοι του βασιλιά με πλούσια δώρα κι' ανάμεσα σ' αυτά δυο πεντάμορφα κορίτσια Ἀβησσυνέζικα, την Ἀράφαλη και την Ἀκίκο. Οι δυο ρωμιοί, σε λίγο, δέχονται την επίσκεψη του Ἑλληνα γιατροῦ του Μενελίκ. Παρίση, που αφού τους εξετάζει καλά και πείθεται για την τιμιότητά τους, τους υπόσχεται, πως θα μαζέψει τους Ἀβησσυνούς, που χρειάζονται, για να δουλέψουν τα κανόνια, κι' ύστερα τους παρουσιάζει στο Μενελίκ.

Ο Γιώργης Μπαρμπαράς προσφωνεί τον Μενελίκ, κερδίζει την εμπιστοσύνη του και του υπόσχεται να φανεί αντίξιος της ευνουίας, που τους δείχνει.

Ύστερα από ένα επίσημο γεῦμα, όπου τους κάλεσε ο Μενελίκ, άναμμένοι από το πυρό κρασί και το κόκκινο πιπέρι, γυρίζουν στη σκηνή τους και ζουν πλάι στην Ἀκίκο και στην Ἀράφαλη, μια εξαιρετική έρωτική νύχτα.

Το πρωί, μόλις ξυπνάνε, ακούν έξω από τη σκηνή έναν άνακατεμένο θόρυβο, που τους έδωσε την έντύπωση, πως πολλοί άνθρωποι μιλούσαν και πηγαίνοερχόντουσαν. Την άλλη μέρα πρωί-πρωί καταφθάνει ο Παρίσης, φέρνοντας τους Ἀβησσυνούς, που τους είχε υποσχεθεί για τα κανόνια.

Ἀνάμεσα σ' αυτούς διακρίνονται τρία ρωμηόπουλα ο Σταῦρος, ο Πανάγος και ο Σκούρος.

Από την άλλη μέρα αρχίζουν τα γυμνάσια στα κανόνια και μόνο στη σκόπευση δεν τα καταφέρνουν οι νεοσύλλεκτοι.

Στο μεταξύ αυτό ο Μπαρμπαράς έρχεται σε ρήξη με το Μαρίνο, επειδή ο τελευταίος άπορροφημένος από τα έρωτικά καμώματα της Ἀκίκο, αρχίζει ν' άδιαφορεί για τη δουλειά του.

Γι' αυτό τον σκοπό βρίσκει τον Παρίση και συμφωνάνε ν' άποσύρουν για μια βδομάδα τις δυο γυναίκες από τη σκηνή τους και να κάνουν τους άνήξερους σιτόν Μαρίνο.

Ο τελευταίος αυτός, άναγκάζεται να συμμορφωθεί με την κατάσταση, αν και υποπτεύεται, πως αυτή η δουλειά είναι του Μπαρμπαρά.

Τις μέρες αυτές έρχονται άγγελιαφόροι από τον Ράς Μακόνεν στο Μενελίκ, άναγγέλλοντας μια κυκλωτική κίνηση των Ἑταλῶν κοντά στο Ἀντιγατ και ζητώντας ένι-σχύσεις.

Ο Μενελίκ πληροφορείται από τον Μπαρμπαρά, ότι μπορεί να διαθέσει τρία κανόνια, ενώ ο Μαρίνος κατορθώνει να πείσει τον σύντροφό του να πάρουν στην έστρατιά την Ἀκίκο και την Ἀράφαλη, που είχαν γυρίσει στη σκηνή τους.

Στο μεταξύ αυτό, αφού ο Μπαρμπαράς τέλειωσε τις άναγκαίες προετοιμασίες, ξεκίνησανε.

Στο δρόμο τους συναντούν ταχυδρόμοι σταλμένοι από τον Ράς Μακόνεν και τους πληροφορούν, πως οι Ἑταλοί είχαν φανερωθεί κοντά στο Ἀδιγατ.

Ετσι άναγκάζονται να επιταχύνουν την πορεία, αν και συναντούν άνυπέρβλητες δυσχέρειες, επειδή δρόμοι δεν υπήρχαν για να περάσει το πυροβολικό.

Ενώ όμως πλησιάζουνε στο Ἀδιγατ, δεχθήκανε τη νύχτα μια όμορβοντία από το Ἑταλικό πυροβολικό, που τους είχε στο μεταξύ αυτό άνακαλύψει.

Η μάχη μεταξύ του πυροβολικού των δύο στρατών γενικεύεται και ο Μπαρμπα-ράς κατορθώνει να καταστρέψει ένα από τα Ἑταλικά κανόνια, αλλά την ίδια στιγμή πληγώνεται ο Μαρίνος.

Οι Ἑταλοί στο μεταξύ αυτό φεύγουνε και ο Ράς Κάσμπα τους καταδιώκει με όλους τους Ἀβησσυνούς, που αφήνουν ετσι τα κανόνια άνυπεράσπιστα.

Ο Μπαρμπαράς άναγκάζει το Μαρίνο να δεχτεί να φύγει από τη μάχη μαζί με την Ἀκίκο, επειδή η πληγή του ήταν επικίνδυνη.

Σε λίγη ώρα ένας άπεσταλμένος του Ράς Κάσμπα του παραγγέλει να τρέξει στο Ἀδιγατ για να βοηθήσει τους Ἀβησσυνούς, που δεχόντουσαν την επίθεση των άνασυνταχθέντων Ἑταλῶν.

Πράγματι φθάνει έγκαιρως και συμπληρώνει την καταστροφή των Ἑταλῶν, οι Ἀβησσυνοί όμως για δεύτερη φορά έγκαταλείπουν το πυροβολικό για να καταδιώξουν τους Ἑταλούς.

Ο Μπαρμπαράς άκουγε δώθε-κειθε τουφεκιές, που όλοένα λιγοστεύανε.

Κάπου-κάπου άκουγε και μακρινές σαραχτικές κραυγές ανθρώπων, που σφαζόντουσαν άγριώτατα.

Ήτανε βέβαιος, πως από τους Ἑτα-λούς δεν θα γλύτωνε ρουθούνη.

Ἀλλά συλλογιζότανε, πως κι' αυτός έπρεπε να μείνει εκεί στη θέση του, καρφωμένος και αϊχμάλωτος της άθλι-

ότητος του Ἀβησσυνιακού στρατού, που δεν είχε ούτε ἕχνος ιδέα από πει-θαρχία και του όποιου, αϊ μεγαλύτεραι δυνάμεις ήτανε ο φοβερός φανατισμός κατά του έχθρου και η άκατάσχετη έπιθυμία του πληάτσικου.

Η Ἀράφαλη στεκότανε σιμά του και προσπαθούσε να τον κοιτάει στα μάτια με μια έκφραση πιστού και άφο-σιωμένου σκυλιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Ἡ μεγάλη μάχη της Ἀδουας.—Ἡ καταστροφή των Ἑταλῶν.—Ο θρί-αμβος του πυροβολικού του Ἑλληνοσ Γεωργίου Μπαρμπαρά.—Οι έχμα-λωτισθέντες Ἑταλοί.—Ο Μπαρμπαράς άνακηρύσσεται από τον Μενελίκ στρατηγός του πυροβολικού.—Μεγάλη δωρεά κτημάτων εις τον Μπαρμπα-ρά και τον Μαρίνο από τον αυτοκράτορα.—Παντρεύονται την Ἀράφαλη και την Ἀκίκο και έγκαθίστανται στην Ἀβησσυνία.

Ο ήλιος της ημέρας εκείνης έδυσε με τον πλήρη θρίαμβο των Ἀβησσυ-νῶν.

Η Ἑταλική φάλαγγ, όπως έγράψα-με προηγουμένως κατεστράφη καθ' όλοκληρίαν.

Πολύ όλίγοι Ἑταλοί έσώθησαν, οι όποιοι κατόρθωσαν να καταφύγουν φυγάδες εις την Ἀδουαν και τα πέ-ριξ όχυρωμένα σημεία, όπου ο γενικός άρχηγός, στρατηγός Βαρατιέρι, είχε στήσει το στρατηγείο του.

Όταν ο Μενελίκ έμαθε τα της μά-χης εκείνης, και άκουσε από το Ράς Κάσμπα τις μεγάλες έπιτυχίες των κα-νονιών του Μπαρμπαρά, εξετίμησε περισσότερο τον Ἑλληνα πυροβολητή και τον περιέβαλε με μεγαλύτερη δύ-ναμη και του παρέσχε, όσα ήτο δυνα-τόν, μέσα για να καταστήσει ισχυρό-τερο το πυροβολικό του.

Λίγες μέρες έπειτα άρχισε η γενική προέλασις όλων των Ἀβησσυνιακῶν δυνάμεων εναντίων του κυρίου όγκου του Ἑταλικού στρατού.

Στην προέλαση εκείνη το πυροβολι-κό του Ἑλληνοσ Μπαρμπαρά έτάχθη με τη φάλαγγα του Ράς Μακόνεν, η όποια θα χτυπούσε τους Ἑταλούς

από το μέρος της πεδιάδος.

Ο Μενελίκ προσωπικῶς θα τους χτυπούσε από μια στενωπή, της όποι-ας θα εξεβίαζε τη δίοδο, και ο Ράς Ἀλούλας όρμητικώτατος στρατηγός θα κατέβαινε με τα παλληκάρια του από μια απόκρημνη πλαγιά και θα τους έπαιρνε τα νῶτα.

Οι Ἀβησσυνοί είχαν κανονίσει την επίθεση από τριών σημείων και στην κατάσταση, που είχαν περιέλθει τα πράγματα, οι Ἑταλοί ήταν άδύνατο να γλυτώσουν.

Μεταξύ των δύο στρατών η άνισό-της των δυνάμεων ήτο μεγάλη αλλά επίσης ήτο μεγάλη και η άνισότης του όπλισμού.

Οι Ἑταλοί διέθεταν δεκαοχτώ χιλιά-δες τουφέκια και όγδόντα κανόνια.

Οι Ἀβησσυνοί μόλις είχαν δυο χι-λιάδες τουφέκια και αυτά παλαιού τύ-που, έμπροσθογεμιά και όχι τά κανόνια καλού τύπου, τα όποια ήσαν άρπαγ-μένα από τους Ἑταλούς και διηυθύ-νοντο από τον Ἑλληνα ύπαξιωματικό του Ἑλληνικού στρατού Μπαρμπαρά.

Όταν άρχισε η έκκίνησις για την γενική επίθεση, ο Μαρίνος είχε άνα-λάβει.

Τὸ τραῦμα, ποῦχε ἀρπάξει ἀπὸ τὴν κοιλὸν στὸ κεφάλι, εἶχε γιαιτρευθῇ. Μὲ κέφι τώρα καὶ μὲ πεποίθησι στὴ νίκη ὁ Μαρῖνος, εἶχε ἀναλάβει ὑπερηφάνεια στὴν πυροβολοχαρὶα μὲ μεγάλο ζῆλο.

Ἐκανε κάθε μέρα γυμνάσια καὶ ἀπὸ τὸ πλευρὸ τοῦ δὲν ξεκολοῦσε ἡ Ἀκίκο.

Τὸ βουνίσσιο ἐκεῖνο κορίτσι ἔδειχνε τοῦ Κεφαλλονίτη μεγάλη ἀφοσίωση.

Δὲν ξεκολοῦσε ἀπὸ τὸ πλευρὸ του. Σ' ὅλη τὴν ἀρρώστεια ἔαγρυπνοῦσε πλάι του καὶ μὲ πίστιν καὶ προσοχὴ ἔκανε ὅτι τῆς ἔλεγε ὁ γιαιτρός τοῦ αὐτοκράτορος ὁ Παρίσης.

Ὁ Μαρῖνος, ποὺ τὴν εἶχε συμπαθήσει ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα, ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται, ἐκτός ἀπὸ τὸν πόθον τῆς ἀγάπης καὶ τοὺς δεσμοὺς τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τοῦ πόνου.

— Δὲν ξέρω, τί θὰ γίνω, ἔλεγε στὸν Μπαρμπάρᾶ, ἂν θὰ ζήσω ἢ θὰ πεθάνω, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται, πὼς εἶναι ἀδύνατον πιά νὰ χωρίσω ἀπὸ τοῦτο τὸ κορίτσι.

Καὶ ὁ Μπαρμπάρᾶς ὅμως αἰσθανότανε τὰ ἴδια γιὰ τὴν Ἀράφαλη.

Πιστὸ καὶ ἀφοσιωμένο τὸ ἀγριοκόριτσο ἐκεῖνο, δὲν ἔλειπε ἀπὸ τὸ πλευρὸ τοῦ Μπαρμπάρᾶ.

Κάθε μέρα ἔβλεπε καὶ περισσότερο, πὼς δὲν ἦτανε μόνο ὁμορφὴ γυναῖκα, προσωρισμένη γιὰ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἡδονή.

Ἐδειχνε κάθε μέρα, πὼς ἦτανε καὶ γενναῖο καὶ ψυχραῖο κορίτσι, ἔξυπνο, ἄτρομο καὶ ἀποφασισμένο νὰ ζήσει ἢ νὰ σκοτωθεῖ στὸ πλευρὸ τοῦ λευκοῦ ἀνδρώπου.

Ἔτσι δεσμοὶ ψυχικοὶ κάθε μέρα καὶ ἰσχυρότεροι, πηγαζάνε στὴ ψυχὴ καὶ τοῦ Μπαρμπάρᾶ καὶ τοῦ Μαρῖνου γιὰ τὰ δύο διαλεχτὰ ἐκεῖνα κορίτσια, ποὺ τοὺς εἶχε στείλει τώρα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὁ ἴδιος ὁ Μενελίκ.

* *

Ὅταν ξεκινήσανε γιὰ τὴ μεγάλη μάχη, τὶς πήραν μαζὶ στὰ κανόνια. Ἦτανε ἀδύνατον νὰ χωρίσουνε.

Ὁ Μπαρμπάρᾶς σκέφθηκε νὰ προφυλλάξει ἀπὸ τὸν κίνδυνον τὴν Ἀράφαλη.

Ἦξερε, πὼς θὰ χτυπιότανε μὲ τοὺς Ἰταλοὺς, ποὺ διαθέτανε ὀγδόντα κανόνια.

Ἦτανε φυσικὸ οἱ Ἰταλοὶ νὰ συγκεντρώνανε ἀπάνω στὰ λιγοστὰ κανόνια του, ὅλη τὴν τρομερὴ ὑπεροχὴ τοῦ δικοῦ τους πυροβολικοῦ καὶ νὰ τοὺς κάνανε πολὺ γρήγορα κομμάτια.

Σὲ μιὰ μάχη κανεὶς δὲν ξαίρει, σὲ τί φάσεις καὶ σὲ τί περιπέτειες μπορεῖ νὰ βρεθῇ.

Καὶ ὁ Μπαρμπάρᾶς ἀποφασισμένος νὰ πολεμήσει μέχρι τελευταίας πνοῆς καὶ νὰ ἀντισταθεῖ σὲ οποιαδήποτε ὑπέρτερη δύναμη τοῦ ἐχθροῦ, ἔβρισκε πὼς ἦτανε ἄδικο νὰ ἐκθέσει στὸν κίνδυνον τοῦ σκοτωμοῦ τὴν Ἀράφαλη, ποὺ σίγουρα δὲν θὰ ἀπομακρυνότανε ἀπὸ τὸ πλευρὸ του ἀλλὰ θὰ σκοτωνότανε πλάι του.

Ὅταν ὅμως τὸ εἶπε στὸ Μαρῖνο, τὸ βρήκανε καὶ οἱ δύο τὸ πρᾶμα ἀδύνατον.

— Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ γίνει, τοῦ εἶπε ὁ Μαρῖνος, γιὰτί ὅσο κι' ἂν τὸ θέλουμε μεῖς ἢ Ἀκίκο καὶ ἡ Ἀράφαλη θὰ εἶναι ἄκαμπτες.

— Νὰ τοὺς ποῦμε, πὼς θὰ γυρίσουμε νὰ τίς πάρουμε.

— Ἀδύνατον.

— Γιατί;

— Γιατί θάθρουνε μαζί μας, θέλοντας μὴ θέλοντας. Δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ τίς γελάσουμε.

— Καὶ ὅμως εἶναι δίκαιο.

— Δίκαιο καὶ σωτὴρ.

— Καὶ γὼ βλέπω, πὼς δὲν μπορεῖ νὰ γίνει.

»Σκέφτομαι ὅμως, τί φταῖνε τὰ κορίτσια αὐτὰ ν' ἀρπάξουνε κανένα κομμάτι ὀβίδας καὶ νὰ σπαραχτοῦνε ἀπὸ τὸ ἀναμμένο σίδερο.

Συζήτησαν τὸ πρᾶγμα καὶ εἶδανε, πὼς ἦτανε ἀδύνατον νὰ γίνει ἄλλοιως.

* *

Ἡ Ἀράφαλη καὶ ἡ Ἀκίκο κατὰ εἶχανε μυριστεῖ.

Δείχνανε ἀνησυχία.

Ἡ Ἀκίκο, ποὺ ἦτανε πὺρ τολμηρὴ ἀπὸ τὴν Ἀράφαλη, τόπε τοῦ Μαρῖνου ὅχι μονάχα μὲ παράπονο ἀλλὰ καὶ μὲ ἀπόφαση.

— Αὐριο, μεθαῦριο, θὰ φύγουμε...

— Θὰ φύγουμε, τῆς εἶπε καὶ ὁ Μαρῖνος.

— Θὰ φύγουμε μαζί.

— Καὶ βέβαια θὰ φύγουμε μαζί.

— Δὲν θὰ λείψω ἀπὸ τὸ πλευρὸ σου οὔτε μιὰ στιγμή.

— Καὶ βέβαια δὲν θὰ λείψεις.

— Θάμαι διαρκῶς πλάι σου.

— Βέβαια.

— Καὶ πλάι στὸ κανόνι μας.

Καὶ τοῦ πρόσθεσε μὲ ἀπόφαση.

— Ἐνωμένοι μαζί θάμαστε στὴ ζώνη καὶ στὸ θάνατον.

Ὁ Μαρῖνος, ποὺ δὲν τὴν ἀγαποῦσε μονάχα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐχτιμοῦσε καὶ τὴν πονοῦσε, συγκινήθηκε.

Τὴν ἄρπαξε στὴν ἀγκαλιά του, τὴν ἔσφιξε καὶ τὴ φίλησε.

Τὰ ἴδια γίνηκαν καὶ μὲ τὴν Ἀράφαλη καὶ τὸν Μπαρμπάρᾶ.

Ἔτσι τὴν παράλλη μέρα, ποὺ ξεκίνησε τὸ πυροβολικόν, οἱ ἀγαπημένες Ἀβησσυνέζες τῶν δύο Ρωμηῶν ἀρχηγῶν τοῦ Ἀβησσυνιακοῦ πυροβολικοῦ, βρεθήκανε στὸ πλευρὸ τους.

Μαζὶ μὲ τὸ πυροβολικόν καὶ μὲ τὰ λίγα Ἑλληνόπουλα, ποῦχανε μάθει καὶ εἶχανε γίνει πυροβοληταὶ καλοὶ, ἦρθε καὶ ὁ γέρο μπάρμπα-Λιάς, ὁ ὀπλοδιορθωτής ὁ πατέρας τοῦ Σκούρου.

Ὁ Σκούρος εἶχε γίνει τώρα ἕνας καλὸς πυροβολητὴς καὶ καλὸς σκοπευτὴς τοῦ κανονιοῦ καὶ ὁ Μπαρμπάρᾶς τοῦ εἶχε ἐμπιστευθεῖ ἕνα κανόνι.

* *

Ἡ πορεία γιὰ τὴν Ἀντουά βᾶσταζε, ἔξη-ἐφτά μερόνυχτα.

Τὸ πυροβολικόν τοῦ Μπαρμπάρᾶ δὲν μπορούσε νὰ περάσει ἀπὸ τὰ κατὰ-βραχα, ποὺ περνούσανε οἱ Ἀβησσυνέζοι σὸν ἀγριοκάτσια.

Ἐκανε μιὰ μεγάλη βόλτα καὶ ξημερώθηκε ἔπειτα ἀπὸ ἔξη μερόνυχτα στὸ

ἀνοιγμα τοῦ κάμπου, ποὺ ἀντίκρυζε τὴν Ἀδουα.

Οἱ Ἰταλοὶ εἶχαν διαλέξει ἐκεῖνο τὸ μέρος γιὰ νάχουνε μπροστά τους ἀνοιχτὸ κάμπο καὶ ἔτσι νὰ μποροῦν νὰ χρησιμοποιοῦσιν τὰ ὀγδόντα κανόνια τους.

Πιστεύανε, πὼς θ' ἀναγκάζανε τοὺς Ἀβησσυνέζους νὰ τοὺς ἐπιτεθοῦν ἀπὸ τὸν ἀνοιχτὸ κάμπο μονάχα.

Τὶς ἄλλες δύο μεριεὶς τίς νομίζανε σίγουρες.

Γιατί τὴ στενωπὸ τὴν κρατοῦσανε καλὰ κατὰ τὴν μεγάλη πλαγιά τοῦ βουνοῦ τὴν πιστεύανε ἀπρόσιτη γιὰ τὴν ἀντιπροσέτιον Ἀβησσυνῶν.

Ἐπὶ τὴν ἀντιπροσέτιον πλαγιά τὴν ἐκείνη διαλέξει ὁ Ρᾶς Ἀλούλας.

Ἐπὶ τὴν στενωπὸ τὴν εἶχε πάρει ὁ ἴδιος ὁ Μενελίκ, καὶ ἀπὸ τὸν κάμπο κάτω θὰ τοὺς οἰκνόντανε ὁ Μακόνεν μὲ καμμιὰ ὀγδονταργιὰ χιλιάδες παλληκάρια του καὶ μὲ τὸ πυροβολικόν τοῦ Μπαρμπάρᾶ.

* *

Ἀρκετὲς μέρες οἱ δύο στρατοὶ περίμεναν ἀντιμέτωποι, ποιοὺς θὰ ἐπιτεθεῖ πρώτα.

Ἡ ἀνησυχία στὰ στρατεύματα τῶν Ἰταλῶν ἦτανε φανερή.

Μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ Ἀδιγορᾶ ἔπαψαν νὰ ἔχουν τὸ θάρρος, ποὺ τοὺς ἐνέπνεε μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνῃ ἢ ἀλλαξοφωνικὴ πολιτικὴ τοῦ Ἰταλοῦ πρωθυπουργοῦ, τοῦ Κρίσπι.

Ξέρανε καλά, πὼς ἂν δὲν κατόρθωναν νὰ νικήσουν αὐτὴ τὴ φορὰ τοὺς ἀτρόμητους καὶ βουνίσσιους ἐκείνους ἀνδρώπους, ἦσαν χαμένοι.

Γιατί καταλάβαιναν πολὺ καλά, ὅτι ἡ ἐκδίκησις τῶν Ἀβησσυνῶν θὰ ἦτανε ἄγρια καὶ σκληρὴ.

Μὰ καὶ τὸ ἠθικόν τῶν Ἀβησσυνῶν δὲν βρισκότανε σὲ καλλίτερη κατάσταση.

Ἄν καὶ ἦσαν γενναῖοι καὶ ἀτρόμητοι ἄντρες, καταλάβαιναν πολὺ καλὰ τὴν μεγάλη ὑπεροχὴ τοῦ ἐχθροῦ στὸν ὀπλισμὸ καὶ ἰδίως στὸ πυροβολικόν.

ποῦ ἀπέδιδαν ἰδιαίτερη σημασία ὅστε-
ρα ἀπὸ τὸ κατόρθωμα τοῦ Μπαρμπα-
ρᾶ στὸ Ἀδιγρὰτ.

Ἦξεραν ἀκόμη, πὼς ἂν οἱ Ἰταλοὶ
τοὺς νικοῦσαν ἢ ἐνδοξη χώρα τους θὰ
γινότανε κτῆμα τῶν σκληρῶν καὶ ἄδι-
κων Ἰταλιάνων.

Τό βράδυ τῆς τέταρτης μέρας στὸ
στρατόπεδο τοῦ Ρὰς Μακόνεν, ἐπι-
κρατοῦσε μεγάλη ζωηρότητα καὶ ἀνη-
συχία.

Ὅλοι περίμεναν, πὼς κάτι θὰ συμ-
βῇ, κάτι τὸ σπουδαῖο καὶ φοβερό.

Ὁ Μπαρμπαρᾶς ἀγρυπνοῦσε στὴ
σκηνή του πλάϊ στὴν Ἀράφαλη.

Τὸ ὄμορφο κορίτσι συμμερίζοτανε
ἀπόλυτα τὶς ἀνησυχίες τοῦ Ρωμηοῦ
πυροβολητή.

Ὁ Μπαρμπαρᾶς τὴν κοίταξε μὲ μιὰ
μελαγχολικὴ ἔκφραση στὰ μάτια.

Σκεφτότανε, πὼς ἴσως πολὺ σύντο-
μα, ἴσως καὶ αὐριο ἀκόμη, θάρχιζε ἡ
μάχη καὶ πολὺ πιθανὸ νὰ τὴν ἀποχω-
ρίζοτανε γιὰ πάντα.

Γιατὶ καθὼς εἶπαμε μέσα στὴν ψυ-
χή τοῦ γενναίου ἐκείνου Ρωμηοῦ δὲν
φώληξε μονάχα ὁ πόθος γιὰ τὴν Ἀ-
ράφαλη ἀλλὰ ἀπὸ καιρὸ τώρα εἶχε κα-
ταλάβει, πὼς τὴν ἀγαποῦσε πραγμα-
τικά.

—Θέλεις τίποτα; ρώτησε τὸν ὑπαξι-
ωματικὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ
καθὼς τὸν εἶδε νὰ τὴν κοιτάζει μὲ τέ-
τοιον τρόπο.

—Ναί, τῆς ἀπάντησε ἐκεῖνος.

—Μὲ ἓνα χαμόγελο γεμᾶτο ἀφοσίω-
ση ἐκείνη σηκώθηκε καὶ τὸν πλη-
σίασε.

Τῆς ἔκαμε νόημα μὲ τὸ χέρι του νὰ
καθῇ δίπλα του.

Χωρὶς νὰ πεῖ τίποτα τὸ ὄμορφο κο-
ρίτσι καθῆσε κάτω στὴ σκηνὴ πλάϊ
στον Μπαρμπαρᾶ.

Ἐκεῖνος πῆρε τὸ γυμνὸ ἀπὸ τῆ
μέση καὶ πάνω κορμὶ τῆς Ἀράφαλης
καὶ τὸ ἔσφιξε μὲ θερμὴ στὴν ἀγκα-
λιά του.

Τῇ φιλοῦσε μὲ πάθος στὰ χεῖλη,
στὰ μάτια, παντοῦ.

Κι' αὐτὴ σὰν νὰ καταλάβαινε τὸ
δράμα, ποὺ παιζότανε στὴν ψυχὴ τοῦ
Ρωμηοῦ πυροβολητῆ κοίταξε τὴ θλιμ-
μένη ἔκφραση τοῦ προσώπου του καὶ
τοῦ εἶπε.

—Πιστεύω, πὼς δὲν θὰ πεθάνει κα-
νεὶς μας.

Καὶ χώθηκε πὺρ βαθεῖα στὴν ἀγκα-
λιά τοῦ ἀγαπημένου της.

*
*
*

Προτοῦ διηγηθοῦμε τὴν τρομερὴ
μάχη τῆς Ἀδουας πρέπει νὰ ἐξηγή-
σουμε μὲ λίγα λόγια στοὺς ἀναγνώ-
στες μας, γιατί ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἰταλι-
κῶν δυνάμεων ὁ Βαρατιέρι ἀπεφάσισε
νὰ ἐπιτεθῇ—γιατὶ καθὼς θὰ ἰδοῦμε
πάρα κάτω αὐτὸς ἐπετέθηκε πρῶτος—
κατὰ τῶν Ἀβησσυνιακῶν δυνάμεων
καὶ νὰ πάθει τὴν ἱστορικὴν ἐκείνη
καταστροφὴν.

Ἡ συμπεριφορὰ αὐτῆ τοῦ Βαρα-
τιέρι ἐξηγεῖται μὲ δυὸ διαφορετικούς
τρόπους.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐκδοχὴν δηλαδὴ,
ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας, ὁ Κρί-
σπι, θέλων νὰ στερεώσῃ τὴν θέσιν
τῆς κυβερνήσεώς του εἰς τὴν βουλὴν
ἐπέλεξε διαρκῶς τὸν στρατηγὸν Βαρα-
τιέρι, νὰ δώσῃ ὁπωσδήποτε μιὰν ἀ-
ποφασιστικὴν μάχην μὲ τοὺς Ἀβησ-
συνούς, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ κατόρ-
θωνε νὰ τοὺς νικήσῃ.

Στὴν Ἰταλίαν δηλαδὴ εἶχαν καιρὸ
νὰ μάθουν καμμίαν νέαν ἐπιτυχίαν
τῶν Ἰταλῶν καὶ ἡ νευρικότης τῆς
κοινῆς γνώμης ἐμεγάλωνε ἀπὸ τὴ μιὰ
μέρα στὴν ἄλλη.

Αἱ ἐργασίαι τῆς βουλῆς εἶχαν διακο-
πεῖ. Προκειμένου λοιπὸν νὰ ἀρχίσῃ
ἡ νέα βουλευτικὴ περίοδος, μὲ τὴν
ἐμφάνισιν τῆς Κυβερνήσεως Κρίσπι
εἰς τὴν βουλὴν θὰ ἐγεννᾶτο ζήτημα, ἂν
διεχειρίσθῃ καλῶς ἢ ὄχι τὸν πόλεμον
ἐναντίον τῆς Ἀβησσυνίας ἢ Κυβέρ-
νησις.

Ὅλοι προέβλεπον σφοδροτάτην ἐπί-
θεσιν ἐκ μέρους τῆς ἀντιπολιτεύσεως
εἰς τὴν βουλὴν.

Ὁ Κρίσπι λοιπὸν διέταξε τὸν Βα-

ρατιέρι νὰ δώσῃ ὅσον τὸ δυνατόν τά-
χιστα μιὰν λύσιν εἰς τὴν περιπέτειαν
αὐτὴν.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ τόσον περιπόθητος
νίκη δὲν ἀνγγέλετο εἰς τὴν Ἰταλίαν,
ὁ Ἰταλὸς πρωθυπουργὸς διέταξε τὸν
στρατηγὸν Βαλιτσέρι νὰ ἀντικατα-
στήσῃ τὸν Βαρατιέρι.

Πράγματι αὐτὸς ὁ τελευταῖος ἀπε-
βιβάσθη τὰς ἡμέρας ἐκείνας εἰς τὴν
Μασσάβαν.

Κατ' αὐτοὺς λοιπὸν, οἱ ὁποῖοι ἀ-
σπάζονται αὐτὴν τὴν ἐκδοχὴν ὁ Βαρα-
τιέρι μόλις ἐπληροφορήθη τὴν ἀφίξιν
τοῦ ἀντικαταστάτου του εἰς τὴν Μασ-
σάβαν ἐπετέθη ἀμέσως ἐναντίον τῶν
Ἀβησσυνῶν.

Καὶ τότε ἐπῆλθε ἡ ὁλοκληρωτικὴ κα-
ταστροφὴ τοῦ στρατοῦ του.

Κατ' ἄλλους ὅμως πρέπει νὰ ἐρμη-
νευθῇ διαφορετικὰ ὁ χειρισμὸς τοῦ ἐ-
ξαιρετικὰ δυσκόλου αὐτοῦ ζητήματος
ἀπὸ τὸν Βαρατιέρι.

Αὐτὸς ὁ τελευταῖος δηλαδὴ εἶχε βρε-
θεῖ, λέγουν, εἰς ἀδιέξοδον.

Ἀφοῦ ἔκαμε τὸ σφάλμα νὰ ἀκολου-
θῇ κατὰ πόδας τοὺς Ἀβησσυνούς,
οἱ ὁποῖοι διαρκῶς ὑπεχώρουν, τώρα
ἦταν ὑποχρεωμένος ἢ νὰ τοὺς ἐπιτε-
θεῖ καὶ νὰ συνάψῃ μαζί τους τὴν τε-
λειωτικὴν μάχην ἢ νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς
τὴν Μασσάβαν καὶ νὰ ἐγκαταλείψῃ
τὸν ἀγῶνα.

Τὸ δεύτερον ἦτο ἀδύνατον.

Καὶ ἦτο ἀδύνατον ὄχι μονάχα γιατί
ὁ Ἰταλὸς στρατηγὸς δὲν ἤθελε νὰ δώ-
σῃ ἓνα τόσο ἀτιμωτικὸν τέλος εἰς
τὴν Ἰσλικὴν ἐκστρατείαν εἰς τὴν Ἀ-
φρικὴν ἀλλὰ καὶ διότι καὶ ἂν ἀκόμη
ἀπεφάσιζε νὰ ὑποχωρήσῃ ἢ καταστρο-
φὴ θὰ ἦτο ἀναπόφευκτος.

Βρισκότανε πλέον ἀπομακρυσμένος
ἀπὸ τὰς βάσεις του περικυκλωμένος
ἀπὸ ἓνα σωρὸ κινδύνους.

Δὲν ἦσαν δηλαδὴ μονάχα οἱ Ἀβησ-
συνοί, ποὺ ἐνεδρεῦναν σὲ κάθε βῆμα
γιὰ νὰ τοῦ κόψουν τὴν ὑποχώρησιν.

Ἦσαν ἀκόμα καὶ πολυάριθμοι ὁ-
μάδες ἀπὸ ἰθαγενεῖς, ποὺ εἶχαν μαζί

τοὺς οἱ Ἰταλοὶ ἀφοῦ τοὺς ἐξώπλισαν
καὶ ποὺ εἶχαν τώρα λιποτακτῆσει.

Αὐτοὶ οἱ τελευταῖοι σίγουρα θὰ ἔ-
φερναν ὄχι λίγα ἐμπόδια στὰ στρατεύ-
ματα τοῦ Βαρατιέρι, ἂν ἀποφάσιζε νὰ
ὑποχωρήσῃ.

Ἐτοὶ ἐπειδὴ βρέθηκε σ' ἓνα τέτοιον
ἀδιέξοδο ἀπεφάσισε νὰ ἐπιτεθεῖ μὲ τὴν
ἐλπίδα νὰ νικήσῃ τὰ Ἀβησσυνιακὰ
στρατεύματα καὶ νὰ δώσῃ ἓνα καλὸ
μάθημα στὸν Ἰταλὸ πρωθυπουργό, ὁ
ὁποῖος εἶχε σπεύσει νὰ τὸν ἀντικατα-
στήσῃ διὰ τοῦ Βαλιτσέρι.

*
*
*

Τὰ στρατεύματα τῶν Ἰταλῶν κατὰ
τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην μάχην εἶχον πα-
ραταχθεῖ ὡς ἑξῆς.

Πρῶτα-πρῶτα ἦσαν διηρημένα σὲ
τρεῖς φάλαγγες.

Τὴν δεξιὰ φάλαγγα ἀποτελοῦσε ἡ
ταξιαρχία τοῦ στρατηγοῦ Νταμπορμί-
λα καὶ τὴν ἀριστερὰ ἡ ταξιαρχία τοῦ
στρατηγοῦ Ἀλμπερτόνε.

Τὸ κέντρον κατεῖχε ὁ στρατηγὸς Ἀ-
ριμόντι μὲ τὴν ταξιαρχία του καὶ πίσω
ἀπὸ αὐτὰ παρέμεναν ὡς ἐφεδρεία τὰ
στρατεύματα τοῦ στρατηγοῦ Ἐλένα.

Ὅλος αὐτὸς ὁ στρατὸς καθὼς ἦταν
ἄριστα ἐξοπλισμένος δὲν ἀνέμενε παρὰ
τὸ πρόσταγμα τοῦ ἀρχιστρατήγου, τοῦ
Βαρατιέρι, γιὰ νὰ ἐπιτεθεῖ κατὰ τῶν
Ἀβησσυνῶν.

*
*
*

Καὶ ξημέρωσε τὸ πρωῒ τῆς 29ης
Φεβρουαρίου τοῦ 1896.

Ἀπὸ τὸ σούρουπο τῆς προηγουμέ-
νης μέρας μεγάλη ἀνησυχία ἐπικρα-
τοῦσε στὰ Ἰταλικά στρατεύματα.

Ὁ στρατηγὸς Βαρατιέρι εἶχε διατά-
ξει νὰ γίνῃ συνδιασμένη ἐπίθεσις τοῦ
πεζικοῦ καὶ τοῦ πυροβολικοῦ ἐναντίον
τῆς Ἀδουας.

Ὅλοι ἐτοίμαζαν τὰ πράγματά τους,
προσπαθώντας νὰ πάρῃ ὁ καθένας
ὅσο λιγώτερα μπορούσε.

Μὰ καὶ οἱ Ἀβησσυνοὶ ὅλη αὐτὴ τὴ
νύχτα τὴν πέρασαν στὸ ποδάρι, σὰν

νά τοὺς ἔλεγε κάποια προαίσθηση, πὼς τὴν ἄλλη μέρα θὰ ἐρχόντουσαν σὲ ρήξη μὲ τὶς Ἰταλικὲς δυνάμεις.

Ἦταν ἀκόμα βαθειὰ χαράματα ὅταν ὁ Μπαρμπαρᾶς, ἀφήνοντας τὴν Ἀράφαλη, βγῆκε ἀπὸ τὴ σκηνή του.

Ἐπιθεώρησε ἄλλη μιὰ φορὰ τὰ κανόνια του. Τὰ βοήθησε ὅλα ἐν τάξει.

Ἐκεῖνο, ποὺ τὸν εὐχαρίστησε περισσότερο ἦταν ἡ ἀφοσίωση τῶν πυροβολητῶν του στὸ δύσκολο ἔργο, ποὺ τοὺς εἶχε ἀναθέσει.

Ὁ Σταῦρος, ὁ Πανᾶγος, ὁ Σκοῦρος, ὅλοι ξαγρυπνοῦσαν πλάϊ στὰ κανόνια, ποὺ ἀνυπομονοῦσαν νὰ ξεράσουν τὴ φωτιά καὶ τὸ θάνατο ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν.

Ἐτοιμαζόταν νὰ γυρίσει πίσω ὅταν κάποιοι ἀραιοὶ κρότοι τὸν ἔκαμαν νὰ σταματήσει.

Τέντωσε τ' αὐτιά του μὲ προσοχή. Τώρα πὰρ δὲν τοῦ ἔμενε καμμιὰ ἀμφιβολία.

Πυροβολισμοὶ ἀκουγόντουσαν ἀπὸ τὰ δεξιὰ.

Κοίταξε βιαστικὸς μὲ τὰ κυάλια του πρὸς τὸ μέρος, ἀπὸ ὅπου ἀκουγόντουσαν οἱ πυροβολισμοί.

Καπνὸς πολὺς ὑψωνόταν ἀπὸ ἓνα μικρὸ λόφο, ποὺ βοισκόταν πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ποὺ τὸν εἶχαν καταλάβει τὰ στρατεύματα τοῦ Ρᾶς Ἀλούλα.

Δὲν εἶχε ἀρχίσει νὰ φέγγει καλὰ ἡ μέρα καὶ γι' αὐτὸ μπορούσε νὰ διακρίνει καὶ αὐτὲς ἀκόμα τὶς λάμπεις ἀπὸ τὶς τουφεκιές.

Δὲν πρόφτασε καλὰ-καλὰ νὰ σκεφτεῖ, τί γινότανε καὶ πέρα καὶ ἀμέσως δέκα ἀπὸ τὰ παραξένα ταμποῦρα, ποὺ χρησιμοποιεῖσαν γιὰ σάλπιγγες στὸν Ἀβησσυνιακὸ στρατό, διατάζανε γενικὸ συναγερομὸ.

Χωρὶς νὰ χάσει οὔτε στιγμή ὁ Ρωμῆος ὑπαξιωματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ ἔτρεξε στὴ σκηνή τοῦ Ρᾶς Μακόνεν.

Ὁ Ἀβησσυνὸς ἐκεῖνος Ρᾶς ἔδινε μὲ κάποια νευρικότητα διαταγὰς σὲ μερικὸς φηταοράρηδες.

Μόλις εἶδε τὸν Μπαρμπαρᾶ τὸν πλησίασε καὶ μὲ λίγα λόγια τοῦ ἐξηγήσε πὼς ἡ Ἰταλικὴ ἐπίθεση εἶχε ἀρχίσει καὶ πὼς ὁ Ρᾶς Ἀλούλας πολεμοῦσε ἐναντίον τους.

Χωρὶς νὰ περιμένει ἄλλο χαιρέτησε τοὺς Ἀβησσυνοὺς καὶ ἔτρεξε πάλι κοντὰ στὰ κανόνια του.

Ἐκεῖ βοήθησε τὸν Μπατιστάτο νὰ δίνει ὁδηγίες μὲ ἔντονο ὕφος στοὺς ἄλλους.

Μόλις τὸν εἶδε ἔτρεξε καὶ ἑτοιμάστηκε νὰ τὸν ἀγκαλιάσει.

— Γιώργη μου, ζενεράλο μου, τᾶμαθες;

— Τί τρέχει, βρε Μαρῖνο;

— Οἱ μακαρουνέζοι ἀρκινήσανε πρῶτ' πρῶτ' τὸ τουφεκίδι.

— Τώρα ξύπνησες καὶ μένε Μαρῖνο; Μπα σὲ καλὸ σου! Κι' ἐγὼ περίμενα, πὼς θὰ μοῦ πεῖς τίποτα σπουδαῖο.

Τὰ κανόνια ἦσαν ὅλα ἑτοιμα πρὸς πυροβόλησιν καὶ ὁ Μπαρμπαρᾶς δὲν εἶχε παρὰ νὰ δώσει τὸ γενικὸ πρόσταγμα.

Κρατῶντας πάντα τὰ κυάλια στὰ μάτια παρακολουθοῦσε τὴ λυσσώδη μάχη, ποὺ γινότανε μεταξὺ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ρᾶς Ἀλούλα καὶ τῆς ταξιαρχίας τοῦ στρατηγοῦ Ἀλμπερτόνε, ποὺ καθὼς εἶπαμε κατεῖχε τὴν ἀριστερὴ φάλαγγα τοῦ Ἰταλικοῦ στρατοῦ.

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ ἡ ταξιαρχία τοῦ στρατηγοῦ Νταμπορμίλα φαινόταν ὅλο νὰ πλησιάζει πρὸς τὰ ὄχυρά, ποὺ εἶχαν καταλάβει οἱ στρατιῶτες τοῦ Ρᾶς Μακόνεν, ποὺ μαζὶ του συνέπραττε καὶ τὸ νεοσύστατο πυροβολικὸ τῶν Ἀβησσυνῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ρωμοῦ πυροβολητοῦ Μπαρμπαρᾶ.

Ὁ Ρᾶς Μακόνεν, ἐπεὶδὴ προέβλεπε ὅτι σὲ λίγην ὥρα θὰ ἦταν ἀναγκασμένος νὰ ἀναλάβει ἐπίθεση ἐναντίον τοῦ στρατηγοῦ Νταμπορμίλα συνεννοήθηκε μὲ τὸν Μπαρμπαρᾶ νὰ ἀρχίσει ἀμέσως ἡ ἐπίθεση τοῦ πυροβολικοῦ μὲ τὸ σκοπὸ νὰ προλειάνει τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν προέλαση τοῦ πεζικοῦ.

Μὰ ἓνα τμήμα τοῦ Ἰταλικοῦ πυροβολικοῦ, ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸν στρατηγὸ Νταμπορμίλα δὲν περίμενε τὶς ἀποφάσεις τοῦ Ἀβησσυνοῦ φυλάρχου. Μόλις ἔφτασε σὲ ἀπόσταση βολῆς ἔστειλε κάμποσες ὀβίδες στὸ πυροβολικὸ τοῦ Μπαρμπαρᾶ ποὺ σκάσανε καμμιὰ ἑκατοστὴ μέτρα μακρὰ.

* *

Ἡ μάχη εἶχε γενενητεῖ.

Τὸ πυροβολικὸ τῶν Ἀβησσυνῶν ἐθέρριξε ἀδιάκοπα τοὺς Ἰταλοὺς.

Μέσα σὲ λίγην ὥρα εἶχε κατορθώσει ὁ Μπαρμπαρᾶς νὰ ἀχρηστεύει πέντε Ἰταλικά κανόνια.

Μὰ καὶ ἡ δική τους θέση ἄρχισε νὰ γίνεται ἐπικίνδυνη.

Οἱ ὀβίδες τῶν Ἰταλῶν ἄρχισαν τώρα νὰ πέφτουν κοντὰ στὰ κανόνια του.

Μιὰ ἀπ' αὐτὲς σφυρίζοντας δαιμονισμένα ἤρθε καὶ ἔσκασε λίγα μέτρα πρὸς πίσω τους.

Τὴ στιγμή ἐκείνη ὁ Μπαρμπαρᾶς σκόπευε καὶ ἑτοιμαζόταν νὰ ρίξει.

Μέσα ὅμως στὶς κραυγὰς τῶν πληγωμένων ἀπὸ τὴν ὀβίδα Ἀβησσυνῶν τοῦ φάνηκε, πὼς ἄκουσε καὶ τὴ φωνὴ τῆς Ἀράφαλης.

Τὰ γόνατά του λύγισαν.

Ἐτοιμάστηκε νὰ παραιτήσῃ τὸ κανόνι του καὶ νὰ τρέξει νὰ δεῖ μήπως ἔπαθε τίποτα ἡ ἀγαπημένη του.

Μὰ σὰν νὰ τὸν κρατοῦσε καρφωμένον στὴ θέση του ἓνα ἄόρατο σ' δερνίον χέρι, δὲν κουνήθηκε.

Σκέφτηκε, πὼς ἂν ἔφευγε στὴν κρίσιμη ἐκείνη στιγμή, θὰ μπορούσε νὰ χαθοῦν ἄδικα χιλιάδες Ἀβησσυνῶν.

Καὶ τὸ καθῆκον ὑπερίσχυσε πνίγοντας τὴ φωνὴ τῆς καρδιάς του.

Περιορίστη· μόνο νὰ ρωτῇ τὸν Μπατιστάτο, ποὺ βρισκότανε λίγα μέτρα πίσω του.

— Τί συνέβηκε, βρε Μαρῖνο;

Μὰ δὲν πῆρε καμμιὰ ἀπάντησιν.

Ἡ φωνὴ του πνίγηκε μέσα στὸ πέν-

θιμο οὐρλιαχτὸ τῶν ὀβίδων.

* *

Ἐνας μεγαλόσωμος Ἀβησσυνός, ἀπεσταλμένος τοῦ Ρᾶς Μακόνεν, ἦρθε καὶ παράγγειλε στὸν Μπαρμπαρᾶ νὰ σταματήσει τὴν ἐπίθεση.

Ὁ Ρωμῆος ὑπαξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ κατάλαβε, πὼς ἡ διαταγὴ αὐτὴ δόθηκε γιὰτὶ θὰ ἄρχιζε ἡ ἐπίθεση τοῦ πεζικοῦ.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή ἀντιλήφθηκε καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ δὲν εἶχε προσέξει καθὼς ἦταν ἀπορροφημένος ἀπὸ τὸ κανόνι του.

Ὁ Ρᾶς Ἀλούλας εἶχε κατορθώσει νὰ τρέψῃ εἰς φυγὴν τὸν στρατηγὸ Ἀλμπερτόνε.

Αὐτὸς ὁ τελευταῖος μέσα στὸν πανικὸ τῆς φυγῆς ἔπεσε μὲ ὅλο τὸν ὄγκο τοῦ στρατοῦ του ἀπάνω στὴν ταξιαρχία τοῦ στρατηγοῦ Ἀριμόντι καὶ οἱ δύο στρατοὶ συγκεχυμένοι καὶ πανικόβλητοι ἔφευγαν ἀφήνοντας στὴν διάθεση τῶν Ἀβησσυνῶν τοὺς τραυματίους τὰ ὅπλα καὶ τὶς ἀποσκευές τους, ἐνῶ ἡ ἐφεδρία τοῦ στρατηγοῦ Ἐλένα δὲν κατορθώωσε νὰ προλάβῃ τὴν καταστροφή.

Οἱ Ἀβησσυνοὶ ὅμως τοὺς κυνηγοῦσαν κατὰ πόδας καὶ κατέσφαξαν ὅσους δὲν μπόρεσαν νὰ σωθοῦν φεύγοντας.

Δὲν ἔμενε λοιπὸν παρὰ ἡ ταξιαρχία τοῦ στρατηγοῦ Νταμπορμίλα, ποὺ οἱ στρατιῶτες τοῦ Ρᾶς Μακόνεν τῆς εἶχαν ἐπιτεθεῖ ἀκάθεκτοι καὶ μὲ ὅλο τὸ θάρρος, ποὺ ἐμπνέει ἡ νίκη.

Ὁ Μπαρμπαρᾶς λοιπὸν μόλις κατάλαβε, πὼς δὲν ἦταν ἀπαραίτητος κοντὰ στὰ κανόνια θυμήθηκε τὴν Ἀράφαλη.

Χωρὶς νὰ χάσει οὔτε ἓνα λεπτὸν τράβηξε γιὰ τὴ σκηνή του τρέχοντας, στὸ δρόμο χίλιες δύο φαρμακερὲς υποψίες τὸν βασανίζανε.

Ἦτανε ἄραγε πληγωμένη βαρειά;

Μήπως εἶχε κόλας πεθάνει;

Θὰ τὴν ξανάβλεπε ζωντανή;

Ὅταν ἔφτασε στὴ σκηνή κοίταξε

μὲ σφιγμένη καρδιά ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα
της.

Σὲ μιὰ γωνιὰ βρισκόταν ἡ Ἀρά-
φαλη.

Τῆς εἶχαν δεμένο τὸ ἓνα μπρᾶτσο.

Εἶχε μονάχου μιὰ ἐλαφρὴ πληγὴ στὸ
ἀριστερὸ μπρᾶτσο καὶ οἱ Ἀβησσυνοί,

ποὺ τὴν παραστέκανε τῆς εἶχανε βάλει
ἀπάνω στὴν πληγὴ μερικὰ βότανα.

Μόλις ἀντίκρουσε τὸν Μπαρμπάρᾱ
μιὰ φωνὴ γεμάτη χαρὰ βγῆκε ἀπὸ τὰ
χείλη της.

—Δὲν σοῦ εἶπα, πὼς δὲν θὰ πέθαι-
νε κανεὶς μας, σήμερα; εἶπε γελῶντας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΩΝΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Εκδόσεις

Ἕνα καινούργιο φόρεμα

Τὸ κερδίζετε ἂν βάψετε μόνη Σας ἓνα περυσινὸ Σας μὲ τὰς
Γερμανικὰς Βαφὰς **ARTI**, αἱ ὁποῖαι κάθε παλὸ φόρεμα τὸ
μεταβάλλουν σὲ καινούργιο. Δὲν εἶναι ρεκλάμα· εἶναι πραγμα-
τικότης. Δοκιμάσετε γιὰ νὰ πεισθῆτε. Αἱ Βαφαὶ **ARTI** πωλοῦν-
ται στὰ Φαρμακεῖα καὶ Ἐμπορικά.

Η ΚΑΙΤΗ ΣΤΗ ΛΙΛΗ...

Νά σοῦ πῶ Λιλή μου, τίς δοκίμασα όλες. Ἡ μόνη πού
βρῆκα καλή εἶναι ἡ πούδρα ΡΕΑ. Δοκίμασέ την καί θά ἴδῃς·
εἶμαι βεβαία ὅτι μέσα στούς 9 χρωματισμούς της θά βρῇς
ἀσφαλῶς τὸ χρῶμα πὺν ταιριάζει σὺν πρόσωπό σου.